

KÉPZÉSI PROGRAM

II. KÖTET ALAPKÉPZÉS

1. alkalmazott közgazdaságtan	3	27. műszaki menedzser	151
2. anglisztika	6	28. nemzetközi gazdálkodás.....	155
3. biológia.....	10	29. nemzetközi tanulmányok	159
4. csecsemő- és kisgyermeknevelő.....	13	30. néprajz	163
5. edző	18	31. ókori nyelvek és kultúrák.....	167
6. emberi erőforrások	22	32. óvodapedagógus	174
7. fizika	26	33. pedagógia	180
8. földrajz	29	34. pénzügy és számvitel	185
9. földtudományi.....	36	35. politikatudományok	189
10. gazdálkodási és menedzsment.....	40	36. programtervező informatikus.....	192
11. gépészmérnöki	44	37. pszichológia.....	196
12. germanisztika.....	49	38. régészet	199
13. gyógypedagógia.....	58	39. rekreáció és életmód	202
14. igazságügyi igazgatási	79	40. sportszervezés	206
15. informatikus könyvtáros.....	82	41. szabad bölcsészet.....	209
16. ipari termék- és formatervező mérnöki.....	86	42. személyügyi, munkaügyi és szociális igazgatási	215
17. keleti nyelvek és kultúrák	90	43. szlavisztika	219
18. kémia.....	104	44. szociális munka.....	224
19. képi ábrázolás	107	45. szociológia	228
20. kereskedelem és marketing.....	110	46. tanító	231
21. kommunikáció- és médiatudomány	114	47. történelem.....	237
22. környezettan	118	48. turizmus-vendéglátás.....	241
23. közösségsszervezés	122	49. újlatin nyelvek és kultúrák.....	245
24. magyar	131	50. zenekultúra	249
25. matematika	134		
26. mozgókép	137		

1. ALKALMAZOTT KÖZGAZDASÁGTAN

Társadalomtudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: alkalmazott közgazdaságtan (Applied Economics)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: közgazdász alkalmazott közgazdaságtan alapképzési szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Applied Economics

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 314/0311

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan közgazdász szakemberek képzése, akik stabil közgazdasági fogalomrendszerrel, valamint megfelelő módszertani háttérrel rendelkezzenek, az elsajátított ismeretek és a megszerzett képességek felhasználásával releváns gazdasági kérdéseket tudnak azonosítani, képesek az azonosított probléma megoldására, valamint gazdasági események és gazdaságpolitikai beavatkozások hatásának alapszintű elemzésére. Tudásuk és képességük alapján részt vehetnek alapszintű elemzési, döntés-előkészítési feladatok elvégzésében. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Alkalmazott közgazdaságtan alapképzési szakon a közgazdász

a) tudása

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.
- Ismeri azokat az eszközöket, amelyek segítségével a releváns gazdasági kérdések beazonosíthatók.
- Ismeri és értő módon használja a közgazdaságtani elemzések fogalomrendszerét.

- Ismeri azokat a modellépítési, információ-gyűjtési, információ-feldolgozási, valamint elemzési módszereket, amelyek segítségével a releváns gazdasági kérdések megválaszolhatók.
- Elsajátította a gazdasági szereplők döntéseit befolyásoló tényezőkre vonatkozó tudnivalókat, illetve azokat az összefüggéseket, amelyek révén a döntésekből és a piaci folyamatokból kialakul a gazdasági esemény.
- Ismeri azokat a kapcsolódási pontokat, amelyeken keresztül a piaci, és gazdaságpolitikai intézményrendszer képes befolyásolni a gazdasági eseményeket.
- Ismeri a gazdaságpolitikai beavatkozások transzmissziós mechanizmusát.
- Elsajátította és értő módon használja a szakmai eredmények közlésének tartalmi és formai követelményeit.

b) képességei

- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat tesz, döntéseket hoz ismert, és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
- Követi és értelmezi a világ gazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során.
- Képes releváns gazdasági kérdések helyes beazonosítására, azok elemzésen és előrejelzésen alapuló, szakmailag elfogadható szintű megválaszolására.
- A releváns gazdasági probléma megoldásához képes megválasztani az adekvát fogalmi és módszertani elemeket.
- Átlátja a gazdasági összefüggéseket, képes a gazdasági folyamatok alakulása mögött meghúzódó tényezők azonosítására, valamint a gazdasági események és a gazdaságpolitikai beavatkozások várható hatásainak felmérésére.
- Képes arra, hogy eredményeit az elvárt szakmai színvonalon, érthetően és világosan prezentálja.

c) attitűdje

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt.
- Betartja a tudományos élet és munkavégzés szakmai, etikai normáit.
- Fogékony új ismeretek befogadására.
- Elkötelezett ismeretei, szaktudása élethosszig tartó fejlesztése mellett.
- Önálló munka esetén betartja a szakmai tevékenységre jellemző etikai normákat, csoportmunka esetén nyitott és konstruktív.

- A megszerzett matematikai ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető jelenségek minél alaposabb s átfogóbb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására.

d) autonómiája és felelőssége

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal döntéseiért, tevékenységéért és magatartásáért.
- Felelősséget vállal az oktatási intézmény által megfogalmazott normák, etikai irányelvek, illetve a szakmai normák betartása területén.
- Felelősséget vállal saját szakmai fejlődéséért.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

A képzés a stabil közgazdasági fogalomrendszer és az alapszintű gazdasági kérdések megoldásához szükséges módszertani eszköztár kiépítését biztosítja, valamint a problémák felfedéséhez, megoldásához, és az eredmények prezentálásához fűződő képességeket fejleszti, valamint a hallgató attitűdjét, felelősségét és autonómiáját erősíti.

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- közgazdasági és módszertani ismeretek [matematika, statisztika, informatika, közgazdaságtan (mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan), vállalat-gazdaságtan, pénzügy, számvitel gazdaságelméleti, gazdaságstatisztikai, pénzügyi, elmélettörténeti, gazdaságmodellezési, játékelméleti, gazdaságpolitikai, ágazati és funkcionális gazdaságtani, közösségi gazdaságtani, világ- és Európa-gazdaságtani, környezet gazdaságtani, közpolitikai, regionális gazdaságtani ismeretek, továbbá differenciált szakmai ismeretek] 155-165 kredit;
- társadalomtudományi alapismeretek (Európai Unió ismeretek, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, pszichológia, politológia, szociálpszichológia, filozófia, szervezet- és vezetéselmélet) 15-25 kredit.

2. ANGLISZTIKA

Bölcsészettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: anglisztika (English and American Studies)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: anglisztika alapszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in English and American Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222/0231

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik jól ismerik az angol nyelvet, az angol nyelvű kultúrákat. Ismereteikre építve a Közös Európai Referenciakeret felsőfokú C1 szintjén képesek angol nyelvű mindennapi, kulturális, politikai, gazdasági, társadalmi, valamint nyelv- és irodalomtudományi szövegeket felelősen értelmezni, közvetíteni és alkotni írásban és szóban. Elláthatnak hazai és nemzetközi szervezetekben, vállalatoknál, önkormányzatoknál, a kulturális menedzsment, az oktatás, valamint az újságírás és a PR területén középvezetői szintű feladatokat is. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az angol alapszakos bölcsész

a) tudása

- A szakot elvégző hallgató tájékozott az angol nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a magyar és európai identitás szakterületileg legfontosabb kulturális objektumait, szövegeit, kontextusait, valamint legalább egy, Európán kívüli angol nyelvű kultúra legfontosabb vonásait.
- Ismeri az angol nyelvű kultúrák jellemző írásbeli és szóbeli, szépirodalmi, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.
- Átlátja az angol szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.

- Tisztában van az anglisztika jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.
- Ismeri a szak egyes területeinek (irodalom-, nyelv- és kultúratudomány) angol nyelvű szak kifejezéseit.
- Összefüggéseiben értelmezi az anglisztika szakhoz általában kapcsolódó, munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos szabályokat, előírásokat.
- Ismeri az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, valamint a tanulóközösségek működésének kapcsolatát.
- Ismeri, megkülönbözteti és alkalmazza az infokommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz, feladatainak hatékony és korszerű megoldásához.

b) képességei

- Értelmezi az angol nyelvű kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát, képes az angolt elhelyezni a világ nyelvei között. Képes azonosítani az angol nyelv főbb társadalmi és regionális változatait, és tisztában van az angol nyelv terjedését, terjesztését magyarázó legfontosabb elméletekkel.
- Átlátja a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését, és kulturális jelenségeket európai kontextusban értelmez.
- Képes legalább egy, Európán kívüli angol nyelvű kultúra, eszmerendszer szempontjából az angol nyelvű kultúrák jelenségeit értelmezni.
- Több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban ír és beszél angolul, világos, részletes szövegeket alkot sokféle témában, különösen az angolszász kulturális témakörökkel kapcsolatosan.
- Műfajilag sokszínű angol nyelvű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmez.
- Kiválasztja és alkalmazza a szakmai problémának megfelelő angol nyelv- vagy irodalomtudományi, vagy kultúratudományi módszert.
- Világos, részletes szövegeket alkot sokféle témában, különösen az angolszász kulturális témakörökkel kapcsolatosan.
- Folyamatos és természetes módon olyan interakciót tud folytatni anyanyelvű beszélővel, amely egyik félnek sem megterhelő, valamint megérti az anglisztikához kapcsolódó szakmai szövegeket.
- Későbbi munkahelyén a szakmai elvárásoknak megfelelően összetett feladatokat is elvéggez, illetve később irányít.
- Irányítás mellett képes a tanuló szervezet működtetésében való támogató részvételre.
- Képes önállóan, önkritikára épülő tervet készíteni a pályafutásához szükséges tudások, képességek, attitűdök hiányainak a felszámolására, a szakma tanulásában elért eredményekre támaszkodva.
- Képes a projektalapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat.

- Képes alkalmazói tudását az információs technológián alapuló írásbeli és szóbeli kommunikációban fejleszteni.
- Értő módon képes idegen nyelvű szakirodalom olvasására, és legalább egy idegen nyelven megbízható szinten ismeri a saját szakterületére jellemző szakkifejezéseket, és alkalmazza azokat.
- Képes önállóan írásos elemzések elkészítésére, elvégzett feladatainak szakmai közönség előtti bemutatására szóban és írásban

c) attitűdje

- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Képviseli a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét. Más kultúrákat elfogad, törekszik azok megismerésére és megértésére.
- Igénye van az európai és Európán kívüli kultúrák megismerésére.
- Tudatosan képviseli az angol nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- Az angol nyelv-, irodalom- és kultúratudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik angol szaknyelvi tudásának fejlesztésére.
- Szakmai hivatástudata kialakítására és önképzésre törekszik.
- Készen áll a támogató erőforrások folytonos keresésére, szakmai felelőssége és tudása folytonos fejlesztésére.
- Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegértési és szövegprodukciós készségét.
- Érti és képviseli saját szakterülete, szaktudománya kritikai megközelítéseit.
- Átlátja szakterülete legfontosabb problémáit, a nézőpontok közötti különbségeket. Nyitott a problémák kutatáson alapuló megoldása iránt.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.
- Érti az erőforrásokkal való jó gazdálkodást, látja ennek fontosságát.
- A nemzeti, illetve az Európán túli vonatkozásokhoz kötve elfogadja és képviseli, szakterülete legfontosabb kérdéseire kapcsolja a történeti és jelenkori európai értékeket.
- Rendelkezik azokkal a tudásokkal, képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.
- Ismeri szakterülete etikai normáit és szabályait, és ezeket a szakmai feladatok ellátásában, az emberi kapcsolatokban és a kommunikációban egyaránt képes betartani.

d) autonómiája és felelőssége

- Kialakít olyan történetileg koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- Hatékonyan együttműködik az anglisztika területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.

- Felelősséget vállal anyanyelvű és angol szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, plágiummentes ismeretközvetítést alkalmaz.
- Az anglisztika területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel az anglisztika területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
- Nyitott az angol nyelvű kultúrák háttérének megismerésére.
- Döntési képességgel rendelkezik a szakterületi etikai dilemmákban, javaslattal él a szabályrendszer módosítására.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, nyelvtudomány, irodalomtudomány, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret) 8-12 kredit;
- angol nyelvfejlesztés 25-40 kredit;
- angol nyelvészet 15-40 kredit;
- angol nyelvű irodalmak 15-40 kredit;
- angol nyelvű kultúrák és társadalmak 15-40 kredit;
- választás szerinti szakma-specifikus ismeretek legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület művelésére alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.

Az angol szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:

- az angol nyelv további (amerikanisztika, anglisztika) szakterületi ismeretei vagy
- másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Az alapképzésben a szakképzettség megszerzéséhez felsőfokú (C1 szintű) idegennyelv-tudást kell elérni. A képzés angol nyelven folyik.

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat lehet a képző intézmény által ajánlott specializációhoz kapcsolódó, a szak tantervében meghatározott tantervi egység.

3. BIOLÓGIA

Természettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: biológia (Biology)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: biológus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Biologist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat elkészítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 421/0511

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja biológusok képzése, akik rendelkeznek a biológia szakterület ismeretrendszerének és összefüggéseinek átfogó tudásával, ismerik a különböző elméleti megközelítéseket és az ezeket felépítő terminológiákat, az élő szervezeteket, rendszereket és a problémamegoldás speciális módjainak alkalmazását. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A biológus

a) tudása

- Rendelkezik az élő rendszerek egyed alatti és egyed feletti szintjeihez kapcsolódó alapismeretekkel, és rendszerezni, alkalmazni tudja azokat.
- Rendelkezik rendszerszerű alapvető természettudományos ismeretekkel.
- Ismeri és használja azokat a terepi, laboratóriumi és gyakorlati eszközöket és módszereket, melyekkel a biológia szakterületekhez kapcsolódó vizsgálati, mérési módszereket alapszinten gyakorolni tudja.
- A biológia alapvető részterületeinek (rendszertan, szervezettan, sejttan, ökológia, mikrobiológia, élettan, genetika, evolúció, biotechnológia, bioetika, biostatistika, humánbiológia, biokémia, biofizika, molekuláris biológia) ismeretköreivel, alapfogalmaival és terminológiájával tisztában van.
- Ismeri az összefüggéseket a különböző tárgyak keretében elsajátított ismeretkörök között.

- Az élő anyag evolúciójának elméleteit és a földtörténeti, tudománytörténeti vonatkozásokat ismeri.
- Tisztában van a modern biológiai vizsgálati módszerek alapvető alkalmazási területeivel.

b) képességei

- Képes a különböző természettudományos szakterületek tudás- és ismeretanyaga közötti összefüggések felismerésére, integrációjára.
- Képes a természet, élő rendszerek és az ezekkel összefüggésben lévő társadalmi folyamatokkal kapcsolatos törvényszerűségek feltárására, megfogalmazására.
- Képes a biológia alapszakon elsajátított tudás és megismerés alkalmazására, közreműködni a tudományos kutatásban és új tudományos eredmények létrehozásában.
- Képes alapvető vizsgálati módszerek és eszközök alkalmazására és használatára, a nyert eredmények értelmezésére.
- Képes interdiszciplináris gondolkodásra, meg tudja határozni a kollaborációs munkákba bevonandók körét.
- Képes minőségorientált gondolkodásra, a minőségfejlesztés elveinek folyamatos szem előtt tartására.
- Képes a munkakörnyezetet fenntartható módon megtervezni és működtetni, a környezet- és természettudatos szemléletet a napi gyakorlatba átültetni.
- Képes a biológia témakörében szakszerűen kifejezni magát mind szóban, mind írásban, rendelkezik együttműködő, kapcsolatteremtő képességgel, kommunikációs készséggel.
- Birtokolja a szakterület műveléséhez szükséges idegennyelv-tudást.
- Tudományos szempontok szerint képes rendszerezni adatokat, ismerethalmazokat.

c) attitűdje

- Törekszik a természet és az ember viszonyának, az ember és más élő szervezetek testfelépítésének, működésének megismerésére.
- Terepi és laboratóriumi tevékenysége, tanulási folyamatai során környezettudatos magatartást mutat.
- Nyitott az újabb biológiai és más természettudományos kutatási eredmények megismerésére, a szakmai együttműködésre.
- Törekszik arra, hogy környezetében a természet és az ember viszonyának témakörében felelős véleményt nyilvánítson, annak létfontosságú elemeit a lehető legszélesebb körben megismertesse.
- Példamutató környezet- és természettudatos magatartást tanúsít, másokat ennek követésére ösztönöz.
- Nyitott az új ismeretek befogadására, tanulásra és művelődésre, a más szakmai csoportokkal történő folyamatos együttműködésre.
- Elkötelezett a biológia szakterületén tudása folyamatosan gyarapítására és tanulmányainak magasabb szinten történő folytatására, szakirányú továbbképzésben való részvételle.

d) autonómiája és felelőssége

- Rendelkezik kisebb gyakorlati munkacsoportok irányításához, munkájuk megszervezéséhez szükséges önállósággal.
- Szakmai és nem szakmai körökben felelősen nyilvánít véleményt biológiai, kutatásetikai és bioetikai kérdésekről.
- Biztonságos munkavégzést biztosít, és igényel mind terepi, mind biológiai laboratóriumi körülmények között.
- Rendelkezik a kisebb munkaközösségek munkájának megszervezéséhez szükséges önállósággal.
- Ismeri a biztonságos munkavégzés törvényi feltételeit, másokat is felhív a munkabiztonságot növelő jogkövető magatartásra.
- Szakmai gyakorlat megszerzése után eligazodik a munka világában, segíti partnereit a tudatos, célorientált feladat-végrehajtásban.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános természettudományi ismeretek (matematika, informatika, fizika, kémia, földtudomány, biológia) 16-30 kredit;
- biológiai szakmai alapozó ismeretek (biokémia, sejtbiológia, növény szervezettan, növényrendszertan, állatszervezettan, állatrendszertan) 28-56 kredit;
- biológiai szakismeretek (összehasonlító élettan, növényélettan, humánbiológia, genetika, mikrobiológia, molekuláris biológia és biotechnológia, ökológia és biogeográfia, evolúcióbiológia, etológia, természet- és környezetvédelem) 34-80 kredit;
- képző intézmény által ajánlott specialis biológusi szakismeret 20-50 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott legfeljebb hat hetes, a képzés hat féléve alatt, legfeljebb két részletben, külső vagy belső gyakorlólhelyen szervezett gyakorlat.

4. CSECSEMŐ- ÉS KISGYERMEKNEVELŐ

Tanító- és Óvóképző Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: csecsemő- és kisgyermeknevelő (Infant and Early Childhood Education)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: csecsemő- és kisgyermeknevelő
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Infant and Early Childhood Educator

3. Képzési terület: pedagógusképzés

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60–70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 142/0111

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja csecsemő- és kisgyermeknevelők képzése, akik tudásukat, képességeiket és attitűdjeiket tekintve alkalmasak a három év alatti gyermekek testi és pszichés szükségleteinek kielégítésére, nevelésére, fejlődésének segítésére. Átlátják a kisgyermeknevelés rendszerét, képesek a bölcsődében és más, a három év alatti korosztályt nevelő intézményben a kisgyermeknevelői feladatokat a szakmai kompetenciájuk alapján elvárható autonómiával és felelősséggel ellátni. Képesek a szakmai innovációra, a társadalmi szerepvállalásra, a folyamatos megújulásra és fejlődésre. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A csecsemő- és kisgyermeknevelő

a) tudása

- Rendelkezik a három év alatti kisgyermek személyes, szociális és kognitív kompetenciáinak és testi fejlődésének támogatását, a gyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítését, szakszerű gondozását megalapozó szaktudományos – pedagógiai, pszichológiai, egészségtudományi, társadalomtudományi – és módszertani ismeretekkel.
- Tisztában van a fejlődés szociokulturális meghatározottságával, kontextusával, komponenseivel és determinánsaival, értelmezni tudja az ebből fakadó különbségeket. Ismeri a

családközpontú kora gyermekkori intervenció intézményrendszerét, lehetőségeit, feladatait, módszereit.

- Ismeri a pedagógiai tervezés szintjeit, a közöttük lévő összefüggéseket, és tájékozott a kisgyermeknevelés tervezésének elméleti és módszertani kérdéseiben.
- Ismeri az intézményes kisgyermeknevelés alapvető dokumentumait, jogszabályi háttérét, az intézményes kisgyermeknevelés céljait, alapelveit, feladatait, tevékenységformáit, módszertani eszköztárát és az azok közötti összefüggéseket.
- Részletesen ismeri a három év alatti korosztály fejlődésének, érésének jellemzőit, a kisgyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítésével kapcsolatos feladatokat, korszerű gondozástani ismeretekkel rendelkezik, tisztában van az egészséges életmód kialakítását megalapozó eljárásokkal.
- Tisztában van az első életévek későbbi életutat megalapozó szerepével, a három év alatti gyermekek fejlődési, érési folyamatairól és azok alakulását befolyásoló tényezőkről szak tudományos ismeretekkel rendelkezik. Felkészült a korosztály fejlődésének nyomon követésére alkalmas eszközöket és módszereket illetően.
- Ismeri a fejlődés támogatásához az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével választható stratégiákat és módszereket.
- Ismeri a három év alatti korosztály digitális eszközökhöz való viszonyát és azok hatását a gyermeki személyiség fejlődésére.
- Ismeri a kisgyermekkori tanulás jellemzőit, tisztában van a játéknak, mint a kisgyermek legfontosabb tevékenységének, és mint a tanulás legfontosabb színterének a fejlődésben betöltött szerepével.
- Korszerű játékmódszertani ismeretekkel rendelkezik, tájékozott a korosztály számára ajánlott játékeszközöket illetően.
- A művészeti nevelés (gyermekirodalom, ének-zene, vizuális kultúra), a mozgásfejlődés és a nyelvi, kommunikatív fejlődés támogatása területén a három év alatti korosztályhoz illeszkedő módszertani ismeretekkel rendelkezik, és tisztában van e tevékenységek személyiségfejlesztő hatásával.
- Szaktudományos és módszertani ismeretekkel rendelkezik a családról, a családi nevelés elsődlegességéről és a családdal való együttműködésről.
- Tájékozott a családvédelem és a családsegítés lehetőségeit és módszereit illetően.
- Rendelkezik olyan tanácsadói ismeretekkel, melyek segítségével a szülőket támogatni tudja a gyermek otthoni nevelésében, szülői szerepük kiteljesítésében.

b) képességei

- Pedagógiai, pszichológiai, egészségtudományi, társadalomtudományi és módszertani tudását holisztikus szemlélettel és adaptív módon, a gyermekek egyéni sajátosságainak és a korosztály jellemzőinek figyelembevételével alkalmazza.
- A családközpontú kora gyermekkori intervenció szemléletmódjára is építkezve képes a társadalmi jelenségeket, folyamatokat értelmezve átlátni azok pedagógiai következményeit.

- A három év alatti gyermekek és a gyermekcsoport ismeretében az adott intézmény célkitűzéseire és szakmai kereteire igazodva meghatározza a nevelés céljait, feladatait és tartalmait, megtervezi, alakítja, elemzi és értékeli a pedagógiai folyamatot.
- A három év alatti gyermekek szükségleteinek figyelembevételével alakítja ki a gyermekek életterét, a tartalmakat a gyermekek fejlettségéhez igazodva választja meg és közvetíti.
- Támogatja a gyermek önállósodását, a szokások és az egészséges életmód alakulását.
- Képes a három év alatti gyermekek fejlődésének nyomon követésére, az eltérő fejlődési ütem felismerésére és az érési-fejlődési folyamatok egyénre szabott, differenciált befolyásolására, az ehhez szükséges módszertani kultúra kialakítására.
- Felismeri a kisgyermek biológiai és pszichés szükségleteit, és azokat differenciáltan, a gyermek érési-fejlődési folyamataihoz és igényeihez illeszkedő módon elégíti ki.
- Megteremti a játék feltételeit, és a kisgyermek igényeihez igazodóan támogató, gazdagító módon vállal szerepet a gyermek játékában.
- Kielégíti a kisgyermek esztétikai szükségleteit, szakszerűen támogatja a különböző művészeti ágakhoz kapcsolódó kisgyermekkorai alkotó- és befogadótevékenységeket, a fejlődő gyermeki kreativitást. Támogatja a motoros képességek és a nyelvi, kommunikatív képességek fejlődését.
- Az egyes családok jellemzőihez, szükségleteihez, élethelyzetéhez igazodva megerősíti a családi nevelés értékeit, kompenzálja az esetleges hátrányokat, a gyermek fejlődésének támogatása érdekében erősíti a szülői kompetenciát, együttműködik a szülőkkel, a családdal.
- Képes a szakmán belüli és a szakmák közötti együttműködésre.
- Képes segítő beszélgetés vezetésére mind egyéni, mind csoportos helyzetben.
- Rendelkezik a szakmai tevékenységéhez szükséges kommunikatív képességekkel.

c) attitűdje

- Elkötelezett a három év alatti gyermekek tevékenységei, a gyermekek fejlődését támogató környezet kialakítása és a fejlődés támogatása, a családközpontú korai intervenció szemléletmódja iránt.
- Elsődlegesnek tartja a gyermek egyéni igényeihez igazodó szükségletkielégítést, gondozást, az egészséges szokásrendszer kialakítását.
- Elkötelezett a kisgyermekek játékszükségleteinek kielégítése iránt, szívesen vesz részt a játékban, a játék örömet okoz számára.
- Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, szívesen vesz részt művészeti tevékenységekben.
- A kisgyermek és önmaga kreativitását örömmel éli meg.
- Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi.
- Befogadó és multikulturális szemlélettel rendelkezik.
- Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd és etikus magatartás jellemzi.

- Nyitott a gyermekek, családok és a szakmai közeg jelzéseire, partneri kapcsolataiban együttműködő.
- A szakmán belüli és a szakmák közötti kapcsolatokban bizalomra, kölcsönösségre törekszik, tiszteletben tartja a kompetenciahatárokat.
- A megismert kisgyermeknevelői szerepekkel azonosul, képes azok hiteles közvetítésére és felelősségteljes ellátására.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakterületének etikai és munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos szabályait, elvárásait ismeri és betartja.
- Beosztásával járó autonómiájával felelősséggel tud élni.
- Felelősséget vállal a rábízott kisgyermekért, gyermekcsoportért, a nevelés folyamatában hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.
- Felelősséggel tartozik a gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.
- Szakmai fejlődését autonóm módon, tudatosan és reflektíven irányítja.
- A jogszabályok és intézményi szabályok szabta keretek között önállóan dönt a munkájával összefüggő problémahelyzetek megoldásáról.
- A nevelőközösség kompetens, egyenrangú tagjaként a közösség érdekében is vállal feladatokat, és ezeket kellő autonómiával és felelősséggel látja el.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- társadalomtudomány, informatika 10–20 kredit;
- pedagógia, pszichológia 40–65 kredit;
- egészségtudomány 15–35 kredit;
- a bölcsődei, intézményes kisgyermeknevelés, fejlődéssegítés, gondozás módszertana 20–40 kredit;
- gyakorlati képzés 30 kredit.

8.1.2.

- a) A választható specializációkban a csecsemő- és kisgyermeknevelő lehetséges szakmai tevékenységek köréhez, munkaköréhez vagy a további tanulmányokhoz kapcsolódó – így intézményes kisgyermekellátás, innováció a kisgyermeknevelés területén, a családi nevelés támogatása, gyermekvédelem, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése, művészeti nevelés kisgyermekkorban, kora gyermekkor és idegen nyelv, inter- és multikulturális nevelés – területeken szerezhető speciális ismeret: legalább 15 kredit.
- b) Nemzetiségi csecsemő- és kisgyermeknevelő specializáció (horvát, német, román, szerb, szlovák, szlovén nyelv, illetve a cigány-roma képzési irányultság) az a) pont szerinti, lehetséges

szakmai tevékenységekörökhöz, munkakörökhöz kapcsolódó területek ismerete: legfeljebb 40 kredit.

8.2.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat részét képezik:

- a csoportos és egyéni intézményi gyakorlatok és ezek elemzése, dokumentálása;
- az összefüggő komplex gyakorlat.

Az összefüggő komplex szakmai gyakorlat időtartama a képzés utolsó évében legalább 6 hét, mely megbontható oly módon, hogy az egyes szakaszok 2 hétnél rövidebbek nem lehetnek. A komplex szakmai gyakorlat csak bölcsődében, mini bölcsődében teljesíthető. Az összes gyakorlat 30 kredit, ebből az összefüggő komplex gyakorlat 10 kredit.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A nemzetiségi csecsemő- és kisgyermeknevelő a három év alatti gyermek magyar nyelven történő nevelése mellett felkészült a korosztály nemzetiségi nyelven történő nevelésére is. A nemzetiségi csecsemő- és kisgyermeknevelő specializáció tantárgyainak oktatása és vizsgái – beleértve a záróvizsgát is – az adott nemzetiségi nyelven folynak. A német nemzetiség esetében a teljes képzés 50%-a német nyelven folyik.

5. EDZŐ

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: edző (Physical Training)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: szakedző (megjelölve a sportágat)
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Physical Trainer

3. Képzési terület: sporttudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 8 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 813/1014

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja edzők képzése, akik megalapozott elméleti és gyakorlati ismeretek és készségek birtokában képesek utánpótlás és felnőtt sportolók edzésfolyamatának tervezésére és végrehajtására, a sportolók kiválasztására, személyiségük fejlesztésére és teljesítményük fokozására. Rendelkeznek olyan megfelelő koordináló, szintetizáló képességekkel, mellyel a sportszervezetek sportszakmai munkájának irányítását, szervezését, ellenőrzését képesek ellátni. Kompetenciáik birtokában alkalmasak a különböző korosztályok munkájának összehangolására, a korosztályos vagy a felnőtt válogatottak magas szintű sportági szakmai felkészítésére és versenyeztetésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A szakedző

a) tudása

- Ismeri a sportban, illetve a sportágban jellemző baleset-megelőzési és elsősegély-nyújtási alapvető szabályokat és eljárásokat.
- Ismeri a testnevelés és sportmozgalom célkitűzéseit, szervezeti és kapcsolatrendszerét.
- Ismeri az egészséges munkavégzés, munkakultúra, ergonómiai, mentálhigiénés és szervezeti kultúrával való összefüggéseit, fejlesztési módszereit.
- Magas szintű tudással rendelkezik a gyakorlati edzői tevékenység ellátásához szükséges alapvető, anatómiai és élettani, sporttudományi, gazdasági, vezetéselméleti ismeretekről.

- Magas szintű elméleti és gyakorlati tudással rendelkezik a sportolók felkészítéséhez, versenyeztetéséhez szükséges pedagógiai, pszichológiai, szociológiai törvényszerűségekről.
- Ismeri a versenysport gyakorlata által megkövetelt magas szintű teljesítmény fejlesztésének ismereteit, melyet a sportolók egészségvédelmének maximálisan alárendel.
- Megfelelő tudással rendelkezik a sportolók életmódjának tudatos fejlesztéséhez.
- Ismeri a sportolók motiválásának különböző technikáit és annak gyakorlati megvalósíthatóságait.
- Megfelelő tudással rendelkezik az egészséges emberi szervezet alapvető testi, lelki működéséről és a helytelen életmódból fakadó egészségkárosító tényezőkről.
- Elsajátítja a sportolók hosszú távú fejlesztésének elveit, módszereit.
- Ismeri a versenyzők egyéni képességfejlesztéséhez kapcsolódó módszereket, technikákat.
- Ismeri a sportágában jellemző nemzetközi trendeket, felkészítési alapelveket.
- Magas szinten ismeri sportágának technikai és taktikai elemeit, tanításának és alkalmazásának módszereit.
- Ismeri a tehetséggondozás elméleteit és annak gyakorlati megvalósíthatóságának módjait.
- Ismeri a hátrányos helyzetű sportolók felzárkóztatásához, integrálásához szükséges elméleteket, eszközöket, módszereket.
- Választott sportágában ismeri a fogyatékossgal élő versenyzők felkészítésének speciális tudásanyagát.

b) képességei

- Képes sportszervezeteknél, szövetségeknél a legmagasabb szintű nemzetközi versenyrendszer követelményeinek megfelelő szintű edzői munka végzésére.
- Képes a nevelési-oktatási intézményekben a délutáni sportfoglalkozások vezetésére.
- Szakterületén képes a pedagógia, pszichológia, szociológia és a testkultúra módszereinek alkalmazására, és alkalmazza azok törvényszerűségeit.
- Képes az egészségfejlesztés és a mentálhigiénés kultúra feltételeinek kialakítására az őt alkalmazó szervezetekben.
- Képes sportágfejlesztő tevékenységre, melyet folyamatosan vagy projektszerű munkavégzésben valósít meg.
- Képes az előforduló balesetek esetén elsősegélynyújtásra.
- Képes az őt alkalmazó szervezetekben balesetvédelmi programok kidolgozására.
- Hatékonyan alkalmazza a szakterületén használatos informatikai elemző rendszereket és eszközöket, valamint képes a keletkező adatok edzésmódszertani szempontú feldolgozására.
- Képes az edzői tevékenységében sporttudományi, egészségtudományi, illetve gazdaság- és társadalomtudományi ismeretek alkalmazására.
- Képes a sportolók kiválasztására, magas szintű felkészítésére, versenyeztetésére.
- Képes a versenysport gyakorlata által megkövetelt magas szintű teljesítmény fejlesztésére, a sportolók egészségének megtartása mellett.

- Képes a tehetséggondozásra a gyakorlatban, figyelembe véve a tehetségmenedzsment követelményeit.
- Képes a hátrányos helyzetű sportolók felzárkóztatására és integrálására.
- A választott sportágában képes a fogyatékossgal élő versenyzők felkészítésére és versenyeztetésére.

c) attitűdje

- Elfogadja, hogy a társadalmi, gazdasági, kulturális jelenségek és a sport összefüggésben állnak, saját erejétől függően próbálja pozitívan befolyásolni ezeket.
- Értéknek tekinti a sportot, az egészséges életmódot és életminőséget, valamint rendelkezik az egészségtudatos ember szemléletével, nézeteit sportolói és ismerősi körében terjeszti.
- Képviseli a sport által közvetített erkölcsi értékeket, fontosnak tartja a személyiség- és közösségfejlesztő funkcióit, és munkája során kiemelt jelentőséget tulajdonít a pedagógiai normák betartatásának.
- Tiszteletben tartja a gyermeki és bármely életkori emberi méltóságot és jogokat a testkulturális területen végzett munkája során, különös tekintettel a saját szakterületén előforduló esetekre.
- Nyitott a szakmai kapcsolatteremtésre, együttműködésre és kommunikációra, kezdeményezi azt magyar és idegen nyelven.
- Célul tűzi ki maga elé, hogy a szakterületén és az azt meghaladó szóbeli és írásbeli kommunikációja az általa beszélt nyelveken közérthető legyen.
- Törekszik az élethosszig tartó tanulásra, nyitott új médiumok, oktatás- és információtechnológiai módszerek iránt.
- Mélyen elkötelezett a minőségi sportszakmai munkavégzés mellett.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan végzi a testkulturális terület kérdéseinek elemzését és szakmai források, ajánlások, összefüggések alapján történő alkalmazását.
- A testi-lelki egészségről koherens egyéni álláspontot alakít ki, azt személyével képviseli, illetve ezek szerint alakítja környezetét.
- Kooperatív és kreatív együttműködés kialakítására törekszik a testkulturális területen működő szervezetekkel, érintettekkel.
- Szakmai felelősségének tudatában fejleszti a vele kapcsolatba kerülők személyiségét a sport, az egészségfejlesztés társadalmi szerepének, fontosságának hangsúlyozásával.
- Sportszakmai döntései során tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak módszertani sajátosságait, eredményeit.
- Minden esetben a fair play szellemében és értékeit közvetítve tevékenykedik, magatartásával mintát ad teljes környezetének.

8. Az alapképzés jellemzői:**8.1. Szakmai jellemzők**

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- sporttudomány 50-80 kredit;
- egészségtudomány 20-40 kredit;
- neveléstudomány és pszichológia 20-40 kredit;
- társadalomtudományok 15-30 kredit;
- szervezés és vezetéstudományok 15-30 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzési időszakhoz igazított bontásban szervezett, legalább 200 óra időtartamot elérő és 400 órát meg nem haladó, a Magyar Olimpiai Bizottság, az országos sportági szakszövetségek közreműködésével megvalósuló gyakorlat. Kreditértéke 8 kredit a sporttudomány tudományágon belül.

6. EMBERI ERŐFORRÁSOK

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: emberi erőforrások (Human Resource Management)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: közgazdász emberi erőforrások alapképzési szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Human Resource Management

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit, amelyből a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 345/0413

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja a gazdaságtudományokban jártas, módszertanilag felkészült, megfelelő szakmai és általános műveltséggel rendelkező gazdasági szakemberek képzése, akik társadalomtudományi, közgazdasági, üzleti és menedzsment ismereteikre támaszkodva képesek az emberierőforrás-gazdálkodás funkcionális területeinek ellátására, a munkaerő piacok elemzésére, az érdekegyeztetési folyamatok koordinálására. Képesek az érintett területeken tervezési, szervezési, elemzési, döntés-előkészítési és szolgáltatási feladatok megoldására, kisebb gazdálkodó szervezetek emberierőforrás-gazdálkodásának irányítására, illetve nagyobb szervezetek esetében egy-egy részterület önálló ellátására, irányítására, valamint projektekben való hatékony közreműködésre. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Emberi erőforrások alapképzési szakon a közgazdász

a) tudása

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elem-

zési módszereknek. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.

- Ismeri az erőforrásokkal, ezen belül az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás fogalmait, összefüggéseit, korszerű eljárásait, tervezési, elemzési és értékelési módszereit.
- Ismeri az emberierőforrás-gazdálkodás szervezeti és információs rendszerét, azok működését, döntés-előkészítésben játszott szerepét, és kapcsolódását a többi funkcionális területhez.
- Ismeri a kompetenciák fejlesztésének az egyéni és szervezeti képességekre gyakorolt hatását, az emberi tőkebefektetések és hozamok vizsgálatát.
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika és az emberierőforrás-gazdálkodáshoz kapcsolódó szakpolitikák alapvető céljait, funkcióit és összefüggéseit.
- Ismeri a munkaerő-piaci, érdekegyeztetési és emberierőforrás-fejlesztési folyamatok elemzését és koordinálását, az ezzel kapcsolatos döntés-előkészítési feladatok megoldását a gazdaság minden területén.
- Ismeri az emberierőforrás-gazdálkodással kapcsolatos jogszabályokat, azok változásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.

b) képességei

- Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
- Követi és értelmezi a világ gazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.
- Képes az emberierőforrás-gazdálkodás legújabb szakmai ismereteit önállóan megérteni és munkája során alkalmazni.
- Képes a gazdaság különböző területein működő szervezetekben, illetve vállalkozásokban az emberi erőforrások alkalmazásával és fejlesztésével kapcsolatos tervezési, szervezési, irányítási és ellenőrzési feladatok ellátására.
- Képes arra, hogy szakmailag adekvát módon szóban és írásban anyanyelven és idegen nyelven kommunikáljon, prezentáljon.

c) attitűdje

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.

- Nyitott és befogadó az emberierőforrás-gazdálkodással kapcsolatos új ismeretek és változások iránt.
- Döntéseinél - a jogszabályi előírások betartásán túl - figyelembe veszi ez etikai normákat, empatikusan jár el, és szem előtt tarja a társadalmi felelősségvállalás szempontjait.
- Elkötelezett multikulturális környezetben történő megbízható, minőségi munkavégzés iránt.
- Törekszik a szakmai és személyes kompetenciáinak fejlődését szolgáló önképzésre.

d) autonómiája és felelőssége

- Általános szakmai felügyelet mellett önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.
- Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezett és a munkatársakért.
- Szakmai feladatai megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a megfelelő módszereket.
- Kapcsolatát szakterületének képzett szakembereivel és a többi szervezeti egység vezetőivel, tagjaival az együttműködés és felelősség jellemzi.
- Önállóan azonosítja képzési, fejlődési igényeit, szervezi szakmai és általános fejlődését.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- közgazdaságtani, módszertani és üzleti ismeretek (matematika, statisztika, informatika, mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, pénzügytan, vállalati gazdaságtan, gazdasági jog, marketing, számvitel menedzsment, üzleti kommunikáció, szaknyelv, környezet-gazdaságtan, egyéb alapozó üzleti ismeretek) 80-90 kredit;
- társadalomtudományi ismeretek (filozófia, szociológia, pszichológia, politológia, jog, gazdaságtörténet, demográfia, gazdaságpolitika, európai uniós ismeretek, egyéb szakmai és társadalomtudományi ismeretek) 10-20 kredit;
- emberierőforrás-gazdálkodás szakmai ismeretei (munkaerő-piaci ismeretek, szervezet- és munkaszociológia, munkahelyi és munkaerő-piaci képzés, munkaügyi kapcsolatok rendszere, munkajog, kompetencia- és ösztönzésmenedzsment, üzleti kommunikáció és tárgyalástechnika, személyügyi tevékenység, személyügyi informatika, személyügyi kontrolling, szervezeti magatartás, szociálpszichológia, szervezeti kommunikáció, területfejlesztés, oktatáspolitikai, emberierőforrás-gazdálkodási esettanulmányok, munkavédelem és ergonómia, regionális munkaerő-gazdálkodás, projektvezetés, továbbá választható specializációk) 70-90 kredit.

8.1.2. Az emberierőforrás-gazdálkodás szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret kredit aránya a képzés egészén belül legfeljebb 30 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat egy félév, minimum tizenkettő hét összefüggő gyakorlat a felsőoktatási intézmény tantervében meghatározottak szerint.

7. FIZIKA

Természettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: fizika (Physics)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: fizikus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Physicist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 441/0533

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja fizikusok képzése, akik a megszerzett ismeretek birtokában képesek tanulmányukat a képzés második ciklusában folytatni, egyénileg és szervezett formában további tanulmányokat végezni. Alapszintű fizikai ismereteik, általános műveltségük, korszerű természettudományos szemléletmódjuk képessé teszi őket arra, hogy a műszaki és gazdasági életben, valamint az államigazgatásban irányító, szervező részfeladatokat lássanak el. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A fizikus

a) tudása

- Ismeri a fizika alapvető összefüggéseit, törvényszerűségeit, és az ezeket alkalmazó matematikai, informatikai eljárásokat.
- Ismeri a tudományos eredményeken alapuló fizikai elméleteket, modelleket.
- Tisztában van a fizika lehetséges fejlődési irányjaival és határaival.
- Rendelkezik természettudományos alapismeretekkel és az erre épülő gyakorlat elemeinek ismeretével, és rendszerezni tudja azokat.
- Tudja és alkalmazza azokat a terepi, laboratóriumi és gyakorlati anyagokat, eszközöket és módszereket, melyekkel a szakmáját alapszinten gyakorolni tudja.

- Birtokában van annak a tudásnak, amelynek alkalmazása szükséges természeti folyamatok, természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek szakterületéhez tartozó alapvető gyakorlati problémáinak megoldásához.
- Tisztában van a fizika fogalomrendszerével és terminológiájával.
- Átlátja azokat a vizsgálható folyamatokat, rendszereket, tudományos problémákat, melyeket aztán megfelelő, a tudományos gyakorlatban elfogadott módszerekkel tesztel.

b) képességei

- Képes a fizikai jelenségek megértésére, az azokkal kapcsolatos adatgyűjtésre, az adatok feldolgozására, valamint a feldolgozáshoz szükséges szakirodalom használatára.
- Képes a fizikai elméletek, elvek és törvényszerűségek alkalmazására.
- A fizika területén szerzett tudása alapján képes az egyszerűbb fizikai jelenségek laboratóriumi körülmények között történő megvalósítására, mérésekkel történő bemutatására, igazolására.
- Képes a mérési eredmények kiértékelésére, értelmezésére, dokumentálására.
- Képes beazonosítani szakterületének kérdéseit.
- Képes a fizika területén szerzett tudását alapvető gyakorlati problémák megoldására alkalmazni, beleértve azok számításokkal történő alátámasztását is.
- Képes a fejlesztési folyamatok fizikán alapuló részének tervezésére és szervezésére.
- A szakjának megfelelően képes azon releváns adatok összegyűjtésére és értelmezésére, amelyek alapján megalapozott véleményt tud alkotni társadalmi, tudományos vagy etikai kérdésekről.
- Ismeretei alapján rendelkezik a természettudományos alapokon nyugvó érvelés képességével.
- Képes tudásának gyarapítására és tanulmányainak magasabb szinten történő folytatására.

c) attitűdje

- Törekszik a természet és az ember viszonyának megismerésére.
- Terepi és laboratóriumi tevékenysége során környezettudatosan jár el.
- Nyitott a szakmai eszmecserére.
- Nyitott a szakmai együttműködésre a társadalompolitika, a gazdaság és a környezetvédelem területén dolgozó szakemberekkel.
- Ismeri a vitatkozó és kétkedő természettudós példáját.
- Hitelesen képviseli a természettudományos világnézetet, és közvetíteni tudja azt szakmai és nem szakmai közönség felé.
- Nyitott a természettudományos és nem természettudományos továbbképzés irányában.
- Elkötelezett új kompetenciák elsajátítására és világképének bővítésére, fejleszti, mélyíti szakterületi ismereteit.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan végiggondolja az alapvető szakmai kérdéseket, és adott források alapján megválaszolja azokat.
- Felelősséggel vállalja a természettudományos világnézetet.

- Felelősséggel együttműködik a természettudományi és más szakterület szakembereivel.
- Tudatosan vállalja a fizikus szakma etikai normáit.
- Saját munkájának eredményét reálisan értékeli.
- Beosztott munkatársai munkáját felelősséggel értékeli.
- Tisztában van a tudományos kijelentések jelentőségével és következményeivel.
- Önállóan működteti a szakterületén a kutatásban használt laboratóriumi, berendezéseket, eszközöket.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános természettudományi ismeretek (matematika, informatika és elektronika, természettudományos alapismeretek) 20-40 kredit;
- fizika szakmai ismeretei [mechanika, hullámok és optika, termodinamika és statisztikus fizika alapjai; elektromágnesség, relativitáselmélet alapjai; atomfizika és kvantumfizika alapjai; kondenzált anyagok fizikája alapjai; mag-és részecskefizika alapjai; fizikai laboratóriumok; bevezetés az elméleti fizikába (mechanika, elektrodinamika, kvantummechanika, statisztikus fizika); felsőbb matematika; számítógépes módszerek] 70-100 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a fizikus szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció kreditaránya 30-45 kredit.

8. FÖLDRAJZ

Természettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: földrajz (Geography)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: geográfus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Geographer
- választható specializációk: település- és területfejlesztés, táj- és környezetföldrajz, geoinformatika, regionális elemzés, turizmus, geomorfológia, alkalmazott földrajz, megújuló energiaforrások

3. Képzési terület: természettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat elkészítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 443/0532

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja geográfusok képzése, akik korszerű elméleti és alkalmazott földrajzi ismeretekkel rendelkeznek, melyekkel képesek a természeti, társadalmi-gazdasági és települési környezet térbeli és időbeli összefüggéseinek elemzésére, az eredmények szintetizálására, a szakterületükön önálló ismeretszerzésre, elsajátítva a korszerű földrajztudomány terepi, laboratóriumi és informatikai eszközeinek, szoftvereinek a használatát, képesek döntések előkészítésére, szakmai kérdések megválaszolására és szakfeladatok megoldására. Képesek arra, hogy alapszintű geográfiai ismereteiket természet- és környezetvédelmi, államigazgatási, gazdasági, statisztikai, turisztikai-idegenforgalmi területen alkalmazzák. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A geográfus

a) tudása

- Ismeri az általános földrajzi diszciplínák alapvető összefüggéseit természet-, társadalom-, valamint részben regionális földrajzi területen.
- Ismeri a geográfia alapvető módszereit a természet- és társadalomföldrajz fő szakterületein.

- Ismeri a földrajzi gondolkodás alapvető jellegzetességeit, a geográfiai elemzés követelményeit.
- Rendelkezik elméleti és gyakorlati természet- és társadalom-földrajzi alapismeretekkel.
- Ismeri a földrajzi szakterülettel kapcsolatos természeti folyamatok, természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek alapvető működési elveit.
- Ismeri a földrajz szakterülethez kapcsolódó alapvető számítási módszereket.
- Ismeri a logikus földrajzi állítások megfogalmazásának feltételeit, és az azokból levonható következtetések korlátait.
- Ismeri a természeti és az ezekkel összefüggésben lévő antropogén folyamatok törvényszerűségeit.
- Ismeri a természetföldrajzi terepi és laboratóriumi vizsgálatok elvégzésére alkalmas alapvető módszereket.
- Ismeri a természet- és társadalomföldrajz témakörébe tartozó adatgyűjtési, adatrögzítési, és adatfeldolgozási módszereket.

b) képességei

- Képes a geográfia alapvető módszereinek a természet- és társadalomföldrajz fő szakterületein való alkalmazására.
- Képes az általános földrajzi diszciplínák alapvető összefüggéseit természet-, társadalom-, valamint részben regionális földrajzi területen meglévő összefüggések átlátására.
- Képes a természeti folyamatok, természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek szakterületéhez tartozó alapvető gyakorlati problémáinak megoldására.
- Képes a földrajz szakterületén szerzett tudását alapvető gyakorlati problémák megoldására alkalmazni, beleértve azok számításokkal történő alátámasztását is.
- Képes logikus földrajzi állítások megfogalmazására, azok feltételeinek és az azokból levonható következtetések pontos megadásával.
- Képes a természeti és az ezekkel összefüggésben lévő antropogén folyamatokkal kapcsolatos törvényszerűségek felismerésére, alkalmazására.
- Képes a természetföldrajzi módszerek ismeretben terepi és laboratóriumi vizsgálatok elvégzésére.
- Képes a földrajzi térben lejátszódó természeti és társadalmi folyamatok leírására, megértésére, az azokkal kapcsolatos adatgyűjtésre, adatok feldolgozására, valamint a feldolgozáshoz szükséges módszerek és szakirodalom használatára.
- Képes a laboratóriumi, terepi szakszerek használatára, azoknál adatfelvételekre, a társadalomföldrajzi adatok adatbázisba rendezésére.
- Képes a geo adatok térinformatikai feldolgozása, eredmények térképi megjelenítésére, legalább egy geoinformatikai szoftver magabiztos alkalmazására.
- Képes a földrajzi eredmények megjelenítésére, térképezésére.
- Képes alapvető természet- és társadalomtudományi ismeretei alapján a rokon- és társtudományok térreleváns eredményeinek értelmezésére.

- Képes a rutin szakmai problémákat felismerni, azok elméleti és gyakorlati megoldásához az elérhető könyvtári és elektronikus szakirodalmat feldolgozni, azt ott elérhető módszereket alkalmazni.
- Képes a földrajzi problémák felismerésére, megfogalmazására.
- Képes geográfiai elemzéseket végezni.

c) attitűdje

- Törekszik a földrajztudományi elméletek, paradigmák, elvek minél teljesebb megismerésére.
- Földrajzi terepi és laboratóriumi tevékenysége során környezettudatosan jár el, elkötelezett a fenntartható fejlődés iránt.
- Együttműködő, kapcsolatteremtő attitűd jellemzi, a kommunikációs problémamegoldást részesíti előnyben.
- A megszerzett földrajzi ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető földrajzi jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására.
- Nyitott a szakmai eszmecserére, a szakmai együttműködésre, törekszik arra, hogy feladatainak megoldása a munkatársak véleményének megismerésével, lehetőség szerint együttműködésben történjen.
- Képes tudásának gyarapítására és tanulmányainak magasabb szinten történő folytatására.
- A földrajzi vizsgálatokhoz kötődő gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitarással és monotónia-tűréssel rendelkezik.

d) autonómiája és felelőssége

- Alapvető elméleti és alkalmazott földrajzi és releváns környezettudományi szakmai kérdésekben önállóan, források felhasználásával hoz döntéseket.
- Felelősséggel vállalja szakmája értékrendjét, feladatainak elvégzése során együttműködik más szakterület szakembereivel.
- Saját és beosztott munkatársai munkájának hatékonyságát, eredményességét, biztonságosságát reálisan, felelősséggel értékeli.
- Elvégzett szakmai munkájáért felelősséget vállal.
- Önállóan működteti a szakterületén a kutatásban használt laboratóriumi, terepi berendezéseket, eszközöket.
- Tisztában van a földrajzi tudományos kijelentések értékével, azok alkalmazhatóságával, korlátaival.
- A geográfiai elemzések eredményeiből következő önálló döntéseket hoz meg.

7.1.2. A specializációkon szerezhető további kompetenciák

7.1.2.1. A terület- és településfejlesztés specializáción a geográfus

a) tudása

- Ismeri a regionális fejlődés és fejlesztés, a városkutatás, a településfejlesztés és településüzemeltetés alapvető összefüggéseit és fogalmait.
- Átlátja a térségi helyzetelemzés és fejlesztési stratégiaalkotás folyamatait, intézményi kereteit és jogi szabályozását.
- Módszertani tudással rendelkezik a projekttervezés és -menedzsment alapjairól.

b) képességei

- Képes a terület- és településfejlesztés különböző szintjein bekapcsolódni a tervezési- és döntés-előkészítési folyamatokba.
- Alkalmas helyzetelemzések készítésére.

7.1.2.2. A táj- és környezetföldrajz specializáción a geográfus**a) tudása**

- Ismeri a hallgatók a táj- és környezetelemzésnek, illetve értékelésének elveit, szabályait, fontosabb módszereit.
- Ismeri a környezeti hatásértékeléseket és auditokat.
- Gyakorlatot szerez a tájak funkcionális elemzésében, illetve a környezeti adatbázisok használatában.
- Ismerik a terület jogi szabályozásának kérdéseit.

b) képességei

- Képes a helyi önkormányzatoknál, valamint a közigazgatás és a környezetvédelmi szakigazgatás különböző szintjein és szerveinél zajló, táj- és környezetvédelmi ügyeket érintő tervező és döntéselőkészítő munkába történő bekapcsolódásra.
- Felismeri a geokörnyezeti konfliktusokat és kialakítja azok megoldásának lehetséges módzatait.

7.1.2.3. A geoinformatika specializáción a geográfus**a) tudása**

- Ismeri a geotudományi feladatok megoldásához szükséges alapvető térinformatikai modelleket.
- Alapismeretekkel rendelkezik a raszteres, vektoros rendszerekről, az ebben a körben használható egyszerűbb elemzési módszerekről, az adatok, különösen a távérzékelte adatok, eléréséről.

b) képességei

- Képes magabiztosan, készségszinten használni legalább egy, napjainkban széles körűen elterjedt térinformatikai szoftvert, és ismeri több hasonló program működésének alapjait.
- Képes elsajátítani bármely, hazai munkakörnyezetben előforduló térinformatikai szoftver használatát.
- Alkalmas az önkormányzati, köz- és szakigazgatási, valamint vállalati szférában keletkező térbeli adatok kezelésére, rendszerek üzemeltetésére, és azokkal kapcsolatos problémák megoldására, tervezési és döntés-előkészítési munka térinformatikai támogatására.

7.1.2.4. A regionális elemzés specializáción a geográfus**a) tudása**

- Ismeri a gazdaság és a társadalom térbeli szerveződésének törvényszerűségeit.
- Ismeri a hazai és nemzetközi települési, területi adatbázisok és különböző térképek előállításának módszereit.

- Ismeri a különböző térképek előállításának módszereit, felhasználásának, elemzésének korszerű tudományos eszközeit, valamint e térképeknek a társadalmi-gazdasági problémák vizsgálatában történő felhasználási lehetőségeit.

b) képességei

- Képes szakpolitikai tervezési munkákban való részvételre.

7.1.2.5. A turizmus specializáción a geográfus**a) tudása**

- Ismeri a földrajzi tér és a turizmus jelenségeinek komplex kapcsolatrendszerét.
- Ismeretekkel rendelkezik a turizmuskutatás kapcsolódó társadalomtudományi háttérrel.
- Ismeri a turisztikai vonzerők, termékek és desztinációk földrajzi alapjait, a turizmus hatását a földrajzi tér egészére.
- Ismeri a turizmus, mint gazdasági ágazat működésének gyakorlati aspektusait.

b) képességei

- Képes egy adott terület turisztikai szempontú értékelésére, a térségi turizmusfejlesztés irányainak meghatározására, turisztikai stratégiaalkotásba való bekapcsolódásra, termék- és desztináció-menedzsmentre.
- Alkalmas a helyi és önkormányzatok, társulásaik és nonprofit szervezeteik által folytatott turizmusfejlesztési feladatok megoldásában való közreműködésre.
- Felkészült a turisztikai piac szereplőinél történő munkavállalásra.

7.1.2.6. A geomorfológia specializáción a geográfus**a) tudása**

- Felismeri az egyes területek geomorfológiai sajátosságait és veszélyforrásait (árvíz-, csuszamlás-, erózióveszély).

b) képességei

- Képes bekapcsolódni azokba a tevékenységekbe, amelyek geomorfológiai sajátosságok és veszélyforrások kiküszöbölésére, mérséklésére irányulnak.
- Felkészült a helyi önkormányzatoknál, a közigazgatás és a környezetvédelmi szakigazgatás, a katasztrófavédelem, valamint a tervezés különböző szintjein bekapcsolódni a döntéshozatalba.

7.1.2.7. Az alkalmazott földrajz specializáción a geográfus**a) tudása**

- Ismeri a munkaadók által elvárt természeti és társadalomföldrajzi gyakorlati ismereteket (különösen az alkalmazott térinformatika, a laboreszközök használata, a társadalomföldrajzi adatgyűjtés, a földrajzi adatok és egyszerű elemzések térképi megjelenítése).
- Ismeri a területfejlesztési folyamat intézményi kereteit, valamint a projekttervezés és menedzsment alapkérdéseit.

b) képességei

- Képes az alapvető geoinformatikai feladatok megoldására (adatkezelés, térképezés, elemzés).

- Használni tud olyan laboratóriumi és terepi szakszereket, amelyek alkalmazását a témával foglalkozó cégeknél gyakorolták.
- Alkalmas vállalkozásoknál, önkormányzatoknál, környezetvédelmi és regionális fejlesztési kérdésekkel foglalkozó szervezeteknél történő munka szakirányú segítésére.

7.1.2.8. A megújuló energiaforrás specializáción a geográfus

a) tudása

- Ismeri a helyi erőforrásokat mobilizálni képes eszközöket és módszereket.
- Képes kezdeményezni, illetve lebonyolítani helyi erőforrás-elemzéseket, fejlesztéseket.
- Rendelkezik a helyi partnerségek kiépítésnek, a regionális hozzáadott érték-láncok fejlesztésének, a földhasználat-menedzsment elősegítésének tudásával.

b) képességei

- Felkészültsége alapján hozzájárul a megújuló energiákat hasznosító projektek és programok megvalósításához (különösen helyi partnerségek kiépítésének, a regionális hozzáadott érték-láncok fejlesztésének, a földhasználat-menedzsment elősegítésének tudásával).
- Képes kezdeményezni, illetve lebonyolítani helyi erőforrás-elemzéseket, fejlesztéseket.
- Alkalmas cégeknél és vállalatoknál (mérnöki irodák, állami erdészeti vállalatok, földhő hasznosítással foglalkozó cégek) közvetlenül vagy közvetve a megújuló energiák hasznosításával foglalkozó munka végzésére.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi, humán és gazdasági ismeretek [természettudományi és társadalomtudományi alapismeretek (matematika, fizika, informatika, biológia, kémia, európai uniós, közgazdaságtani, szociológiai, demográfiai alapismereteket nyújtó kurzusok), földtudományi alapismeretek (éghajlattani, térképtani, földtani alapozó kurzusok), földrajzi alapismeretek (geomatematikai, geoinformatikai, földrajzi vizsgálati, kutatási módszertani alapismereteket nyújtó kurzusok)] 36-58 kredit;
- geográfusi szakmai ismeretek [természetföldrajzi modul (geomorfológia, belső erők, talajföldrajz, biogeográfia, hidrogeográfia kurzusai); társadalomföldrajzi modul (népesség- és településföldrajz, általános gazdaságföldrajz kurzusok); regionális földrajzi modul (Európa természet- és társadalomföldrajza, Magyarország természet- és társadalomföldrajza kurzusok)] 50-74 kredit;

8.1.2. Választható specializációk

- település- és területfejlesztés,
- táj- és környezetföldrajz,
- geoinformatika,
- regionális elemzés,
- turizmus,
- geomorfológia,

- alkalmazott földrajz,
- megújuló energiaforrások.

A választható specializációk kreditaránya 35-60 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott egybefüggő legalább 6 hetes időtartamú szakmai tevékenység.

9. FÖLDTUDOMÁNYI

Természettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: földtudományi (Earth Sciences)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: földtudományi kutató
- a szakképzettség angol nyelvű megfelelője: Earth Scientist
- választható specializációk: geológia, geofizika, meteorológia, csillagászat, térképészet és geoinformatika, alkalmazott földtudomány, geográfia

3. Képzési terület: természettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat elkészítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés kreditértéke: legfeljebb 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 443/0532

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja földtudományi kutatók képzése, akik korszerű természettudományos szemléletmódjuk, a földtudományok elméletének és gyakorlatának ismeretében képesek a tudományos életben, a nemzetgazdaság különböző intézményeiben, valamint az ipari erőforrás-kutatásokban önálló szervező és irányító feladatok ellátására, a Föld rendszerszemléletű megértésére, és jelenségeinek bemutatására, a négydimenziós gondolkodásra, és hogy hivatásuknak tekintsék a Föld megismerését és védelmét. Ismerik a Föld erőforrásait (levegő, víz, talaj, ásványi nyersanyagok és energiaforrások), az azokkal való környezettudatos gazdálkodást. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A földtudományi kutató

a) tudása

- Ismeri a földtudományi szakterület főbb összefüggéseit, törvényszerűségeit, és az ezekre alkalmazott egyszerűbb matematikai, informatikai eljárásokat.
- Ismeri a földtudományok legfontosabb, tudományos eredményeken alapuló, igazolt elméleteit és modelljeit.
- Tisztában van szakterületének lehetséges fejlődési irányjaival és határaival.

- Rendelkezik a természettudományos alapismeretekkel és az erre épülő gyakorlat elemeinek ismeretével, és rendszerezni tudja azokat.
- Ismeri és alkalmazza azokat a terepi, laboratóriumi és gyakorlati anyagokat, eszközöket és módszereket, melyekkel a szakmáját alapszinten gyakorolni tudja.
- Birtokában van annak a tudásnak, amelynek alkalmazása szükséges a természeti folyamatok, természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek földtudományok körébe sorolható alapvető gyakorlati problémáinak megoldásához.
- Anyanyelvén tisztában van a természeti folyamatokat megnevező fogalomrendszerrel és terminológiával.

b) képességei

- Képes beazonosítani szakterületének problémáit.
- Képes földtudományi elméletek, paradigmák és elvek gyakorlati alkalmazására, melyek során alkalmazza azokat a terepi, laboratóriumi és gyakorlati anyagokat, eszközöket és módszereket, melyekkel a szakmáját alapszinten gyakorolni tudja.
- Szakterületén szerzett tudása alapján képes a mérési eredmények kiértékelésére, értelmezésére, dokumentálására.
- Átlátja azokat a vizsgálható folyamatokat, rendszereket, tudományos problémákat, melyeket aztán megfelelő, a tudományos gyakorlatban elfogadott módszerekkel tesztel.
- Képes a mérési eredmények térképi ábrázolására és térinformatikai megjelenítésére, térbeli és relációs adatok adatbázisba rendezésére, adatbázisok működtetésére, térelemzésre, statisztikai módszerek, valamint földtudományi eszközök felhasználásával történő egyszerű elemzésére.
- Ismeretei alapján rendelkezik a természettudományos alapokon nyugvó elemi érvelés képességével.
- Képes a természeti (elsősorban földtudományi) és az ezekkel összefüggésben lévő antropogén folyamatok megértésére, az azokkal kapcsolatos adatgyűjtésre, az adatok feldolgozására, valamint a feldolgozáshoz szükséges szakirodalom használatára.
- Képes a természeti, és az ezekkel összefüggésben lévő antropogén folyamatokkal kapcsolatos törvényszerűségek alkalmazására, valamint - komplex szemlélete folytán - a természet és társadalom kölcsönhatásából eredő problémák felismerésére, és ezeknek a döntéshozók számára való megfogalmazására.
- Képes kutatási projektek részfeladatainak végrehajtására, laboratóriumi és terepi mérések végzésére.

c) attitűdje

- Saját munkájának eredményét ellenőrzi és reálisan értékeli.
- Törekszik a természet és az ember viszonyának megismerésére.
- Terepi és laboratóriumi tevékenysége során környezettudatosan jár el.
- Nyitott a szakmai eszmecserére.
- Nyitott a szakmai együttműködésre a társadalompolitika, a gazdaság és a környezetvédelem területén dolgozó szakemberekkel.

- Ismeri a vitatkozó és kétkedő természettudós példáját.
- Tisztában van a tudományos kijelentések jelentőségével és következményeivel.
- Hitelesen képviseli a természettudományos világnézetet, és közvetíteni tudja azt szakmai és nem szakmai közönség felé.
- Nyitott a természettudományos és nem természettudományos továbbképzés irányában.
- Elkötelezett új kompetenciák elsajátítására, világképének és szakterülete ismereteinek bővítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Képes önállóan végiggondolni alapvető szakmai kérdéseket, és adott források alapján képes azok megválaszolására.
- A természettudományos világnézetet felelősséggel vállalja.
- Felelősséggel együttműködik a természettudományi és más szakterület szakembereivel.
- Tudatosan vállalja szakmája etikai normáit.
- Saját munkájának eredményét reálisan és felelősséggel értékeli.
- Önállóan működteti a szakterületén a kutatásban használt laboratóriumi, terepi berendezéseket, eszközöket.
- Nemzeti és nemzetközi földtudományi megfigyelő és előrejelző szolgálatoknál, hatósági jogkört gyakorló intézményeknél beosztott tervezői, hivatali munkakörben önállóan dolgozik.
- Környezettudományi, erőforrás-kutatási, környezet- és természetvédelmi feladat- és munkakörökben koordinációs feladatokat önállóan lát el.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (matematika, fizika, kémia, biológia, informatika) 18-35 kredit;
- a földtudományi diszciplínák műveléséhez szükséges általános földtudományi ismeretek (geológia, geofizika, meteorológia, csillagászat, geográfia, térképészet és geoinformatika) 40-70 kredit.

8.1.2. Választható specializációk

- geológia,
- geofizika,
- meteorológia,
- csillagászat,
- térképészet és geoinformatika,
- alkalmazott földtudomány,
- geográfia.

A választható specializációk kreditaránya 50-90 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat külső vállalatnál, intézménynél vagy egyetemi tanszéken, kutatólaboratóriumban a felsőoktatási intézmény tanterve szerint szervezett 2-6 hét időtartamú szakmai munka. A képzést a képzési hely tágabb környezetében megtalálható földtani és egyéb terepi képződmények, jelenségek tanulmányozására alkalmas helyszíneken folytatott terepi gyakorlatozás egészíti ki.

10. GAZDÁLKODÁSI ÉS MENEDZSMENT

Társadalomtudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: gazdálkodási és menedzsment (Business Administration and Management)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: közgazdász gazdálkodási és menedzsment alapképzési szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Business Administration and Management

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit, amelyből a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit,
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 345/0413

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan gazdasági szakemberek képzése, akik közgazdasági, alkalmazott gazdaságtudományi és módszertani ismereteik és a specializációk keretében megszerzett tudásuk birtokában képesek a gazdálkodó szervezetek és intézmények működési folyamatainak és gazdasági kapcsolatainak megismerésére, tervezésére, elemzésére. A gyakorlati tudás és tapasztalat megszerzését követően pedig képesek a gazdálkodói, vállalkozói tevékenységek és folyamatok irányítására, szervezésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Gazdálkodási és menedzsment alapképzési szakon a közgazdász

a) tudása

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.

- Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.
- Tisztában van a szervezetek és intézmények létrehozására, struktúrájuk, szervezeti magatartásuk kialakítására és változtatására vonatkozó alapelvekkel és módszerekkel.
- Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait.
- Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó más (műszaki, jogi, környezetvédelmi, minőségbiztosítási stb.) szakterületek alapjait.
- Rendelkezik alapvető vezetési és szervezési, valamint projekt, illetve kis- és közepes vállalkozások indításának előkészítésére, indítására és vezetésére vonatkozó ismeretekkel.
- Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközök használatával.
- Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.
- Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

b) képességei

- Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz.
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.
- Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására.
- Alkalmazni tudja a gazdasági problémák megoldásának technikáit, a probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeire és korlátaira tekintettel.
- Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel.
- Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi.
- Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis- és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.
- A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja.

- Középszinten szakmai idegen nyelv használatára képes.

c) attitűdje

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.
- Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Elfogadja és elismeri az életpálya-tervezés fontosságát.
- Törekszik az életén át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.

d) autonómiája és felelőssége

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat.
- Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.
- Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezettért és a munkatársakért.
- Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben képesítése szerinti gazdasági tevékenységet szervez, irányít és ellenőriz.
- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.
- Projektek, csoportmunkák, szervezeti egységek tagjaként a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi.
- Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.

8. Az alapképzés jellemzői:**8.1. Szakmai jellemzők****8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:**

- közgazdaságtani, módszertani és üzleti ismeretek (matematika, statisztika, informatika, mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, pénzügytan, vállalati gazdaságtan, gazdasági jog, marketing, számvitel menedzsment, üzleti kommunikáció, szaknyelv, környezet-gazdaságtan, egyéb alapozó üzleti ismeretek) 80-90 kredit;
- társadalomtudományi ismeretek (európai uniós, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, pszichológia, filozófia) 10-20 kredit;

- gazdálkodási és menedzsment szakmai ismeretek (vállalati pénzügyek, számvitelelemzés, emberi erőforrás gazdálkodás, marketing menedzsment, vezetés és szervezés, értéktelítő folyamatok menedzsmentje, döntéshozatal és módszertan, kontrolling, üzleti etika, stratégiai tervezés, termelés-menedzsment, folyamat- és minőségmenedzsment, humán-erőforrás-menedzsment, team-menedzsment, közmenedzsment, szervezőmódszertan, információgazdálkodás, továbbá választható specializációk) 70-90 kredit.

8.1.2. A gazdálkodási és menedzsment ismeretekkel rendelkező közgazdász szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret kredit aránya a képzés egészén belül legfeljebb 30 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat egy félév, minimum tizenkettő hét összefüggő gyakorlat a felsőoktatási intézmény tantervében meghatározottak szerint.

11. GÉPÉSZMÉRNÖKI

Informatikai Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: gépészmérnöki (Mechanical Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: gépészmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Mechanical Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 521/0715

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja gépészmérnökök képzése, akik alkalmasak gépek és gépészeti berendezések üzemeltetésére és fenntartására, a gépipari technológiák bevezetésére, illetőleg alkalmazására, a munka szervezésére és irányítására, a műszaki fejlesztés, kutatás és tervezés átlagos bonyolultságú feladatainak ellátására a munkaerőpiac igényeit is figyelembe véve. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A gépészmérnök

a) tudása

- Átfogóan ismeri a műszaki szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a műszaki szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő fogalomrendszert, a legfontosabb összefüggéseket és elméleteket.
- Átfogóan ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit.
- Átfogóan ismeri az alapvető közgazdasági, vállalkozási és jogi szabályokat, eszközöket.
- Behatóan ismeri a gépészeti szakterületen alkalmazott szerkezeti anyagokat, azok előállításának módszereit, alkalmazásuk feltételeit.

- Alapvetően ismeri a géptervezési elveket és módszereket, gépgyártástechnológiai, irányítástechnikai eljárásokat és működési folyamatokat.
- Átfogóan ismeri az alkalmazott munka- és erőgépek, gépészeti berendezések, eszközök működési elveit, szerkezeti egységeit.
- Alkalmazói szinten ismeri a gépészetben használatos mérési eljárásokat, azok eszközeit, műszereit, mérőberendezéseit.
- Alkalmazói szinten ismeri a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai, valamint munkaegészségügyi területek elvárásait, követelményeit, a környezetvédelem vonatkozó előírásait.
- Átfogóan ismeri a gépészeti szakterülethez szervesen kapcsolódó logisztikai, menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági szakterületek alapjait, azok határait és követelményeit.
- Behatóan ismeri a gépészmérnöki szakterület tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.
- Ismeretekkel rendelkezik a vállalati gazdaságtan, valamint műszaki alapokon nyugvó költség-haszon elvű elemzés módszereiről és eszközeiről.
- Értelmezni, jellemezni és modellezni tudja a gépészeti rendszerek szerkezeti egységeinek, elemeinek felépítését, működését, az alkalmazott rendszerelemek kialakítását és kapcsolatát.
- Alkalmazni tudja a gépészeti termék-, folyamat- és technológiai tervezés kapcsolódó számítási, modellezési elveit és módszereit.

b) képességei

- Képes a műszaki szakterület ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és adekvát értékelő tevékenységre.
- Képes az adott műszaki szakterület legfontosabb terminológiáit, elméleteit, eljárásrendjét alkalmazni az azokkal összefüggő feladatok végrehajtásakor.
- Képes önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére.
- Képes rutin szakmai problémák azonosítására, azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására és (standard műveletek gyakorlati alkalmazásával) megoldására.
- Képes megérteni és használni szakterületének jellemző szakirodalmát, számítástechnikai, könyvtári forrásait.
- A megszerzett informatikai ismereteket képes a szakterületén adódó feladatok megoldásában alkalmazni.
- Képes műszaki rendszerek és folyamatok alapvető modelljeinek megalkotására.
- Képes ismereteit alkotó módon használva munkahelye erőforrásaival hatékonyan gazdálkodni.
- Munkája során képes alkalmazni és betartatni a biztonságtechnikai, tűzvédelmi és higiéniai szabályokat, előírásokat.

- Képes arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Képes alkalmazni a gépészeti rendszerek üzemeltetéséhez kapcsolódó műszaki előírásokat, a gépek, gépészeti berendezések beállításának, üzemeltetésének elveit és gazdaságossági összefüggéseit.
- Képes irányítani és ellenőrizni a szaktechnológiai gyártási folyamatokat, a minőségbiztosítás és minőség szabályozás elemeit szem előtt tartva.
- Képes a gépészeti meghibásodások diagnosztizálására, az elhárítási műveletek kiválasztására, javítástechnológiai feladatok megoldására

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a műszaki szakterületen zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy önképzése szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Törekszik arra, hogy önképzése a gépészmérnöki szakterületen folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen meg.
- Gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitartással és monotoniatűréssel rendelkezik.
- Nyitott az informatikai eszközök használatára, törekszik a gépészeti szakterülethez tartozó szoftverek megismerésére és alkalmazására, legalább egy ilyen programot készségszinten ismer és kezel.
- Nyitott és fogékony az ökológiai gazdálkodással, egészségtudatossággal kapcsolatos új, korszerű és innovatív eljárások, módszerek alkalmazására.
- Megszerzett műszaki ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására.
- Munkája során a vonatkozó biztonsági, egészségvédelmi, környezetvédelmi, illetve a minőségbiztosítási és ellenőrzési követelményrendszereket betartja és betartatja.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Felelősséggel vállalja és képviseli a mérnöki szakma értékrendjét, nyitottan fogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket.
- Szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más (elsődlegesen műszaki, valamint gazdasági és jogi) szakterület képzett szakembereivel is.

- Feltárja az alkalmazott technológiák hiányosságait, a folyamatok kockázatait és kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.
- Figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.
- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését, felügyeli a gépek, berendezések üzemeltetését.
- Értékeli a beosztottak munkavégzésének hatékonyságát, eredményességét és biztonságosságát.
- Figyel beosztottjai szakmai fejlődésének előmozdítására, ilyen irányú törekvéseik kezelésére és segítésére, az egyenlő esélyű hozzáférés elvének alkalmazására.
- Megosztja tapasztalatait munkatársaival, így is segítve fejlődésüket.
- Felelősséget vállal műszaki elemzései, azok alapján megfogalmazott javaslatai és megszülető döntései következményeiért.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek [matematika (legalább 12 kredit), mechanika, mérnöki fizika, műszaki kémia, általános műszaki ismeretek] 35-50 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (gazdálkodási és menedzsment ismeretek, minőségbiztosítás, környezettudatosság és energiagazdálkodás, államigazgatási-szakmagyorkorlói jogi ismeretek, humán ismeretek) 14-30 kredit;
- gépészmérnöki szakmai ismeretek (információtechnológiai, anyagtudományi, gépészeti tervezési és modellezési, gyártástechnológiai, hő- és áramlástan, elektrotechnikai, mérés- és irányítástechnikai, biztonságtechnikai, üzemeltetési és karbantartási ismeretek) 70-105 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve:

- a gépelemek, gépek, gépészeti készülékek, épületgépészeti berendezések és szerkezetek, hő- és áramlástechnikai, vegyipari folyamatok modellezése, konstrukciós tervezése, szerkesztése,
- a gép- és fém-, illetve polimer és kompozit szerkezetek és ezek elemeinek gyártástervezése és irányítása, szereléstechológia kidolgozása,
- a gépek és gépészeti rendszerek diagnosztikai vizsgálata, karbantartási, megbízhatósági feladatok kidolgozása,
- az építésgépesítési technológiák, gépészeti technológiai folyamatok, mechatronikai rendszerek működtetése, irányítása, alkalmazása,
- a gépi berendezések kiszolgálásának szervezése,
- a környezetbarát technológiák alkalmazása, ipari környezet kialakítása, környezetvédelmi technikai eszközök tervezése, gyártása,
- a szakmához tartozó informatikai eszközök és szoftverek használata,

- a munkavédelmi feladatok megoldása szakterületein szerezhető speciális ismeret.

A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül legalább 40 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamot elérő, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

12. GERMANISZTIKA

Bölcsészettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: germanisztika (Germanic Studies)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség:
 - germanisztika, német alapszakos bölcész
 - germanisztika, német nemzetiségi alapszakos bölcész
 - germanisztika, néderlandisztika alapszakos bölcész
 - germanisztika, skandinavisztika alapszakos bölcész
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
 - Philologist in Germanic Studies, Specialized in German Studies
 - Philologist in Germanic Studies, Specialized in German as Ethnic Minority Studies
 - Philologist in Germanic Studies, Specialized in Netherlandistic Studies
 - Philologist in Germanic Studies, Specialized in Scandinavian Studies
- választható szakirányok: német, német nemzetiségi, néderlandisztika, skandinavisztika

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 110 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222/0231

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan germanisztikai szakemberek képzése, akik a germanisztika területén, valamint általános bölcész- és társadalomtudományi témakörökben olyan elméleti és gyakorlati tájékozottsággal rendelkeznek, amely ismeretek révén képesek szakmájuk sokoldalú, inter- és multidiszciplináris gyakorlati és elméleti művelésére. Magas szinten ismerik a szakiránynak megfelelően a német, a holland, a dán, a svéd vagy norvég nyelvet, a germán eredetű kultúrákat. Ismereteikre építve a Közös Európai Referenciakeret felsőfokú, C1 szintjén képesek a szakiránynak megfelelően német, holland, dán, svéd vagy norvég nyelvű hétköznapi, kulturális, politikai, gazdasági, társadalmi, valamint nyelv- és irodalomtudományi szövegeket felelősen értelmezni, közvetíteni és alkotni írásban és szóban. A német nemzetiségi szakirányon végzettek behatóan

ismerik a hazai német nyelvét, történelmét, néprajzát, irodalmát, jog- és intézményrendszerét. Elláthatnak hazai és nemzetközi szervezetekben, vállalatoknál, önkormányzatoknál, a kulturális menedzsment, valamint az újságírás és a PR területén is középvezetői feladatokat. A nemzeti-ségi német szakirányon végzetek ismereteiket a hazai nemzetiségi szervezetek, önkormányzati és kulturális intézmények kötelékében hasznosíthatják. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A germanisztika, német alapszakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri a szakiránynak megfelelő germán nyelv beszélt és írott változatának szabályait, ismeretekkel rendelkezik az elvégzett szakiránynak megfelelő nyelv variánsairól, regisztereiről.
- Tájékozott a választható szakirányoknak megfelelő nyelvek és kultúrák körében, ismeri azok történeti vonatkozásait, hasonlóságait és különbségeit.
- Ismeri a szakiránynak megfelelő nyelvű ország, illetve országok földrajzi adottságainak, történelmi, politikai, társadalmi, gazdasági vonatkozásainak rendszerét.
- Ismeri a szakiránynak megfelelő nyelvű kultúrák jellemző szellemi, művészeti irányzatait, megjelenési formáit.
- Ismeri a szakiránynak megfelelő nyelvű kultúrák jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait.
- Átlátja a szakiránynak megfelelő nyelvű szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.
- Tisztában van a germanisztika jellemző kutatási kérdéseivel, irányzataival, korszerű elemzési és értelmezési módszereivel.
- Ismeri a szak egyes területeinek (irodalom-, nyelv- és kultúratudomány) szakiránynak megfelelő nyelvű szakkifejezéseit.

b) képességei

- A szinkron nyelvéllapot fonetikai, fonológiai, morfológiai, szintaktikai, szemantikai, pragmatikai, valamint diskurzusszintű jellemzőinek és ezek összefüggéseinek ismeretében képes a szakiránynak megfelelő nyelv gördülékeny, helyes, magabiztos, a mindenkori kontextusba illő használatára. Több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban ír és beszél.
- Értelmezi a szakiránynak megfelelő nyelvű kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát.
- Interkulturális kommunikatív kompetenciák birtokában képes a kultúrák közötti közvetítésre.
- Képes műfajilag sokszínű, a szakiránynak megfelelő nyelvű szövegek és kulturális jelenségek értelmezésére.
- Képes az irodalmi műveket, a célnyelvi kultúra egyéb megjelenési formáit, az ezekről szóló szakirodalmat kritikusan, értően áttekinteni, értelmezni, az irodalmi és kulturális trendekben elhelyezni.

- Képes alapvető kutatási technikák alkalmazására, szakmai kérdések megoldására a nyelv-, az irodalom- és a kultúratudomány területén.
- Képes tudását, az egyéni és szervezeti erőforrásokkal tudatosan gazdálkodva, önállóan fejleszteni.

c) attitűdje

- Elkötelezetten vállalja szakképzettsége átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati normáinak hiteles közvetítését, nyitott az új jelenségek és eredmények befogadására.
- Elkötelezett a szakiránynak megfelelő nyelv és kultúra megismertetése iránt, törekszik megszerzett tudása kreatív felhasználására.
- Törekszik nyelvi tudásának és általános ismeretanyagának folyamatos fejlesztésére.
- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Igénye van az európai, és az azon kívüli kultúrák sokszínűségének megismerésére.
- Elfogadja a magyar és az európai identitások vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
- Nyitott a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetősége irányába.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Kialakít olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- Hatékonyan együttműködik a germanisztika területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.
- A germanisztika területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a germanisztika területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
- Szakmai hivatástudata kialakítására és önképzésre törekszik.

7.1.2. Szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Német szakirányon továbbá a germanisztika, német alapszakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri a beszélt és írott német nyelv szabályait, ismeretekkel rendelkezik a német nyelv variánsairól, regisztereiről.
- Tájékozott a német nyelvű kultúrák területén, ismeri azok történeti vonatkozásait, hasonlóságait és különbségeit.
- Ismeri a német nyelvű országok földrajzi adottságainak, történelmi, politikai, társadalmi, gazdasági vonatkozásainak rendszerét.
- Ismeri a német nyelvű irodalmak, kultúrák jellemző szellemi, művészeti irányzatait, megjelenési formáit.
- Ismeri a német nyelvű irodalmak, kultúrák jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait.

- Átlátja a német nyelvű szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.

b) képességei

- Képes Magyarország és a német nyelvű országok társadalmi, gazdasági, környezeti adottságainak ismeretében a megszerzett tudás közvetítésére és alkalmazására hivatása gyakorlása során.
- Képes német nyelven hatékonyan kommunikálni az informatika legújabb eszközeivel is, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni.

7.1.2.2. Német nemzetiségi szakirányon továbbá a germanisztika, német nemzetiségi alapszakos bölcsész**a) tudása**

- Ismeretekkel rendelkezik a magyarországi németek történetéről, jog- és intézményrendszeréről, tárgyi és szellemi kultúrájáról, nyelvéről és nyelvhasználatáról, valamint jelenkori irodalmáról.
- Ismeretekkel rendelkezik a magyarországi németek kutatástörténetéről és a folyamatban lévő kutatási projektekről, valamint a főbb empirikus adatgyűjtési módszerekről.

b) képességei

- Képes önálló empirikus adatgyűjtésre és feldolgozásra, az empirikus kutatás különböző módszereinek alkalmazására.

c) attitűdje

- Különös érzékenységgel rendelkezik a többi hazai kisebbség és az európai nemzetiségek nyelve, története, kultúrája iránt.

d) autonómiája és felelőssége

- Elkötelezett a hazai német kisebbség nyelvének, kultúrájának hagyományozása, ápolása és dokumentálása irányában.

7.1.2.3. Néderlandisztika szakirányon továbbá a germanisztika, néderlandisztika alapszakos bölcsész**a) tudása**

- Ismeri a beszélt és írott holland nyelv szabályait, ismeretekkel rendelkezik a holland nyelv változatairól, regisztereiről.
- Tájékozott a holland nyelvű és a régi németalföldi irodalom és kultúra területén.
- Ismeri a célnyelvű ország földrajzi adottságainak, történelmi, politikai, társadalmi, gazdasági vonatkozásainak rendszerét.
- Alapfokú ismeretekkel rendelkezik a holland üzleti kommunikáció nyelvében és kultúrájában.
- Ismeri a holland kultúra írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait.
- Átlátja a holland szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.

b) képességei

- Képes Magyarország és a holland nyelvterület társadalmi, gazdasági, környezeti adottságainak ismeretében a megszerzett tudás közvetítésére és alkalmazására hivatása gyakorlása során.
- Képes holland nyelven hatékonyan kommunikálni az informatika legújabb eszközeivel is, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni.

7.1.2.4. Skandinavisztika szakirányon továbbá a germanisztika, skandinavisztika alapszakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri a beszélt és írott dán, norvég, vagy svéd nyelv szabályait, ismeretekkel rendelkezik a dán, norvég, svéd nyelv variánsairól, regisztereiről.
- Tájékozott a dán, norvég vagy svéd nyelvű és az óészaki nyelv, irodalom és kultúra területén.
- Ismeri a célnyelvű ország földrajzi adottságainak, történelmi, politikai, társadalmi, gazdasági vonatkozásainak rendszerét.
- Ismeretekkel rendelkezik az interskandináv kommunikációról.
- Ismeri a dán, norvég, vagy svéd kultúra írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait.
- Átlátja a dán, norvég vagy svéd szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.

b) képességei

- Képes Magyarország és a skandináv országok társadalmi, gazdasági, környezeti adottságainak ismeretében a megszerzett tudás közvetítésére és alkalmazására hivatása gyakorlása során.
- Képes dán, norvég vagy svéd nyelven hatékonyan kommunikálni az informatika legújabb eszközeivel is, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, nyelvtudomány, irodalomtudomány, germán nyelvek és kultúrák, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret) 10-16 kredit;
- germanisztikai szakmai ismeretek: 150-164 kredit, amelyből
 - germanisztikai alapozó modul (nyelvgyakorlat: német, holland, svéd, norvég, illetve dán nyelvi ismeretek elmélyítése; kulturális ismeretek) 20-30 kredit,
 - a választott szakirány szerinti speciális nyelvészeti, irodalmi, kultúrtörténeti ismeretek (nyelvi ismeretek, nyelvészeti ismeretek, irodalmi ismeretek, kultúra- és médiatudományi ismeretek) 80-90 kredit,
 - választás szerinti szakmaspecifikus ismeretek legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A szakirányok tudományágai, szakterületei és kreditaránya

a) német szakirány

- germanisztikai alapozó modul 20-30 kredit:
 - nyelvi kompetenciák fejlesztése [nyelvtani gyakorlatok, szövegalkotási (szóbeli és írásbeli kifejezőképesség), szövegértési (írott és hallott szöveg értése) kompetenciáinak fejlesztése, szövegfajták];
 - történelmi és jelenkori országismeret (a német nyelvű országok földrajza történelme, politikai, társadalmi, gazdasági ismeretei);
 - irodalomtudományi alapismeretek (elemi műfajismeret, alapvető terminológia, irodalmi szövegelemzés);
 - nyelvészeti alapismeretek (nyelvészeti terminológia, módszerek);
- a német szakirány speciális szakmai ismeretei 80-90 kredit:
 - tartalomalapú nyelvi kompetenciafejlesztés (szókincsbővítés, fordítási gyakorlatok, stílusrétegek, szövegfajták, kontrasztivitás);
 - kommunikáció- és médiatudományi alapismeretek;
 - kultúratudományi alapismeretek (a kultúratudomány főbb területei, interkulturális germanisztika; a kortárs német kultúra, kultúraközvetítés);
 - irodalmi ismeretek (a német nyelvű irodalmak története: korszakok és korszakhatárok, fejlődési tendenciák, a legjelentősebb alkotók és műveik, irodalmi műfajok, szövegértelmezés, szövegelemzés, módszerek);
 - nyelvészeti ismeretek [szinkrón rendszernyelvészet (fonetika, fonológia, morfológia, lexikológia, szintaktika), szövegnyelvészet, fejlődési tendenciák, nyelvi változatok];
 - kutatómódszertan (a tudományos ismeretszerzés technikái, tudásbázisok használata, számítógépes bölcsészet, projektmunka és prezentációs technikák);

b) német nemzetiségi szakirány

- germanisztikai alapozó modul 20-30 kredit:
 - nyelvi kompetenciák fejlesztése [nyelvtani gyakorlatok, szövegalkotási (szóbeli és írásbeli kifejezőképesség), szövegértési (írott és hallott szöveg értése) kompetenciáinak fejlesztése, szövegfajták];
 - történelmi és jelenkori országismeret (a német nyelvű országok földrajza, történelme, politikai, társadalmi, gazdasági ismeretei);
 - irodalomtudományi alapismeretek (elemi műfajismeret, alapvető terminológia, irodalmi szövegelemzés, módszerek);
 - nyelvészeti alapismeretek: nyelvészeti terminológia, módszerek;
 - nemzetiségi ismeretek;
- a német nemzetiségi szakirány speciális szakmai ismeretei 80-90 kredit:
 - tartalomalapú nyelvi kompetenciafejlesztés (szókincsbővítés, fordítási gyakorlatok, stílusrétegek, szövegfajták, kontrasztivitás);
 - kommunikáció- és médiatudományi alapismeretek;
 - kultúratudományi alapismeretek (a kultúratudomány főbb területei, interkulturális germanisztika; a kortárs német kultúra, kultúraközvetítés);

- irodalmi ismeretek (a német nyelvű irodalmak története: korszakok és korszakhatárok, fejlődési tendenciák, a legjelentősebb alkotók és műveik, irodalmi műfajok, szövegértelmezés, szövegelemzés);
- nyelvészeti ismeretek (szinkrón rendszernyelvészet - fonetika, fonológia, morfológia, lexikológia, szintaktika, szövegnyelvészet, fejlődési tendenciák, nyelvi változatok);
- kutatómódszertan (a tudományos ismeretszerzés technikái, tudásbázisok használata, számítógépes bölcsészet, projektmunka és prezentációs technikák);
- társadalomtudományi ismeretek (a magyarországi németek története, a magyarországi németek jog- és intézményrendszere);
- néprajzi ismeretek (a magyarországi németek tárgyi és szellemi kultúrája);
- nemzetiségi képzéshez kapcsolódó nyelvtudományi ismeretek (dialektológia, szociolingvisztika, kontaktusnyelvészet);
- nemzetiségi képzéshez kapcsolódó irodalomtudományi ismeretek (az 1945 utáni magyarországi német irodalom);

c) néderlandisztika szakirány

- germanisztikai alapozó modul 20-30 kredit:
 - holland nyelvi kompetenciák fejlesztése [nyelvtani gyakorlatok, szövegalkotási (szóbeli és írásbeli kifejezőkészség), szövegértési (írott és hallott szöveg értése) kompetenciáinak fejlesztése, szövegfajták];
 - történelmi és jelenkori országismeret (a holland nyelvű országok földrajza, történelme, politikai, társadalmi, gazdasági ismeretei);
 - irodalomtudományi alapismeretek (elemi műfajismeret, alapvető terminológia, irodalmi szövegelemzés);
 - nyelvészeti alapismeretek (nyelvészeti terminológia, módszerek);
 - kultúrtörténet.
- a néderlandisztika szakirány speciális szakmai ismeretei 80-90 kredit:
 - tartalomalapú nyelvi kompetenciafejlesztés (szókincsbővítés, fordítási gyakorlatok, stílusrétegek, szövegfajták, kontrasztivitás, holland grammatika);
 - kommunikáció- és médiatudományi alapismeretek;
 - kultúratudományi alapismeretek (a kultúratudomány főbb területei, interkulturális germanisztika; a kortárs holland nyelvű kultúra, kultúrákövetítés);
 - irodalmi ismeretek (a régi németalföldi irodalom és a modern holland és flamand irodalom, korszakok és korszakhatárok, fejlődési tendenciák, a legjelentősebb alkotók és műveik, irodalmi műfajok, szövegértelmezés, szövegelemzés);
 - nyelvészeti ismeretek [a mai holland nyelv rendszere (fonetika, fonológia, morfológia, lexikológia, szintaxis), szövegnyelvészet, variációs nyelvészet];
 - kultúra- és médiatudományi ismeretek;
 - kutatómódszertan (a tudományos ismeretszerzés technikái, tudásbázisok használata, számítógépes bölcsészet, projektmunka és prezentációs technikák);

d) skandinavisztika szakirány

- germanisztikai alapozó modul: 20-30 kredit
 - dán, norvég, svéd nyelvi kompetenciák fejlesztése [nyelvtani gyakorlatok, szövegalkotási (szóbeli és írásbeli kifejezőkészség), szövegértési (írott és hallott szöveg értése) kompetenciák fejlesztése];
 - történelmi és jelenkori országismeret (a skandináv nyelvű országok földrajza, történelme, politikai, társadalmi, gazdasági ismeretei);
 - irodalomtudományi alapismeretek (elemi műfajismeret, alapvető terminológia, irodalmi szövegelemzés);
 - nyelvészeti alapismeretek (nyelvészeti terminológia, módszerek);
 - kultúrtörténet;
- a skandinavisztika szakirány speciális szakmai ismeretei: 80-90 kredit
 - tartalomalapú nyelvi kompetenciafejlesztés (szókincsbővítés, fordítási gyakorlatok, stílusrétegek, szövegfajták, kontrasztivitás, dán, norvég, svéd grammatika);
 - kommunikáció- és médiatudományi alapismeretek;
 - kultúratudományi alapismeretek (a kultúratudomány főbb területei, interkulturális germanisztika; a kortárs skandináv kultúra, kultúraközvetítés);
 - irodalmi ismeretek (az óészaki irodalom és a modern skandináv irodalom, korszakok és korszakhatárok, fejlődési tendenciák, a legjelentősebb alkotók és műveik, irodalmi műfajok, szövegértelmezés, szövegelemzés);
 - nyelvészeti ismeretek [a dán, a norvég, a svéd nyelv rendszere (fonetika, fonológia, morfológia, lexikológia, szintaktika), szövegnyelvészet];
 - kultúratudomány (Skandinávia kultúrtörténete);
 - kutatómódszertan (a tudományos ismeretszerzés technikái, tudásbázisok használata, számítógépes bölcsészet, projektmunka és prezentációs technikák).

8.1.3. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.

A germanisztika szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:

- az alapképzési szak szakirány szerinti további szakterületi ismeretei,
- az alapképzési szak másik szakiránya vagy
- másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Az alapképzésben a szakképzettség megszerzéséhez felsőfokú (C1 szintű) idegennyelv-tudást kell elérni. A képzés az adott szakirány nyelvén folyik.

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, társadalomtudomány képzési terület alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat lehet a képző intézmény által ajánlott specializációhoz kapcsolódó, a szak tantervében meghatározott tantervi egység.

13. GYÓGYPEDAGÓGIA

Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: gyógypedagógia (Special Needs Education)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség:
 - gyógypedagógus, értelmileg akadályozottak pedagógiája szakirányon
 - gyógypedagógus, hallássérültek pedagógiája szakirányon
 - gyógypedagógus, látássérültek pedagógiája szakirányon
 - gyógypedagógus, logopédia szakirányon
 - gyógypedagógus, pszichopedagógia szakirányon
 - gyógypedagógus, szomatopedagógia szakirányon
 - gyógypedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányon
 - gyógypedagógus, autizmus spektrum pedagógiája szakirányon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
 - Special Needs Educator and Therapist (Intellectual and Multiple Disabilities)
 - Special Needs Educator and Therapist (Hearing Impairment)
 - Special Needs Educator and Therapist (Visual Impairment)
 - Special Needs Educator and Therapist (Speech and Language Therapy)
 - Special Needs Educator and Therapist (Behavioural Disorders)
 - Special Needs Educator and Therapist (Physical Disabilities)
 - Special Needs Educator and Therapist (Learning Disabilities and Difficulties)
 - Special Needs Educator and Therapist (Autism Spectrum Disorders)
- választható szakirányok: értelmileg akadályozottak pedagógiája szakirány, hallássérültek pedagógiája szakirány, látássérültek pedagógiája szakirány, logopédia szakirány, pszichopedagógia szakirány, szomatopedagógia szakirány, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirány, autizmus spektrum pedagógiája szakirány.

3. Képzési terület: pedagógusképzés

4. A képzési idő félévekben: 8 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210+30 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40–60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 8 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit
- szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 50 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 145/0114

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja gyógypedagógusok képzése, akik a gyógypedagógia és a határtudományai korszerű elméleti és módszertani ismereteinek, a gyógypedagógiai tevékenységekhez szükséges készségeknek, valamint a szakterületi és gyakorlati ismereteknek a birtokában segítséget nyújtanak a fogyatékos, sérült, akadályozott gyermekeknek, fiataloknak és felnőtteknek képességeik fejlesztéséhez, funkciózavaraik (kognitív, szociális, szomatikus, érzékelési, észlelési) korrekciójához, illetve kompenzálásához, életviteli nehézségeik kezeléséhez, rehabilitációjukhoz, valamint környezetük rendezéséhez, társadalmi integrációjukhoz. A választott szakirányon a különböző fogyatékos, sérült, akadályozott népességcsoportokat szakszerűen segítik, komplex gyógypedagógiai fejlesztést, nevelést, oktatást, habilitációt és rehabilitációt végeznek. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A gyógypedagógus

a) tudása

- Ismeri a fogyatékosügy, a gyógypedagógia és a gyógypedagógiához kapcsolódó határtudományok fogyatékos, sérült, akadályozott személyekre vonatkozó történeti elemeit, alapvető társadalmi folyamatait, legfontosabb elméleteit, összefüggéseit és problémamegoldási módszereit.
- Ismeri a komplex gyógypedagógiai diagnosztika, nevelés, oktatás, fejlesztés, terápia és rehabilitáció módszereit, gyakorlatát, valamint az integrált, inkluzív nevelés elméletét és eljárásait, azok alkalmazásának és továbbfejlesztésének lehetőségeit.
- Átfogó funkcionális anatómiai és fejlődéstani ismeretekkel rendelkezik az emberi test fő szervrendszereiről.
- Ismeri a fogyatékoságok, sérülések, akadályozottságok hátterében álló kórélettani folyamatokat.
- Tisztában van a fogyatékoságok, sérülések, akadályozottságok felismerésének, differenciálásának kritériumaival.
- Rendelkezik a fogyatékosággal élő személyekkel kapcsolatos pszichológiai és pszichodiagnosztikai ismeretekkel, tisztában van a fogyatékoságok, sérülések, akadályozottságok hátterében álló pszichológiai folyamatokkal.
- Ismeri a fogyatékosággal élő személyekkel kapcsolatos alapvető specifikus kutatómódszertani kérdéseket, módszereket és kutatásetikai alapelveket.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik az általános pedagógia, nevelés- és oktatásméltet, andragógia, alternatív és reformpedagógiai koncepciók, pedagógiai projektek területéről és azok gyógypedagógiai adaptációs lehetőségeiről.
- Ismeri a művészetpedagógiai és művészetterápiás eljárások alapelveit, módszertanát és a kapcsolódó pedagógiai, gyógypedagógiai adaptációs, intervenciós lehetőségeket. Ismeri a

fejlesztés, nevelés, integráció és inklúzió területén alkalmazható művészeti intervenciók és művészetterápiás módszereket, és a saját kompetencia szintjén tudja alkalmazni azokat.

- Ismeri a fogyatékossgal élő személyek, csoportok és környezetük megismerésére alkalmas felmérés, diagnosztika területeit, formális és informális eljárásait, a diagnosztikán alapuló gyógypedagógiai tervezés különböző szintjeit, ezek összefüggéseit és szervezeti beágyazottságát.
- Tájékozott a szakterületein alkalmazható alapvető digitális eszközök alkalmazhatóságában, ismeri szakterületén, szakterületein a tanulói képességekhez illeszthető digitális tanulási, fejlesztési lehetőségeket, eszközöket, környezeteket.
- Alapvető ismeretei vannak a fogyatékos személyek fejlődési sajátosságainak és tanulási folyamatainak törvényszerűségeiről, jellemzőiről. Tisztában van a fogyatékos személyek (gyógy)pedagógiájának nevelési, oktatási, fejlesztési, rehabilitációs céljaival, tartalmaival, a folyamatok összefüggéseivel.
- Érti az értékelés és fejlődés összefüggéseit, ismeri az értékelés funkcióit, folyamatát, módszereit, eszközeit, rendelkezik a differenciált értékelési formák megválasztásához szükséges tudással.
- Tisztában van a fogyatékos emberekkel foglalkozó intézményrendszer és szolgáltatások működési elveivel és gyakorlatával, a szolgáltatásokkal kapcsolatos jogszabályi, finanszírozási háttérrel, ismeri továbbá a fogyatékos emberekkel kapcsolatos nemzetközi irányelveket és az alapvető emberi jogokat.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről.
- Ismeri gyógypedagógus-szerepre vonatkozó elméleteket, a szereppel kapcsolatos elvárásokat, a pedagógus személyiség jellemzőit, az önreflexióhoz és önkorrekcióhoz szükséges alapvető módszereket, az alapvető gyógypedagógusi kommunikáció szempontjait.
- Érti a reflektív gondolkodás és a saját élményen alapuló mentálhigiénés támogatás jelentőségét tanulmányaiban és szakmai fejlődésében.
- Ismeri a szakmai együttműködés és csoportmunka alapelveit, útjait és megvalósításának módszertanait.
- Tájékozott a krízis- és válsághelyzetekben alkalmazható segítségnyújtás, mentálhigiénés támogatás lehetőségeiről.

b) képességei

- Saját szakterületén belül képes értelmezni a fogyatékossgokkal kapcsolatos orvosi diagnózisokat, vizsgálati eredményeket.
- Saját szakterületén belül képes értelmezni a fogyatékossgokkal kapcsolatos pszichológiai diagnózisokat és vizsgálati eredményeket.
- Pszichológiai ismereteit képes az adott fogyatékossgai csoportnak megfelelően adaptív módon alkalmazni.

- Képes az orvosi, egészségügyi, továbbá a pszichológiai diagnózisok, vizsgálati eredmények ismeretében komplex gyógypedagógiai differenciáldiagnosztikát végezni a gyógypedagógiai tevékenység és folyamatok tudatos, célorientált megtervezése érdekében.
- Képes a gyógypedagógiai diagnosztika digitális eszközrendszerének megismerésére.
- A gyógypedagógiai folyamatok tervezésében ötvözi az általános didaktikai, metodikai alapelveket a fogyatékosági típusnak megfelelő, speciális gyógypedagógiai tartalmakkal, alkalmazkodva a fogyatékos személyek életkori, képességbeli, attitűdbeli és szociokulturális sajátosságaihoz is.
- A fogyatékos személy szükségleteit, képességeit és igényeit figyelembe véve a kompenzációs lehetőségeket és életminőséget támogató, komplex gyógypedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési, terápiás, prevenciós, rehabilitációs és rehabilitációs tevékenységet végez a fogyatékos személyeket ellátó intézmény- és szolgáltatórendszerekben.
- Egyéni felmérés alapján a gyógypedagógiai folyamat eredményeit értékeli, beleértve a gyermek, felnőtt haladásának, a pedagógiai módszereknek és eszközöknek, valamint a saját munkájának értékelését.
- Képes a saját szakterületein a gyermekek, fiatalok, felnőttek képességeit figyelembe véve digitális kompetenciájuk fejlesztésére, a digitális eszközök, környezetek megfelelő alkalmazására.
- Képes a társadalom változó digitális környezeti kihívásainak megismerésére, pedagógiai, gyógypedagógiai szempontú értelmezésére, értékelésére, a szakterületein mindezeknek a tanítási-tanulási, fejlesztési, rehabilitációs folyamat során produktív, gyakorlatias, a gyermekek, fiatalok, felnőttek képességeit figyelembe vevő implementálására.
- Képes saját pedagógiai tevékenysége hatását felmérni, és kritikusan elemezni, pedagógiai tapasztalatait és nézeteit reflektív módon értelmezni, értékelni, majd ezek alapján a szükséges önkorrekciót végrehajtani.
- Alapvető kutatómódszertani ismereteit az adott fogyatékosági csoportnak megfelelően adaptív módon alkalmazza, felismeri, hogy az adott fogyatékosági csoportnak és kutatási témának megfelelően milyen kutatási módszert célszerű alkalmazni. Lehetőség szerint inkluzív kutatómódszertani eljárásokra törekszik.
- Tudományos igényű szakszövegeket a saját szakterületén legalább egy idegen nyelven is önállóan olvas, a fogyatékoságügy és gyógypedagógia alapvető szakirodalmait megérti, szakszerűen reflektál rájuk, és képes azokat használni egy tudományos dolgozat megírásához a megfelelő hivatkozásokkal.
- Felismeri egy módszer tudományos megalapozottságának meglétét vagy hiányát.
- Képes a szakmai képzéssel és különösen a saját szakterületével, szakterületeivel kapcsolatos gondolatok, érzések és tények szóban és írásban történő megértésére, kifejezésére és értelmezésére különböző társadalmi, gazdasági és kulturális kontextusokban.
- Képes a team-munkához szükséges kooperációra, kommunikációra.
- Képes a fejlesztés, nevelés, integráció és inklúzió területén alkalmazható művészeti intervenciós módszerek alkalmazására saját kompetencia szintjén.

- Képes a fogyatékoságügyi szakmapolitikai dokumentumok értelmezésére, az ellátórendszer finanszírozásának átlátására, adott esetben pályázatok írására, valamint a fogyatékos személyek és a szakma érdekeinek képviselésére az intézményrendszerek és szolgáltatók területén.

c) attitűdje

- Nyitott innovatív gyógypedagógiai elképzelések és megoldások megismerésére, törekszik a bizonyítékalapú módszerek alkalmazására.
- Mérlegeli a szakmai problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségeit. A mindennapi gyógypedagógiai fejlesztő munka, a gyógypedagógiai kutatások, az innovatív tevékenységek során nyitott a team-munkára.
- Törekszik az ön- és társismeret, önelfogadás, önreflektivitás fejlesztésére.
- Szakmai, nyelvi készségeit az élethosszig tartó tanulás jegyében karban tartja és fejleszti.
- Tiszteletben tartja saját és mások kompetenciahatárait, a csoportmunka során határozottan képviseli saját szakmai elveit, tapasztalati tudását, de a hatékony együttműködés érdekében a többi résztvevő törekvéseit is érvényesülni hagyja.
- Igénye van a gyógypedagógiai folyamatok folyamatos elemzésére, értékelésére, nyitott az eredmények és a körülmények figyelembevételével a tervek és folyamatok felülvizsgálatára és módosítására.
- A fogyatékos személyeket és hozzátartozóikat – azok igényeit figyelembe véve – informálja az alkalmazni kívánt koncepcióról, eljárásról, módszerről, terápiáról, illetve ezek eredményeiről.
- Elkötelezett a fogyatékos személy tanulási és terápiás szükségleteinek kielégítése és a tanuláshoz, terápiához igazodó környezet megválasztása, kialakítása iránt. A fogyatékos személyek lehetőségeit figyelembe véve fontosnak tartja a tanulás folyamatainak tudatosítását, az önszabályozott tanulás támogatásához szükséges tudás és képességek megszerzését, a tanulási képességek fejlesztését.
- Nyitott a digitális technológiák, infokommunikációs eszközök és a hozzájuk kapcsolódó módszertani eljárások megismerésére.
- Fogyatékos személyekkel kapcsolatos kutatásai során teljes mértékben törekszik a fogyatékossgal kapcsolatos etikai problémák figyelembevételére.
- Elkötelezett a fogyatékos személyek fejlődését segítő, pozitívumokra fókuszáló, tanulást, fejlődést támogató értékelés mellett.
- A fogyatékos emberekkel kapcsolatos társadalmi és történeti folyamatokat, megközelítéseket összefüggéseiben látja, ezeken keresztül reflektál a jelen problémáira, ezekről megalapozott szakmai véleményt formál, és kulturált vitát folytat.
- A fogyatékos emberekkel kapcsolatos társadalmi és történeti folyamatokat, megközelítéseket, intézményi és szolgáltatásbeli formákat nyitottan és kritikusan szemléli, részt vállal a gyógypedagógiával és fogyatékoságüggyel kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységekben.

- Felelősen képviseli az adott téma szakszerű és korrekt, adott idegen nyelvi meghatározásait, és ezeket a konkrét kommunikációs szituáció, az adott szociokulturális háttér figyelembevételével és a változó világra való nyitottsággal használja.
- Elfogadja a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény elveit, és törekszik azok megvalósítására munkája során.
- Az emberi jogi megközelítésből kiindulva tiszteletben tartja és képviseli a fogyatékos emberek és hozzátartozóik jogait és érdekeit.
- A „Semmit rólunk nélkülünk” elv értelmében támogatja és elősegíti a fogyatékos emberek minél aktívabb részvételét és önrendelkezésük megvalósulását az őket érintő folyamatokban.
- Munkája során alkalmazza az emberi jogi megközelítést, jogszabályi ismereteinek – az adott kontextusban történő – aktivizálásával.

d) autonómiája és felelőssége

- A szakirányának megfelelő gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményekben, csoportokban, osztályokban önállóan és felelősséggel látja el az óvodai nevelés, valamint az általános iskola 1–6. évfolyamán (a tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányon és az értelmileg akadályozottak pedagógiája szakirányon: az 1–8. évfolyamon, értelmileg akadályozottak pedagógiája és szomatopedagógia szakirányon: a fejlesztő nevelés-oktatás teljes időtartamában) a nevelési és valamennyi műveltségi területhez tartozó oktatási feladatokat.
- A szakképzésben a készségfejlesztő, a diákotthonban, gyermekotthonban és kollégiumban az általános nevelői feladatokat látja el.
- Az ambuláns gondozást, fejlesztést végző intézményekben: egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény, pedagógiai szakszolgálat, szakmai szolgáltatás, illetve az integrált, inkluzív nevelést-oktatást végző köznevelési intézményekben a sajátos nevelési igényű, illetve a gyógypedagógiai segítséget igénylő gyermekek, tanulók, felnőttek körében a szakirányának, szakirányainak megfelelő területen, területeken egyéni fejlesztési, habilitációs-rehabilitációs feladatokat lát el. Feladata kiterjed a tanulási technikák megtanítására, együttműködésre, általános gyógypedagógiai segítségnyújtásra és tanácsadásra a fejlesztésben vagy gondozásban és a rehabilitációban közreműködő más szakemberekkel, illetve családokkal.
- Tudományosan és módszertanilag megalapozott fogyatékoságügyi és gyógypedagógiai nézeteit és döntéseit felelősséggel vállalja.
- Tudatosan képviseli a gyógypedagógia és határtudományai, társtudományai módszertani kultúráját.
- Felelősséget vállal a fogyatékos személyekért, a gyógypedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése során hozott döntéseiért és gyógypedagógiai tevékenységének következményeiért.
- Felelősséget vállal a fogyatékos személy felelősségérzetének, önállóságának, autonómiájának kialakításáért.

- A partnerekkel előítéletmentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszert teremt, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál.
- Munkáját teamben végezi, szakmai műhelyekben aktívan vesz részt.
- Krízis- és válsághelyzet esetén hatékony tanácsot ad, segítséget nyújt vagy kér.
- Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában kezdeményező szerepet tölt be, gyógypedagógiai tevékenységén túl felelősséget vállal intézménye küldetéséért.
- Felelősséget érez saját gyógypedagógusi öndefiníciójának folyamatos alakításáért és azért a szűkebb és tágabb közösségért, ahol tevékenységét kifejti.

7.1.2. A szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Értelmileg akadályozottak pedagógiája szakirányon továbbá a gyógypedagógus a) tudása

- Ismeri az értelmi akadályozottság hazai és külföldi definícióit, értelmezni tudja azokat.
- Birtokában van az értelmi akadályozottság súlyossági fokozatainak, kóreredeti specifikumainak és az értelmileg akadályozott személyek életkori jellemzőivel kapcsolatos gyógypedagógiai elméleti, módszertani és gyakorlati tudásnak.
- Rendelkezik az értelmileg akadályozott személy személyiségének, kognitív, szociális és személyes kompetenciáinak fejlesztését megalapozó szaktudományos ismeretekkel.
- Ismeri az értelmileg akadályozott személyek (gyógy)pedagógiájának legfontosabb elméleteit, összefüggéseit és problémamegoldási módszereit, tájékozott az aktuális, specifikus terápiás ellátási formák tekintetében.
- Tisztában van az értelmileg akadályozott személyek gyógypedagógiai kísérésének tartalmi és módszertani vonatkozásaival.
- Ismeri az értelmileg akadályozott személyek esetében alkalmazható legújabb és legfontosabb diagnosztikai eszközöket, tudja azokat alkalmazni, eredményeiket értelmezni és felhasználni a tervezésben.
- Ismer olyan technikákat, amelyekkel a környezet konfliktusait oldani tudja.
- Ismeri az értelmileg akadályozott emberek érdekvédelmét, ha szükségesnek látja, bekapcsolódik az ilyen jellegű tevékenységbe.

b) képességei

- Képes az értelmileg akadályozott személyek speciális nevelési, fejlesztési szükségleteinek megállapítására, gyógypedagógiai diagnózis készítésére, a gyógypedagógiai folyamat eredményeinek értékelésére.
- A korai intervenció időszakában (0 éves kortól) és helyszínein (korai fejlesztő centrumok, pedagógiai szakszolgálat, PIC, NIC, integráló bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltatás) prevenciós feladatokat lát el, egyéni és csoportos fejlesztést végez.
- Az óvodai nevelés időszakában és helyszínein (speciális óvoda, integrált óvoda) komplex gyógypedagógiai tevékenységet végez.
- Ellátja a fejlesztő nevelés és fejlesztő nevelés-oktatás komplex gyógypedagógiai feladatait.
- Ellátja az értelmileg akadályozott tanulók általános iskolai nevelésében 1–8. évfolyamon valamennyi műveltségi terület nevelési-oktatási feladatait, a fejlesztő nevelés-oktatás felada-

tait annak teljes időtartamában, a speciális készségfejlesztő szakiskola évfolyamain közismereti tárgyak oktatását végzi, valamint a szakoktatókkal történő együttműködésben a kognitív és szociális fejlesztés feladatait látja el.

- Utazótanári feladatokat lát el.
- Speciális kollégiumokban, gyermekotthonokban általános nevelői feladatokat lát el, habilitációs, rehabilitációs tevékenységet végez értelmileg akadályozott személyeknél, a felnőtt értelmileg akadályozott személyek nappali és bentlakásos intézményiben a gyógypedagógiai segítség feladatait látja el.
- Kiaknázza az élethosszig tartó tanulás speciális lehetőségeit értelmileg akadályozott személyeknél.
- Egészségügyi, jogi, pedagógiai, pszichológiai és társadalomismereti tudását (gyógy)pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, az értelmileg akadályozott egyén, csoport jellemzőit és sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.
- Az értelmileg akadályozott személyek jellemzőinek és sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a specifikus szakmai problémák megoldását elősegítő megfelelő nevelési, oktatási, fejlesztési, rehabilitációs célokat, tartalmakat, folyamatokat és módszereket.
- Képes munkahelyi szervezetben az értelmileg akadályozott személyekkel való együttműködés elősegítésére, a betanítási folyamatok támogatására, ehhez kapcsolódó tanácsadásra, fejlesztő programok eredményeinek mérésére, tanácsadásra.
- Az egészségügyi, a gyermekvédelmi és a szociális ágazatban a fogyatékos gyermek, fiatal és felnőtt népességcsoportok gondozását, fejlesztését, pedagógiai kísérését, életvitelük segítségét végzi, az értelmileg akadályozott személyekkel partneri munkakapcsolatot alakít ki, elősegíti az önrendelkezést, az önálló életvitel támogatásának szolgálatában koordinálási, kísérő, mentori és mediátori feladatokat lát el.
- Képes az értelmileg akadályozott emberek érdekeinek képviselőjére, esélyegyenlőségüket, intézményi és társadalmi integrációjukat segítő feladatok ellátására, tanácsadásra.

7.1.2.2. Hallássérültek pedagógiája szakirányon továbbá a gyógypedagógus

a) tudása

- Ismeri a hallássérüléssel kapcsolatos emberi jogi és orvosi megközelítéseket, ezek érvrendszerét és történeti kialakulását.
- Korszerű ismeretei vannak a hallássérülés etiológiája, epidemiológiája, tüneti képe, pszichológiai háttere és ellátása kapcsán.
- Ismeri a hallássérüléssel kapcsolatos tevékenységeket, és az azokat meghatározó jogi és szakmai dokumentumokat.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a hallássérülés korszerű diagnosztikájáról, a segédeszköz-ellátás folyamatosan korszerűsödő gyakorlatáról.
- Ismeri a gyógypedagógiai felmérés területeit, annak speciális eljárásait hallássérült személyek esetében.
- Ismeri a hallássérült személyek heterogén szükségleteihez igazodó fejlesztő, oktatási-nevelési és terápiás eljárásokat.

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a hallássérült személyek által használható infokommunikációs technológiák nyújtotta lehetőségekről. Ismeri az egyenlő esélyű hozzáférés és az észszerű alkalmazkodás elveit hallássérült személyekkel végzett mindennapi tevékenysége során.
- Felismeri a leggyakoribb, a hallássérülés mellé társuló zavarokat, ismeri azok kompenzálását, terápiáját, vagy képes abban a társszakmák segítségét kérni.
- Ismeri a hallássérült személyek ellátórendszerét, a megfelelő célzott fejlesztő, nevelő, oktató, habilitációs-rehabilitációs gyógypedagógiai ellátás eljárásait, módszereit, eszközrendszerét.
- Ismeri a hallássérüléssel kapcsolatos hazai és nemzetközi szakirodalmat.

b) képességei

- Eligazodik a hallássérüléssel kapcsolatos hazai és nemzetközi dokumentumokban, ezek változását képes követni. Képes alakítani saját szakmai és társadalmi szerepvállalását.
- Ismereteit a hallássérült személyek szükségleteit, képességeit és igényeit figyelembe véve használja fel a gyógypedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési, terápiás, prevenciós, habilitációs és rehabilitációs feladatok ellátása során.
- Felkészült a hallássérült személyek differenciált nyelvi szükségleteinek felismerésére, képes ehhez alkalmazkodva megfelelő támogatást biztosítani.
- A hallássérült gyermek vagy felnőtt, vagy ezek csoportjának szükségletei és képességei, valamint a hallássérüléssel kapcsolatos pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretei alapján a gyógypedagógiai folyamatot differenciáltan, egyénre szabottan megtervezi, irányítja, elemzi és értékeli.
- Kiválasztja a megfelelő tanulásszervezési eljárásokat, a hallássérült személyek életkori, egyéni és csoportosajátosságoknak megfelelő kommunikációs stratégiákat, módszereket alkalmazza.
- Képes a hallássérült gyermekek, fiatalok és felnőttek speciális nevelési, fejlesztési szükségleteinek megállapítására, objektív felmérésen alapuló fejlesztési tervek kidolgozására, meghatározva a megfelelő nevelési, oktatási, fejlesztési célokat, tartalmakat, folyamatokat.
- Gyógypedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési, terápiás, prevenciós, habilitációs és rehabilitációs feladatait képes a hallássérült gyermekkel vagy felnőttel, illetve a nevelésben, ellátásban, gondozásban, támogatásban érintett partnerekkel együttműködésben ellátni.
- Képes az egészségügyi, korai fejlesztési, nevelési-oktatási, valamint szociális intézményekben a fejlesztő tevékenység területeinek és eszközeinek meghatározására.
- Szakmai irányítás mellett a hallássérüléssel, a hallássérült személyekkel, illetve a felsorolt tevékenységekkel kapcsolatos vizsgálati, kutatási részfeladatokat végez.

7.1.2.3. Látássérültek pedagógiája szakirányon továbbá a gyógypedagógus

a) tudása

- Ismeri a különböző életkorú és látásteljesítményű látássérült személyek eltérő igényeit, rendelkezik a látássérült személyek kognitív, személyes és szociális kompetenciáinak fejlesztéséhez szükséges alapvető szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

- Ismeri a látássérülés különböző hazai és külföldi definícióit, gyógypedagógiai és funkcionális felosztását.
- Ismeri a látássérülés életkorspecifikus kórokait, prevalenciáját és az incidencia változásait hazai és világviszonylatban is.
- Ismeri a szembetegségek funkcionális hatásait.
- Ismeretekkel rendelkezik a korszerű orvosi kezelések és optikai korrekciók lehetőségeiről és ezek elérhetőségéről.
- Ismeri a funkcionális és pedagógiai látásvizsgálat jelentőségét, a különböző életkorokban alkalmazott menetét, módszereit és eszközeit.
- Ismeri a korszerű látásjavító optikai és elektronikus eszközöket, ezek hozzáférhetőségét.
- Ismeretekkel rendelkezik a látássérülés pszichológiai és szociális hatásairól.
- Ismeri a látássérült személyek számára kifejlesztett pszichodiagnosztikai módszereket és eszközöket.
- Ismeri a látássérült személyekkel végzendő gyógypedagógiai tevékenységeket és ezek színtereit.
- Ismeri a látássérült személyek ellátó rendszerét, a látássérült személyek korai fejlesztésével, óvodai nevelésével, iskolai nevelésével és oktatásával, valamint az elemi rehabilitációval kapcsolatos jogszabályokat, hazai és nemzetközi dokumentumokat.
- Korszerű, átfogó és specializált ismeretekkel rendelkezik a látássérült gyermekek korai fejlesztéséről, a súlyos fokban látássérült (vak) tanulók, a gyengénlátó, aliglátó tanulók igényeiről, fejlesztésük, oktatásuk és nevelésük színtereiről, módszereiről és eszközeiről, a terápiás eljárásokról.
- Korszerű, átfogó és specializált ismeretekkel rendelkezik a látássérült felnőttek elemi rehabilitációjáról, módszereiről, eszközeiről, a terápiás eljárásokról, a speciális megsegítés szervezeti formáiról és tartalmi jellemzőiről.
- Korszerű, átfogó és speciális ismeretekkel rendelkezik az időskorú látássérült személyek megsegítésének tartalmi jellemzőiről és lehetőségeiről.
- Korszerű, átfogó és specializált ismeretekkel rendelkezik a halmozottan fogyatékos látássérült személyek sajátos igényeiről, fejlesztésük, oktatásuk és nevelésük színtereiről, módszereiről és eszközeiről, a terápiás eljárásokról.
- Ismeri az egyéni fejlesztési terv jelentőségét, elkészítésének lépéseit.
- Felismeri a leggyakoribb társuló zavarokat, ismeri azok kezelését, vagy képes abban a társzszakmák segítségét kérni.
- Ismeri az integráltan tanuló látássérült tanulók helyzetét, tisztában van a sikeres integráció, inklúzió feltételeivel, ismeri a gyógypedagógus kompetenciáit, az utazótanár szerepét, feladatait, a többségi pedagógussal történő kapcsolattartás lehetőségeit.
- Ismeri a látássérült személyek heterogén szükségleteihez igazodó fejlesztő, oktatási-nevelési és terápiás eljárásokat.

- Ismeri a környezeti adaptáció jelentőségét, lehetőségeit, kivitelezését, az egyenlő esélyű hozzáférés elvét és speciális alkalmazását saját szakirányán, az infokommunikációs akadálymentesítés látássérülés-specifikus eszközeit.
- Ismeri a látássérült személyek érdekvédelmi és egyéb civil szervezeteit, azok feladatait.
- Ismeri a látássérüléssel kapcsolatos hazai és nemzetközi szakirodalmat.

b) képességei

- Ismereteit képes felhasználni a különböző életkorú és látásteljesítményű látássérült személyek szükségleteit, képességeit és igényeit figyelembe véve, a gyógypedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési, terápiás, prevenciós, habilitációs és rehabilitációs feladatok ellátása során.
- Képes a látássérülés több szempontú definiálására, a látássérült személy látásteljesítményét funkcionális szempontból közelíti meg és értelmezi.
- A látássérüléssel kapcsolatos orvosi diagnózisokat értelmezni tudja, melyek alapján a funkcionális szempontokat figyelembe véve megfelelő környezetet biztosít a látássérült személy vagy csoport számára.
- Különböző életkorú és társuló sérüléssel élő személyeknél komplex funkcionális látásvizsgálatot végez, a vizsgálat alapján kiválasztja a megfelelő látásjavító eszközöket, és megtanítja használatukat.
- A látássérült személyhez a látássérülésre vonatkozó pszichológiai ismereteinek megfelelően közelít, a fejlesztési, nevelési, oktatási, habilitációs és rehabilitációs munkájába pszichológiai ismereteit beépíti.
- Megfelelő célzott fejlesztő, nevelő, oktató, rehabilitációs gyógypedagógiai ellátást biztosít.
- Meghatározza a korai fejlesztési, nevelési-oktatási, valamint rehabilitációs intézményekben a fejlesztő tevékenység területeit és eszközeit.
- Alkalmazza a korai fejlesztés módszereit, eszközeit, a speciális óvodai és iskolai készségfejlesztés elemeit, az elemi rehabilitáció elméleti és gyakorlati ismereteit.
- A rehabilitációs lehetőségeket és az életminőséget támogató gyógypedagógiai fejlesztési, terápiás, prevenciós, habilitációs és rehabilitációs feladatait a látássérült kliens szükségleteit, képességeit és igényeit figyelembe véve látja el.
- Felméri a látássérült személy, csoport heterogén kommunikációs, tanulási és egyéb, az életminőséget meghatározó szükségleteit, kommunikációs technikákat tanít, komplex fejlesztést végez.
- Képes a felnőtt halmozottan fogyatékos látássérült személyek habilitációs-rehabilitációs foglalkoztatásának megtervezésére, kivitelezésére.
- Képes megfigyelést és esetelemzést végezni integráltan tanuló látássérült tanuló helyzetéről és az integráció minőségéről a pedagógiai munka, a képességfejlesztés, a szociális inklúzió és a speciális eszközellátottság figyelembevételével.
- Képes megfelelő szakmai kapcsolatot kialakítani és ápolni a befogadó intézmény munkatársaival.

- Megtervezi a látássérült személyek számára megfelelő fejlesztő, oktatási-nevelési és terápiás eljárásokat, kiválasztja az adekvát módszereket és eszközöket.
- Kiválasztja a tanuláshoz szükséges megfelelő adaptációs technikákat és ezek használatát megtanítja, a környezetet a látássérült személyek igényeinek megfelelően adaptálja, kiválasztja a látássérült személy számára és a tevékenységhez igazodva a korszerű infokommunikációs eszközöket.
- Képes a látássérült személy és családja számára az érdekvédelemmel és a civil szervezetekkel kapcsolatos adekvát információ-átadásra.
- Képes szakmai irányítás mellett a látássérüléssel, a látássérült személyekkel, illetve a felsorolt tevékenységekkel kapcsolatos vizsgálati, kutatási részfeladatokat végezni.

7.1.2.4. Logopédia szakirányon továbbá a gyógypedagógus

a) tudása

- Korszerű és alapos interdiszciplináris (orvostudományi, pedagógiai, gyógypedagógiai, pszichológiai, gyógypedagógiai pszichológiai, nyelvészeti) és intradiszciplináris tudással rendelkezik a kommunikáció, a hang, a beszéd, a beszélt és az írott nyelv, valamint a gyermekkori nyelés zavarairól.
- Ismeri a kommunikációs zavarok kultúrtörténeti, tudománytörténeti és szakmatörténeti előzményeit.
- Ismeri a hang, a beszéd, a beszélt és az írott nyelv, valamint a gyermekkori nyelés működésének anatómiáját és fiziológiáját, felismeri azok eltéréseit.
- Korszerű ismeretekkel rendelkezik a hang, beszéd, a beszélt és az írott nyelvi zavarok, valamint a gyermekkori nyelési zavarok etiológiájáról, epidemiológiájáról, a különböző tüneti képekről.
- Ismeri a logopédiai diagnosztikai folyamat átfogó rendszerét, a vizsgálatok fajtáit, célját, feladatait és lehetséges tartalmait.
- Ismeri a hang, a beszéd, a beszélt és írott nyelv fejlődési és szerzett zavarainak különböző nyelvi szintekre irányuló receptív és expresszív vizsgálati eljárásait, valamint a gyermekkori nyelés diagnosztikus eszközeit, a differenciáldiagnosztikai szempontokat és a folyamatdiagnózis szerepét.
- Alapos ismeretekkel rendelkezik a hang, a beszéd, a beszélt és írott nyelv fejlődési és szerzett zavaraihoz és a gyermekkori nyelészavarhoz kapcsolódó logopédiai beavatkozások korszerű lehetőségeiről.
- Ismeri a prevenció, a terápia és az utógondozás életkor- és diagnosztikaspecifikus formáit.
- Ismeri a beszédtechnika hanghigiénés elemeit.
- Ismeri a logopédiával kapcsolatos hazai és nemzetközi szakirodalmat.

b) képességei

- Ismeretei alapján a különböző kommunikációs zavarokat interdiszciplináris szemlélettel, a személyiséggel és a társadalmi beágyazottsággal összefüggésben értelmezi.
- Megszerzett szakmai tudását a köznevelés különböző színterein: pedagógiai szakszolgálati feladatokat ellátó intézményekben, nevelési és nevelési-oktatási intézményekben a

kommunikáció, a hang, a beszéd, a beszélt és írott nyelvi zavarok és a gyermekkori nyelési zavarok ellátásában, szegregált és integrált keretek között, az alapellátásban és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében egyaránt alkalmazza.

- Kijelöli a hang, a beszéd, a beszélt és írott nyelv fejlődési és szerzett zavarainak, valamint a gyermekkori nyelési zavarok életkorspecifikus és nyelvviszint-specifikus vizsgálatának tartalmait.
- Dokumentálja, kvantitatív és kvalitatív szempontok alapján elemzi, értelmezi az eredményeket, levonja a logopédiai diagnosztikai következtetéseket, és erről különböző szintű írásos és szóbeli összefoglalást ad a team tagjainak, a szülőnek, a kliensnek.
- Az interdiszciplináris diagnosztikai teamben a különböző forrásokból származó információkat összegzi, logopédiai szempontból értékeli, és azokat a korábbi információkkal integrálja.
- Megtervezi az egyénre szabott evidencia alapú logopédiai beavatkozást.
- A státusz- és differenciál diagnózisnak megfelelő sérülésspecifikus, individuális logopédiai beavatkozást evidencia alapon tervezi, időben ütemezi és hatékonyan megvalósítja.
- A terápiás folyamatot monitorozza, azt az eredményeknek megfelelően módosítja. A kiválasztott terápiás módszert indokolja, és meghatározza a logopédiai terápiás team kereteit.
- Beszédtechnikája tudatos, képes hanghigiéné kialakítására.
- Képes szakmai irányítás mellett a logopédiával, a logopédiai segítséget igénylő személyekkel, illetve a felsorolt tevékenységekkel kapcsolatos vizsgálati, kutatási részfeladatokat végezni.

7.1.2.5. Pszichopedagógia szakirányon továbbá a gyógypedagógus

a) tudása

- Ismeri a tanulási, érzelmi és a viselkedési zavarok, a személyiségfejlődés orvostudományi, pszichológiai, pszichodiagnosztikai, szociológiai, filozófiai hátterét, azok ok-okozati összefüggéseit.
- Ismeretekkel rendelkezik az eltérő személyiségfejlődés kialakulásának lehetséges hátteréről és annak pszichopedagógiai intervenciós lehetőségeiről.
- Tisztában van a viselkedészavarok ok-okozati összefüggéseivel, a tanulási zavarok, az érzelmi zavarok, a devianciák és a viselkedészavarok kapcsolatával.
- Ismeri a magatartás és viselkedésszerveződés neurobiológiai alapjait.
- Ismeri a személyiségfejlődési, viselkedésbeli, érzelmi problémákkal küzdő népességcsoportokhoz kapcsolódó bánásmódot, az ellátás hazai módszereit és gyakorlatát, rálátása van külföldi jó gyakorlatokra.
- Ismeri az intézményes segítő, ellátórendszereket: köznevelési intézmények, szociális és gyermekvédelmi, gyermekjóléti ellátás intézményei, egészségügyi intézmények, javító-nevelés és a büntetés-végrehajtás intézményrendszerét.
- Tisztában van az aktuális diagnosztikus osztályozó rendszer fentebb említett zavarokra vonatkozó elemeivel és az abból következő pszichopedagógiai ellátás feladataival, kompetenciakörével.
- Ismeri a koragyermekkori ellátórendszert.

- Biztos tudása van a 0–7 éves korú gyermekek eltérő fejlődésmenetének felismeréséről, a beavatkozás lehetőségeiről.
- Tudja, ismeri a pszichés fejlődési zavart mutató gyermekek (kiemelten az óvodás- és iskoláskorúak) pszichopedagógiai, gyógypedagógiai terápiás megsegítésének lehetőségeit, módszereit, technikáit.
- Tisztában van a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, szülői háttér nélküli gyermekek és fiatalok fejlesztésének, segítésének lehetőségeivel.
- Tudja és ismeri a speciális szükségletek, devianciák kialakulásának hátterét, fokozatait, a szenvedélybetegségek és egyéb deviáns jelenségek jellemzőit, a felismerésre alkalmas mérőeszközöket és a gyakorlatban alkalmazható prevenciók, intervenciók lehetőségeit.
- Ismeri a gyermekvédelmi segítőrendszereket, a reszocializációs gondozás intézményrendszerét, módszertanát. Biztos ismeretei vannak a szociálpolitika és a szociális munka köréből.
- Tisztában van az egészségügyben gondozott (krónikus) betegek, illetve gyermekpszichiátriai betegek kognitív és pszichés fejlődésével.
- Ismeri a pszichopedagógia hazai és nemzetközi szakirodalmát.

b) képességei

- Képes bármely életkorban az érzelmi és viselkedészavarral összefüggő tanulási és magatartási mintázatokat értelmezni, azok hátterét, kialakulásának módját figyelembe véve gyógypedagógiai diagnózist felállítani, majd fejlesztő eljárásokat megtervezni és kivitelezni.
- Képes felismerni a pszichés fejlődés zavarait, valamint a rendszerint gyermek- vagy serdülőkor kezdetén megjelenő érzelmi és viselkedészavarokat, szociális-szocializációs nehézségeket, pszichoszociális fogyatékossgot, tanulási zavarokat és az érintett személyek gyógypedagógiai ellátására irányuló komplex tevékenységet végezni.
- Munkáját a bio-pszicho-szociális szempontú gondoskodás mentén végzi el a gyermekek, fiatalok támogató nevelésével, fejlesztési foglalkoztatásával, krízisintervenciók, rehabilitációs célú gondozásával, az eredményes (re)szocializáció elősegítése és a gyermeki, tanulói képességek optimumának elérése érdekében.
- Tevékenységében a bizonyítékokon alapuló ellátási formák nyilvánulnak meg, melyeket a köznevelési, szociális, gyermekvédelmi alap- és szakellátásban, a büntetés-végrehajtásban és egészségügyi intézményrendszerben alkalmazhat, és melyek az érintett népességcsoportokra, valamint családjaik sokrétű szupportív pszichopedagógiai ellátására irányulnak.
- Gyógypedagógiai ellátásban részesíti azon kiemelt figyelmet igénylő személyek csoportját, akik különleges bánásmódot igényelnek, azon belül sajátos nevelési igényűek, egyéb pszichés fejlődési, súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral küzdenek.
- Képes a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek, tanulók, illetve a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek, tanulók gyógypedagógiai megsegítésére.
- Együttműködik a beilleszkedési, tanulási, érzelmi és viselkedészavart mutató személy közvetlen környezetével és az őt ellátó szakmai közösség tagjaival.

- Együttműködik a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, deviáns magatartást mutató, a veszélyeztetett, a bántalmazott és neglektizált gyermekek közvetlen környezetével és az ellátást biztosító egyéb szakmai teammel.
- Azonosítja a protektív és kockázati tényezőket, valamint pszichopedagógiai ellátást biztosít.
- Felismeri az iskolai bántalmazás jelenségét, a beavatkozás lehetőségeit.
- Alkalmazza a kompetenciakörébe tartozó addiktív kórképeket, iskolai agressziót felmérő szűrőteszteket, mérőmódszereket, pszichopedagógiai intervenciók tevékenységét végez.
- Az alábbi színtereken pszichopedagógiai ellátást, tevékenységet végez: korai fejlesztés, óvoda, iskola, pedagógiai szakszolgálat, szakmai szolgáltató intézmény, egészségügyi intézmények alapellátása és rehabilitációs ellátása, javító-nevelő intézetek, büntetés-végrehajtási intézmények, szociális ellátórendszer intézményei, gyermekvédelmi gondoskodás intézményei, civil segítő szervezetek.
- Szakmai irányítás mellett a pszichopedagógiával, a pszichopedagógiai segítséget igénylő személyekkel, illetve a felsorolt tevékenységekkel kapcsolatos vizsgálati, kutatási részfeladatokat végez.

7.1.2.6. Szomatopedagógia szakirányon továbbá a gyógypedagógus

a) tudása

- Ismeri a tartó és mozgató szervrendszer felépítését, működését és működési zavarait, a szomatopedagógiai tervezéshez nélkülözhetetlen, legfontosabb mozgásvizsgáló eljárásokat.
- Tisztában van a fiziológiás mozgás ismérveivel, követelményeivel.
- Megfelelő módszertani tudással rendelkezik egyéni vagy csoportos formában zajló mozgásfoglalkozások levezetéséhez.
- Korszerű ismeretei vannak a mozgáskorlátozottság etiológiájára, epidemiológiájára, biográfiajára, aktuális állapotára, pszichológiai hátterére vonatkozóan.
- Ismeri a mozgáskorlátozott személy kognitív, szociális és személyes kompetenciáinak fejlesztését megalapozó szomatopedagógiai szaktudományos és módszertani elméleteket.
- Rendelkezik a mozgáskorlátozott személyek és környezetük megismerésére alkalmas vizsgálati és felmérési módszerek, eszközök ismeretével.
- Tisztában van a szomatopedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési, rehabilitációs célokkal, tartalmakkal, folyamatokkal és ezek összefüggéseivel.
- Ismeri a komplex szomatopedagógiai tervezés különböző szintjeit, ezek összefüggéseit és szervezeti beágyazottságát.
- Ismeri a mozgásos akadályozottsággal járó állapotváltozásokat, ezek ismeretében a személyiségfejlődést befolyásoló gyógypedagógiai, szomatopedagógiai eljárásokat, módszereket, eszközöket.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a mozgáskorlátozott személyek rehabilitációs és segédeszköz-ellátásának folyamatosan korszerűsödő gyakorlatáról, valamint ismeri az infokommunikációs technológiák nyújtotta lehetőségek széles spektrumát.
- Ismeri a segítő technológiák fogalomkörét, a környezeti adaptáció (egyenlő esélyű hozzáférés, észszerű alkalmazkodás) korszerű felfogását.

- Ismeri a mozgáskorlátozottsághoz társuló disztríák, beszédzavarok megjelenési formáit, jellemző tüneteit.
- Ismeri az augmentatív és alternatív kommunikációs lehetőségeket, eszközöket.
- Ismeri a halmozottan és a súlyosan-halmozottan fogyatékos személyek nevelésének-oktatásának speciális elméleti, módszertani, gyakorlati lehetőségeit, eljárásait, eszközeit.
- Ismeri a fogyatékos személyek testkulturális nevelésének, adaptált testnevelésének, sportjának, rekreációjának elméletét és gyakorlatát.
- Ismeri a szomatopedagógiai rehabilitáció egészségügyi, szociális és köznevelési intézményrendszerét, színtereit, azok tevékenységeit.
- Ismeri a mozgáskorlátozott személyek rehabilitációjában részt vevő társszakmák szemléletét, alapvető kompetenciáit.
- Tisztában van az együttműködés lehetséges formáival, a feladatfelosztás módjával.
- Ismeri a szomatopedagógiára, a kapcsolódó társtudományokra és a mozgáskorlátozottságra vonatkozó hazai és nemzetközi szakirodalmakat.

b) képességei

- Képes a tartó és mozgató szervrendszer funkcionális vizsgálatára.
- El tudja különíteni egymástól a fiziológiás és kóros mozgásokat.
- Korrekciós hatású gyakorlatsorokat állít össze, azokat szakszerűen át tudja adni az érintett személyeknek.
- Szomatopedagógiai elméleti, módszertani és gyakorlati ismereteit pedagógiai és terápiás gyakorlatában adaptív módon, a mozgáskorlátozott személy, csoport jellemzőit és sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.
- Szomatopedagógiai diagnosztikát végez, dokumentációt vezet.
- Egyénre szabottan, a mozgáskorlátozott személy szükségleteihez, képességeihez illeszkedve, valamint a diagnosztizált állapottal kapcsolatos pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretei alapján meghatározza a megfelelő szomatopedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési, rehabilitációs célokat, tartalmakat, folyamatokat. Mindezek alapján képes fejlesztési, rehabilitációs tervet készíteni.
- Kiválasztja és alkalmazza a szomatopedagógiai problémák megoldását elősegítő módszereket. Szintetizálja a különböző módszerek azon elemeit, amelyek az adott helyzetben, az adott személy továbbfejlődését, rehabilitációját a leginkább elősegítik.
- Az általa vezetett folyamatdiagnosztika aktuális eredményei alapján, szükség szerint módosítja a rehabilitációs tervet.
- Az életkorhoz és a tevékenységhez igazodva segíti mozgáskorlátozott személyek minél nagyobb fokú önállóságát.
- Tevékenység analízist végez, kiválasztja a kompenzációs lehetőségeket és az életminőséget támogató optimális eszközöket, megtanítja használatukat.
- Segíti, facilitálja a mozgáskorlátozott személyek kommunikációját, támogatja az augmentatív és alternatív kommunikációs eszközök használatának elsajátítását és gyakorlását.

- A mozgáskorlátozott gyermekek, tanulók korai intervenciójában, fejlesztő nevelésében, óvodai nevelésében, iskolai nevelésében-oktatásában, fejlesztő nevelésében-oktatásában, diákothonaiban terápiát, fejlesztést, nevelést, oktatást, egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációt végez.
- Integrált, inkluzív óvodákba, iskolákba járó mozgáskorlátozott gyermekek, tanulók fejlesztését, terápiáját és rehabilitációját végzi, együttműködve a nevelésben, ellátásban, gondozásban érintett partnerekkel. Utazótanárként a partnerek számára tanácsadást biztosít.
- Mozgáskorlátozott felnőttekkel kapcsolatban az egészségügyi, szociális, köznevelési intézményrendszer bármely színterén és ellátási formájában általános és specifikus rehabilitációs feladatokat lát el.
- Fogyatékos személyek számára testnevelés, adaptált testnevelés, sport és rekreációs foglalkozásokat tervez és vezet.
- Képes definiálni a szomatopedagógus kompetenciákat, szakmai vitákban képviselni a szomatopedagógiai elveit.
- A mozgáskorlátozott személyek rehabilitációja során együttműködik a társszakmák képviselőivel, kihasználva a különböző hatásrendszerek egymást kiegészítő pozitív egymásra hatását.
- Szakmai irányítás mellett a szomatopedagógiával, a szomatopedagógiai segítséget igénylő személyekkel, illetve a felsorolt tevékenységekkel kapcsolatos vizsgálati, kutatási részfeladatokat végez.

7.1.2.7. Tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányon továbbá a gyógypedagógus a) tudása

- Rendelkezik a tanulásban akadályozott személyek kognitív, szociális és személyes kompetenciáinak fejlesztését megalapozó szaktudományos és módszertani ismeretekkel.
- Ismeri a tanulásbiológia alapjait.
- Ismeri a tanulási akadályozottság, valamint a tanulási nehézség és a tanulási zavar pszichológiai hátterét, pszichodiagnosztikáját és pedagógiai diagnosztikáját.
- Széles körű tudással rendelkezik a tanulásban akadályozott gyermekek, fiatalok nevelésével, oktatásával, fejlesztésével kapcsolatban.
- Ismeri az integrált, inkluzív nevelés szakirányhoz kapcsolódó specifikumait.
- Tisztában van a kommunikációs, kognitív, orientációs, kreatív, szociális és motoros képességek fejlesztésének módszertanával.
- Ismeri a végrehajtó funkciók működését és fejlesztésének lehetőségeit tanulásban akadályozott gyermekeknél.
- Tisztában van a tanulási akadályozottság (tanulási zavar, tanulási nehézség) és a magatartási problémák összefüggéseivel.
- Ismeri a tanulási motiváció különböző elméleti megközelítéseit.
- Tisztában van a nevelési, oktatási, fejlesztési célok megvalósítása érdekében az információs és kommunikációs technológiák alkalmazásának módszertanával.

- Ismeri a tanulásban akadályozott sajátos nevelési igényű tanulók nevelési, oktatási, fejlesztési céljai érdekében alkalmazható szoftvereket.
- Ismeri a tanulásban akadályozott fiatalok továbbtanulási útjait, elhelyezkedésük lehetőségeit, életminőségük befolyásolását.
- Tisztában van a tanulási akadályozottság szociokulturális kontextusával, ezt értelmezni is tudja saját tevékenységére vonatkozóan.
- A tanulásban akadályozott gyermekek, fiatalok, felnőttek és családjaik érdekében tájékozott a partnerekkel való együttműködés módjairól.
- Tisztában van és elismeri a tanulásban akadályozott tanulók idegennyelv-tanulásának fontosságát mint a társadalmi és gazdasági lehetőségekhez vezető azonos esélyű hozzáférésük biztosításának egy területét.
- Ismeri az adott tanulócsoport szükségleteihez igazodó idegen nyelvi kompetenciák fókuszait.

b) képességei

- Képes a tanulásban akadályozott (ezen belül az enyhén értelmi fogyatékos), a tanulási zavart és a tanulási nehézséget mutató gyermekek és fiatalok speciális nevelési, fejlesztési szükségleteinek megállapítására, (gyógy)pedagógiai diagnózis készítésére.
- Képes az állapotuk és élethelyzetük javítására irányuló gyógypedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési, terápiás, prevenciós, habilitációs és rehabilitációs feladatok megtervezésére és ellátására, együttműködve a nevelésben, ellátásban, gondozásban érintett partnerekkel.
- A tantervi dokumentumok figyelembevételével kiválasztja és a tanulásban akadályozott gyermekek, fiatalok, felnőttek szükségleteihez, fejlettségéhez igazítja a nevelési és oktatási tartalmakat.
- A gyógypedagógiai folyamat eredményeit értékeli, differenciált egyéni és csoportos fejlesztést tervez és vezet.
- Meghatározza a fejlesztő tevékenység területeit és eszközeit.
- A műveltségi területek, tantárgyak, projektek keretében fejleszti a tanulásban akadályozott gyermekek, tanulók kommunikációs, kognitív, orientációs, kreatív, szociális és motoros képességeit.
- Képes a fejlesztendő személyhez, csoporthoz illeszkedő infokommunikációs eszköz, szoftver megválasztására.
- Adaptív módon fejleszti az adott csoport digitális kompetenciáját, azt képes a csoport szabadidejének, információ- és tudásmegosztásának, az együttműködő tanulói hálózat építésének, tanulásának szolgálatába állítani.
- Képes a rábízott gyermekek, fiatalok, felnőttek digitális állampolgárrá nevelésére.
- Képes a tudásmegosztás digitális eszközrendszerét és módszereit szakmai közösségeiben is alkalmazni.
- Képes adaptív módon alkalmazni a tanulásban akadályozott fiatalok szociokulturális háttér-tényezőiről és jellemzőiről szerzett ismereteit, kiemelten a tanulási folyamatokkal kapcsolatban.

- Szakmai irányítás mellett képes a tanulásban akadályozott, tanulási zavart és nehézséget mutató gyermekekkel, tanulókkal, illetve a felsorolt tevékenységekkel kapcsolatos vizsgálati, kutatási részfeladatok elvégzésére.
- Egy idegen nyelven megbízhatóan ismeri a tanulásban akadályozottak pedagógiájához tartozó szakkifejezéseket, továbbá ismeri a tanulási akadályozottság, a tanulásban akadályozottak pedagógiája hazai és nemzetközi szakirodalmát.

7.1.2.8. Autizmus spektrum pedagógiája szakirányon továbbá a gyógypedagógus

a) tudása

- Ismeri az autizmus tudománytörténeti vonatkozásait, társadalmi beágyazódását, az autizmussal kapcsolatos legfőbb elméleteket, azok összefüggéseit.
- Korszerű ismeretei vannak az autizmus spektrum etiológiája, epidemiológiája, tüneti képe, pszichológiai háttere kapcsán.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik az autizmus spektrum zavar korszerű diagnosztikájáról.
- Ismeri az autizmussal kapcsolatos szerteágazó tevékenységet meghatározó jogi és szakmai dokumentumokat, jogi és etikai szabályokat, normákat.
- Tisztában van az autizmussal való foglalkozás lehetséges mentálhigiénés hatásaival, veszélyeivel.
- Ismeri az autizmus kapcsán a pedagógusszerepre vonatkozó elméleteket, a szereppel kapcsolatos elvárásokat, a pedagógusszemélyiség jellemzőit, az önreflexióhoz és önkorrekciónak szükséges alapvető módszereket, az alapvető pedagógusi kommunikáció autizmus-specifikus szempontjait.
- Alapos ismeretekkel rendelkezik a korszerű autizmus-specifikus terápiás megközelítések egyénre szabott alkalmazásának módszereiről, eszközeiről, a módszerek közös alapjairól, beleértve az autizmus-specifikus komprehenzív megközelítéseket és a kiegészítő terápiákat, valamint az infokommunikációs technológiák nyújtotta lehetőségeket.
- Ismeri a közös és eltérő szükségleteket az autizmus spektrumán különböző dimenziók mentén, beleértve az intellektuális képességeket, az életkort, a nyelvi képességeket, a kulturális hátteret, illetve az autizmussal élő személy személyiségének más aspektusait is.
- Rendelkezik olyan specifikus szakmai kompetenciákkal, melyek segítségével korszerűen avatkozik be kiemelt fejlesztési területeken, úgymint a szociális-kommunikációs készségek, az önállóság, a szabadidős készségek, munkakészségek és munkaviselkedés, és problémás viselkedések területén.
- Felismeri az autizmushoz leggyakrabban társuló zavarokat, ismeri azok kezelését, vagy képes abban a társszakmák segítségét kérni.
- Rendelkezik az önálló tanulás támogatásához szükséges kompetenciákkal.
- Tájékozott az autizmussal élő személyek támogatásában szükséges partnerekkel való együttműködés módjairól. Ismeri az autizmussal élő emberek szerteágazó ellátórendszerit, azok színtereit, jellegzetességeit.
- Ismeri azokat a stratégiákat, melyekkel magukat az érintett autizmussal élő gyermekeket, felnőtteket bevonja a pedagógiai munka tervezésébe és folyamatába.

- Érti a szülővel és más családtagokkal való együttműködés jelentőségét összefüggésben az autizmus spektrum zavar természetével.

b) képességei

- Meghatározza az egészségügyi, korai fejlesztési, nevelési-oktatási, valamint szociális intézményekben a fejlesztő tevékenység területeit és eszközeit.
- Ismereteit képes felhasználni a foglalkoztatás, támogatott döntéshozatal, támogatott lakhatás, támogatott életvitel területein, valamint társadalmi tudatosság formálásában.
- Az autizmus pszichodiagnosztikájában a diagnosztikus teamben kompetenciáinak megfelelő feladatokat lát el.
- Megállapítja az autizmussal élő gyermekek, fiatalok és felnőttek speciális nevelési, fejlesztési szükségleteit, objektív felmérésen alapuló fejlesztési terveket dolgoz ki, meghatározva a megfelelő nevelési, oktatási, fejlesztési célokat, tartalmakat, folyamatokat az autizmus-specifikus területeken.
- Eligazodik az autizmussal kapcsolatos hazai és nemzetközi szabályozó dokumentumokban, ezek változását képes követni.
- Az adott gyermek vagy felnőtt, csoport szükségletei és képességei, valamint az autizmussal kapcsolatos pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretei alapján képes a pedagógiai folyamat differenciált, egyénre szabott megtervezésére, irányítására, elemzésére és értékelésére.
- Megteremti a fejlesztendő személyhez, csoporthoz, valamint az autizmus természetéhez illeszkedő támogató tanulási környezetet, az érzelmi biztonságot.
- Kiválasztja a tanulásszervezési eljárásokat, törekszik az életkori, egyéni és csoportosajátosságoknak megfelelő autizmus-specifikus stratégiák, módszerek alkalmazására.
- Képes a viselkedési problémák hátterének feltérképezésére, megértésére, megelőzésére és kezelésére.
- Gyógypedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési, terápiás, prevenciós, rehabilitációs feladatait az autizmussal élő gyermekkel, vagy felnőttel, illetve a nevelésben, ellátásban, gondozásban, támogatásban érintett partnerekkel együttműködve látja el.
- Képes az autizmussal kapcsolatos szakirodalom használatára, releváns szakmai kérdések megfogalmazására.

8. Az alapképzés jellemzői:**8.1. Szakmai jellemzők**

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a) gyógypedagógusi szakképzettségek közös, általánosan művelő ismeretei 62–78 kredit, ebből:
- aa) társadalomtudomány (tudománytörténet, pedagógiatörténet, jogtudomány, informatika, kutatómódszertan), gyógypedagógia (humánbiológia, orvostudomány, pszichológia, neveléstudomány, nyelvtudomány, képesség- és személyiségfejlesztési, érzékelési és mozgásfejlesztési, művészeti nevelési ismeretek) területéről 28–32 kredit;

ab) gyógypedagógiai közös szakterületről gyógypedagógiai szakmai elméleti ismeretek (gyógypedagógia elmélet, történet, gyógypedagógiai pszichológia és pszichodiagnosztika), gyógypedagógiai gyakorlati, módszertani ismeretek (komplex nevelő, oktató, fejlesztő, habilitációs, rehabilitációs eljárások módszertana, műveltségterületek szerinti alapozó és szakmódszertani ismeretek) 30–50 kredit;

b) a választott szakirány sérülés típusa szerinti gyógypedagógiai szakmai ismeretek 50–70 kredit;

c) a választott szakirányt bővítő, a közoktatás területein pedagógiai jellegű feladatok ellátását erősítő, vagy második szakirány gyógypedagógiai ismeretei 50–70 kredit;

d) gyakorlati képzési modul 30 kredit.

8.1.2. A szakirányok szakmai ismeretei a szakirányhoz tartozó adott népességcsoportokra vonatkozó komplex diagnosztikai, fejlesztési, nevelési, oktatási, habilitációs és rehabilitációs elméleti, gyakorlati és módszertani ismeretek (a sérülés típusa szerinti szakirányok közül egy kötelezően választandó) 50–70 kredit.

A sérülés típusa szerinti szakirányok:

- az értelmileg akadályozottak pedagógiája
- a hallássérültek pedagógiája
- a látássérültek pedagógiája
- a logopédia
- a pszichopedagógia
- szomatopedagógia
- a tanulásban akadályozottak pedagógiája
- az autizmus spektrum pedagógiája

Az összefüggő szakmai gyakorlat egy gyógypedagógiai szakirány elvégzése esetén: 30 kredit, két szakirány elvégzése esetén 30–50 kredit.

8.2.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat részét képezik

- a szakirányhoz kapcsolódó hallgatói hospitálások, az egyéni és kiscsoportos gyakorlatok, az önismereti, kommunikációs, fejlesztő tréningek, a gyakorlatorientált stúdiumok keretében végzett gyakorlatok, továbbá
- az összefüggő szakmai gyakorlat.

Az összefüggő szakmai gyakorlat, a képzés utolsó félévében folyó egyéni gyakorlat, amelynek kreditértéke egy gyógypedagógiai szakirány elvégzése esetén 30 kredit, két szakirány elvégzése esetén 30–50 kredit. Az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama 12–15 hét, amely a szakirány tartalmához kapcsolódó tevékenységi körrel rendelkező intézménynél, szervezetenél végezhető.

14. IGAZSÁGÜGYI IGAZGATÁSI

Állam- és Jogtudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: igazságügyi igazgatási (Judicial Administration)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: igazságügyi szervező
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Judicial Administration Manager

3. Képzési terület: jogi

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat elkészítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 380/0421

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja igazságügyi szervezők képzése, akik jogi, különösen eljárásjogi alapismereteik, a jogi informatika gyakorlati és az igazságügy szervezetére és ügyvitelére vonatkozó ismereteik birtokában alkalmasak arra, hogy közreműködjenek igazságügyi döntések előkészítésében és végrehajtásában. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az igazságügyi szervező

a) tudása

- Ismeri a szakmájához szükséges társadalomtudományi alapismereteket.
- Ismeri a társadalomtudományok főbb elméleteit és irányzatait, különösen azokat, melyek kapcsolódnak az igazságügyi igazgatáshoz.
- Ismeri a szakma folytatásához nélkülözhetetlen jogi alapismereteket, az alapvető jogintézmények működését.
- Ismeri a jogszociológia főbb elméleteit és megállapításait az igazságügyi igazgatás vonatkozásában.
- Ismeri az igazgatástörténet főbb korszakait és azok sajátosságait, intézményeit, különös tekintettel a magyar közigazgatás és igazságszolgáltatás történetére és intézményeire.
- Ismeri a közigazgatás és az igazságszolgáltatás statisztikai és informatikai vonatkozásait.
- Ismeri a magyar bíróság szervezet- és igazgatási rendszerét.

- Ismeri a szakmájához kapcsolódó terület alapvető pénzügyi és közgazdasági helyzetét és szabályozását.
- Ismeri a közszolgálati és munkajog alapjait.
- Ismeri a polgári peres és nemperes eljárás, a büntetőeljárás és a bírósági ügyiratkezelés alapjait.
- Ismeri a közigazgatási eljárást.
- Ismeri a főbb jogágak alapvető szabályait és működését.
- Rendelkezik iratkezelési, szerkesztési alapismeretekkel, a jogi, jogász írás alapelemeivel. Ismeri a jogi dokumentumok szerkesztésének szabályait és technikáit.
- Ismeri a szervezet, a szervezeti kultúra, szervezeti munka alapjellemzőit.

b) képességei

- Képes az alapozó társadalomtudományi ismertetek releváns alkalmazására, társadalmi problémák megértésére. Érzékeny a szakmai és társadalmi problémákra.
- Képes a jogi, igazgatási és igazságügyi alapozó ismeretek alkalmazására munkája során.
- Képes a munkájában felismerni az adekvát jogi területek adaptálható ismeretanyagát, és tudja alkalmazni azokat a felmerülő kérdések kapcsán. Ismeretei alapján képes a joggal, társadalmi jelenségekkel kapcsolatos viták, ellentmondások, dilemmák értelmezésére és vélemény kialakítására.
- Képes az államigazgatási eljárás lefolytatásához szükséges jogalkalmazási technikák alkalmazására.
- Képes az igazgatás és szervezés területén rendszerező és áttekinthető képesség birtokában problémák megoldására.
- Képes az ügyvédi, jogtanácsosi munka szakszerű segítésére.
- Képes az igazságügyi szervezői-vezetői feladatok ellátására.
- Képes a jogi dokumentumok előkészítésével, jogi tanácsadással kapcsolatos adminisztratív munka elvégzésére.
- Kommunikációs kompetenciái segítségével képes a közvetítésre a különböző álláspontok között.
- Képes idegen nyelvű szakmai szöveg értelmezésére, feldolgozására képes idegen nyelven és az informatika legújabb eszközeit is alkalmazó kommunikációra.

c) attitűdje

- Nyitott a különböző álláspontokra, a konfliktusban álló felek közötti közvetítésre.
- Tiszteli és elfogadja az eltérő véleményeket.
- Nyitott a problémák megoldására, új területek befogadására.
- Elkötelezett a szakmai együttműködésre az ügyfelekkel és más szereplőkkel.
- Tiszteli az ügyfelek személyiségi jogait.
- Elkötelezett a nyílt és egyenrangú kommunikáció mellett.
- Nyitott a szakmai továbbképzésen való részvételre és kész folyamatos, önálló tanulásra, új ismeretek megszerzésére.
- Elkötelezett a minőségi feladatvégzés, az igényes és minőségi munka mellett.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai kompetenciája határai között önállóan közreműködik az igazságügyi döntések előkészítésében és végrehajtásában.
- Pontosan végzi munkáját, törekszik a formai világosságra az írott és verbális feladatteljesítés során.
- Munkájában figyelembe veszi az ügyfelek szempontjait, törekszik azok érvényesítésének és alátámasztására a jogszabályi keretek között.
- Tevékenysége közben betartja a titoktartási szabályokat.
- Felelősséget vállal a köz érdekében végzett munkáért.

8. Az alapképzés jellemzői:**8.1. Szakmai jellemzők**

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- társadalomtudományi (társadalomelméleti, szociológiai, jogi és jogszociológiai, igazgatástörténeti, kommunikációs), továbbá statisztikai és informatikai alapismeretek 40-60 kredit;
- igazságügyi szakmai ismeretek (igazgatástörténet, szakigazgatási, pénzügyi, közgazdasági ismeretek, közszolgálati és munkajogi; igazságügyi, eljárásjogi ismeretek, ágazati tudományok főbb területeit felölelő ismeretek és szakmai ismeretek az ügyvédi, közigazgatási, bírói, ügyészi munkával kapcsolatban) 95-125 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, legalább 40 óra időtartamú gyakorlat az ügyvédi, közigazgatási, bírói, ügyészi feladatok ellátásához kapcsolódó szervezeteknél, intézményekben.

15. INFORMATIKUS KÖNYVTÁROS

Bölcsészettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: informatikus könyvtáros (Library and Information Science)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: informatikus könyvtáros
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Librarian and Information Scientist

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- szak orientációja: gyakorlat-orientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 322/0322

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja informatikus könyvtáros szakemberek képzése, akik könyvtárosi ismeretekre és korszerű informatikai tudásra tesznek szert, melynek birtokában képesek a különböző típusú könyvtárak, valamint a tájékoztatási, információ feldolgozási és közvetítési feladatokat végző szervezetek gyakorlati szaktudást igénylő munkaköreinek betöltésére. Képesek tudás-, információ- és kultúráközvetítő tevékenységre, segítség nyújtására a digitális írástudás, az információs műveltség elsajátításában, az egész életen át tartó tanulás folyamatában. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az informatikus könyvtáros

a) tudása

- Ismeri a könyvtári szakterülete működését meghatározó társadalmi, strukturális, gazdasági, politikai és technológiai folyamatok legfontosabb tényezőit.
- Tisztában van a könyvtár- és információtudomány alapfogalmaival és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemeivel.
- Átfogóan ismeri a hazai és európai uniós könyvtári, információs és információgazdasági stratégiákat, jogi szabályozásokat, intézményrendszereket, programokat.
- Ismeri a hazai és külföldi dokumentumok és információk értékelésével, kiválasztásával, a gyűjteményszervezéssel, a formai és tartalmi feldolgozással, a keresőrendszerek haszná-

latával, működtetésével, fejlesztésével, valamint a könyvtári szolgáltatások nyújtásával és tervezésével kapcsolatos alapelveket.

- Áttekintéssel rendelkezik az informatikai és infokommunikációs eszközök, módszerek, technikák alkalmazásának, hasznosításának lehetőségeiről, a számítógépes információs és tájékoztató rendszerek alkalmazásával, működtetésével, fejlesztésével, továbbá az elektronikus dokumentumok létrehozásával kapcsolatos alapelvekről.
- Ismeri az információs műveltség és a digitális kompetencia fogalmi rendszerét, valamint birtokolja a fogalmi körbe tartozó ismeretek jelentős részét.
- Ismeri a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok könyvtári ellátásának alapvető módszereit és eszközeit.
- Ismeri az információ- és tudásszervezéssel kapcsolatos feladatai ellátásához szükséges kommunikációs, szervezési, marketing, kapcsolattartási és kapcsolatépítési, tervezési, projektvezetési, minőségirányítási, humánerőforrás fejlesztési alapfogalmakat, alapelveket.
- Alapos ismeretekkel és adekvát problémamegoldási technikákkal rendelkezik a könyvtári konfliktuskezelés területén.
- Ismeri a könyvtári szakterület és határterületei információs igényének kielégítését szolgáló legfontosabb szakirodalmi forrásokat, ismeretszerzési és problémamegoldási módszereket.

b) képességei

- Képes a munkája során megismert vagy feltárt tények alapos és részletes elemzésére, az eredményekből kibontható összefüggések feltárására, reális értékítéleteket alkot és az ezekből levonható következtetésekre építve önálló javaslatokat fogalmaz meg.
- Eligazodik a könyvtári terület összefüggései, a könyvtári terület működését meghatározó folyamatok, hazai és európai uniós könyvtári, információs és információgazdasági stratégiák, jogi szabályozások, intézményrendszerek, programok között.
- Mindennapi szakmai szóhasználatában beépült ismeretként jelennek meg a könyvtár- és információtudomány alapfogalmai és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemei, melyeket magabiztosan képes használni.
- Képes ismereteinek hatékony alkalmazására az egyes könyvtári munkaterületeken, a gyűjteményszervezés, az információ- és dokumentum feldolgozás, az információkeresés, az információ- és dokumentumszolgáltatás és egyéb könyvtári szolgáltatások területén.
- Képes a könyvtári területen alkalmazott informatikai és infokommunikációs eszközök használatának elsajátítására, a számítógépes információs rendszerek alkalmazására.
- Magas szinten képes a vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek megértésére, értelmezésére.
- Képes aktív szerepet vállalni a hagyományos és online közösségfejlesztésben, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esélynövelésében, valamint az élethosszig tartó tanulás támogatásában.
- Képes arra, hogy eligazodjon a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára nyújtott szolgáltatások, a gyakorlat által felvetett konkrét problémák és a lehetséges megoldási modellek, jó gyakorlatok között.

- Képes a felhasználókkal, a partnerekkel (könyvkiadók, könyvtárak, könyvterjesztők, adatbázis-szolgáltatók, informatikai fejlesztők, egyéb közgyűjtemények, kulturális és oktatási intézmények), valamint a fenntartókkal való kapcsolattartáshoz szükséges szóbeli, írásbeli kommunikációra, és ezeknek a képességeknek a fejlesztésére.
- Képes az elsajátított problémamegoldó technikák hatékony és adekvát alkalmazására a könyvtári konfliktuskezelés területén, a használókkal és más partnerekkel való kommunikációban.
- Szakterületének új ismereteit hatékonyan feldolgozza, rendszerezi és alkalmazza. Képes áttekinteni és kezelni az egyes tudományterületek hagyományos és elektronikus szakirodalmi forrásait, a szaktudományi adatbázisokat, magabiztosan használja a könyvtári adatbázisokat és a működtetésükre szolgáló eszközöket.

c) attitűdje

- Tudatos érték közvetítést vállal a humanizmus, a béke, a haza, a nemzet, a szabadság, a demokrácia, a szolidaritás, a kulturális pluralizmus, a nemzeti kultúra, és a környezetvédelem területén, harcol az értékek rombolásával (fajgyűlölet, militarizmus, kultúraellenesség, kulturális monopólium, egyéni és kollektív jogok megsértése, a természeti környezet tönkretétele) szemben.
- Együttműködési készséggel, empátiával fordul a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felé, és azonosul a könyvtárak szerepvállalásával a társadalmi esélyegyenlőtlenségek mérséklésében.
- Elkötelezett a lakosság legkülönbözőbb csoportjait érintő digitális kompetenciafejlesztés területén.
- Elfogadja a könyvtárakban általánossá váló minőségszemléletet, az ezzel járó feladatokat és kötelezettségeket.
- Minőség tudattal rendelkezik, és saját tevékenységét is kritikusan szemléli. Részesen kíván lenni a könyvtári szolgáltatások jó minőségét garantáló minőségi láncolatnak.
- Törekszik az információs társadalomban eligazodni tudó kritikus gondolkodásmód kialakítására.
- Munkáját siker- és szolgálatorientáltság jellemzi annak érdekében, hogy a magas szintű szolgáltatások eredményeként erősödjön a könyvtárak társadalmi elismertsége és elfogadottsága.
- Nyitott a könyvtári innováció minden formája iránt, befogadó és egyben kritikus a könyvtári munkát érintő elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.
- Elfogadja és alkalmazza a mindennapok könyvtári gyakorlatában igazolt megoldásokat, él a szakmai továbbképzés minden formális és informális lehetőségével.
- Támogatja és tiszteletben tartja a könyvtárhasználók nemzeti, európai, etnikai, vallási, illetve lokális azonosságtudatát, kulturális identitását, annak megőrzését.
- Munkája során követi a magyar könyvtárosság etikai kódexe közös szakmai normáit.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Szűkebb szakmai területén, személyes felelősségi körében önálló és kezdeményező szerepet vállal abban, hogy a társadalomban kialakult könyvtárkép egyre pozitívabbá váljon.
- Felelősen áll ki a könyvtári munkavégzést, a könyvtári rendszer működését, a könyvtárosok és a használók jogait szabályozó jogi normák következetes végrehajtása mellett.
- Következétesen képviseli a könyvtárhasználók érdekeit, önálló kezdeményezéseket tesz a használók jogainak érvényesítéséért.
- Felelősen vesz részt a könyvtári területen is egyre általánosabbá váló csoportmunkában. Erős érdekérvényesítésre képes a projektek sikeres végrehajtása érdekében.
- A szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal, proaktivitással és felelősséggel szervezi munkáját, és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.
- Önálló, konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, könyvtáros szakmai szervezetekben.
- Kiváló szervező- és kezdeményezőkésszséggel rendelkezik, amelyet hatékonyan képes kamatoztatni a könyvtári közönségkapcsolatok és pályázati projektek területén.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- társadalom- és bölcsészettudományok 15-25 kredit;
- könyvtártan és információszervezés 30-40 kredit;
- menedzsment ismeretek 5-20 kredit;
- informatika 15-25 kredit;
- kommunikációs ismeretek 5-20 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret. A választható specializációk kreditaránya további 35-50 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai törzsanyag részeként a szakmai gyakorlat könyvtárakban és információsztolgáltató szervezetekben végzett gyakorlatokat foglal magában. Az összesen minimum 300 óra időtartamú szakmai gyakorlatok követelményeit a felsőoktatási intézmény tanterve határozza meg, kreditértéke 15 kredit.

16. IPARI TERMÉK- ÉS FORMATERVEZŐ MÉRNÖKI

Informatikai Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: ipari termék- és formatervező mérnöki (Industrial Design Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: ipari termék- és formatervező mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Industrial Design Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 214/0212

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja ipari termék- és formatervező mérnökök képzése, akik alkalmasak ipari termékek tervezésére, gyártására és forgalmazására, elsősorban kis- és középvállalkozások keretein belül. A képzést elvégző ipari termék- és formatervező mérnökök olyan kreatívan gondolkodó műszaki szakemberek, aki elsősorban a tartós fogyasztói termékek és használati tárgyak tervezése, gyártása és forgalmazása területén tevékenykednek. Képesek műszaki, esztétikai, humán, valamint gazdasági ismereteik és készségeik birtokában a termékfejlesztés valamennyi fázisában önálló, alkotó munkára, továbbá ismerik a termékfejlesztés innovációs folyamatát, a termékfejlesztéshez szükséges tárgyi, szervezeti és emberi erőforrásokat, képesek a termék életpálya ciklusait menedzselni. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az ipari termék- és formatervező mérnök

a) tudása

- Ismeri a terméktervezői szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus matematikai, természettudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Ismeri az alapvető tervezési elveket és módszereket, a fontosabb gyártástechnológiai eljárásokat és működési folyamatokat.
- Ismeri a terméktervezői szakterületen alkalmazott legfontosabb alapanyagokat, azok előállítását és alkalmazásuk feltételeit.

- Ismeri az alapvető konstrukciós kialakításokat és azok méretezésének alapjait.
- Ismeri az ipari termékek tervezéséhez szükséges alapvető ergonómiai és pszichológiai módszereket, szabályokat és szabványokat.
- Ismeri a termékek formaadásának, a tartalom és a forma összhang megtalálásának alapvető szabályait és technológiai korlátait.
- Ismeri a természeti és a műszaki rendszerek közötti fontosabb analógiákat, és azok alkalmazásának lehetőségeit a tervezésben.
- Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai, valamint munka-egészségügyi területek elvárásait, követelményeit, a környezetvédelem vonatkozó előírásait.
- Ismeri a terméktervezői szakterülethez szervesen kapcsolódó marketing, menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági szakterületek alapjait, azok határait és követelményeit.
- Ismeri a terméktervezői szakterület tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.
- Ismeri szakterületének legfontosabb gyakorlati munkafogásait.
- Ismeri az ipari formatervezés történeti korszakait, annak kiemelkedő tervezőit és jellemző tárgyait.
- Ismeri a szellemi tulajdon kezelésének alapvető szabályait.
- Ismeri a csoportmunka etikáját és módszereit.

b) képességei

- Képes egyszerűbb termékek formai és konstrukciós tervezésére a gyártástechnológiai korlátok, az elvárt költségek, a környezetre gyakorolt hatások figyelembevételével.
- Képes a termékkonceptiók, vázlatok rajzi prezentálására hagyományos kézi technikákkal.
- Képes háromdimenziós számítógépes tervezőrendszerek alkalmazásával a termékkonceptiók, illetve termékek virtuális modellezésére és műszaki dokumentációjuk elkészítésére.
- Képes hagyományos, illetve háromdimenziós termékmodellen alapuló közvetlen digitális gyártástechnológiákkal valós modellek, prototípusok elkészítésére, vizsgálatára és tesztelésére.
- Képes gyakorlati problémák tapasztalati úton való megoldásán keresztül új ismeretek elsajátítására.
- Képes a természetben kifejlődött megoldások műszaki gyakorlatba való átültetésére.
- Tudja alkalmazni az ipari terméktervezéshez kapcsolódó szakirodalom számítási, modellezési elveit és módszereit.
- Képes értelmezni és jellemezni az egyszerűbb műszaki rendszerek szerkezeti egységeinek, elemeinek felépítését, működését, az alkalmazott rendszerelemek kialakítását és kapcsolatát.
- Képes meghibásodások okainak feltárására, azok elhárítására irányuló intézkedések kiválasztására.

- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és legalább egy idegen nyelven.
- Magyarul és legalább egy idegen nyelven ismeri és alkalmazza szakmaterületének nyelvezetét, speciális kifejezéseit.
- Gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitartással és monotóniatűrővel rendelkezik.
- Képes csoportmunkában részt venni, illetve azt irányítani.
- Képes projektek kezdeményezésére, összeállítására és kivitelezésére team munkában, elsősorban multidiszciplináris környezetben.
- Képes az ipari tervezés és termékfejlesztés folyamatában a történelmi, kulturális, társadalmi-gazdasági és az ipari környezet aspektusait figyelembe venni.
- Képes a tervezett termékkel kapcsolatos döntéseket indokolni, azokat tesztelni, műszaki és szabványos vizsgálati módszerekkel alátámasztani.
- Képes a tervezési projekteket a tervezési módszerek alkalmazásával elemezni és az alkalmazott munkameneteket módszertanilag megindokolni.
- Képes egyszerűbb munkavédelmi feladatokat megoldani.

c) attitűdje

- Törekszik arra, hogy önképzése az ipari termék- és formatervező mérnöki szakterületen folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen meg.
- Igénye van arra, hogy megismerje szakterületének legújabb fejlesztési irányait, megoldásait, innovációit.
- Piac-, környezet- és vevőorientált.
- Elkötelezett a terméktervezéshez, fejlesztéshez tartozó minőségi követelmények betartására és betartatására.
- Nyitott saját tudásának a munkatársai felé való átadására.
- Munkája során jogkövető magatartásra és a mérnöki etikai szabályok figyelembevételére törekszik.
- Figyel beosztottjai szakmai fejlődésének előmozdítására, ilyen irányú törekvéseik kezelésére és segítésére.
- A problémamegoldás során ügyel az egyenlő esélyű hozzáférés elvének biztosítására.
- Munkája során a vonatkozó biztonsági egészségvédelmi, környezetvédelmi, minőségbiztosítási és ellenőrzési követelményrendszereket betartja és betartatja.

d) autonómia és felelőssége

- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését.
- Értékeli a beosztottak munkavégzésének hatékonyságát, eredményességét és biztonságosságát.
- Felkészült az innovációs és terméktervezési folyamatok koordinálására.

- A workshopokon, meetingeken felmerülő ötleteket közös eredményként értékeli és használja fel.
- Felkészült a terméktervező szakterületen való munkavállalásra vagy vállalkozás alapítására.
- A minőség- és környezetirányítási rendszerek elvárásai szerint tevékenykedik.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek 35-50 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 14-30 kredit;
- szakmai ismeretek 70-105 kredit, ezen belül
- műszaki tervezési ismeretek 50-65 kredit,
- formatervezési ismeretek 15-25 kredit,
- menedzsment-ergonómiai ismeretek 10-20 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a terméktervezéshez, az ipari tervezői feladatokhoz szükséges készségek kialakításához, továbbfejlesztéséhez integrált tervezési projektfeladatokban szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül 25-45 kredit.

8.2. Szakmai gyakorlatra vonatkozó követelmények

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamú, szakmai gyakorlólhelyen szervezett, gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

8.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Az ipari termék- és formatervező mérnökképzés sajátossága a képzés teljes időtartama alatt folyó, egyéni és csoportos munkán nyugvó, terméktervező stúdióban, modell vagy prototípus-gyártó műhelyben és gyakorlati, iparvállalati terepen végzett, projekt jellegű integrált terméktervezési gyakorlat.

17. KELETI NYELVEK ÉS KULTÚRÁK

Bölcsészettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: keleti nyelvek és kultúrák (Oriental Languages and Cultures)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség:
 - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, altajisztika szakirányon
 - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, arab szakirányon
 - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, hebraisztika szakirányon
 - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, indológia szakirányon
 - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, iranisztika szakirányon
 - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, japán szakirányon
 - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, kínai szakirányon
 - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, koreai szakirányon
 - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, mongol szakirányon
 - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, tibeti szakirányon
 - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, török szakirányon
 - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, újbörsög szakirányon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
 - Philologist in Eastern Languages and Cultures, Specialized in Altaic Studies
 - Philologist in Eastern Languages and Cultures, Specialized in Arabic Studies
 - Philologist in Eastern Languages and Cultures, Specialized in Hebrew Studies
 - Philologist in Eastern Languages and Cultures, Specialized in Indian Studies
 - Philologist in Eastern Languages and Cultures, Specialized in Iranian Studies
 - Philologist in Eastern Languages and Cultures, Specialized in Japanese Studies
 - Philologist in Eastern Languages and Cultures, Specialized in Chinese Studies
 - Philologist in Eastern Languages and Cultures, Specialized in Korean Studies
 - Philologist in Eastern Languages and Cultures, Specialized in Mongolian Studies
 - Philologist in Eastern Languages and Cultures, Specialized in Tibetan Studies
 - Philologist in Eastern Languages and Cultures, Specialized in Turkish Studies
 - Philologist in Eastern Languages and Cultures, Specialized in Modern Greek Studies

választható szakirányok: altajisztika, arab, hebraisztika, indológia, iranisztika, japán, kínai, koreai, mongol, tibeti, török, újbörsög

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 68 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222/0231**7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:**

A képzés célja olyan, gyakorlati ismeretekkel is rendelkező bölcsész szakemberek képzése, akik átfogó ismeretekkel rendelkeznek az orientalisztika területén, betekintést nyerve az ókortudományba. Ismerik Ázsia és Észak-Afrika népeinek, országainak vagy (az újjörög szakirányon) az ókor utáni görögségnek a történetét, kultúráját. Áttekintésük van továbbá a szakiránynak megfelelő terület történetéről és művelődéstörténetéről. Ismerik az orientalisztikában és a szakirány területén érvényes ismeretszerzés általános módjait és a főbb kutatási módszereket. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák**7.1.1. A keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész****a) tudása**

- Tájékozott közel- és távol-keleti, illetve újjörög kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a magyar, európai, valamint a közel- és távol-keleti identitás szakterületileg legfontosabb kulturális objektumait, szövegeit, kontextusait.
- A közel- és távol-keleti vagy az újjörög kultúrák legfontosabb vonásait, valamint választott szakirányának megfelelően egy keleti vagy az újjörög kultúra nyelvét, irodalmát, történelmét, vallástörténetét behatóan ismeri.
- Ismeri szakterületének jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.
- Általános ismeretekkel rendelkezik a közel- és távol-keleti népekkel, illetve az újjörögséggel kapcsolatos szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásairól, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusairól; a választott szakirányát érintő kulturális jelenségek, hagyományok értelmezéséhez szükséges módszereket ismeri.
- Általános orientalisztikai vagy neogrecisztikai ismeretekkel rendelkezik.
- Tisztában van a közel- és távol-keleti, illetve az újjörög kultúrák, különösképpen választott szakirányának jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.
- Összefüggéseiben értelmezi a bölcsész szakterület munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos szabályait, előírásait.
- Ismeri a választott szakirányán elsődlegesen elsajátított közel- vagy távol-keleti írott és beszélt nyelvet (hebraisztika szakirány esetében a klasszikus hébert), illetve az újjörögöt, nyelvtudása a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szintjének felel meg.

- A választott szakirányán elsődlegesen elsajátított nyelven kívül még egy választott közel- vagy távol-keleti nyelv írott szövegeit szótár segítségével tudja értelmezni (kivéve az újgörög, mongol és tibeti szakirányon, ahol nincs kötelezően előírt második keleti nyelv).

b) képességei

- Képes értelmezni a közel- és távol-keleti, illetve az újgörög kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát.
- Képes átlátni a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését, és a kulturális jelenségeket európai kontextusban értelmezni.
- Képes a közel- és távol-keleti, illetve az újgörög kultúrák, eszmerendszerek szempontjából saját szakterületének jelenségeit értelmezni.
- Több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban képes írni és beszélni.
- Képes műfajilag sokszínű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmezni.
- Képes a távol- és közel-keleti, illetve az újgörög kultúrák, kiemelten a választott szakirányának megfelelő kultúra, kultúrák történelmi és kulturális jelenségeinek értelmezésére, elemzésére.
- Képes választott szakiránya idegen nyelvű forrásszövegeinek önálló történeti-nyelvészeti-filológiai elemzésére.
- A közel- és távol-keleti, illetve az újgörög kultúrákról, kiemelten a választott szakirányának megfelelő kultúrákról szerzett ismereteit képes önállóan, összetett feladatok keretében is alkalmazni.
- Legalább egy idegen nyelven képes hatékonyan kommunikálni írásban és szóban, valamint megérti a tudományterületéhez kapcsolódó idegen nyelvű szakmai szövegeket.

c) attitűdje

- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Képviseli a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére.
- Igénye van a közel- és távol-keleti kultúrák, különösképpen a választott szakirányának megfelelő kultúra megismerésére.
- Igénye van arra, hogy a választott szakirányának megfelelően a közel- vagy távol-keleti, illetve az újgörög kultúrákkal kapcsolatos aktuális eseményekkel, történésekkel kapcsolatban tájékozott legyen.
- Tiszteli az Európán kívüli kultúrákat, vallásokat.
- Törekszik szakmai nyelvtudásának fejlesztésére.
- Nyitott különféle kultúrák, népek, vallások megismerésére.
- Hatékonyan együttműködik a szakirányának megfelelő hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.
- Szakterületéről szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.

- Nyitott a szakirányához kapcsolódó idegen nyelv kulturális hátterére.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Kialakít olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- Felelősséget vállal szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Önállóan értékeli a szakirányához kapcsolódó kulturális jelenségeket.
- Felelősséggel végzi a szakirányához kapcsolódó fordítási feladatokat.

7.1.2. Szakirányon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Altajisztika szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

a) tudása

- Tájékozott az altáji nyelvű népek kulturális jelenségei és történetük körében.
- Ismeri az altáji nyelvű népek kultúrájának legfontosabb vonásait.
- Tisztában van az altáji nyelvek jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.
- Szakterületéhez szükséges módon, a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri a mai törökországi török nyelvet.
- Ismeri az altajisztikai alap-szakterminológiát.

b) képességei

- Képes a török és mongol nyelvű népek kultúrája, eszmerendszere szempontjából saját szakterületének jelenségeit értelmezni.
- Legalább egy idegen nyelven képes hatékonyan kommunikálni írásban és szóban, valamint megérti a tudományterületéhez kapcsolódó török nyelvű szakmai szövegeket.

c) attitűdje

- Tudatosan képviseli az altáji nyelvű népek nyelvi és kommunikációs normáit.
- Törekszik török szakmai nyelvtudásának fejlesztésére.

7.1.2.2. Arab szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

a) tudása

- Tájékozott az arab nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri az arab országok, arab nyelvű kultúrák legfontosabb vonásait.
- Ismeri az arabisztika egyes területeinek (irodalom-, nyelv-, történelem-, vallás- és kultúra-tudomány) alapvető szakkifejezéseit.
- Ismeri a modern irodalmi arab írott és beszélt nyelvet a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szintjén, valamint a klasszikus arab nyelvet.
- Ismer egy mai arab nyelvjárást.
- Ismeri az iszlám vallás történetét, mai alakulását.

b) képességei

- Képes közérthetően kommunikálni irodalmi arab nyelven, mind szóban, mind írásban.
- Képes műfajilag sokszínű arab nyelvű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmezni.
- Képes kiválasztani és alkalmazni a szakmai problémának megfelelő arab nyelv- vagy irodalomtudományi, vagy kultúratudományi módszert.
- A klasszikus és modern arab nyelvű forrásszövegek önálló történeti-nyelvészeti-filológiai elemzésére képes.
- Képes megérteni az arabisztika szakirányhoz kapcsolódó alapvető szakmai szövegeket.

c) attitűdje

- Tudatosan képviseli az arab nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- Az arab nyelv-, irodalom-, történelem-, vallás- és kultúratudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Törekszik az arab kultúra hazai megismertetésére.
- Törekszik arab szaknyelvi tudásának fejlesztésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Törekszik arra, hogy objektíven értékelje a Közel-Kelet, elsősorban az arab nyelvterület történelmi és aktuális eseményeit, történéseit.
- Felelősséget vállal anyanyelvű és arab szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.

7.1.2.3. Hebraisztika szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész**a) tudása**

- Tájékozott az ókori és későbbi zsidó kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri az ókori és modern izraeli kultúra legfontosabb vonásait.
- Ismeri a klasszikus héber nyelvet a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szintjén, valamint a modern héber nyelvet.

b) képességei

- Képes klasszikus és modern héber nyelvű forrásszövegek önálló történeti-nyelvészeti-filológiai elemzésére.
- Képes megérteni a hebraisztika szakirányhoz kapcsolódó alapvető - elsősorban angol nyelvű - szakmai szövegeket.

c) attitűdje

- A héber nyelv és irodalom, a zsidó kultúra gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Törekszik héber szaknyelvi tudásának fejlesztésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Nyitott a közel-keleti kultúrák, ezen belül az izraeli kultúra háttérére.

7.1.2.4. Indológia szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész**a) tudása**

- Tájékozott a szanszkrit és hindi nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.

- Ismeri a modern hindi írott és beszélt nyelvet a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsgának megfelelően, valamint a klasszikus szanszkrit nyelvi és lexikai sajátosságait.

b) képességei

- Képes értelmezni a szanszkrit és hindi nyelvű kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát.
- Képes India nyelveit elhelyezni a világ nyelvei közt.
- Képes világos, részletes szövegeket alkotni hindi nyelven, különféle témákban.
- Képes megérteni az indológia szakirányhoz kapcsolódó alapvető - elsősorban angol nyelvű - szakmai szövegeket.

c) attitűdje

- Érdeklődik más indiai nyelvek iránt, törekszik legalább egy elsajátítására, kiindulva saját szakiránya megszerzett ismereteiből és kompetenciáiból.
- Igénye van a dél-ázsiai kultúrához kapcsolódó egyéb kultúrák megismerésére.
- Tudatosan képviseli a hindi nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- Hitelesen közvetíti az indiai kultúra nyelvészeti, irodalom-, kultúratudományi és történelmi gondolkodásmódját.
- Törekszik általános és szaknyelvi tudásának a fejlesztésére.
- Nyitott a szanszkrit és a hindi nyelv kulturális hátterére.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal anyanyelvű és hindi szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Az indológia szakirányon szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.

7.1.2.5. Iranisztika szakirányon, továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész**a) tudása**

- Tájékozott a perzsa nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a perzsa kultúra legfontosabb vonásait.
- Ismeri az iranisztika egyes területeinek (irodalom-, nyelv-, történelem-, vallás- és kultúratudomány) alapvető szakkifejezéseit.
- Ismeri a modern perzsa írott és beszélt nyelvet a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szintjén, valamint a klasszikus perzsa nyelvi és lexikai sajátosságait.
- Elégséges nyelvismerettel rendelkezik arab nyelvű írott szövegek szótárral való lefordításához.

b) képességei

- Képes közérthetően kommunikálni perzsa nyelven mind szóban, mind írásban.
- Képes műfajilag sokszínű perzsa nyelvű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmezni.
- Képes kiválasztani és alkalmazni a szakmai problémának megfelelő perzsa nyelv-, irodalom- vagy kultúratudományi módszert.
- A klasszikus és modern perzsa nyelvű forrásszövegek önálló történeti-nyelvészeti-filológiai elemzésére képes.

- Képes megérteni az iranisztika szakirányhoz kapcsolódó alapvető - elsősorban angol nyelvű - szakmai szövegeket.

c) attitűdje

- Tudatosan képviseli a perzsa nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- A perzsa nyelv-, irodalom-, történelem-, vallás- és kultúratudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Törekszik a perzsa kultúra hazai megismertetésére.
- Törekszik perzsa szaknyelvi tudásának fejlesztésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Törekszik arra, hogy objektíven értékelje a Közel-Kelet, elsősorban a perzsa nyelvterület történelmi és aktuális eseményeit, történéseit.
- Felelősséget vállal anyanyelvű és perzsa szövegeiért, tudatában van azok felhasználási területeinek.

7.1.2.6. Japán szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész**a) tudása**

- Tájékozott a japán nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a szak egyes területeinek (irodalom-, nyelv- és kultúratudomány) alapvető japán nyelvű szakkifejezéseit.
- Ismeri a modern japán írott és beszélt nyelvet a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szintjén, illetve a Japán Nyelvi Alkalmassági Vizsga (Nihongo Nōryoku Shiken) N3-N2-es szintjén.

b) képességei

- Képes műfajilag sokszínű japán nyelvű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmezni.
- Képes kiválasztani és alkalmazni a szakmai problémának megfelelő japán nyelv-, irodalom- tudományi vagy kultúratudományi módszert.
- Képes japán nyelven hatékonyan, változatosan társalogni, képes a szisztematikus érvelésre, amelynek során jól kiemeli a lényeges pontokat és megfelelő mennyiségű részlettel szolgál, valamint megérti a japán szakirányhoz kapcsolódó alapvető szakmai szövegeket.

c) attitűdje

- Tudatosan képviseli a japán nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- A japán nyelv- és irodalom- és kultúratudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Törekszik japán szaknyelvi tudásának fejlesztésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal anyanyelvű és japán szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.

7.1.2.7. Kínai szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész**a) tudása**

- Tájékozott a kínai nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.

- Ismeri a modern kínai írott és beszélt nyelvet a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szintjén, illetve a Kínai Nyelvi Szintfelmérő Vizsga (Hanyu Shuiping Kaoshi, HSK) 4-es szintjén.

b) képességei

- Képes műfajilag sokszínű kínai nyelvű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmezni.
- Képes kiválasztani és alkalmazni a szakmai problémának megfelelő kínai nyelv-, irodalomtudományi vagy kultúratudományi módszert.
- Képes kínai nyelven hatékonyan, változatosan társalogni, képes a szisztematikus érvelésre, amelynek során jól kiemeli a lényeges pontokat és megfelelő mennyiségű részlettel szolgál, valamint megérti a kínai szakirányhoz kapcsolódó alapvető szakmai szövegeket.

c) attitűdje

- Tudatosan képviseli a kínai nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- Törekszik kínai szaknyelvi tudásának fejlesztésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal anyanyelvű és kínai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Nyitott a távol-keleti kultúrák, ezen belül a kínai kultúra háttérére.

7.1.2.8. Koreai szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész**a) tudása**

- Tájékozott a koreai civilizáció kulturális jelenségeinek és azok történeti gyökereinek kérdéseiben.
- Ismeri a modern koreai írott és beszélt nyelvet legalább a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsgának megfelelő szinten, továbbá egy másik keleti nyelvet legalább alacsony szinten ismer.

b) képességei

- Képes szakmai koreai szövegeket és kulturális jelenségeket értelmezni.
- Képes kiválasztani és alkalmazni a szakmai problémának megfelelő koreai kulturális vagy történelemkutatási módszert.
- Képes koreai nyelven hatékonyan, változatosan társalogni, képes a szisztematikus érvelésre, amely során jól kiemeli a lényeges pontokat és megfelelő mennyiségű részlettel szolgál, valamint megérti a koreai szakirányhoz kapcsolódó alapvető szakmai szövegeket.

c) attitűdje

- Tudatosan képviseli a Koreai-félsziget nyelvi és kommunikációs normáit.
- A koreai nyelv és kultúra, a koreai civilizáció gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Törekszik koreai szaknyelvi tudásának fejlesztésére, koreai íráskészségének képzésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal anyanyelvű és koreai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Nyitott a távol-keleti kultúrák, ezen belül a koreai kultúra háttérére.

7.1.2.9. Mongol szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész**a) tudása**

- Ismeri a mongol nyelvű népek és Belső-Ázsia hagyományos műveltségét és történetét.
- Ismeri a belső-ázsiai és mongol műveltség legfontosabb vonásait.
- Ismeri a mongolisztika egyes területeinek (irodalom-, nyelv-, történelem-, vallás- és művelődéstörténet) alapvető szakkifejezéseit.
- Ismeri a modern mongol írott és beszélt nyelvet legalább a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsgának megfelelő szinten, valamint a klasszikus mongol nyelvi és lexikai sajátosságait.

b) képességei

- Képes közérthetően kommunikálni halha mongol nyelven mind szóban, mind írásban.
- Képes értelmezni műfajilag sokszínű mongol nyelvű szövegeket és a bennük lévő kulturális jelenségeket.
- Képes kiválasztani és alkalmazni a szakmai problémának megfelelő mongol nyelv-, irodalom- vagy kultúratudományi módszert.
- Képes a klasszikus és modern mongol nyelvű forrásszövegek önálló történeti-nyelvészeti-filológiai elemzésére.
- Képes megérteni a mongolisztika szakirányhoz kapcsolódó alapvető - elsősorban angol nyelvű - szakmai szövegeket.

c) attitűdje

- Tudatosan képviseli a mongol népek nyelvterületeinek nyelvi és kommunikációs normáit.
- A mongol nyelv-, irodalom, történelem-, vallás- és kultúratudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Törekszik a mongol és belső-ázsiai műveltségek hazai megismertetésére.
- Törekszik mongol szaknyelvi tudásának fejlesztésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Törekszik arra, hogy objektíven értékelje a belső-ázsiai, elsősorban a mongol nyelvterület történelmi és aktuális eseményeit, történéseit.
- Felelősséget vállal anyanyelvű és mongol szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.

7.1.2.10. Tibeti szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész**a) tudása**

- Tájékozott a tibeti nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a tibeti kultúra és a tibeti buddhizmus legfontosabb vonásait.
- Ismeri a tibetológia egyes területeinek (irodalom-, nyelv-, történelem, vallás- és kultúratudomány) alapvető szakkifejezéseit.
- Ismeri a mai tibeti írott és beszélt nyelvet, legalább a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsgának megfelelő szinten, valamint a klasszikus tibeti írásbeliség nyelvi és lexikai sajátosságait.

b) képességei

- Képes közérthetően kommunikálni tibeti nyelven mind szóban, mind írásban.

- Képes műfajilag sokszínű tibeti nyelvű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmezni.
- Képes kiválasztani és alkalmazni a szakmai problémának megfelelő tibeti nyelv-, irodalom- vagy kultúratudományi módszert.
- A klasszikus és mai tibeti nyelvű forrásszövegek önálló történeti-nyelvészeti-filológiai elemzésére képes.
- Képes megérteni a tibetológia szakirányhoz kapcsolódó alapvető - elsősorban idegen nyelvű - szakmai szövegeket.

c) attitűdje

- Tudatosan képviseli a tibeti nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- A tibeti nyelv-, irodalom, történelem, vallás- és kultúratudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Törekszik a tibeti kultúra hazai megismertetésére.
- Törekszik tibeti szaknyelvi tudásának fejlesztésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Törekszik arra, hogy objektíven értékelje a keleti, elsősorban a tibeti nyelvterület történelmi és aktuális eseményeit, történéseit.
- Felelősséget vállal anyanyelvű és tibeti szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.

7.1.2.11. Török szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

a) tudása

- Tájékozott a török nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a török (oszmán-török) kultúra legfontosabb vonásait.
- Ismeri a turkológia egyes területeinek (irodalom-, nyelv-, történelem-, vallás- és kultúratudomány) alapvető szakkifejezéseit.
- Ismeri a modern török írott és beszélt nyelvet legalább a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsgának megfelelő szinten, valamint szótár segítségével olvassa és megérti az oszmán-török szövegeket.

b) képességei

- Képes érthetően kommunikálni mai török nyelven mind szóban, mind írásban.
- Képes műfajilag sokszínű török nyelvű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmezni.
- Képes kiválasztani és alkalmazni a szakmai problémának megfelelő török nyelv- vagy irodalomtudományi, vagy kultúratudományi módszert.
- Klasszikus oszmán-török forrásszövegek önálló történeti-nyelvészeti-filológiai elemzésére képes.
- Képes megérteni a turkológia szakirányhoz kapcsolódó alapvető - elsősorban angol nyelvű - szakmai szövegeket.

c) attitűdje

- Tudatosan képviseli a török nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.

- A török nyelv-, irodalom-, történelem-, vallás- és kultúratudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Törekszik a török kultúra hazai megismertetésére.
- Törekszik török szaknyelvi tudásának fejlesztésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Törekszik arra, hogy objektíven értékelje a Közel-Kelet, elsősorban a török nyelvterület történelmi és aktuális eseményeit, történéseit.
- Felelősséget vállal anyanyelvű és török szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.

7.1.2.12. Újgörög szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész**a) tudása**

- Tájékozott az újgörög nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a szak egyes területeinek (irodalom-, nyelv- és kultúratudomány) alapvető újgörög nyelvű szakkifejezéseit.
- Ismeri az újgörög írott és beszélt nyelvet a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga, illetve a Görög Állami Nyelvvizsga (Πιστοποίηση Ελληνομάθειας) B2-Γ1 szintjén.

b) képességei

- Képes műfajilag sokszínű újgörög nyelvű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmezni.
- Képes kiválasztani és alkalmazni a szakmai problémának megfelelő újgörög nyelv-, irodalom-, vagy kultúratudományi módszert.
- Képes újgörög nyelven hatékonyan, változatosan társalogni, képes a szisztematikus érvelésre, amelynek során jól kiemeli a lényeges pontokat és megfelelő mennyiségű részlettel szolgál, valamint megérti az újgörög szakirányhoz kapcsolódó alapvető szakmai szövegeket.

c) attitűdje

- Tudatosan képviseli az újgörög nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- Az újgörög nyelv-, irodalom- és kultúratudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Törekszik újgörög szaknyelvi tudásának fejlesztésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal anyanyelvű és újgörög nyelvű szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Kritikusan értékeli saját tevékenységét, valamint céltudatosan törekszik értékek kialakítására és megtartására.

8. Az alapképzés jellemzői:**8.1. Szakmai jellemzők****8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:**

- a képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek [elméleti nyelvészet, irodalomelmélet, esztétika, társadalmi ismeretek, történelemfilozófia, társadalomfilozófia, az ókori és keleti kultúra ismeretkörei (ókori és keleti nyelvek és írások, történelem,

vallástudomány, vallástörténet, irodalomtörténet, művészettörténet, archeológia, kultúrtörténet]] 25-30 (altajisztika szakirányon legfeljebb 10) kredit;

- orientalisztikai, ókortudományi szakmai ismeretei 135-145 kredit, amelyből:
- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit
- a keleti nyelvek és kultúrák általános ismeretei (történelem, földrajz, vallás, irodalom, kultúrtörténet, írástörténet), filológia, újjörög szakirányon egyéb ókori és általános ismeretek;
- a választott nyelv és kultúra szakterületi ismeretei és az azon kívüli másik keleti vagy ókori nyelv alapismeretei;
- a választott szakirány szerinti speciális nyelvészeti, irodalmi, kultúrtörténeti ismeretek (nyelvi ismeretek, egyéb történeti, irodalomtörténeti és kultúrtörténeti ismeretek, a szakirányhoz kapcsolódó specializációk) 60-70 (altajisztika szakirányon legfeljebb 90) kredit;
- választás szerinti specializációk ismeretei legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A szakirányok tudományágai, szakterületei és kreditaránya

a) altajisztika szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés [törökországi török nyelv, egy második altáji nyelv (kazak, csuvas, burját)] 46 kredit,
- egyéb filológiai és gyakorlati ismeretek (bevezető kurzusok az altajisztikába, altáji nyelvű népek történetébe és vallásaiba, bevezetés a műhelymunkába, gyakorlati ismeretek) 43 kredit;

b) arab szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés (klasszikus és modern arab, nyelvgyakorlat, újságnyelv) 44 kredit,
- egyéb történelmi, vallás- és kultúrtörténeti ismeretek, sémi kapcsolatok 24 kredit;

c) hebraisztika szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés [(klasszikus héber nyelv (grammatika, szövegolvasás), modern héber nyelv (grammatika, szövegolvasás, társalgás), egy másik bibliai, illetve zsidó nyelv (arámi, jiddis vagy judeo-arab)] 36-45 kredit,
- egyéb történeti, irodalomtörténeti és kultúrtörténeti ismeretek [zsidó történelem, zsidó kultúra, vallás, irodalomtörténeti bevezetések (bibliai, rabbinikus)] 18-25 kredit,
- specializáció (egyéb bibliai nyelv vagy talmudi arámi; bibliai vagy judaisztikai tudománytörténet, jiddis kultúrtörténet, bibliai irodalom vagy középkori zsidó, héber nyelvű irodalom) 6-10 kredit;

d) indológia szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés (szanszkrit nyelv, hindi nyelv) 60 kredit,
- egyéb kultúrtörténeti ismeretek [ind kultúrtörténet (óind és újind), óind és hindi irodalomtörténet] 8 kredit;

e) iranisztika szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés [klasszikus és modern perzsa részletes nyelvléírás, klasszikus perzsa szöveg-olvasás (forráselemzés), modern perzsa nyelvgyakorlat] 44 kredit,
- egyéb irodalomtörténeti és filológiai ismeretek (klasszikus és modern perzsa irodalomtörténet, verstan, paleográfia) 17 kredit,
- specializáció (bevezetés a nyelvtörténetbe és dialektológiába, perzsa művészettörténet, a modern Irán történetének kérdései, a modern Irán problémái) 7 kredit;

f) japán szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés (mai japán nyelv, nyelvléírás) 40-45 kredit,
- egyéb történeti, irodalomtörténeti és kultúrtörténeti ismeretek (japán gazdaság- és kultúrföldrajz, történelem, irodalom, kultúrtörténet, mai társadalom és kulturális élet) 25-30 kredit;

g) kínai szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés (mai kínai nyelv, klasszikus kínai nyelv és filológia) 40-70 kredit,
- egyéb kultúrtörténeti ismeretek (történelem, műveltség, vallástörténet, kínai és japán műveltség) 8-30 kredit;

h) koreai szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés (koreai nyelv) 43 kredit,
- egyéb kultúrtörténeti ismeretek (történelem, műveltség, vallástörténet, kínai és japán műveltség) 25 kredit;

i) mongol szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés (ujgur-mongol írásos szövegek, mai mongol nyelv) 40 kredit,
- egyéb kultúrtörténeti ismeretek (történelem, hagyományos nomád műveltség, vallástörténet) 28 kredit;

j) tibeti szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés (klasszikus tibeti nyelvtan és szövegolvasás, mai tibeti nyelv, beszéd- és olvasásgyakorlat, tibeti művelődéstörténet) 42 kredit,
- egyéb kultúrtörténeti ismeretek (bevezetés a tibeti műveltségbe, a tibeti filológia alapjai, forrásfeldolgozás, történeti stúdiumok) 26 kredit;

k) török szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés (török nyelv, stílusgyakorlat, grammatika, szövegolvasás, oszmán-török nyelv) 51 kredit,
- egyéb kultúrtörténeti ismeretek (a török népek története, az Oszmán Birodalom története, a magyarországi török hódoltság története, török-magyar kapcsolatok, általános turkológia, oszmán történelem, oszmán paleográfia) 17 kredit;

I) újjörög szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit
- nyelvi képzés (nyelvi és nyelvészeti képzés, újjörög szöveginterpretációk) 53 kredit,
- egyéb kultúrtörténeti ismeretek (bevezetés az újjörög tanulmányokba, áttekintés az újjörög irodalomról, a görög nyelv történeti áttekintése, az újkori görögség története, ország-ismeret) 15 kredit.

8.1.3. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.

A keleti nyelvek és kultúrák szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:

- az alapképzési szak szakirány szerinti további szakterületi ismeretei vagy a választott nyelven és kultúrán kívüli másik kultúra vagy ókori nyelv ismeretei,
- az alapképzési szak másik szakiránya, vagy
- másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat lehet a képző intézmény által ajánlott specializációhoz kapcsolódó, a szak tantervében meghatározott tantervi egység.

8.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Az oktatás nyelve magyar. A tanulmányok során a képzés egy része az adott szakirány nyelven vagy angol nyelven folyik (altajisztika szakirányon török, kazak és burját nyelven, arab szakirányon arab nyelven, hebraisztika szakirányon modern héber nyelven, indológia szakirányon hindi nyelven és angol nyelven, iranisztika szakirányon perzsa nyelven, japán szakirányon japán nyelven, kínai szakirányon kínai nyelven, koreai szakirányon koreai nyelven, mongol szakirányon mongol (halha) nyelven, tibeti szakirányon tibeti nyelven, török szakirányon török nyelven, újjörög szakirányon újjörög nyelven). Az adott szakirányon az indológia és hebraisztika szakirányt kivéve az alapfokozat megszerzéséhez legalább középfokú (B2 szintű) idegennyelv-tudást kell elérni. Az indológia szakirányon a szanszkrit nyelvből és hebraisztika szakirányon a modern héber nyelvből (B1 szintű) idegennyelv-tudást kell elérni.

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési terület alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

18. KÉMIA

Természettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: kémia (Chemistry)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: vegyész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Chemist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: minimum 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 442/0531

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja vegyészek képzése, akik elméleti és gyakorlati kémiai ismeretekkel, a rokon szakterületeken (matematika, fizika, informatika, szakmai idegen nyelv) elfogadható alapismeretekkel rendelkeznek, és az alapfokozat birtokában alkalmassá válnak elsősorban gyakorlati feladatok és problémák felismerését és önálló megoldását igénylő munkakörök ellátására a vegyipari termelésben, analitikai, minőségbiztosítási laboratóriumokban, valamint igazgatási, környezetgazdálkodási és környezetvédelmi területeken. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A vegyész

a) tudása

- Ismeri a kémia alapvető kvalitatív és kvantitatív összefüggéseit, törvényszerűségeit, és az ezekre alapozott alapvető kémiai módszereket.
- Ismeri a kémia tudományos eredményein alapuló, az atomok és molekulák szerkezetére, a kémiai kötés kialakulására vonatkozó legfontosabb igazolt elméleteket, modelleket.
- Rendelkezik azokkal a kémiai alapismeretekkel, amelyek lehetővé teszik az alapvető kémiai reakciók leírását, az erre épülő gyakorlat elemeinek megismerését, az ismeretek rendszerezését.
- Ismeri és alkalmazza a kémiai laboratóriumokban használt anyagokat, eszközöket és módszereket, valamint a vonatkozó biztonságtechnikai ismereteket.

- Birtokában van annak a tudásnak, amelynek alkalmazása szükséges természeti folyamatok, természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek kémiai vonatkozású alapvető gyakorlati problémáinak megoldásához.
- Anyanyelvén tisztában van a természeti folyamatokat megnevező fogalomrendszerrel és terminológiával.
- Rendelkezik azokkal az ismeretekkel, amelyek (megfelelő szakmai irányítással) lehetővé teszik számára a vizsgálható kémiai folyamatok, rendszerek, tudományos problémák tudományos gyakorlatban elfogadott módszerekkel történő tesztelését, a mérési eredmények számítógépes feldolgozását.
- Tisztában van a kémia és a vegyipar lehetséges fejlődési irányjaival és határaival.

b) képességei

- Képes a természeti és az ezekkel összefüggésben lévő antropogén kémiai folyamatok megértésére, az azokkal kapcsolatos adatgyűjtésre, az adatok feldolgozására, valamint a feldolgozáshoz szükséges kémiai szakirodalom használatára.
- Képes a természeti és antropogén kémiai folyamatokkal kapcsolatos törvényszerűségek ismeretében gyakorlati problémák megoldására.
- Képes a természettudományi elméletek, paradigmák és elvek (ezen belül elsősorban a kémia területét érintő elméletek és alapelvek) gyakorlati alkalmazására, kémiai laboratóriumi vizsgálatok elvégzésére.
- A kémia szakterületen szerzett tudása alapján képes a szakjával adekvát egyszerűbb kémiai jelenségek laboratóriumi körülmények között történő megvalósítására, mérésekkel történő bemutatására, igazolására.
- Képes a mérési eredmények kiértékelésére, értelmezésére, dokumentálására.
- Képes a kémia szakterületen szerzett tudását alapvető gyakorlati (kémiai laboratóriumi, vegyipari, környezetgazdálkodási és környezetvédelmi) problémák megoldására alkalmazni, beleértve azok számításokkal történő alátámasztását is.
- A kémia szakterületen képes azon releváns adatok összegyűjtésére és értelmezésére, amelyek alapján megalapozott véleményt tud alkotni társadalmi, tudományos vagy etikai kérdésekről.
- Ismeretei alapján rendelkezik a természettudományos alapokon nyugvó érvelés képességével.
- Képes elsajátítani azt az idegen nyelvű szókincset, amellyel ismeretanyagát idegen nyelvű közegben is kommunikálni tudja.

c) attitűdje

- Megszerzett kémiai ismereteinek alkalmazásával törekszik a természet - ezen belül hangsúlyozottan a kémiai jelenségek - és az ember viszonyának megismerésére, törvényszerűségeinek leírására.
- A kémiai laboratóriumi munkája során környezettudatosan jár el, törekszik a kis környezetterheléssel járó módszerek alkalmazására.

- Nyitott a szakmai eszmecserére mind a kémiai szakterületen, mind a kapcsolódó területeken dolgozó szakemberekkel.
- Szemléletmódja révén nyitott a szélesebb szakmai együttműködésre, befogadó a gazdaságtudomány és a környezetvédelem újabb kémiai vonatkozásai iránt.
- Hitelesen képviseli a természettudományos világnézetet, és közvetíteni tudja azt a szakmai és nem szakmai közönség felé.
- Nyitott a természettudományos és nem természettudományos továbbképzés irányában.
- Elkötelezett új kompetenciák elsajátítására és világképének bővítésére.
- Tudatosan vállalja szakmája etikai normáit.
- Tisztában van a szakmai kijelentések jelentőségével és következményeivel.

d) autonómiája és felelőssége

- Laboratóriumi munkája során képes önállóan végiggondolni alapvető szakmai kérdéseket, képes erről felettesének érdemi összeállításokat készíteni, amelyek döntések alapjául szolgálhatnak.
- Vegyipari tevékenység esetén képes a kémiai technológiai folyamatok alapeszközeinek önálló működtetésére.
- A természettudományos világnézetet szakmai megbeszélések, viták során felelősséggel vállalja.
- Szakmai irányítás mellett felelősséggel együttműködik más szakterületek (kiemelten a környezetgazdálkodási és környezetvédelmi területek) szakembereivel.
- Saját munkájának eredményét reálisan értékeli, azokat hasonló szakmai beosztásban dolgozó munkatársak eredményeivel összeveti.
- A laboratórium vagy üzem (gyárrészleg) szélesebb kört érintő döntéseinek meghozatalában csak kellő tapasztalat megszerzése után vesz részt.
- Laboratóriumi vagy ipari tevékenysége során a beosztott vegyésztechnikusok és laboránsok munkáját felelősséggel értékeli. Munkájukról felelősen beszámol felettesének.
- Folyamatos témavezetői irányítás mellett vesz részt tudományos kutatásban.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi alapozó ismeretek 15-25 kredit;
- kémiai szakmai ismeretek (általános kémia legalább 8 kredit, szervetlen kémia legalább 12 kredit, analitikai kémia legalább 12 kredit, szerves kémia legalább 12 kredit, fizikai kémia legalább 12 kredit, alkalmazott kémia legalább 8 kredit) 80-120 kredit;
- speciális szakmai ismeretek (szervetlen, analitikai, szerves és fizikai kémiából, továbbá interdiszciplináris területekről) 15-65 kredit.

19. KÉPI ÁBRÁZOLÁS

1. Az alapképzési szak megnevezése: képi ábrázolás (Visual Representation)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: alapszakos festő/grafikus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Visual Representation Artist

3. Képzési terület: művészetközvetítés

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)
- a szakdolgozat (diplomamunka) készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 211/0213

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik átfogó elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkeznek egyrészt a tradicionális és kortárs képalkotás, képalakítás terén, másrészt a képírás (elektronikus képalkotás) világában. Szemléletmódjuk biztos alapokat nyújt a hagyományos és digitális vizuális világban való tájékozódáshoz, beleértve a képalkotás tradicionális vagy interaktív megnyilvánulásait is a hétköznapi és művészeti területen. Alkalmasak a vizuális nyelvben rejlő kifejezési lehetőségek tanulmányozására és azok autonóm módon történő felhasználására. Felkészültségük alapján kellő mélységű elméleti ismerettel és alkotói gyakorlati készséggel rendelkeznek szakmai munkához, gyakorlatvezetéshez. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az alapszakos festő, grafikus

a) tudása

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a festészet, a grafika területén végzett alkotói tevékenységek alapjául szolgáló folyamatokról és koncepciókról.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a festészet, a grafika elméleteiről, történetéről, alapelveiről, stíluskorszakairól és irányzatairól, fontosabb alkotásairól.
- Ismeri a festészet, a grafika területén végzett alkotói tevékenységek alapjául szolgáló anyagokat, technikákat, valamint a tevékenységek végzésének körülményeit.

- Tájékozott a festészet, a grafika területén végzendő kutatás, forrásgyűjtés alapjául szolgáló módszerekről, megvalósítási irányokról, lehetőségekről.
- Ismeri a területhez kapcsolódó kommunikációs feladatok megoldási lehetőségeit, az új termékek prototípusainak létrehozási folyamatát, az ismeretszerzés módjait, a fontosabb tervezői információbázisokat és információszerzési forrásokat.
- Ismeri a felhasználói, kulturális, társadalmi, technológiai és gazdasági szempontok tervezésbe való integrálásának módozatait.
- Ismeri a festészet, a grafika területén használt alapanyagokat és azok egészségre gyakorolt hatását.

b) képességei

- Képes a festészet, a grafika területén kifejtett alkotói gyakorlat során tudatos és kreatív munkára.
- Képes a festészet, a grafika területén kifejtett gyakorlat során rutin szakmai problémák azonosítására és megoldására.
- Az alkotói gyakorlat során az alkalmazott műfajok esetén képes csapatmunkában a közös alkotási folyamat megszervezésére és kivitelezésére.
- A tanulmányai során szerzett tapasztalatokra támaszkodva képes a festészettel, grafikával kapcsolatos tudásanyag elemzésére, feldolgozására és gyakorlatának továbbadására.
- Magas szintű technikai tudással rendelkezik művészi elképzeléseinek megvalósításához a festészet, a grafika területén.
- Képes az adaptív gondolkodás alkalmazására, új ismeretek folyamatos befogadására, feldolgozására és szintézisére.
- Képes a festészet, a grafika kommunikációs technikái és tervezési módszerei magas szintű alkalmazására.
- A festészet, a grafika területén használt anyagokon belül meg tudja különböztetni az egészséges és egészségre káros alapanyagokat.

c) attitűdje

- Kritikai megértéssel viszonyul a festészet, a grafika területén lévő klasszikus és kortárs alkotásokhoz.
- Nyitott az új ismeretekre, módszerekre, kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségekre a festészet, a grafika területén.
- A vizuális eszközöket kreatívan használja a festészet, a grafika területén.
- Törekszik csapatmunkában a különböző projektek megvalósításához szükséges társadalmi, technológiai, gazdasági és kulturális területek szakembereivel való párbeszédre és együttműködésre.
- A tanulmányai során szerzett tapasztalatokra támaszkodva képes a festészet, a grafika területén kritikai hozzáállást érvényesíteni.
- Önmaga és mások számára is fontosnak érzi egészségtudatos anyagválasztási ismereteit a festészet, a grafika területén.

d) autonómiája és felelőssége

- Törekszik arra, hogy önállóan hozzon létre alkotásokat a festészet, a grafika területén vagy részt vegyen közös művészeti produkciók létrehozásában.
- Szakmai orientációja kialakult a festészet, a grafika területén.
- Saját művészeti koncepciót alkot, melyet önállóan valósít meg a festészet, a grafika területén.
- Nyitottan és kommunikatívan vesz részt a festészeti, grafikai projektek kialakításában vagy formálásában.
- Felismeri a festészet, a grafika területén végzett tevékenységének közösségi és társadalmi hatásait.
- Hitelesen közvetíti a festészet, a grafika társadalmi értékeit.
- Önállóan és egészségtudatos szempontok alapján dönt az anyag- és technológiaválasztásról a festészet, a grafika területén.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a művészetközvetítés általános elmélete 20-30 kredit;
- művészetközvetítő és kommunikációs ismeretek 8-16 kredit;
- a képzőművészet szakelmélete 8-16 kredit;
- festő, grafikus és művészeti alapismeretek 9-15 kredit;
- festő, grafikus alkotói alapismeretek 80-114 kredit.

8.1.2. A specializáció a felsőoktatási intézmény által a festészet, grafika területéről ajánlott, sajátos kompetenciákat eredményező speciális ismeret, amelynek kreditértéke a képzés egészén belül legalább 30 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai, alkotói gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, külső helyen, belső próbateremben, műteremben, mesterségteremben, szaktanteremben, stúdióban, laborban szervezett, konzultációval kísért művészeti gyakorlat, amelynek kreditértéke legalább 3 kredit.

20. KERESKEDELEM ÉS MARKETING

Társadalomtudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: kereskedelem és marketing (Commerce and Marketing)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: közgazdász kereskedelem és marketing alapképzési szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Commerce and Marketing

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit, amelyből a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit,
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 341/0416

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja kereskedelmi és marketing szaktudással és készségekkel, gazdasági és üzleti ismeretekkel rendelkező gazdasági szakemberek képzése, akik alkalmasak a különböző termékek és szolgáltatások keresletvezérelt beszerzésére és értékesítésére, kis- és középvállalatok kereskedelmi tevékenységének szervezésére és irányítására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Kereskedelem és marketing alapképzési szakon a közgazdász

a) tudása

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.
- Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.
- Átfogóan ismeri a kereskedelem és marketing szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait, gazdasági, szakterületi szervezetek struktúráját, működését és kapcso-

lat-rendszerét, a szereplők viselkedését, az azt meghatározó külső és belső környezeti, viselkedési, döntési információs és motivációs tényezőket.

- Ismeri a kereskedelem és marketing szakterülethez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri a marketing fogalmát, koncepcióját, eszközrendszerét és módszertanát az üzleti és nonprofit szférában. Ismeri a marketing szerepét a vállalat, intézmény működésében, a marketing kapcsolatát a szervezet más folyamataival, funkcióival.
- Ismeri a fogyasztói, vevői magatartás folyamatát, a fogyasztóvédelem területét.
- Ismeri az értékesítési, üzletkötési tevékenység folyamatait, jogi, etikai követelményeit. Ismeri a kereskedelmi vállalatok működését és szervezetét, a kereskedelmi tevékenység főbb munkafolyamatait és technikáit. Ismeri a logisztikai folyamatokat.
- Ismeri az e-üzlet módszereit és hátterét.
- Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

b) képességei

- Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.
- Elvégzi a kereskedelem és marketing szakterület ismeretrendszerét alkotó elképzelések alapfokú analízisét, az összefüggéseket szintetizálja, és adekvát értékelő tevékenységet folytat.
- Képes a marketing és értékesítés rövid és középtávú döntési folyamataiban való eligazodásra, a gyors piaci változások felismerésére, azokhoz való alkalmazkodásra.
- Képes marketing és kereskedelmi döntéseket előkészítő marketingkutatói feladatok előkészítésére, a kutatási terv megfogalmazására, és a kutatás lebonyolítására, az alapvető összefüggések elemzésére.
- Képes a vállalati kereskedelmi és marketing adatbázisok kezelésére, a szekunder marketing-kutatási információk és adatok elemzésére, a szükséges specifikus szoftverek használatára.
- Képes hatékony munkára gazdasági, marketing és kereskedelmi projekteken, gazdálkodó szervezetekben,
- Képes marketing és kereskedelmi szervezeti egységek, vállalkozások vezetésére.
- Megérti és használja a kereskedelem és marketing szakterület jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.

- Képes a fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni.
- Képes felismerni a gazdasági, marketing és kereskedelmi problémákat, megoldásukat megtervezi, megvalósítja.
- Képes más tudásterületekkel és társadalmi-gazdasági alrendszerekkel való együttműködésre.
- Írásban, szóban és modern infókommunikációs eszközökkel, idegen nyelven is képes kommunikálni.

c) attitűdje

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével meghozni döntését.
- Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).

d) autonómiája és felelőssége

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat.
- Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.
- Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetről és a munkatársakért.
- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális kereskedelem és marketing szakmai kérdések végiggondolását, és rendelkezésére álló források alapján történő kidolgozását.
- Felelősséggel részt vállal kereskedelmi és marketing szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.
- Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.

8. Az alapképzés jellemzői:**8.1. Szakmai jellemzők****8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:**

- közgazdaságtani, módszertani és üzleti ismeretek (matematika, statisztika, informatika, mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, pénzügytan, vállalati gazdaságtan, gazdasági jog, marketing, számvitel, menedzsment, üzleti kommunikáció, szaknyelv, környezet-gazdaságtan, alapozó üzleti ismeretkörök) 80-90 kredit;
- társadalomtudományi ismeretek (európai uniós, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, politológia, filozófia) 10-20 kredit;
- kereskedelmi és marketing szakmai ismeretek (vállalatirányítás, a kereskedelem gazdaságtana, marketing menedzsment, szervezeti magatartás, vállalati pénzügyek, marketingkutatás, külkereskedelmi technikák, marketingkommunikáció, logisztika, média gazdaságtana, továbbá választható specializációk) 70-90 kredit.

8.1.2. A kereskedelmi és marketing üzleti szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret kredit aránya a képzés egészén belül legfeljebb 30 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat egy félév, minimum tizenkettő hét összefüggő gyakorlat a felsőoktatási intézmény tantervében meghatározottak szerint.

21. KOMMUNIKÁCIÓ- ÉS MÉDIATUDOMÁNY

Bölcsészettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: kommunikáció- és médiatudomány (Communication and Media Studies)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: kommunikátor
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Communication

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 321/0321

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A szak célja kommunikációs szakemberek képzése, akik ismerik a kommunikáció különböző színterein működő intézményeket, intézményrendszereket. Ismerik a társadalmi kommunikáció színtereit, az itt működő intézmények struktúráját, a kommunikáció és média fontosabb intézményeit, a kommunikáció és média működését. Megszerzett tudásuk, képességeik és attitűdjeik birtokában teljes mértékig alkalmasak a kommunikáció színterein lévő intézményekben kommunikációs munka végzésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A kommunikátor

a) tudása

- Ismeri a társadalomtudományi fogalomkészlet minden fontosabb elemét, érti az összefüggéseket, amelyek a társadalom és a társadalmi kommunikáció szaktudományos értelmezésének az alapját képezik.
- Ismeri a társadalom működésével kapcsolatos összefüggéseket, az ezekre vonatkozó szaktudományos kontextusokat.
- Ismeri és érti a kommunikáció és médiatudomány által vizsgált társadalmi jelenségek és alrendszereik működési mechanizmusait.

- Áttekintéssel rendelkezik a szakterülethez tartozó társadalmi létszférák, azaz az intézmények mint a gazdaság, politika, tudomány, művészet, moralitás, vallás, nyelv, jog normatív rendszereiről és működési gyakorlatáról.
- Ismeri a kommunikáció és média területét meghatározó társadalmi, strukturális, gazdasági és politikai folyamatok legfontosabb tényezőit,
- Magabiztos módszertani tudással rendelkezik, érti és átlátja a módszertani innováció lehetőségeit és perspektíváit.

b) képességei

- Képes eligazodni szakterületének mélyebb összefüggései és a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi, kommunikációs és médiatudományi problémák, valamint azok lehetséges megoldási módszerei között.
- Képes szakterületének új ismereteit hatékonyan feldolgozni. Magabiztosan kezeli a nyomtatott és a digitális szakirodalmi forrásokat, a társadalomtudományi és médiakutatási adatbázisokat és a működtetésükre szolgáló eszközöket.
- Képes a társadalmi kommunikáció alapvető elméleteinek és koncepcióinak szintetizáló összevetésére, racionális érvek kifejtésére, vagyis a kommunikáció különböző szinterein zajló viták során véleménye megformálására és véleményének megvédésére.
- Alapfokú elméleti felkészültségére építve képes kidolgozni a társadalmi kommunikáció szinterein zajló folyamatok valóságos viszonyait feltáró, a tények vizsgálatára irányuló munkahipotézisét, az ennek vizsgálatára szolgáló legalkalmasabb empirikus módszert és a feldolgozás folyamatának koncepcióját.
- Képes az elméleti és a gyakorlati munkája során megismert kommunikációs szinteken és szintereken feltárt tények alapos és részletes elemzésére és az eredményekből kibontható összefüggések feltárására.
- A kommunikáció és médiakutatás területén képes a feldolgozott információk alapján reális értékítéletet hozni, és az ezekből levonható következtetésekre építve önálló javaslatokat megfogalmazni.
- Szakmai szóhasználata során magabiztosan használja a szakma szókincsét, a szakma szaktudományos alapfogalmait, és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemeit.
- A gyakorlati alkalmazhatóság szintjén képes szakterületére vonatkozó (személyközi, csoportos, nyilvános, szervezeti, kultúraközi és tömegkommunikáció) döntéshozatali folyamatokban döntéseket hozni.

c) attitűdje

- Nyitott a társadalmi változások dinamikus és értékalapú befogadására, fogékony az előítéletek ellen küzdő szemléleti alapok adaptálására.
- Elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Elfogadja a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét, és felvállalja ezen értékeket képviselő szerepét.

- Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére, nyitottan és elfogadóan viszonyul e kultúrákhoz.
- Elfogadja és következetesen vállalja a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségét, és hitelesen képviseli szűkebb és tágabb környezetében ennek szemléleti alapjait.
- Érzékeny és nyitott a súlyosabb társadalmi problémákra, szemléletét áthatja az esetekkel és a kiszolgáltatottakkal szembeni szakmai és emberi szolidaritás.
- Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, az élet minden területén érvényes demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett és véleményét a megfelelő formában meg is tudja fogalmazni.
- Nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó, de nem gondolkodás nélkül elfogadó az elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.
- Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmi-ségi világlátás önfejlesztő módszereire és törekszik önmaga fejlesztésére e területeken.
- Képes kommunikációs készségek elsajátítására és ezek folyamatos fejlesztésére, önreflexióra e területen mutatott képességeivel kapcsolatban.
- Öntudatosan és felelősen áll ki minden kooperációs formában a társadalom, szűkebb szakmai területe és munkahelye jogi, etikai és szakmai normáinak következetes végrehajtása és védelme érdekében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel saját szakmájában dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- A kommunikáció és médiatudomány szakmai közegeiben önálló és kezdeményező szerepet vállal az általa elfogadott társadalomfelfogás érvényesítésében.
- Saját szakmai közegében olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- Egy szakmai munkaközösségbe kerülve képes az ottani szakmai elvárásoknak megfelelően összetett feladatok elvégzésére, illetve irányítására.
- A szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.
- Szakmai és társadalmi fórumokon szuverén szereplőként jeleníti meg nézeteit, felelősen képviseli szakmáját, szervezetét és szakmai csoportját.
- Önálló, konstruktív és asszertív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.
- Felelősséget vállal az általa készített anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegekért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: A jelzett kompetenciák a szakmai szocializációra vonatkozó tudás és képességek elsajátítása révén, illetve a képzésbe épített elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása útján szerezhetők meg:

- kommunikációs és társadalomtudományi alapismeretek 40-55 kredit [ember és társadalom, társadalmi kommunikáció, társadalomtudományi alapismeretek, szociálpszichológiai alapismeretek; alapozó gyakorlatok modul, kommunikációs szakmai kompetencia-fejlesztés (írásos és mediális gyakorlati kommunikációs ismeretek, kommunikációs kutatómódszertani ismeretek)];
- kommunikációs elméleti és gyakorlati stúdiumok 101-116 kredit (kommunikációs szintek, a kommunikáció elméletei és modelljei, kommunikációs intézmények működése és intézmények kommunikatív működése, a kommunikáció mediális aspektusai, kultúra és kommunikáció, vizuális kommunikáció, szakmai gyakorlati ismeretek).

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret. A választható ismeretek kreditértéke a kommunikációs elméleti és gyakorlati stúdiumokon belül 40-44 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a kommunikáció különböző színterein lévő intézményekben eltöltött legalább 80 órás gyakorlat.

22. KÖRNYEZETTAN

Természettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: környezettan (Environmental Studies)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: alkalmazott környezetkutató
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Applied Environmental Studies

3. Képzési terület: természettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 6 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 422/0521

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja a környezettudomány területén szilárd általános természettudományos elméleti tudással és gyakorlatorientált alkalmazói készséggel rendelkező szakemberek képzése, akik képesek a szakterületek átfogó és speciális ismereteinek birtokában a környezettudomány alkalmazott szintű művelése iránti társadalmi igények kielégítésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az alkalmazott környezetkutató

a) tudása

- Ismeri a környezettudomány alapvető elméleteit, paradigmáit, elveit.
- Birtokában van a jellegzetesen multidiszciplináris környezettudomány alkotó műveléséhez szükséges tudományterületeken (biológia, fizika, földtudományok, kémia, valamint matematika és informatika) a stabil, dinamikus felhasználható alaptudásnak.
- Ismeri az emberi környezetben, a Föld felszíni és felszín közeli szféráiban lejátszódó fizikai, kémiai, földtudományi és biológiai folyamatok közti összefüggéseket.
- Ismeri és érti az emberi környezetben, a Föld felszíni és felszín közeli szféráiban lejátszódó fizikai, kémiai, földtudományi és biológiai folyamatokat.
- Ismeri a természetes és mesterséges környezetben előforduló szerves és szervetlen anyagok legfontosabb alkotóelemeit.

- Ismeri a természetes és mesterséges környezetben előforduló szerves és szervesetlen anyagok környezeti szempontú elemzésének terepi és laboratóriumi módszereit.
- Ismeri a természetes és mesterséges környezetben előforduló élő és élettelen anyagok hosszú távú (monitoring) megfigyelési módszereit.
- Ismeri és átlátja a környezeti szempontból fontos egészségügyi, jogi és biztonsági szabályozások környezetre és a társadalomra gyakorolt hatásait.
- Ismeri a környezetünkben előforduló élő és élettelen anyagok terepi és laboratóriumi adatgyűjtésének, adatrögzítésének és -feldolgozásának, valamint adatértelmezésének legfontosabb módszereit.
- Ismeri a környezettudományhoz kapcsolódó interdiszciplináris alap- és alkalmazott kutatások módszereit.
- Ismeri a környezet- és természetvédelemi, az ipari, a mezőgazdasági, az erdőgazdasági, a vízügyi, az egészségügyi, a települési önkormányzati területeken jelentkező, környezet- és természetvédelmi jellegű problémák megoldásának alapvető elméleti és gyakorlati lehetőségeit.

b) képességei

- Képes a környezettudományi elméletek, paradigmák, elvek gyakorlati alkalmazására.
- Képes az emberi környezetben, a Föld felszíni és felszín közeli szféráiban lejátszódó fizikai, kémiai, földtudományi és biológiai folyamatok kezelésére.
- Multidiszciplináris gondolkodása révén az egyes diszciplínákból rendelkezésre álló információkból megérti és átlátja a környezettudományi jellegű összefüggéseket.
- Képes a természettudományi mintákban lévő szerves és szervesetlen alkotóelemek eloszlásának és szerkezetének elemzésére a nm-km mérettartományban.
- Képes az egészségügyi, jogi és biztonsági szabályozások környezetre és a társadalomra gyakorolt hatásának ismeretében szerves és szervesetlen anyagok környezeti szempontú terepi és laboratóriumi vizsgálatának elvégzésére.
- Képes az elsajátított eljárások, technikák alapján az élő és élettelen környezeti mintákra alkalmazható adatgyűjtésre, adatrögzítésre, az adatok feldolgozására és értelmezésére.
- Képes a környezetünkben előforduló szerves és szervesetlen anyagok terepi és laboratóriumi adatgyűjtéséhez, adatrögzítéséhez, adatfeldolgozásához, valamint adatértelmezéséhez szükséges alapvető informatikai és infokommunikációs módszereket alkalmazni.
- Képes a természetes és mesterséges környezetben előforduló élő és élettelen anyagok hosszú távú (monitoring) megfigyelésére.
- Képes az egyes környezeti szférákat multidiszciplinárisan kutató felsőoktatási és kutató-fejlesztő intézeteknél folyó kutatásokba bekapcsolódni és ott kutatói feladatokat ellátni.
- Rendelkezik a környezeti problémák által megszabott, széles körben hasznosítható problémamegoldó készségekkel.
- Képes a környezet- és természetvédelem, az ipar, a mezőgazdaság, az erdőgazdaság, a vízügy, az egészségügy, a települési önkormányzatok területén jelentkező környezet- és

természetvédelmi alapismereteket igénylő, elméleti és gyakorlati feladatok ellátására és megoldására.

- Képes a környezettudományi szakterülethez kötődő témákról angol nyelvű szakcikkek feldolgozására, adott szempontrendszer alapján.

c) attitűdje

- Törekszik a környezettudományi elméletek, paradigmák, elvek minél teljesebb megismerésére.
- Törekszik a Föld felszíni és felszín közeli szféráiban lejátszódó folyamatok multidiszciplináris megismerésére.
- Megfelelően széles körű, szintetizáló látásmóddal tekint a környezeti problémák minden dimenziójára.
- Törekszik arra, hogy önképzéssel vagy szervezett továbbképzésen való részvétellel a környezetvédelem területén tudását folyamatosan továbbfejlessze.
- Törekszik arra, hogy a környezeti problémákkal kapcsolatos elméleti és gyakorlati feladatok megoldása a munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen meg.
- Érzékeny az őt körülvevő és a globális léptékben jelentkező környezeti problémákra és válságokra.
- A környezettudatosság, a természet szeretete és a fenntartható fejlődés iránti elkötelezettsége irányítja és alakítja életvitelét és tetteit.

d) autonómiája és felelőssége

- Nyitott a szakmájához kapcsolódó, de a környezettudományon belül más tudományterületen tevékenykedő szakemberekkel való önálló és felelős szakmai együttműködésre.
- Szakmai tevékenysége során felelősséggel vizsgálja a környezeti problémákat és azokról szakmailag kritikus véleményt alkot.
- Felelősséget vállal a társadalommal szemben a környezetvédelmi téren hozott döntéseiért.
- Szakmai tevékenysége során felelősséggel vizsgálja az antropogén folyamatok környezeti kockázatait, és legjobb szakmai tudása szerint kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.
- A környezettudományi területek bármelyikéhez kapcsolódó, akár angol nyelvű szakirodalom feldolgozását megfelelő iránymutatás mellett önállóan végzi.
- A környezettudományi területek bármelyikéhez kapcsolódó gyakorlati kutatási feladatait megfelelő iránymutatás mellett önállóan végzi.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (biológia, fizika, földrajz, földtudomány, kémia, matematika, informatika) 20-35 kredit;
- alkalmazott környezetkutatási szakmai ismeretek 60-85 kredit, amelyből:

- a) általános környezettudományi szakterület (környezeti fizika, ásványtan, meteorológia, környezeti szerves és biokémia, levegő-, víz- és földkémia, kőzettan, talajtan; hidrológia, hidrogeológia, geoinformációs rendszerek; általános ökológia, fizika az élővilágban, alkalmazott ökológia, tájökológia, mikrobiológia, hidrobiológia, biogeográfia) legalább 15 kredit;
- b) környezet- és természetvédelmi szakterület (környezettechnológia, környezetgazdaságtan, környezetegészségtan, globális környezeti problémák, környezetvédelem, természetvédelem, hulladékgazdálkodás, környezetjog, társadalmi kommunikáció, környezettudatosság, fenntarthatóság) legalább 15 kredit;
- c) környezettudományi monitorozási szakterület [méréstechnika (biológiai, fizikai, földtudományi, kémiai mérések és vizsgálati módszerek), környezetminősítés, állapotértékelés] legalább 15 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció kreditaránya a képzés egészén belül 50-60 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat hat hét időtartamot elérő egybefüggő gyakorlat.

23. KÖZÖSSÉGSZERVEZÉS

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: közösségszervezés (Community Coordination)

2. Az alapképzési szakon szerorzhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség:
- kulturális közösségszervező
- ifjúsági közösségszervező
- humánfejlesztő
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
- Cultural Community Coordinator
- Youth Community Coordinator
- Human Developer

választható szakirányok: kulturális közösségszervezés, ifjúsági közösségszervezés, humánfejlesztés

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 50 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312/0314

7. Az alapképzési szak képzési célja, az általános és szakmai kompetenciák:

Az alapképzési szak célja kulturális, humán, közösségi alapú társadalom- és gazdaságszervező munkát végző közösségszervező, közösségfejlesztő szakemberek képzése, akik el tudják látni művelődési, egyházi, civil, vállalkozói és nonprofit szervezetek, állami vagy önkormányzati intézmények, integrált, többfunkciós szervezetek, intézmények működtetését, képesek helyi, közösségi szinten a művelődés, az ifjúság, a felnőttképzés társadalmi és gazdasági helyzetének fejlesztésével összefüggő állami feladatellátást megszervezni, meghatározott intézményszintek esetében azt irányítani.

A közösségszervező szakember a közösségi művelődés, az ifjúságsegítés és a humánfejlesztés területén, településeken, intézményekben, szervezetekben, közösségekben és a közösségi művelődés, az ifjúsági szolgáltatás, valamint a felnőttképzés különböző szinterein közvetlen

tervező, szervező, értékelő, irányító, illetve animátori, koordinátori munkaköröket, feladatokat lát el. Ebben a feladatkörében együttműködik a feladatát érintő intézményekkel, szervezetekkel, különösen a kultúra, a köznevelés, szociális ellátás, felnőttképzés, helyi gazdaságfejlesztés ágazataiban. Felkészült a tanulmányok mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A közösségszervező

a) tudása

- Ismeri a kultúra, a közművelődés, a felnőttoktatás-felnőttképzés, az ifjúságszervezés, az ifjúságpolitika, a közösségfejlesztés, a közösségszervezés területén működő állami, önkormányzati, egyházi, vállalkozói, civil és nonprofit szervezetek, intézmények működésének alapvető elveit, a szervezetek, intézmények jogi szabályozását.
- Ismeri a közösségszervezés módszereit, a társadalom- és gazdaságszervezés törvényszerűségeit, a kultúra mikro- és mezotereit, illetve azok közösségi használatát, a közösségi és közösségszervező tényezőket, a közösségszervezés elméleti és gyakorlati ismereteit, a közösségi fejlesztés módszereit, a közösségi szakmai beavatkozás, a közösségi fejlesztés szakmai profilját.
- Ismeri a társadalmi tervezés gyakorlatát, a közművelődési és ifjúsági fejlesztési és stratégiai célokat, az ifjúság társadalmi helyzetét, igényeit, szükségleteit.
- Ismeri a kultúraközvetítés főbb történeti és funkcionális változásait, az ismeretszerzési módokat és az ismeretforrásokat, az egész életre kiterjedő formális, nem-formális és informális környezetben zajló tanulás sajátosságait, módszereit. Ismeri minden korosztály sajátosságait a fiataloktól a felnőtteken át az idős korosztályig.
- Ismeri a közművelődés, az ifjúsági és az ifjúsággal foglalkozó, valamint a felnőttképzési szervezetek, magyarországi, határon túli és uniós intézmények rendszerét, működési mechanizmusát, a szervezet fejlődésének társadalmi, gazdasági környezettel való összefüggéseit.
- Ismeri a közművelődési és az ifjúsági (ifjúságfejlesztési) szolgáltatási és intézményrendszerben zajló feladatok tervezési, szervezési és koordinációs, továbbá monitoring és értékelési mechanizmusait és lehetőségeit.
- Ismeri a szolgáltatási és intézményrendszeri működés jogi és szervezeti vonatkozásait, a gazdaság, a pénzügy, a menedzsment és a kulturális marketing, a támogatásszervezés alapvető kérdéseit.
- Ismeri a közművelődés és az ifjúsággal foglalkozó szervezetek megismerésének alapvető módszereit, a problémamegoldás több szempontú, rendszerszintű megközelítésének, a problémamegoldás értékelésének elveit és módszereit, a változó igényekhez igazodó kulturális, ifjúsági és közösségi tervezés és szervezés, továbbá a hatékony koordináció, a kommunikáció, a konfliktuskezelés alapvető technikáit.
- Ismeri a fiatalok és a felnőttek tanulási igényei feltárásának és motiválásának módszereit, a tananyagfejlesztés, tanulásszervezés, személyiségfejlesztés, tanácsadás, csoportszervezés és a felnőttoktatás módszereit, illetve a képzések iránti szükségletek felmérésének és működésük értékelésének, elemzésének módszereit.

- Ismeri az idegen nyelven és az informatika eszközeivel történő hatékony kommunikáció formáit, az információk, elemzések mások számára történő prezentálásának elveit, eljárását, eszközeit. Ismeri a közösségszervezés, az ifjúságfejlesztés, a humánfejlesztés területén az infokommunikációs technológiák alkalmazásának az előnyeit, lehetőségeit és a lehetséges kockázatait (maga is „digitális írástudó”).
- Ismeri az állampolgári részvétel formáit és lehetőségeit, a közösség (település) megismerésének közösségi alapú feltáró módszereit.
- Ismeri az önkéntesség fogalmát és a hozzá kapcsolódó jogszabályi háttérrel, valamint az önkéntes tevékenységek típusait, nemzetgazdasági jelentőségét hazai és nemzetközi viszonylatban, az önkéntes tevékenységében rejlő tanulási és fejlesztési lehetőségeket.
- Ismeri a pályaaorientáció és karriertervezés alapjait, az álláskeresés hatékony és naprakész módszereit, az életvezetési, a mediálási és a karrier-tanácsadó irodák működését és tevékenységét.
- Ismeri a település, közösség, speciális csoport, folyamat történetiségében való feltárásának módját, a jövőtervezés, jövőalkotás módszerét.
- Ismeri az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, valamint a tanulóközösségek működésének kapcsolatát.
- Ismeri, megkülönbözteti és alkalmazza az infokommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz, feladatainak hatékony és korszerű megoldásához.

b) képességei

- Képes a kultúra, a kultúraközvetítés, a közművelődés, a felnőttoktatás-felnőttképzés, az ifjúságszervezés, az ifjúságpolitika, a közösségfejlesztés, a közösségszervezés területén működő állami, önkormányzati, egyházi, vállalkozói, civil és nonprofit szervezetek, intézmények működtetésére, gazdálkodásának és menedzsmentjének ellátására, kulturális, ifjúsági, humánfejlesztési célú pályázatok írására és projektek menedzselésére.
- Képes a közösségi művelődés, kultúraközvetítés, az ifjúságfejlesztés, ifjúságsegítés, humánfejlesztés területén településeken, intézményekben, civil szervezetekben, egyházakban, a köznevelés és a felnőttképzés különböző színterein tervezői, szervezői, fejlesztői, monitoring, ellenőrzési, koordinátori, animátori feladatok, illetve az ezekhez kapcsolódó munkakörök ellátására.
- Képes az élethosszig tartó (Life Long Learning) és az élet minden területére kiterjedő (Lifewide Learning), az összes korosztályt bevonó, formagazdag, atipikus tanulási módokban bővelkedő tanulás-művelődés megszervezésére, támogatására, a felnőtt és az idős korosztály körében alkalmazható módszerekkel egyaránt.
- Képes a közművelődési, az ifjúsági és a humánfejlesztéssel foglalkozó állami, önkormányzati, egyházi, vállalkozói, a civil és nonprofit szervezetek és intézmények funkcióinak a lokális és magasabb térszerkezetben megjelenő közösségi szükségletekhez történő alakítására.
- Képes az emberi viselkedés és különösen a kulturális fogyasztás és az értékpreferencia differenciált észlelésére és befolyásolására.

- Képes a hagyományos, közösségi kulturális értékek megőrzését, éltetését és megújítását szolgáló közösségi folyamatok tervezésére és megvalósítására, elemzésére és értékelésére.
- Képes a helyi közösség kapcsolati, információs és kommunikációs rendszerének tervezésére, szervezésére, továbbá a helyi szereplők társadalmi és közösségi részvételének, valamint a társadalmi és a közösségi partnerek együttműködésének elemzésére és értékelésére.
- Képes ifjúsági, képzési és közösségi projektek generálására, az ezekhez szükséges források felkutatására, pályázatírásra és projektek menedzselésére.
- Képes történetiségében feltárni és értelmezni a település, közösség, speciális csoport folyamatokat és alkalmazni a jövőtervezés, jövőalkotás módszereit.
- Képes idegen nyelven és az információ- és kommunikációtechnológia eszközeivel hatékonyan kapcsolatot teremteni, együttműködni, közösen dolgozni.
- Képes a tanuló szervezet működtetésében való támogató részvételre, irányítás mellett.
- Képes önállóan, önkritikára épülő tervet készíteni a pályafutásához szükséges tudások, képességek, attitűdök hiányainak a felszámolására, a szakma tanulásában elért eredményekre támaszkodva.
- Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat.
- Képes az információs technológián alapuló írásbeli és szóbeli kommunikációban fejleszteni alkalmazói tudását.
- Értő módon képes idegen nyelvű szakirodalom olvasására, és legalább egy idegen nyelven megbízható szinten ismeri a saját szakterületére jellemző szakkifejezéseket, és alkalmazza azokat.
- Képes önállóan írásos elemzések elkészítésére, elvégzett feladatainak szakmai közönség előtti bemutatására szóban és írásban.

c) attitűdje

- Munkavégzése során multidimenzionális gondolkodás jellemzi.
- Rendelkezik munkája során társadalmi érzékenységgel, a globális értékek lokális alkalmazásának képességeivel.
- Rendelkezik munkájához hatékony kommunikációs, problémamegoldó készséggel.
- Emberi kapcsolataiban humánus és etikus viszonyulású.
- Rendelkezik ismeretei alkalmazása során empátiával, toleranciával, rugalmassággal, kreativitással.
- Rendelkezik egyéni munkájában reális önismerettel, önértékeléssel, sikerorientáltsággal.
- Rendelkezik munkájában a minőség iránti elkötelezettséggel.
- Rendelkezik munkavégzése során a nemzetben gondolkodás képességével.
- Rendelkezik a folyamatos tanulás, képzés és önképzés iránti elkötelezettséggel.
- Készen áll a támogató erőforrások folytonos keresésére, szakmai felelőssége és tudása folytonos fejlesztésére.
- Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegértési és szövegprodukciós készségét.

- Érti és képviseli saját szakterülete, szaktudománya kritikai megközelítéseit.
- Átlátja szakterülete legfontosabb problémáit, a nézőpontok közötti különbségeket. Nyitott a problémák kutatáson alapuló megoldása iránt.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.
- Érti az erőforrásokkal való jó gazdálkodást, látja ennek fontosságát.
- A nemzeti, illetve az Európán túli vonatkozásokhoz kötve elfogadja és képviseli, szakterülete legfontosabb kérdéseire kapcsolja a történeti és jelenkori európai értékeket.
- Rendelkezik azokkal a tudásokkal, képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.
- Ismeri szakterülete etikai normáit és szabályait, s ezeket a szakmai feladatok ellátásában, az emberi kapcsolatokban és a kommunikációban egyaránt képes betartani.

d) autonómiája és felelőssége

- Rendelkezik a másokkal való szakmai és szakmaközi együttműködés képességével a szakma folyamatos fejlesztése érdekében.
- Rendelkezik a személyisége permanens fejlesztése, valamint szakmai önképzés fontosságának szemléletével.
- Rendelkezik a kezdeményezés és döntéshozatal képességeivel.
- Rendelkezik az egyéni és közösségi felelősségtudattal, felelősségvállalással.
- Felelősséget vállal az elvégzett munkáiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Tudatosan képviseli a közösségszervezés módszereit, ismereteit, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Felelősséget vállal a rábízott csoportok, közösségek fejlesztési tevékenységei területén.
- Döntési képességgel rendelkezik a szakterületi etikai dilemmákban, javaslattal él a szabályrendszer módosítására.

7.1.2. Szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. A kulturális közösségszervező szakirányon továbbá a kulturális közösségszervező

a) tudása

- Ismeri a társadalmi-gazdasági valóság kulturális folyamatait és megoldandó problémáit.
- Ismeri a közösségi fejlesztés alapelveit, irányultságát, legitimációját, különösen a közösség és a részvétel eszmeköreit.
- Ismeri a közösségi fejlesztés kialakulásának nemzetközi és hazai történetét és a közösségi fejlesztést meghatározó aktuális nemzetközi trendeket, az épített és szellemi kulturális örökség, a hungarikumok alapfogalmait.
- Ismeri a közösségi beavatkozás modelljeit, a közösségi fejlesztési folyamatot, a közösségi fejlesztés módszereit és technikáit, közöttük a felnőttkori tanulás és képzés megjelenését.
- Ismeri a kulturális turizmus, a közösségi gazdaság alapjait, a kulturális alapú, helyi erőforrásokra alapozó gazdaságfejlesztés módszereit, a hagyományos közösségi kulturális értékek megőrzésének, éltetésének, megújításának módszereit, a nyílt és zárt közösségi tereket

mint közösségi, közösségszervező tényezőket és az azokkal összefüggő alapvető térelméleti kérdéseket.

- Ismeri a közösségi fejlesztést mint szaktevékenységet benne a felnőttképzés jelentőségét, a közösségfejlesztő szerepeit és etikai dilemmáit.
- Ismeri a közösségi fejlesztés nemzetközi és hazai hálózatait, szervezeteit, fontosabb műhelyeit.
- Ismeri a művészeti és kreatív ipari területek jellegzetességeit, a kiscsoportok működési és működtetési mechanizmusait, animációs lehetőségét.

b) képességei

- Képes a helyi közösség kapcsolati, információs és kommunikációs rendszerének szervezésére, a helyi szereplők társadalmi és közösségi részvételének, valamint a társadalmi és közösségi partnerek együttműködésének biztosítására.
- Képes a helyi társadalom szervezett szereplői és a lakosság körében felismertetni az önszorgító és önszervező helyi cselekvés, a részvétel, az épített és szellemi kulturális örökség felhasználásának fontosságát és lehetőségeit, aktivizálni a helyi lakosságot az önszorgító, önszervező, önképző, helyi, közösségi cselekvésre.
- Képes szakmai segítséget nyújtani a kibontakozó helyi cselekvéshez (információk nyújtása, kapcsolatszervezés, képzés, közösségi tervezés, intézmények létrehozása és működtetése a helyi közösségben).
- Képes elősegíteni az önszerveződéssel kialakult közösségi csoportok együttműködését a nem kormányzati szektoron belül és a szektorok között.
- Képes szabadidős, önképző, önművelő, művészeti és egyéb közösségek animációjára, csoportok, közösségek felmérésére és a kapott eredmények mentén csoport-, illetve közösségi fejlesztésre.

7.1.2.2. Az ifjúsági közösségszervező szakirányon továbbá az ifjúsági közösségszervező

a) tudása

- Ismeri az ifjúsági korosztály fejlődésének egészség szempontú támogatása lehetőségeit, egészséges személyiségfejlődését segítő, illetve veszélyeztető körülmények körét, a megelőzés, a korai felismerés, a korrekció lehetőségeit és módszereit, elősegítve azt, hogy az ifjúság értéknek és a sikeres élet részének tekintse a családot és a gyermekvállalást, és aktívan készüljön a szülői szerepre.
- Ismeri az ifjúság hagyományos és szubkulturális közösségeinek, testületeinek, szervezeteinek, művelődési, kulturális és sportintézményeinek, az ifjúsági szolgáltatások rendszerének kialakulását, működését.
- Ismeri az ifjúsági munka területeit és módszereit, beleértve a szociális segítés ifjúsági korosztályra vonatkoztatható alapelveit és módszereit.
- Ismeri a személyes ifjúságsegítés fogalmát, helyszíneit, formáit, szakmai-etikai normáit.
- Ismeri a virtuális ifjúsági munka tereit, eszközrendszerét és sajátos viszonyait, hálózatait.
- Ismeri az érdekegyeztetési lehetőségeket, a párbeszéd lehetséges formáit és módszereit a helyi, a nemzeti (Kárpát-medencei és szórványbeli) és az európai ifjúsági munkában.

- Ismeri az ifjúsági munka és az ifjúságsegítő tevékenység hatékonyságát vizsgáló módszereket.
- Ismeri a magyarországi nemzetiségi csoportok (mindenekelőtt a közép-európai cigányság) helyzetét, a magyarságismeret gyakorlatban is alkalmazható alapvető tartalmait, a multi- és interkulturalitás főbb irányzatait, a rasszizmus értelmezéseit.

b) képességei

- Képes az ifjúsági munka módszereinek, eljárásainak alkalmazására.
- Képes az ifjúsági folyamatok, fejlesztő beavatkozások, programok és projektek tervezésére, menedzselésére, sikeres megvalósítására és értékelésére.
- Képes a gyermek és ifjúsági korosztály körében fejlesztő, támogató, segítő tevékenység végzésére.
- Képes a helyi ifjúsági szolgáltatási rendszerek létrehozására és működtetésére.
- Képes ifjúsági, ifjúsággal foglalkozó szervezetek irányítására.
- Képes ifjúsági pályázatok előkészítésére és lebonyolítására.
- Képes a helyi ifjúsági munka szereplőinek (egyén, ifjúsági közösség, egyházi és civil, nemzetiségi szervezet, önkormányzat, intézmény) koordinálására.
- Képes hazai, nemzeti és nemzetközi szinten az önkéntességgel foglalkozó intézmények közötti eligazodásra, önkéntes projektek megvalósítására.
- Képes a nem-formális tanulási környezetben alkalmazott módszerek használatára, a nem-formális és informális tanulási környezet előmozdítására, létrehozására és megszervezésére az ifjúságban rejlő erőforrás hatékony fejlesztése érdekében.
- Képes a virtuális ifjúsági munka módszereinek alkalmazására (virtuális közösségek létrehozására és működtetésére).
- Képes az ifjúsági munka, különböző színterein animátori, tanácsadói munkakörök ellátására.

7.1.2.3. A humánfejlesztő szakirányon továbbá a humánfejlesztő

a) tudása

- Ismeri az oktatási rendszer alapvető összefüggéseit történetiségében és napjainkra vonatkozóan a főbb változások tendenciáival együttesen.
- Ismeri a felnőttképzés jogi szabályozását, az oktatási és felnőttképzési programok engedélyeztetését, illetve akkreditációját.
- Ismeri a felnőttképzési piaci tendenciákat, munkaerő-piaci összefüggéseit, ennek főbb országos jellemzőit, valamint lokális vonatkozásait.
- Ismeri az emberi erőforrás természetét az ezzel kapcsolatos elméleteket és irányzatokat és ezek napjainkban megfigyelhető tendenciáit.
- Ismeri a hazai és uniós, nemzetközi felnőttoktatás és képzés történet meghatározó dokumentumait, személyiségeit, kezdeményezéseit.
- Ismeri a távoktatás, a blended learning és az e-learning eszköztárát és alkalmazási lehetőségeit.

- Ismeri a felnőtt tanulók, munkavállalók munkavállalással, teljesítményértékeléssel, innovációval és továbbképzéssel kapcsolatos attitűdjeinek befolyásolására szolgáló módszereket, motivációs technikákat.
- Ismeri a képzések tervezésével, szervezésével, lebonyolításával és értékelésével kapcsolatos eljárásokat.
- Ismeri a felnőttek tanulásának és tanításának módszertani alapjait.

b) képességei

- Képes a felnőttoktatás és -képzés különböző színterein animátori, tanácsadói munkakörök ellátására.
- Képes a tanulási és képzési programok tervezésére, szervezésére, lebonyolítására és az eredmények értékelésére.
- Képes a felnőttképzési programok engedélyeztetésre, akkreditációra történő előkészítésére, valamint felnőttképzéssel foglalkozó szervezetekben szakmai feladatok ellátására.
- Képes az intézmények és települések felnőttképzési igényeinek feltárására, illetve a rejtett igények artikulálására.
- Képes a humánerőforrás-gazdálkodással kapcsolatos feladatok elvégzésére.
- Képes az oktatás, képzés világához kapcsolódó hazai és nemzetközi pályázati programok kidolgozására és menedzselésére.
- Képes elektronikusan támogatott képzéssel kapcsolatos felületek, tartalmak és dokumentumok kezelésére, adatok rögzítésére.
- Képes egyének, közösségek és település(rész)ek tanulási igényeinek feltérképezésére, az ehhez igazodó képzési kínálat meghatározására.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, nyelvtudomány, irodalomtudomány, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret) 11-23 kredit;
- művelődéstudomány és -történet, közművelődés 23-34 kredit;
- közösségi fejlesztés 17-29 kredit;
- kultúrákövetítés és ifjúsági kultúra 17-29 kredit;
- ifjúsági- és humánfejlesztés, felnőttképzés 17-29 kredit.
- a választott szakirány szerinti speciális ismeretek legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A szakirányok tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya:

a) kulturális közösségszervezés szakirány:

- közművelődés és kultúrákövetítés 22-28 kredit,
- közösségi fejlesztés 22-28 kredit;

b) ifjúsági közösségszervezés szakirány:

- ifjúsági munka 22-28 kredit,

- ifjúságsegítés és közösségi nevelés 22-28 kredit;

c) humánfejlesztés szakirány:

- felnőttképzés 22-28 kredit,
- humán fejlesztés 22-28 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a kiscsoportos tantervi gyakorlaton túl magában foglalja:

- a harmadik vagy negyedik félév során egy alkalommal kulturális intézményben vagy szervezetben teljesítendő kéthetes (80 óra), adott képzési időszakhoz kapcsolódó gyakorlatot, valamint
- a szakirányú szakképzettség szerinti, a választott szakiránynak megfelelő intézményben vagy szervezetben biztosított, legalább 160 óra, képzési időszakhoz kapcsolódó (a nyári szünet időtartamára is kiterjeszthető) gyakorlatot.

A szakmai gyakorlati helyet a felsőoktatási intézmény jelöli ki a hallgatóval egyeztetve. A gyakorlati helyszínek lehetnek: települési önkormányzatok, oktatási, közösségi művelődési intézmények, közösségi színterek, közművelődési intézmények, ifjúsági információs és tanácsadó irodák, ifjúsági vagy ifjúsággal foglalkozó szervezetek, ifjúsági szociális intézmények, felnőttképzési és humánfejlesztő szervezetek, egyházi, nonprofit és civil szervezetek, amelyekkel a szakmai gyakorlatra a felsőoktatási intézmény megállapodást kötött, és a szakmai gyakorló hely rendelkezik a szakmai gyakorlat szakszerű irányításához szükséges felkészültségű gyakorlatvezetővel.

24. MAGYAR

Bölcsészettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: magyar (Hungarian)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: magyar alapszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Hungarian

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 223/0232

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja magyar alapszakos bölcsész szakemberek képzése, akik a magyar nyelv és általában a nyelvhasználat, valamint a magyar és a világirodalom jelenségeiről, történetileg és szociológiailag változó formáiról, folyamatairól és alapvető kulturális összefüggéseiről megbízható ismeretekkel rendelkeznek. Cél továbbá a nyelvi és irodalmi jelenségek értelmezéséhez szükséges alapvető eljárások megismertetése. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A magyar alapszakos bölcsész

a) tudása

- Tájékozott a magyar nyelv és irodalom legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak körében.
- Európai és kulturális kontextusukra való kitekintéssel ismeri a magyar nyelv és irodalom kommunikációs formáinak, szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.
- Ismeri a nyelvtudomány és az irodalomtudomány jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.

- Tájékozott a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek nyelvi és irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelései terén.
- Tisztában van a nyelvtudomány és az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.
- Szakterületéhez szükséges szinten ismer legalább egy idegen nyelvet.

b) képességei

- Képes értelmezni a magyar nyelv és irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint a magyar nyelvi és irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.
- Képes átlátni a magyar nyelvi és irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.
- A nyelvtudomány és az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban képes írni és beszélni.
- Képes a magyar nyelv és irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket a nyelvtudomány, illetve az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.
- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes kiválasztani és alkalmazni a megfelelő nyelvtudományi vagy irodalomtudományi módszereket.
- Legalább egy idegen nyelven képes hatékonyan kommunikálni írásban és szóban, valamint megérti a nyelvtudományhoz és az irodalomtudományhoz kapcsolódó szakmai szövegeket.

c) attitűdje

- Érti és elfogadja, hogy a nyelvi és irodalmi jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Képviseli a magyar és az európai identitás nyelvi, vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
- Tudatosan képviseli a megismert szaknyelvi és kommunikációs normákat, szakmájának gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Nyitott a magyar és más kulturális közösségek irányában.
- A nyelvtudomány és az irodalomtudomány választott területein képes és törekszik az önképzésre.
- Törekszik szakmai nyelvtudásának fejlesztésére.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Kialakít olyan, történetileg és világnézetileg koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.

- Felelősséget vállal szövegeiért, tudatában van azok nyelvtudományi, illetve irodalomtudományi kontextusukból következő lehetséges szakmai értékeléseinek és etikai következményeinek.
- A magyar nyelv és irodalom területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a nyelvtudomány és az irodalomtudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret) 8-12 kredit;
- nyelvészeti alapismeretek 6-12 kredit;
- a magyar nyelv rendszere, leírása 15-26 kredit;
- a magyar nyelv használata, tagolódása, története, rokonsága 18-30 kredit;
- a magyar irodalom története 20-34 kredit;
- világirodalom, komparatiztika 11-19 kredit;
- irodalomelmélet és műértelmezés 8-15 kredit;
- választás szerinti specializációk ismeretei 40-60 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.

A magyar szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:

- a nyelvtudomány, az irodalomtudomány, a művelődéstudomány valamely területeinek ismeretei vagy
- másik, elsősorban a bölcsészettudomány, társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, társadalomtudomány képzési terület alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

25. MATEMATIKA

Természettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: matematika (Mathematics)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: matematikus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Mathematician

3. Képzési terület: természettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat elkészítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 461/0540

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja matematikusok képzése, akik olyan elméleti és alkalmazott matematikai ismeretekkel rendelkeznek, melyek képessé teszik őket arra, hogy alapszintű matematikai ismereteiket műszaki, gazdasági, statisztikai és számítógépes területen alkalmazzák. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A matematikus

a) tudása

- Ismeri a matematika alapvető módszereit az analízis, algebra, geometria, véges matematika, operációkutatás és valószínűség-számítás (statisztika) területén.
- Ismeri az elméleti matematika alapvető összefüggéseit az analízis, algebra, geometria, véges matematika, operációkutatás és valószínűség-számítás (statisztika) területén.
- Ismeri a matematika különböző részdiszciplínái közötti alapvető kapcsolatokat.
- Tisztában van az absztrakt fogalmak definiálásának követelményeivel, az alkalmazott problémákban rejlő általános sémákat, fogalmakat felismeri.
- Ismeri a matematikai bizonyítás követelményeit, alapvető módszereit.
- Tisztában van a matematikai gondolkodás sajátos jellemzőivel.

b) képességei

- Képes logikus, igaz matematikai állítások megfogalmazására azok feltételeinek és fontosabb következményeinek pontos megadásával.

- Képes a mennyiségi adatokból minőségi következtetéseket levonni.
- Képes az analízis, algebra, geometria, véges matematika, operációkutatás és valószínűség-számítás (statisztika) területen megszerzett ismereteinek alkalmazására.
- Képes az analízis, algebra, geometria, véges matematika, operációkutatás és valószínűség-számítás (statisztika) területén új összefüggések átlátására, feltárására.
- Képes elvonatkoztatni a problémák konkrét formájától, képes azokat az elemzés és a megoldás érdekében absztrakt, általános formában is megfogalmazni.
- Képes adatgyűjtés céljából kísérleteket tervezni, és az adódó eredményeket matematikai és informatikai eszközökkel elemezni.
- Képes különböző matematikai modellek összehasonlító elemzésére.
- Képes a matematikai elemzések eredményeit idegen nyelven és az informatika eszközeit felhasználva hatékonyan kommunikálni.
- Képes a rutin szakmai problémákat felismerni, azok elméleti és gyakorlati megoldásához az elérhető könyvtári és elektronikus szakirodalmat feldolgozni, azt ott elérhető módszereket alkalmazni.

c) attitűdje

- Igénye van matematikai tudásának gyarapítására, új matematikai ismeretek megszerzésére, kompetenciák elsajátítására, kifejlesztésére.
- Törekszik a matematikai ismereteinek minél szélesebb körű alkalmazására.
- A megszerzett matematikai ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására.
- Matematikai ismeretei felhasználásával törekszik a természettudományos érvelésre.
- Nyitott a más szakterületek sajátos problémáinak felismerésére, az ott dolgozó szakemberekkel való szakmai együttműködésre, a szakterület-specifikus problémák matematikai átfogalmazására.
- Nyitott a matematikai továbbképzés irányában.

d) autonómiája és felelőssége

- A matematika részdiszciplínáiban elsajátított alapvető ismeretei felhasználásával képes önállóan matematikai kérdések megfogalmazására, azok elemzésére.
- Felelősen értékeli a matematikai eredményeket, azok alkalmazhatóságát, alkalmazhatósági korlátait.
- Tisztában van a matematikai tudományos kijelentések értékével, azok alkalmazhatóságával, korlátaival.
- Képes a matematikai elemzések eredményeiből következő önálló döntések meghozatalára.
- Tudatában van annak, hogy matematikai munkáját a legmagasabb etikai normák megtartásával, magas minőséggel kell végeznie.
- A matematika területeihez tartozó elméleti, illetve gyakorlati kutatási feladatait megfelelő iránymutatás mellett önállóan végzi.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- algebra és számelmélet 15-45 kredit;
- analízis, differenciálegyenletek, komplex függvénytan 22-50 kredit;
- geometria, topológia, differenciálgeometria 15-35 kredit;
- kombinatorika, gráfelmélet, algoritmuselmélet, halmazelmélet, matematika alapjai 10-30 kredit;
- valószínűség-számítás, statisztika, operációkutatás és optimalizálás 10-40 kredit;
- alkalmazott matematika és informatika 10-45 kredit.

26. MOZGÓKÉP

Bölcsészettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: mozgóképek (Motion Picture Studies)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség:
 - mozgóképek szakos film- és televíziórendező
 - mozgóképek szakos filmvágó
 - mozgóképek szakos hangmester
 - mozgóképek szakos gyártásszervező
 - mozgóképek szakos operatőr
 - mozgóképek szakos filmíró
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
 - Motion Picture Director
 - Motion Picture Editor
 - Motion Picture Sound Director
 - Motion Picture Line Producer
 - Motion Picture Cinematographer
 - Motion Picture Screenwriter
- választható szakirányok: film- és televíziórendezés, mozgóképes filmvágás, mozgóképes filmhang, gyártásszervezés, operatőr, filmírás

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit
- szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 105 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 213/0211

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja mozgóképes szakemberek képzése, akik képesek a mozgóképművészet különböző szakterületein szakirányukhoz kapcsolódóan társalkotóként működni, és kezdeményező szerepet betölteni. Ismerik a mozgóképkészítés technológiáját, technikáját, és azt képesek önállóan alkalmazni. Szolgálják és terjesztik a magyar és egyetemes mozgófilmes kultúrát. Szakismeretükkel

a filmművészet többi ágának is segítségére vannak. A filmművészet esztétikai területén művészettörténeti és mozgóképtörténeti tudásuk alapján biztosan tájékozódnak. A mozgóképalkotás funkcionális, művészi és közéleti (társadalomtudományi, kultúrantropológiai, szociológiai) problematikájában mérvadó véleményt képesek kialakítani. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A mozgóképes szakember

a) tudása

- Átfogóan ismeri a filmművészet terén való alkotás folyamatának lehetőségeit, a filmalkotások létrehozásához szükséges kreatív és technikai eszköztárat.
- Széleskörű ismeretei vannak a filmművészet elméleteiről, esztétikájáról, stíluskorszakairól és irányzatairól, valamint a meghatározó filmművészek fontos alkotásairól.
- Alapvető ismeretei vannak a film műfajának részterületeiről, azok egymással való kapcsolatáról, saját szakirányának a többi filmes szakterülethez való viszonyáról, valamint a filmművészet és más művészeti ágak lehetséges kapcsolódási módusairól, lehetőségeiről, a filmes alkotó- és előadó-művészeti területek közötti dinamikus kölcsönhatásról.
- Megfelelő rálátása van a filmgyártás egész folyamatára, annak gyakorlati és lebonyolítási problematikájára és az akadálytalan lebonyolításhoz szükséges feltételekre.
- Ismeri a filmművészet gyakorlati és elméleti oldalához kapcsolható tudományok határterületeinek elveit és ezek alkalmazási lehetőségeit.
- Átfogó ismerete van a digitális technika alkalmazási lehetőségeiről a film gyakorlati megvalósítására vonatkozóan.
- Kiterjedt ismeretei vannak a szövegelemzés, szövegformálás, analitikus szövegtérítés területén.
- Tisztában van a mozgóképkészítés dramaturgiai szabályszerűségeivel, ideértve a történeti dramaturgiát, a vizuális dramaturgiát, a hang dramaturgiát és mindezek komplexen együttható rendszerét.
- Átfogó ismeretei vannak a kultúrantropológia, a művészettörténet és művészetelmélet alapvető elveiről, történetiségéről, összefüggéseiről.
- Alapvető ismeretei vannak a művészi tevékenysége alapjául szolgáló anyagi és információs forrásokról.
- Ismeri a művészet befogadását, mentális és fiziológiai hatásmechanizmusát elemző különböző elméleteket.
- Tisztában van a mozgóképes szakma etikai normáival.
- Ismeri a szerzői jog alapvető rendelkezéseit.

b) képességei

- Képes a mozgóképes műfajok alkotófolyamatában saját szakirányának megfelelő elvek és technikák alkalmazásával teljes értékű, kreatív alkotóként részt venni, technikai tudással felkészülten magas fokú művészi teljesítményt nyújtani.

- Képes az alkotói gyakorlat során tudatos és kreatív munkára, rutin szakmai problémák azonosítására és megoldására.
- Képes a mozgókép-művészeti alkotásokat a szakirány szempontjából önállóan értékelni, azok stiláris, kompozíció-technikai, esztétikai kontextusában.
- Képes a filmalkotás alapját képező szöveg mély és átfogó értelmezésére.
- Képes a saját szakterületére vonatkozó művészeti elveit, ismereteit, véleményét és álláspontját a mozgóképes alkotásban részt vevő kooperációs partnerei számára világossá tenni, pontosan megfogalmazni.
- Képes a mozgóképes filmalkotást az adott pénzügyi keretek figyelembevételével létrehozni.
- Esztétikai tudása birtokában képes a mozgóképes alkotások mély és átfogó analízisére.
- Képes a mozgóképes alkotás legmodernebb berendezéseinek magabiztos használatára.
- Képes a mozgóképes alkotási folyamatot az arra vonatkozó szerzői jog szabályozásához igazítani.
- Képes munkáját a mozgóképes szakma etikai normáinak megfelelően végezni.

c) attitűdje

- Törekszik arra, hogy önállóan hozzon létre mozgóképes alkotásokat, vagy alkotótársaként részt vegyen közös filmművészeti produkciók létrehozásában.
- Kritikai megértéssel viszonyul a filmművészet történeti és kortárs alkotásaihoz, valamint a színművészet előadói gyakorlatához.
- Nyitott a filmművészet, illetve a többi művészeti ág alkotói, technikai, analitikai, illetve esztétikai újdonságainak megismerésére.
- Nyitott a filmművészet belüli részterületek tekintetében, illetve a filmművészet és társ-művészetek képviselői között létrejövő együttműködésre.
- Törekszik a mozgóképes művészet és a saját szakterülete társadalommal való megismertetésére, az arról való közérthető kommunikáció alkalmazására.
- Tudatosan gondolkodik a mozgóképes alkotásainak társadalmi vonatkozásáról, hatásáról.
- Törekszik a mozgóképes szakma etikai normáinak betartására.

d) autonómiája és felelőssége

- Önálló mozgóképes alkotói stílusa, a mozgóképes művek létrehozása iránti elkötelezettsége kialakult.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri a mozgóképes szakmában megjelenő produkciókat és publikációkat, tájékozott a filmes terület technikai újításai és az új eszközök megjelenésének terén.
- Felismeri művészeti tevékenységének közösségi és társadalmi hatásait, szerepét, értékét.
- Szakterületének megfelelő mozgóképes alkotásait önállóan hozza létre.
- Nagyfokú önállósággal kezeli a mozgóképes alkotáshoz szükséges digitális eszközöket.

7.1.2. A szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Film- és televíziórendezés szakirányon továbbá a mozgókép szakos film- és televíziórendező

a) tudása

- Behatóan ismeri a film- és televíziórendezői munka összes fázisát az előkészítéstől az utómunkáig.
- Tisztában van a film- és televíziórendezéshez szükséges technikai felszerelések működési mechanizmusával, működtetési alapelveivel.
- Alapvető ismeretei vannak a film- és televíziórendezés különböző munkafázisainak idő-, technikai és szakemberigényeiről.
- Ismeri a film- és televíziórendezés aktuális és korábbi korszakainak stílusait, meghatározó irányzatait, fontos alkotóit és azok munkásságát.
- Ismeri a mozgóképes alkotóműhelyen belüli szakterületek egyes kompetenciáit, azok egymáshoz való viszonyát, hierarchiáját.
- Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a forgatókönyvírás, a vágás és az operatőri munkát illetően, legalább olyan mértékben, hogy az adott szakterületeken dolgozó alkotótársainak tevékenységét megítélni és irányítani tudja.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a filmnyelv működését és használatát illetően, ideértve mindazokat a szemantikai ismereteket is, amelyeket használnia kell a filmkészítés több fázisában is, hogy a filmen, mint üzenetközvetítő médiumon keresztül a nézővel folytatott kommunikációja sikeresen célirányos lehessen.
- Tisztában van a mozgóképkészítés dramaturgiai szabályszerűségeivel, ideértve a történeti dramaturgiát, a vizuális dramaturgiát, a hangidramaturgiát és mindezek komplexen együttható rendszerét.
- Kiterjedt ismeretei vannak a színjátszás és színészvezetés terén, ismeri a színművészet alapvető elméleti és gyakorlati alapelveit, meghatározó technikáit, irányzatait.
- Ismeri a mozgóképes alkotás létrehozásához kapcsolódó pályázati szisztémákat, a filmek finanszírozásának aktuális lehetőségeit és módjait.
- Tisztában van a mozgóképes rendezői szakma etikai normáival.

b) képességei

- A mozgóképes alkotás létrehozása során képes átlátni és rangsorolni az egymáshoz hierarchikusan viszonyuló vagy egyenrangú szakterületek különböző technikai jellegű és alkotói igényeit, ezeket a mozgóképes alkotás majdani elkészültének szempontjából, illetve a gyártási helyzet prioritásának megfelelően ítéli meg.
- Képes a mozgóképes alkotás alapjául szolgáló forgatókönyvből kiindulva egyéni művészi értelmezéssel vizuális és hangidramaturgiát kialakítani.
- Művészi céljainak megvalósítása érdekében képes a mozgóképes alkotás többi társművészet céljairól meggyőzni, koncepcióját plasztikusan körvonalazni, a forgatás során az egyes munkatársainak szóló aktuális instrukcióit megfelelő szaknyelven és kellő tömörséggel megfogalmazni.
- Képes a kreatív és technikai stábot hatékonyan irányítani, vezetni, a stáb tagjainak előterjesztett művészi koncepcióját, javaslatait az előkészítő fázisban és aktuálisan is megítélni, velük az alkotói és gyártási folyamatban együttműködni.

- Képes a rendezéshez szükséges összes technikai felszerelés használatára, ismeri a munkájához szükséges digitális programokat.
- Képes átlátni a mozgóképes alkotás gyártási tervét és szisztémáját, hatékonyan működik együtt a gyártásszervezővel.
- Szakmai fórumokon, illetve a finanszírozás érdekében képes a készülő filmalkotásáról összeszedett és hatásos szakmai prezentációra.
- Képes a forgatás során felmerülő váratlan helyzetekre reagálni, megszerzett tudásanyagából merítve adekvátan, hatékonyan és rugalmasan döntéseket hozni.
- A mozgóképes alkotás létrehozásának minden fázisában a rendezői szakma etikai normáinak megfelelően képes eljárni.

c) attitűdje

- Folyamatosan törekszik mozgóképes szaktudása elmélyítésére, keresi a témában megjelenő szakirodalmat, esztétikai írásokat.
- Figyelemmel kíséri a mozgóképes műfajban megjelenő alkotásokat, új alkotói irányzatokat, alkotótársakat.
- Nyitott a társművészetek alkotásai és produkciói megismerésére, megértésére.
- Tudatosan gondolkodik a filmalkotás társadalomra tett hatásáról.
- Törekszik a mozgóképek-készítés munkafolyamata során a részt vevő kreatív és technikai alkotótársak közötti kiegyensúlyozott alkotói kapcsolat fenntartására.
- Kiforrott kritikai érzéssel viszonyul a mozgóképes műfaj eddigi stílusirányzataihoz és kortárs alkotásaihoz.
- Aktívan keresi az együttműködést a filmalkotások egyes szakterületeinek alkotóival, valamint a társművészetek képviselőivel is.
- Nyitott a filmalkotás kreatív vagy technikai munkatársainak a forgatás során felmerülő problémáira.
- Tudatosan gondolkodik a rábízott filmes projekt egészéről.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai identitása, stílusa, irányultsága, mozgóképes alkotások iránti elkötelezettsége kialakult.
- Saját rendezői koncepciót alkot, melyet önállóan valósít meg.
- A forgatás folyamatában való kooperatív munka során felmerülő kérdések megválaszolásában és problémák megoldásában hozott döntéseiért egyéni felelősséget vállal.
- A mozgóképes alkotás elindítását kialakult szakmai és dramaturgiai koncepcióval kezdeményezi, melyért a későbbiekben egyéni felelősséget vállal.
- Elfogadja a mozgóképes művészet gyakorlásának feltételrendszerét, technikai, pénzügyi fegyelmét, időkorlátait.
- Egyéni felelősséget vállal a mozgóképes alkotás folyamán meghozott művészi és technikai döntéseiért.
- Adott helyzetnek megfelelően hitelesen közvetíti a rendezői munka fő értékeit, társadalmi és kulturális szerepét, küldetését.

- Teljesítményét a mozgóképes szakma minőségi elvárásaival összhangban tartja.
- Nagyfokú önállósággal kezeli a rendezői munkához szükséges digitális eszközöket, felszereléseket, a munkáját segítő információs felületeken önállóan eligazodik.

7.1.2.2. Mozgóképes filmvágás szakirányon továbbá a mozgóképek szakos filmvágó

a) tudása

- Behatóan ismeri a filmvágás munkafolyamatának összes fázisát az előkészítéstől az utómunkáig, tisztában van ezek technikai feltételeivel és időigényével.
- Ismeri a filmtörténet filmvágás szempontjából fontos történeti és kortárs eseményeit, alkotóit és filmjeit.
- Ismeri a vágói munkához szükséges operációs rendszereket, illetve a mozgóképrögzítéshez használt file rendszereket és adathordozókat.
- Tisztában van a mozgóképes vágói szakma etikai normáival.
- Behatóan ismeri a mozgóképes történetmesélés dramaturgiai eszköztárát és lehetséges struktúráit.
- Tisztában van a képi és hangri ritmus kialakításának eszközeivel.
- Ismeri az aktuálisan elterjedt vetítési formátumokat és azok létrehozásának módjait.
- Részleteiben ismeri az utómunka során a vágási tevékenységhez fejlesztett digitális programokat, azok használati lehetőségeit.
- Ismeri a mozgó- és állókép, hang- és metaadatok tárolására használható formátumokat, ezek egymásba konvertálásának módjait és a konverziós technikák következményeit.
- Alapvető ismeretei vannak a filmtrükkök készítése és a fényelés területén.
- Átfogó ismeretei vannak az egyes műfajokban alkalmazható, illetve kerülendő vágói eszközökről és azok használatáról.

b) képességei

- Képes a filmvágói munkához használt eszközök használatára.
- Értékelni tudja egy film dramaturgiai szerkezetét, illetve a vágómunkáját.
- Képes csapatban együttműködve dolgozni a kreatív munkatársakkal: rendezővel, operatőrrel, hangmesterrel, forgatókönyvíróval.
- Képes önállóan vagy a rendező iránymutatása szerint, illetve ezek kombinációjában elvégezni egy film szerkesztését.
- Képes képi vagy hangri ritmusra felépített montázs készítésére, illetve ezek kombinálására.
- Képes kreativitását a film céljainak szolgálatába állítani.
- Értékelni tudja egy még vágatlan anyag használhatóságát, javaslatot tud tenni annak szerkesztésére.
- Képes a szerkesztési munka során az alkotói és a befogadói nézőpontok közötti váltásra.

c) attitűdje

- Elfogadó módon áll a rendezői koncepcióhoz, a forgatókönyvhöz és a leforgatott anyaghoz, és ezek ismeretében törekszik a lehetséges legjobb vágat elkészítésére.
- Törekszik arra, hogy minden lehetséges nézőpontot és érvet megismerjen, és integráljon a filmmel kapcsolatos döntési folyamatokba.

- Önálló, kreatív, de ötleteihez nem ragaszkodik minden áron.
- Segíti a film kreatív munkatársait céljaik elérésében.
- Tudatosan gondolkodik a készülő filmalkotás társadalomra tett várható hatásáról.
- Követi és alkotói tevékenységébe integrálja az aktuális filmművészeti trendeket.
- Technikai ismereteit kész élethosszig tartó tanulással fejleszteni.

d) autonómiája és felelőssége

- Munkáját alapvetően önállóan végzi, de képes az irányított kreatív alkotásra.
- Munkakörnyezetét maga alakítja ki, illetve javaslatot tesz a produkciónak a használandó eszközökre és programokra.
- Betartatja az utómunka-folyamat szabályait, ha erre nincs lehetősége, akkor felhívja a figyelmet a szabálytalanságokra.
- Önállóan kialakított munkafolyamatban dolgozik.
- Önálló művészi döntéseket hoz, de elfogadja, hogy döntéseit bizonyos szituációkban a film rendezője vagy producere felülbíráhatja.
- Szükség esetén irányítja a vágó szekció munkatársait, például a vágóasszisztenseket.

7.1.2.3. A mozgóképes filmhang szakirányon továbbá a mozgókép szakos hangmester

a) tudása

- Behatóan ismeri a filmhang készítés munkafolyamatának összes fázisát az előkészítéstől a forgatáson át az utómunkáig, tisztában van ezek technikai, technológiai feltételeivel és időigényével.
- Ismeri a filmtörténet hangkészítés szempontjából fontos történeti és kortárs eseményeit, alkotóit és filmjeit.
- Ismeri a hangmesteri munkához szükséges operációs rendszereket, illetve a mozgókép- és a hangrögzítéshez használt file rendszereket és adathordozókat.
- Tisztában van a mozgóképes hangmester szakma etikai normáival.
- Átfogóan ismeri hang szempontból a mozgóképes történetmesélés dramaturgiai eszköztárát és lehetséges struktúráit.
- Tisztában van a képi és hang ritmus kialakításának eszközeivel.
- Ismeri az aktuálisan elterjedt vetítési formátumokat és azok létrehozásának módjait.
- Részleteiben ismeri a forgatás és az utómunka során a hang tevékenységhez fejlesztett digitális programokat, azok használati lehetőségeit.
- Megfelelő tárgyi tudás birtokában van a fizika, az akusztika, a pszichológia, a hangismeret, a filmtechnika, a hangtechnika és a zene-filmzene területén.
- Megfelelő elméleti és gyakorlattal szaktudása van bármilyen mozgóképes tartalom hangjának elkészítéséhez.

b) képességei

- Képes a hangmesteri munkához használt eszközök használatára.
- Értékelni tudja egy film dramaturgiai szerkezetét, illetve a hangmester munkáját.
- Képes csapatban együttműködve dolgozni a kreatív munkatársakkal: rendezővel, operatőrrel, vágóval, forgatókönyvíróval, és általában az egész stábbal.

- Képes önállóan, illetve a rendező iránymutatása szerint elvégezni egy film hangmesteri feladatait.
- Képes a kifinomult hallása révén észrevenni, elemezni, összehasonlítani, felidézni hangirészleteket, rejtett hallható tartalmakat.
- Képes kreativitását a film céljainak szolgálatába állítani.
- Képes megfelelő hangirészletgyűjtéssel, valamint hangirészletmemóriával hangirészletekben gondolkodni, hangirészletmechanizmust tervezni.
- Képes a rövid- és hosszútávú koncentrációra, a monoton munkavégzésre, a nehéz körülmények közötti helytállásra.
- Képes kellő empátiával, kompromisszumkészséggel, kitartással, szorgalommal a csapatmunkára, a hierarchikus és az egyéni munkavégzésre egyaránt.
- Képes akár részlegvezetőként, akár kreatív beosztott munkatársként végezni feladatát.

c) attitűdje

- Elfogadó módon áll a rendezői koncepcióhoz, a forgatókönyvhöz, és ezek ismeretében törekszik a lehetséges legjobb filmhang elkészítésére.
- Törekszik arra, hogy minden lehetséges nézőpontot és érvet megismerjen, és integráljon a filmmel kapcsolatos döntési folyamatokba.
- Önálló, kreatív, de saját ötleteit adott esetben háttérbe helyezi, illetve a saját szakmai érveit és ellenérveit felsorakoztatva segíti a megalapozott döntés meghozatalát.
- Segíti a film kreatív munkatársait a közös cél elérésében.
- Tudatosan gondolkodik a készülő filmalkotás társadalomra tett várható hatásáról.
- Követi és alkotói tevékenységébe integrálja az aktuális filmművészeti trendeket.
- Technikai ismereteit kész élethosszig tartó tanulással fejleszteni.
- Megérti, hogy az ő munkája nem önálló alkotás, hanem annak csak egy rendkívül fontos része, amely bonyolult kölcsönhatásban van a mozgóképes tartalom további elemeivel.

d) autonómiája és felelőssége

- Munkáját alapvetően önállóan végzi, de képes az irányított kreatív alkotásra is.
- Munkakörnyezetét maga alakítja ki, illetve javaslatot tesz a produkciónak a használandó eszközökre, és programokra.
- Betartatja a teljes filmkészítési folyamat szabályait, ha erre nincs lehetősége, akkor felhívja a figyelmet a szabálytalanságokra.
- Önállóan kialakított munkafolyamatban dolgozik.
- Önálló művészi döntéseket hoz.
- Döntéseit bizonyos szituációkban a film rendezője vagy producere felülbírálhatja.
- Szükség esetén irányítja a hang szekció munkatársait.

7.1.2.4. Gyártásszervezés szakirányon továbbá a mozgókép szakos gyártásszervező

a) tudása

- Átfogóan ismeri a gyártásszervező tevékenység folyamatait, trendjeit.
- Ismeri szakirányának alapvető elméleti és gyakorlati szabályait, szokásait.
- Széleskörű kommunikációs ismeretekkel rendelkezik.

- Tisztában van a gyártásszervezői tevékenység helyével és szerepével a mozgóképalkotás rendszerében.
- Ismeri saját gyártásszervezői tevékenysége és más művészeti ágak közötti kapcsolódási pontokat.
- Tisztában van a gyártásszervezésre vonatkozó jogszabályokkal és etikai szabályokkal.
- Alapvető vezetői és rendszerszervezői ismeretekkel rendelkezik a gyártásszervezői tevékenység eredményes folytatásához.

b) képességei

- Képes a mozgókép alkotás folyamatában gyártásszervezői tevékenységi körben minden, a filmkészítés folyamatában résztvevő művészeti ággal és szakterülettel való széleskörű együttműködésre.
- Képes a filmes gyártási folyamatban való reális helyzetértékelésre és az aktuálisan szükséges megfelelő következtetések kialakítására.
- A gyártásszervezői tevékenységet képes a mozgókép alkotás folyamatának kreatív támogatása érdekében folytatni.
- Képes a megszerzett kommunikációs ismeretek széleskörű alkalmazására.
- Megszerzett tudása birtokában alkotó partnerként képes tevékenykedni a folyamatban szereplő más művészeti ágak képviselőivel.
- Képes a gyártásszervezés tevékenységi körében és a mozgókép alkotás folyamatában felmerülő szakmai és etikai kérdések megítélésére, a szükséges döntések meghozatalára.
- Képes a szakterületén kívül tevékenykedő, az alkotás folyamatához kívülről kapcsolódó szereplőkkel és területekkel együttműködni, azokat a folyamatba integrálni.
- Képes a mozgókép-alkotás folyamatát rendszerben látni és azt működtetni, a szükséges eszközöket megfelelően alkalmazni, szükség esetén azokat megújítani.
- Képes a mozgókép-alkotás folyamatát a gyártásszervezés területéről felelősen irányítani, szervezni.
- Képes a gyártásszervezéshez kapcsolódó szabályozási és más jogszabályi elvárásoknak megfelelni.

c) attitűdje

- Alapvetően nyitott arra, hogy tudását és a tevékenységét az alkotó folyamat támogatása érdekében mozgósítsa.
- Törekszik a szakmai és egyéb más szabályok betartására és azok mások általi betartatására.
- Kommunikatív és együttműködő.
- Kritikai szemléletű saját és a mozgóképes alkotói folyamatban résztvevő más szereplők tevékenységével kapcsolatban.
- Folyamatosan követi a mozgókép-alkotás hazai és nemzetközi trendjeit és azok változásait.

d) autonómiája és felelőssége

- A gyártásszervezői tevékenységre vonatkozó önálló, kiforrott értékrenddel rendelkezik.
- Magas szintű elvárásokat támaszt a filmművészettel kapcsolatos alkotó és szakmai teljesítményekkel szemben.

- A mozgókép-alkotás folyamatában a tevékenységi körében képviselt véleménye megalapozott és szakszerű.
- Szakirányában végzett tevékenységéért, építve más közreműködők felelősségteljes munkájára is, teljes körű felelősséget visel.
- Hozzáértően tudja megítélni a közreműködésével létrejövő mozgóképalkotás társadalmi, közéleti, politikai hatását, etikai vonatkozását.

7.1.2.5. Operatőr szakirányon továbbá a mozgókép szakos operatőr

a) tudása

- Behatóan ismeri az operatőri munka összes fázisát a filmalkotás előkészítésétől az utómunkáig.
- Széleskörű ismeretei vannak a film- és televízióoperatőri eszközökről, kreatívan alkalmazza azokat.
- Elméleti és gyakorlati vonatkozásban is ismeri a filmkészítéshez szükséges egyéb szakterületeket.
- Átfogó ismeretei vannak az operatőri tevékenység különböző fázisainak idő-, technikai és szakemberigényéről.
- Ismeri a filmművészet jelenlegi és ezt megelőző korszakainak jelentős operatőreit és munkásságukat.
- Ismeri a film teljes stábjának felépítését, ezen belül saját operatőri munkacsoportját elhelyezi és irányítja a filmalkotás többi alkotóival való együttműködésben.
- Ismeri a koprodukciós alkotói helyzet speciális követelményeit.
- Tisztában van a mozgóképes operatőr szakma etikai normáival.

b) képességei

- A mozgóképes alkotás létrehozása során képes magas technikai szinten, művészi kreativitással operatőri munkát végezni.
- Képes a mozgóképes alkotás összes résztvevőjével való partneri együttműködésre.
- A készülő filmalkotásra vonatkozóan képes a rendező alkotótársa lenni, vele együttműködésben közös vizuális koncepciót kialakítani, és társalkotójává válni a filmkészítés teljes folyamatában.
- Képes az operatőri munkát a televíziós és filmes szakma gyakorlatának megfelelően megtervezni és kivitelezni.
- Az operatőri szakma bármely területén, forgató operatőrként, operatőrként vagy vezető operatőrként is képes magas szakmai színvonalon az operatőri feladatkört ellátni.
- A filmkészítés aktuális operatőri munkafázisához képes kiválasztani és alkalmazni az adekvát technológiát a film előkészítésétől az utómunkáig egyaránt.
- Képes alkalmazni technikai és esztétikai eszköztárát analóg és digitális technológiai környezetben.
- A mozgóképes alkotás létrehozásának minden fázisában az operatőr szakma etikai normáinak megfelelően képes eljárni.

c) attitűdje

- Folyamatosan törekszik tudása elmélyítésére a szakterületének specializált tudása vonatkozásában, keresi a megjelenő szakirodalmat, új eszközöket, módszereket, számítógépes programokat, azok kreatív alkalmazási lehetőségeit.
- Figyelemmel kíséri az operatőr szakmában megjelenő új alkotókat, alkotótársakat, irányzatokat.
- Folyamatosan követi az operatőr szakma változó technikáit és technológiáit.
- Törekszik a mozgókép-készítés munkafolyamata során a résztvevő kreatív és technikai alkotótársak közötti kiegyensúlyozott alkotói kapcsolat fenntartására.
- Igyekszik az operatőr szakterület megújítására, egyúttal a szakmai rutin jelentőségét felismeri.
- Operatőrként nyitott saját művészi identitásának, ízlésvilágának folyamatos alakítására.
- Kiforrott kritikai érzékeléssel viszonyul a mozgóképes műfaj eddigi stílusirányzataihoz és kortárs alkotásaihoz.

d) autonómiája és felelőssége

- Operatőr szakmai identitása, stílusa, irányultsága, mozgóképes alkotások iránti elkötelezettsége kialakult.
- Saját operatőri koncepciót alkot, melyet önállóan valósít meg.
- A forgatás folyamatában való kooperatív munka során az operatőri munkára vonatkozó kérdések megválaszolásában és problémák megoldásában hozott döntéseiért egyéni felelősséget vállal.
- Adott helyzetnek megfelelően hitelesen közvetíti az operatőri munka fő értékeit, társadalmi és kulturális szerepét, küldetését.
- Teljesítményét a mozgóképes szakma operatőr szakterületre vonatkozó minőségi elvárásaival összhangban tartja.
- Nagyfokú önállósággal kezeli az operatőri munkához szükséges digitális eszközöket, felszereléseket, a munkáját segítő információs felületeken önállóan eligazodik.

7.1.2.6. A filmírás szakirányon továbbá a mozgókép szakos filmíró

a) tudása

- Átfogóan ismeri a forgatókönyvírói munka összes fázisát.
- Alapvető ismereti vannak a filmdramaturgiát érintő információs rendszerekre - könyvtár, archívumok, egyéb gyűjtemények - vonatkozóan.
- Speciális ismeretekkel rendelkezik a forgatókönyvírás elméletéről és történetiségéről.
- Ismeri a mozgóképes művészet jelenlegi és ezt megelőző korszakainak meghatározó forgatókönyvíróit és munkásságukat.
- Behatóan ismeri a filmterv-fejlesztésben és -gyártásban elfogadott formai sztenderdeket (filmötlet, logline, tagline, szinopszis, step-outline, treatment, forgatókönyv) és a megírásukat segítő számítógépes programokat (Final Draft, Celtx).
- Alapvetően ismeri a forgatókönyvírói szakma gyakorlásához szükséges PR-, menedzsment és jogi területeket.

- Tisztában van a forgatókönyvíró szakterülettel kapcsolatos szerzői jogokkal és etikai normákkal.

b) képessége

- Képes a mozgóképes alkotás alapjául szolgáló mű - létező irodalmi mű vagy filmötlet - forgatókönyv formában, magas művészi alkotómunkával való megfogalmazására.
- Képes egy adott irodalmi szöveget stílusa, műfaja és tartalma tükrében adekvátan értelmezni, valamint kreatívan interpretálni.
- Képes a filmforgatókönyvet, valamint a filmterv-fejlesztésben és -gyártásban elfogadott formai sztenderdeket (filmötlet, logline, tagline, szinopszis, step-outline, treatment, forgatókönyv) a legmodernebb számítógépes programok segítségével elkészíteni és prezentálni.
- Művészi koncepcióját képes magas színvonalon és hatékonyan a mozgóképes alkotás kreatív résztvevői elé tárni és képviselni.
- Egyénileg kialakított szakmai koncepcióját képes az alkotótársak kreatív szándékainak tükrében vizsgálni vagy szükség szerint megváltoztatni.
- A forgatókönyvírás folyamatában képes adott feladathoz célzottan más szakterületekről munkatársakat felkérni, instruálni, munkájukat megszervezni, irányítani (történeti kutatás, fordítási feladatok).
- A mozgóképes alkotás létrehozásának minden fázisában a forgatókönyvírói szakma etikai normáinak megfelelően képes eljárni.

c) attitűdje

- Folyamatosan törekszik forgatókönyvírói szaktudása elmélyítésére, keresi a témában megjelenő szakirodalmat, esztétikai írásokat.
- Figyelemmel kíséri az újonnan elkészült, elérhető forgatókönyveket, mozgóképes alkotásokat, új alkotói irányzatokat.
- Folyamatosan keresi a lehetőséget új alkotótársak megismerésére, a mozgóképes szakmán belüli kapcsolatteremtésre.
- Tudatosan gondolkodik a forgatókönyveknek a mozgóképes alkotásokon keresztül történő, társadalomra tett hatásáról.
- Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a mozgóképes műfaj forgatókönyveinek eddigi stílusirányzataihoz és kortárs alkotásaihoz.
- A film forgatókönyvének alkotói folyamatában elfogadja a mozgóképes munkafolyamat egyes szakaszaira vonatkozó időkorlátokat, kreatív feladatát ennek tudatában, célorientáltan végzi.
- Nyitott a filmalkotás kreatív munkatársainak, legfőképpen a rendezőnek a forgatókönyvre vonatkozó meglátásaira, kéréseire.

d) autonómiája és felelőssége

- Forgatókönyvírói szakmai identitása, stílusa, irányultsága, mozgóképes alkotások iránti elkötelezettsége kialakult.
- Saját forgatókönyvírói koncepciót alkot, melyet önállóan valósít meg.

- A forgatókönyvírás folyamatában való kooperatív munka során felmerülő kérdések megválaszolásában hozott döntéseiért és a kreatív megoldásai tekintetében egyéni felelősséget vállal.
- Teljesítményét a mozgóképes szakma, szűkebben a filmforgatókönyv-írói szakma minőségi elvárásaival összhangban tartja.
- Nagyfokú önállósággal kezeli a forgatókönyvírói munkához szükséges digitális eszközöket, a munkáját segítő információs felületeken önállóan eligazodik.
- Adott helyzetnek megfelelően, hitelesen közvetíti a forgatókönyvírói munka fő értékeit, társadalmi és kulturális szerepét, küldetését.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a filmkészítés filmesztétikai, társadalomtudományi, film- és kultúrtörténeti ismeretei 8-30 kredit;
- művészetelméletek 30-44 kredit;

8.1.2. A szakirány tudományágai, szakterületei és kreditaránya

A szakirány kreditaránya további legalább 105 kredit:

- film- és televíziórendezés szakirány
 - mozgóképrendezés és részterületeinek gyakorlata 30-64 kredit;
 - a film- és televíziórendezés specifikus filmelméleti ismeretei 30-62 kredit;
 - a filmrendezés speciális gyakorlati aspektusai, ismeretanyaga 5-19 kredit;
- mozgóképes filmvágás szakirány
 - mozgóképvágás és részterületei 50-84 kredit;
 - mozgóképvágás specifikus filmelméleti ismeretei 20-40 kredit;
 - a vágás speciális gyakorlati aspektusai, ismeretanyaga 3-13 kredit;
- mozgóképes filmhang szakirány
 - a filmhang és részterületei 30-64 kredit;
 - a filmhang specifikus filmelméleti ismeretei 20-48 kredit;
 - filmhang speciális gyakorlati aspektusai, ismeretanyaga 10-38 kredit;
- gyártásszervezés szakirány
 - a gyártásszervezés és részterületei 20-44 kredit;
 - a gyártásszervezéshez kapcsolódó elméleti ismeretei 14-34 kredit;
 - a gyártásszervezés speciális gyakorlati aspektusai, ismeretanyaga 35-63 kredit;
- operatőr szakirány
 - a film képi megvalósítása és részterületei: 50-84 kredit;
 - a mozgókép fényképezéshez kapcsolódó elméleti ismeretei 20-46 kredit;
 - az operatőri munka speciális gyakorlati aspektusai/ismeretanyaga: 2-8 kredit;
- filmírás szakirány
 - a filmforgatókönyv-írás és részterületei 45-75 kredit;

- a forgatókönyvírás specifikus történeti, elméleti ismeretei 20-52 kredit;
- a filmírói, filmdramaturgi munka speciális gyakorlati aspektusai, ismeretanyaga 3-15 kredit.

27. MŰSZAKI MENEDZSER

Informatikai Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: műszaki menedzser (Engineering Management)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: műszaki menedzser
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Engineering Manager

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70) százalék
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 345/0413

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja műszaki menedzserek képzése, akik megfelelő természettudományi, műszaki tudományi, gazdálkodás- és szervezéstudományi ismeretekkel rendelkeznek a különböző jellegű termelő és szolgáltató vállalkozások anyagi, műszaki, informatikai, pénzügyi és humán folyamatainak menedzseléséhez, képesek e folyamatokhoz kapcsolódó projektekben hatékonyan közreműködni, képesek továbbá a szervezetek működésének menedzselésére, ide értve a fejlesztési folyamatok megalapozását, megvalósítását is. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben való folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A műszaki menedzser

a) tudása

- Ismeri a műszaki szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus természettudományi, műszaki tudományi, gazdálkodás- és szervezéstudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Ismeri a szűkebb műszaki szakterület termelőeszközeit és azok üzemeltetésének feltételeit, szabályait.
- Ismeri a műszaki szakterület ismeret- és tevékenységrendszerének alapvető tényeit, összefüggéseit, határait, korlátait.
- Ismeri és érti a szakterület műszaki folyamatainak szervezési és üzemeltetési eljárásait.

- Ismeri a termelő és szolgáltató folyamatok reál, humán, illetve gazdasági és társadalmi összefüggéseit, azok egészségre és biztonságra való hatásmechanizmusát.
- Ismeri a műszaki szakterülethez kapcsolódó gazdálkodás- és szervezéstudományi szakterületek (menedzsment, termelésmenedzsment, minőségmenedzsment, projektmenedzsment, innováció-menedzsment, környezetmenedzsment, termékmenedzsment, logisztikai menedzsment, stratégiai menedzsment, vállalkozásmenedzsment, információmenedzsment, marketing, közgazdaságtan, jog) alapjait, követelményeit, összefüggéseit.
- Ismeri a beruházások, továbbá fejlesztési projektek tervezésének, gazdaságossági vizsgálatainak, műszaki kivitelezésének főbb eljárásait, módszereit.
- Ismeri a környezeti hatásvizsgálatok végzésére és a hatástanulmányok összeállítására vonatkozó módszertant és a jogi szabályozás alapjait.
- Ismeri a műszaki menedzsment szakterületeinek tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.
- Ismeri a szűkebb műszaki szakterület technológiáit.

b) képességei

- A műszaki szakterületen felmerülő rutinfeladatok megoldásában képes alkalmazni a megszerzett általános és specifikus természettudományi, műszaki tudományi, gazdálkodás- és szervezéstudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Képes műszaki-gazdasági dokumentációk megértésére, feldolgozására.
- Képes műszaki, technológiai, beruházási, gyártási, logisztikai, minőségbiztosítási, informatikai folyamatok irányítására, szervezésére, ellenőrzésére és fejlesztésük összehangolására.
- Képes üzleti tervek készítésére, döntéselőkészítési feladatok elvégzésére, innovációs stratégiák kidolgozására és megvalósítására.
- Képes munkahelyi csoportok vezetésére, az emberi erőforrás menedzselési feladatainak ellátására.
- Képes az információk menedzselésére.
- Képes a termelésmenedzsment operatív feladatainak ellátására.
- Képes a versenytársak, a termékek, a piaci lehetőségek elemzésére és a termékek, műszaki tartalmú szolgáltatások értékesítése.
- Képes az érintett szakterületen előállított termékek és szolgáltatások értékesítésében való aktív közreműködésre.
- Képes vállalati, intézményi menedzsment alrendszerek működtetésére.
- Képes a folyamat- és működésfejlesztéssel foglalkozó teamek munkájában való részvételre, és e csoportok munkájának koordinálására.
- Rendelkezik együttműködő, kapcsolatteremtő képességgel, kommunikációs készséggel.
- Rendelkezik felelősségtudattal, minőség tudattal, értékelési és önértékelési, analízis és szintetizáló képességgel.
- Képes a beruházási igények felmérésére, menedzselésére, valamint a beruházásokkal kapcsolatos műszaki és gazdaságossági vizsgálatok végrehajtására.

- Képes a szakterületét támogató szoftverek és informatikai rendszerek felhasználói szintű kezelésére, alkalmazására.
- Képes a gyakorlatban is alkalmazni a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek előírásait, követelményeit.
- Képes az egészségmegőrzéssel kapcsolatos információk értelmezésére, hasznosítására, az egészségfejlesztési ismeretek alkalmazására, az egészséget és a hatékonyságot támogató munkahelyi környezet kialakítására.
- Képes arra, hogy szakmailag adekvát módon szóban és írásban anyanyelven és egy idegen nyelven kommunikáljon, prezentáljon.
- Képes a hazai és nemzetközi szakirodalom feldolgozására és felhasználására.

c) attitűdje

- Nyitott a műszaki szakterületet megalapozó általános és specifikus ismeretekre.
- Betartja a munkavégzés és munkavállalás jogi, erkölcsi és szakmai szabályrendszerét.
- Törekszik arra, hogy döntéseit a jogszabályok és az etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg.
- Törekszik arra, hogy döntéseit az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőség szerint velük együttműködésben hozza meg.
- Törekszik arra, hogy folyamatos önképzéssel és továbbképzéssel szakmai fejlődését elősegítse.
- Átfogó rendszerszemlélettel rendelkezik.

d) autonómiája és felelőssége

- Irányítás mellett közreműködik a műszaki szakterület szakembereivel egy-egy konkrét projekt megvalósításában.
- Önállóan képes a termelő és szolgáltató vállalkozások műszaki-gazdasági jellegű, valamint humán folyamataival kapcsolatos menedzselési feladatok ellátására.
- Önállóan képes a szervezetek működésének menedzselésére.
- A szakterületéhez tartozó elemzői feladatok megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldó módszereket.
- Saját munkájának eredményeit reálisan értékeli.
- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan képes a munkavégzésre, a szakmai kérdések végiggondolására.
- Felelősséget vállal szakmai döntéseiért.
- Felelősséget vállal az általa irányított és az általa elvégzett munkafolyamatokért.
- A szakterületét megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.
- Felelősséget érez a fenntartható fejlődésért.
- Felelősséget érez munkahelyéért és beosztott munkatársaiért.

8. Az alapképzés jellemzői:**8.1. Szakmai jellemzők****8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:**

- természettudományi ismeretek [matematika (minimum 12 kredit), fizika, biológia, kémia, mechanika és más természettudományok] 40-50 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (mikroökonómia, makroökonómia, gazdaságstatisztika, számvitel, vállalkozás-gazdaságtan, minőségmenedzsment, ergonómia, humán ismeretek) 14-30 kredit;
- műszaki menedzseri szakmai ismeretek (műszaki ábrázolás, gépszerkezetek, informatika és alkalmazások, anyag, gyártási és technológiai ismeretek, mérés- és irányítástechnikai alapok, menedzsment, pénzügyek, jogi ismeretek, egészségfejlesztési ismeretek, differenciált szakmai ismeretek) 70-105 kredit.

A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök közül a műszaki ismeretek aránya legalább 50%.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a műszaki menedzsment szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül legalább 40 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamú, szakmai gyakorlólhelyen szervezett gyakorlat.

A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

28. NEMZETKÖZI GAZDÁLKODÁS

Gazdaságtudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: nemzetközi gazdálkodás (International Business Economics)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: közgazdász nemzetközi gazdálkodás alapképzési szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in International Business

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A képzési idő félévekben: 8 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+60 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- intézményen kívüli gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 60 kredit, amelyből a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit.

6. A szakképzettség területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 313/0312

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja idegen nyelven is magas szinten tárgyalóképes gazdasági szakemberek képzése, akik közgazdasági, alkalmazott gazdaságtudományi és módszertani ismereteik és a specializációk keretében megszerzett tudásuk birtokában képesek a nemzetközi vállalkozói tevékenység végzésére és irányítására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Nemzetközi gazdálkodás alapképzési szakon a közgazdász

a) tudása

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.
- Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.

- Ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.
- Ismeri az nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek alapjait.
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban.
- Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközökkel.
- Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.
- Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.

b) képességei

- Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz.
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.
- Képes a szállítmányozási és külkereskedelmi folyamatok komplex következményeinek meghatározására.
- Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben a szállítmányozáshoz, külkereskedelmi folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervez, szervez.
- A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.
- Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel).
- Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.
- Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.

- Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára.

c) attitűdje

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben.
- Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.
- Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.
- Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.

d) autonómiája és felelőssége

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat.
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.
- Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.
- A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi.
- Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.
- Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.

8. Az alapképzés jellemzői:**8.1. Szakmai jellemzők****8.1.1.** A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- közgazdaságtani, módszertani és üzleti ismeretek (matematika, statisztika, informatika, mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, pénzügytan, vállalati gazdaságtan, gazdasági jog, marketing, számvitel menedzsment, üzleti kommunikáció, szaknyelv, környezet-gazdaságtan, egyéb alapozó üzleti ismeretek) 80-90 kredit;

- társadalomtudományi ismeretek (európai uniós, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, pszichológia, filozófia, szervezet- és vezetélmélet) 10-20 kredit;
- nemzetközi gazdálkodási szakmai ismeretek (nemzetközi kereskedelmi és gazdasági intézmények, világ gazdasági folyamatok és régiók, kül gazdasági politika, elemzés és piacfejlesztés, nemzetközi pénzügyek, nemzetközi ügyletek, nemzetközi marketing, interkulturális menedzsment, az Európai Unió közösségi politikái, nemzetközi tárgyalási technikák, nemzetközi etikett, protokoll, továbbá választható specializációk) 70-90 kredit.

8.1.2. A nemzetközi gazdálkodási szakterület szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret kredit aránya a képzés egészén belül legfeljebb 30 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat egy félév, minimum tizenkettő hét összefüggő gyakorlat a felsőoktatási intézmény tantervében meghatározottak szerint.

8.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés követelménye - nemzetközi jellegének erősítése érdekében - legalább egy félév külföldön szerzett tapasztalat vagy nemzetközi környezetben megszerzett gyakorlat. Az alapképzésben a szakképzettség megszerzéséhez két idegen nyelvből legalább középfokú (B2 szintű) a képzési területnek megfelelő szaknyelvi idegennyelv-tudást kell elérni.

29. NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK

Társadalomtudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: nemzetközi tanulmányok (International Relations)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: nemzetközi kapcsolatok szakértő
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: International Relations Expert

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 313/0312

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A nemzetközi tanulmányok alapképzés célja, hogy a nemzetközi kapcsolatok világában eligazodni képes, a nemzeti és a regionális érdekeket megfelelően képviselni tudó, a globális problémák iránt érzékeny, az európai integrációs folyamatból származó kihívások kezelésére alkalmas, más kultúrák megismerésére nyitott értelmiségieket képezzen, akik hazai vagy nemzetközi vállalati, illetve kormányzati és nem kormányzati szervezeteknél képesek nemzetközi kapcsolattartásra, a kreatív problémakezelésre és az összetett feladatok rugalmas megoldására, továbbá felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A nemzetközi kapcsolatok szakértő

a) tudása

- Tájékozott a magyar és egyetemes politikai, gazdasági, kulturális jelenségek általánosan elfogadott tendenciái, jellemzői, adatai körében.
- Összefüggéseiben értelmezi a szakterületéhez általában kapcsolódó, nemzetközi, európai és regionális, politikai, jogi, gazdasági és civilizációs ismereteket és eseményeket.
- Tisztában van a társadalomtudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.
- Ismeri a szak egyes területeinek alapvető szakkifejezéseit, fogalomkészletének minden fontosabb elemét, érti az összefüggéseket.
- Ismeri a nemzetközi kapcsolattartás formáit, eszközeit és technikáit.

- Ismeri az Európai Unió intézményrendszerének működését, hatásköreit, szakpolitikáit.

b) képességei

- Képes történelmi, társadalmi, gazdasági, jogi és politikai kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére.
- Legalább két idegen nyelven képes eligazodni a szakirodalmakban, különös tekintettel a szakterminológiára.
- Képes a nemzetközi összefüggésekben való eligazodásra, folyamatok, változások követésére, megértésére, feldolgozására, mindezek hatékony és eredményes megosztására, és a gyakorlatban történő alkalmazására.
- Képes legalább egy Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából a nemzetközi kapcsolatok jelenségeit értelmezni.
- Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat.
- Képes önállóan írásos elemzések elkészítésére, elvégzett feladatainak szakmai közönség előtti bemutatására szóban és írásban.
- Képes és alkalmas a kis és közepes vállalkozásokban a nemzetközi együttműködésekben való megjelenés elősegítésével kapcsolatos feladatok ellátására, valamint a multinacionális és nagyvállalati szektorban nemzetközi együttműködésekben származó feladatok ellátására.
- Képes az EU által támogatott projektek tervezésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására.
- Képes a nemzetközi, európai és regionális együttműködésekben megjelenő feladatok ellátására a magánszférában, a nem kormányzati szerveknél, az önkormányzatoknál és a kormányzati szerveknél, valamint az állami intézményekben.

c) attitűdje

- Érti és elfogadja, hogy a gazdasági, politikai és kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Képviseli a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
- Igénye van az európai nemzeti kultúrák befogadására és az Európán kívüli kultúrák megismerésére.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik politológiai, jogi, társadalomtudományi, nemzetközi gazdasági, történeti tudásának folyamatos fejlesztésére.
- Igényességet fejleszt ki az információk kritikus elemzésére és feldolgozására.
- Nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó és egyben kritikus az elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.
- Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- A szakterületén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Hatékonyan együttműködik a szakterületéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi szakmai és tudományos közösségekkel.
- A szakmai kérdések megválaszolása, a problémák megoldása önállóan vagy másokkal való kooperációban történik a felelősség egyéni vállalásával, és a szakma etikai normáinak betartásával.
- Önálló, konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.
- Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően összetett feladatokat is elvégez.
- Ismeri szakterülete etikai normáit és szabályait, és ezeket a szakmai feladatok ellátásában, az emberi kapcsolatokban és a kommunikációban egyaránt képes betartani.
- Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegalkotási készségét.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános társadalomtudományi ismeretek és kompetenciák [közgazdaságtan, jogi alapismeretek, filozófia, politológia, szociológia, történelem (modern magyar és egyetemes történelem) informatika] 20-60 kredit;
- módszertani és készségfejlesztő ismeretek (statisztika, társadalomstatisztika, kvalitatív, kvantitatív módszertan, szaknyelvi gyakorlatok) 20-30 kredit;
- a nemzetközi tanulmányokhoz kapcsolódó szakmai ismeretek 50-100 kredit a szakdolgozat kreditértékével együtt az alábbiak szerint:
 - nemzetközi kapcsolatok története [nemzetközi kapcsolatok története 1815-1989-ig, magyar külpolitika története, diplomáciatörténet, nemzetközi kapcsolatok az új világrendben (1989-től)] 5-40 kredit;
 - nemzetközi politika elmélete és gyakorlata (a nemzetközi politikaelmélet főbb iskolái, elméletei, a diplomácia elmélete és gyakorlata) 5-40 kredit;
 - nemzetközi jog (nemzetközi közjog, nemzetközi magánjog, nemzetközi szerződések, nemzetközi intézmények és szervezetek) 5-40 kredit;
 - nemzetközi gazdaságtan (nemzetközi gazdaságtan, külgazdaságpolitika, nemzetközi pénzügyek, világgazdaságtan, nemzetközi vállalatok gazdaságtana) 5-40 kredit;
 - regionális-civilizációs tanulmányok (civilizációtörténet, európai civilizáció története, regionális tanulmányok) 5-40 kredit;

- Európai Unió (az Európai Unió fejlődéstörténete, az EU intézményrendszere és döntéshozatala, az EU joga, az EU hatáskörei, szakpolitikái, Magyarország az Európai Unióban, európai uniós pályázatok készítése és projektek menedzsmentje) 5-40 kredit;
- a nemzetközi kapcsolatok gyakorlata (nemzetközi kapcsolattartás technikái, nemzetközi rendezvények, diplomáciai protokoll, tárgyalási technikák) 5-40 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret. A szakmaspecifikus ismeretek a képzés egészén belül 30-35 kredit.

8.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Az alapképzésben a szakképzettség megszerzéséhez legalább két élő idegen nyelvből középfokú (B2 szintű) idegennyelv-tudást kell elérni, amelyből az egyik a szakterület nek megfelelő szaknyelvi idegennyelv-tudás szint.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott legalább négy hét egybefüggő szakmai gyakorlat.

30. NÉPRAJZ

Bölcsészettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: néprajz (Ethnology)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: néprajz alapszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Ethnologist

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312/0314

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja néprajz alapszakos bölcsészek képzése, akik ismerik a néprajztudomány, az európai etnológia és a kulturális antropológia alapjait. Cél továbbá a saját és mások kultúráját megértő, a szűkebb és tágabb közösségek kulturális identitását alakítani képes, mások kultúrájával szemben toleráns szakemberek képzése, akik jártasak a kultúrakutatásban, a kulturális antropológiában, képesek a kultúra működési sajátosságait a múltban és a jelenben megérteni és értelmezni. A folklorisztika elméleti ismeretein túl rendelkeznek a néprajzi gyűjtési és muzeológiai gyakorlatok, az adatkezelés, az archiválás módszereinek és a terepkutatás ismereteivel. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A néprajz alapszakos bölcsész

a) tudása

- Tájékozott a magyar és egyetemes kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a magyar és európai kultúrák jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.
- Tisztában van a néprajztudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.
- Ismeri a szak egyes területeinek (elsősorban magyar és összehasonlító néprajz; népcsoportok és regionális kultúrák; magyar és összehasonlító folklór) alapvető szakkifejezéseit.

- Összefüggéseiben értelmezi a néprajztudományhoz általában kapcsolódó, munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos szabályokat, előírásokat.
- Ismeri az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, valamint a tanulóközösségek működésének kapcsolatát.
- Ismeri, megkülönbözteti és alkalmazza az infokommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz, feladatainak hatékony és korszerű megoldásához.

b) képességei

- Értelmezi a magyar és európai kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát.
- Átlátja a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését, és kulturális jelenségeket európai kontextusban értelmez.
- Képes a kulturális, illetve társadalmi kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére.
- Képes legalább egy Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából a néprajztudomány jelenségeit értelmezni.
- Képes összefüggő néprajzi szövegek, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek (mozgó-, állóképek, térképek, diagramok) megértésére, értelmezésére.
- Több stílusregiszterben, a néprajztudomány szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban ír és beszél.
- Hatékonyan kommunikál írásban és szóban, valamint megérti a néprajztudományhoz kapcsolódó szakmai szövegeket.
- Képes megoldási javaslatokat adni a kulturális-társadalmi elemzés során felmerülő problémák értelmezésére, az alapszakon belül elsajátított problémamegoldó technikák hatékony alkalmazására.
- Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően összetett feladatokat is elvégez vagy irányít.
- Átlátja a magyar szakmai szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.
- Egy modern idegen nyelven képes eligazodni a szakirodalomban, különös tekintettel a szakterminológiára.
- Képes a tanuló szervezet működtetésében való támogató részvételre, irányítás mellett.
- Képes önállóan, önkritikára épülő tervet készíteni a pályafutásához szükséges tudások, képességek, attitűdök hiányainak a felszámolására, a szakma tanulásában elért eredményekre támaszkodva.
- Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat.
- Képes az információs technológián alapuló írásbeli és szóbeli kommunikációban fejleszteni alkalmazói tudását.

- Értő módon képes idegen nyelvű szakirodalom olvasására, és legalább egy idegen nyelven megbízható szinten ismeri a saját szakterületére jellemző szakkifejezéseket, és alkalmazza azokat. Képes önállóan írásos elemzések elkészítésére, elvégzett feladatainak szakmai közönség előtti bemutatására szóban és írásban.

c) attitűdje

- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Képviseli a magyar és az európai identitásvallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűséget.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére.
- Tudatosan képviseli a néprajztudomány és társterületei szaknyelvi és kommunikációs normáit.
- A néprajztudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik a néprajzi tudásának folyamatos fejlesztésére.
- Igényességet fejleszt ki az információk kritikus elemzésére és feldolgozására.
- Törekszik az információkat, érveket és elemzéseket különböző szempontok szerint átgondolni és bemutatni.
- Szakmai hivatástudata kialakítására és önképzésre törekszik.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a néprajztudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Nyitott a magyar és más kultúrák hátterére.
- Készen áll a támogató erőforrások folytonos keresésére, szakmai felelőssége és tudása folytonos fejlesztésére.
- Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegértési és szövegprodukciós készségét.
- Érti és képviseli saját szakterülete, szaktudománya kritikai megközelítéseit.
- Átlátja szakterülete legfontosabb problémáit, a nézőpontok közötti különbségeket. Nyitott a problémák kutatáson alapuló megoldása iránt.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.
- Érti az erőforrásokkal való jó gazdálkodást, látja ennek fontosságát.
- A nemzeti, illetve az Európán túli vonatkozásokhoz kötve elfogadja és képviseli, szakterülete legfontosabb kérdéseire kapcsolja a történeti és jelenkori európai értékeket.
- Rendelkezik azokkal a tudásokkal, képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.
- Ismeri szakterülete etikai normáit és szabályait, s ezeket a szakmai feladatok ellátásában, az emberi kapcsolatokban és a kommunikációban egyaránt képes betartani.

d) autonómiája és felelőssége

- Kialakít olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- Hatékonyan együttműködik a néprajztudomány szakterületéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.
- Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- A néprajz területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
- Döntési képességgel rendelkezik a szakterületi etikai dilemmákban, javaslattal él a szabályrendszer módosítására.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, művelődéstörténet, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret) 16-22 kredit;
- a néprajzhoz kapcsolódó társadalom- és bölcsészettudományi alapozó ismeretek 20-30 kredit;
- néprajzi szakmai ismeretek (a magyar és összehasonlító néprajz nagy témakörei) 80-100 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret a néprajz területéről, amelynek kreditértéke 50 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képző intézmény által ajánlott specializációhoz kapcsolódó, a szak tantervében meghatározott, a szakmúzeológiai ismeretek megszerzését követően két, egyenként 150 órás múzumi szakmai gyakorlat helytörténeti gyűjteményben, szakmúzeumban vagy országos (történeti) múzeumban.

8.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, társadalomtudomány képzési terület alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

31. ÓKORI NYELVEK ÉS KULTÚRÁK

Bölcsészettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: ókori nyelvek és kultúrák (Ancient Languages and Cultures)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- a szakképzettség:
 - ókori nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész assziriológia szakirányon
 - ókori nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész egyiptológia szakirányon
 - ókori nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész klasszika-filológia szakirányon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
 - Philologist in Ancient Languages and Cultures (Assyriology)
 - Philologist in Ancient Languages and Cultures (Egyptology)
 - Philologist in Ancient Languages and Cultures (Classical Philology)
- választható szakirányok: assziriológia, egyiptológia, klasszika-filológia

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 90 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 222/0231

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan gyakorlati ismeretekkel is rendelkező bölcsész szakemberek képzése, akik átfogó ismeretekkel rendelkeznek az ókortudomány területén. Alapszinten ismerik az ókori Mediterráneum és a vele érintkező területek népeinek és országainak történetét, kultúráját, valamint a választott szakiránynak megfelelően az ókori Közel-Keletről, az ókori Egyiptomról és a klasszikus antikvitásról elmélyültebb tudásra tesznek szert. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az ókori nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

a) tudása

- Birtokában van a szakirányát meghatározó kultúrák tanulmányozásához szükséges nyelvtudásnak és a kulturális jelenségek értelmezéséhez szükséges, irodalmi, történeti, vallástörténeti és művészettörténeti ismereteknek.
- Ismeri a szakma tudományos műveléséhez szükséges kézikönyveket, szakfolyóiratokat, szótárakat, és tisztában van ezek használatával.
- Ismeri a szakma tudományos művelésének alapvető szabályait, tisztában van a korszerű tudományos gondolkodás normáival, és ugyanakkor ismeri ezek történeti meghatározottságát is.
- Gyakorlatot szerzett a források nyelvi és kultúraszempontú értelmezésében.
- Képes az ókori kultúrák jelentőségét megértetni kortársaival.

b) képességei

- Az alapszakon végzett hallgató képes az ókori Mediterráneum kultúráinak átfogó értelmezésére és tudományos megismerésére.
- Az alapszakot végzett hallgató képes az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére.
- Képes a magyarul, illetve (az általa ismert) idegen nyelven szakirodalmi szövegek értelmezésére. Képes a szakirodalomból szerzett információk kritikus elemzésére és feldolgozására.
- Képes önállóan igényes szövegek megalkotására a szakirányának megfelelő ókori kultúra kérdéseiben.
- Képes az információk, érvek és elemzések különböző szempontok szerinti bemutatására, átgondolására.
- Képes az alapképzési szakon megszerzett ismereteit hasznosítani más szakterületeken is.

c) attitűdje

- Meglátja az ókor kultúráiban a sajátjától eltérőt, és törekszik ennek megértésére, tisztában van azzal, hogy ez a megértés csak szisztematikus ismeretgyűjtés eredményeként jöhet létre.
- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget érez az ókori civilizációk kulturális örökségének megőrzéséért és megismertetéséért.
- Felelősséget érez megszerzett ismereteinek gyarapításáért és megújításáért.
- Alkalmas a rokonszakmák szakembereivel való együttműködésre.
- Az ókortudomány területén szerzett tapasztalatait értelmezi és hasznosítja a mai társadalmi, kulturális jelenségek értékelésében is.

7.1.2. Szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Assziriológia szakirányon továbbá az ókori nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

a) tudása

- A szakot elvégző hallgató tájékozott az assziriológia általános ismeretanyagában, ismeri annak módszertanát, legfontosabb szakkifejezéseit és szakirodalmát.
- Tisztában van az assziriológiát jellemző kutatási kérdésekkel, elemzési és értelmezési módszerekkel.
- Legalább középfokon ismeri a sumer és az akkád nyelvet, képes sumer és akkád nyelvű ékírásos szövegek olvasására, feldolgozására és értelmezésére.
- Ismeri a tudományos közlés formai és tartalmi követelményeit.

b) képességei

- Képes az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére.
- Képes a szakirodalomból szerzett információk kritikus elemzésére és feldolgozására.
- Képes az információk, érvek és elemzések különböző szempontok szerinti bemutatására, átgondolására.
- Képes megoldási javaslatokat adni a kutatás során felmerülő problémák értelmezésére, hatékonyan alkalmazza a tanulmányai során elsajátított problémamegoldó technikákat.
- Képes felhasználni az assziriológia rokon tudományterületeinek eredményeit.
- Képes idegen nyelven és az informatika eszközeivel is hatékonyan kommunikálni.

c) attitűdje

- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Céltudatos magatartással törekszik értékek feltárására és megtartására.
- Hitelesen közvetíti a társadalom számára az ókortudományon belül az assziriológia gondolkodásmódját és tudományos eredményeit.
- Tudatosan képviseli szakmájának nyelvi és kommunikációs normáit.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik az assziriológia rokon tudományterületeivel való együttműködésre.
- Törekszik általános és szaknyelvi tudásának fejlesztésére.
- Minőség- és felelősségtudattal rendelkezik, törekszik együttműködő, kommunikációs és problémamegoldó készségeinek fejlesztésére.
- Törekszik szakmai hivatástudata kialakítására és önképzésre.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget érez Magyarország és a világ kulturális örökségének megőrzéséért.
- Hatékonyan együttműködik az assziriológia területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi szakmai közösségekkel.
- Felelősséget vállal magyar és idegen nyelvű szövegeiért, tudatában van azok felhasználási területeinek.
- Felelősséget vállal hivatása gyakorlása során a rábízott egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.

7.1.2.2. Egyiptológia szakirányon továbbá az ókori nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

a) tudása

- A szakot elvégző hallgató tájékozott az egyiptológia általános ismeretanyagában, ismeri annak módszertanát, legfontosabb szakkifejezéseit és szakirodalmát.
- Tisztában van az egyiptológiát jellemző kutatási kérdésekkel, elemzési és értelmezési módszerekkel.
- Legalább középfokon ismeri az óegyiptomi és a kopt nyelvet, képes óegyiptomi hieroglif és kopt nyelvű szövegek olvasására, feldolgozására és értelmezésére.
- Ismeri a tudományos közlés formai és tartalmi követelményeit.

b) képességei

- Képes az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére.
- Képes a szakirodalomból szerzett információk kritikus elemzésére és feldolgozására.
- Képes az információk, érvek és elemzések különböző szempontok szerinti bemutatására, átgondolására.
- Képes megoldási javaslatokat adni a kutatás során felmerülő problémák értelmezésére, hatékonyan alkalmazza a tanulmányai során elsajátított problémamegoldó technikákat.
- Képes felhasználni az egyiptológia rokon tudományterületeinek eredményeit.
- Képes idegen nyelven és az informatika eszközeivel is hatékonyan kommunikálni.

c) attitűdje

- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Céltudatos magatartással törekszik értékek feltárására és megtartására.
- Hitelesen közvetíti a társadalom számára az ókortudományon belül az egyiptológia gondolkodásmódját és tudományos eredményeit.
- Tudatosan képviseli szakmájának nyelvi és kommunikációs normáit.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik az egyiptológia rokon tudományterületeivel való együttműködésre.
- Törekszik általános és szaknyelvi tudásának fejlesztésére.
- Minőség- és felelősségtudattal rendelkezik, törekszik együttműködő, kommunikációs és problémamegoldó készségeinek fejlesztésére.
- Törekszik szakmai hivatástudatának kialakítására és önképzésre.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget érez Magyarország és a világ kulturális örökségének megőrzéséért.
- Hatékonyan együttműködik az egyiptológia területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi szakmai közösségekkel.
- Felelősséget vállal magyar és idegen nyelvű szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Felelősséget vállal hivatása gyakorlása során a rábízott egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.

7.1.2.3. Klasszika-filológia szakirányon továbbá az ókori nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

a) tudása

- A klasszika-filológia szakirányon végzett hallgató mind latin, mind görög nyelven képes ókori szöveget olvasni és olvasmányát értelmezni. Rendelkezik az ehhez szükséges nyelvi ismeretekkel. Tisztában van a latin és a görög nyelvtan szabályaival, illetve rendelkezik olyan szókinccsel, amely a szövegolvasás előfeltételének tekinthető.
- A nyelvi ismereteken túl rendelkezik az ókori Görögország és Róma történelméről, vallás-, művészet- és irodalomtörténetéről annyi ismerettel, hogy olvasmányait tágabb kulturális keretben is értelmezni tudja.
- Ismeri szakmájának módszertanát, illetve annak történeti kialakulását, tisztában van igazság és módszer alapvető összefüggéseivel.

b) képességei

- Képes latin, illetve görög nyelvű szövegek olvasására és értelmezésére segédeszközök felhasználásával.
- Rendelkezik annyi olvasási gyakorlattal, amennyi a latin és görög nyelvű forrásszövegek olvasását lehetővé teszi.
- Képes az alapszakon szerzett tudásának további elmélyítésére és önálló tájékozódásra.
- Képes szakmája eredményeit nem szakemberek számára is érthető módon megfogalmazni írásban és szóban.
- Képes nehezebb szakszövegek értelmezésére, idegen nyelven is.

c) attitűdje

- A klasszika-filológia szakirányt végzett hallgató tisztában van az európai civilizáció mediterrán gyökereivel és a kulturális rendszer szüntelen átalakulásának következményeivel.
- Hitelesen közvetíti a társadalom számára a klasszika-filológia gondolkodásmódját és tudományos eredményeit. Küzd a leegyszerűsítő kultúra-magyarázatok ellen.
- Tisztában van a folyamatos önképzés és szakmai ismeretgyarapítás fontosságával.
- Tisztában van a klasszika-filológiai tudás nemzetközi jellegével, újabb ismeretek keresése során nem áll meg a magyar nyelv, a magyar tudományosság határainál.

d) autonómiája és felelőssége

- Tisztában van a tudományos, szellemi munka alapvető etikai szabályaival.
- Felelősséget vállal magyar és idegen nyelvű szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Megjeleníti szakmai környezete számára a görög és a római civilizációk kulturális, társadalmi jelentőségét.
- Környezetében képviseli a társadalmi és kulturális jelenségek sokoldalú, elemző és értelmező megközelítését.

8. Az alapképzés jellemzői:**8.1. Szakmai jellemzők****8.1.1.** A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek [filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, elméleti nyelvészet, irodalomelmélet, esztétika, az ókori kultúrák

ismeretkörei (ókori nyelvek és írások, történelem, vallástudomány, vallástörténet, irodalomtörténet, művészettörténet, archeológia, civilizációtörténet)] 26-30 kredit;

- ókortudományi szakmai ismeretei 135-145 kredit, amelyből:
 - ókori nyelvi szakmai alapozó modul [két ókori nyelv (görög, latin, egyiptomi, héber, szír, akkád, szanszkrit) ismeretei; az ókori Mediterráneum népei, területei közötti gazdasági és szellemi kapcsolatok] 16-20 kredit;
 - a választott szakirány szerinti speciális nyelvészeti, irodalmi, kultúrtörténeti ismeretek (nyelvi ismeretek, történeti, irodalomtörténeti és kultúrtörténeti ismeretek, szakirányhoz kapcsolódó specializációk) 70-75 kredit;
 - választás szerinti specializációk ismeretei legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A szakirányok tudományágai, szakterületei és kreditaránya

a) assziriológia szakirány:

- nyelvi képzés [akkád nyelv (szövegolvasás), sumer nyelv (nyelvtan, szövegolvasás), egyéb sémi és ékírásos nyelvek (arab, héber, arámi, ugariti, hettita, elámi, óperzsa vagy hurri)];
- egyéb történeti és kultúrtörténeti ismeretek (az ókori Közel-Kelet történeti földrajza, régészete, története, kultúrtörténete);

b) egyiptológia szakirány:

- nyelvi képzés (egyiptomi nyelv, kopt nyelv),
- egyéb történeti és kultúrtörténeti ismeretek (a Nílus-völgy története, kultúrtörténete);

c) klasszika-filológia szakirány:

- nyelvi képzés (görög és latin grammatika, auktorolvasás),
- egyéb történeti, irodalomtörténeti és kultúrtörténeti ismeretek (régiségtan, mitológia, vers-tan-metrika, irodalomtörténet, színháztörténet, tudománytörténet, numizmatika, epigráfia, zenetörténet),
- specializáció [görög, latin specializáció (ógörög, bizánci görög, latin, középlatin, újkori latin, patrisztika)].

8.1.3. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.

Az ókori nyelvek és kultúrák szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:

- az alapképzési szak szakirány szerinti további szakterületi ismeretei (a választott nyelven és kultúrán kívüli másik kultúra vagy ókori nyelv ismeretei),
- az alapképzési szak másik szakiránya, vagy
- másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Az adott szakirányon akkád és sumer nyelvből alapfokú (B1 szintű), egyiptológia szakirányon az óegyiptomi és a kopt nyelvből alapfokú (B1 szintű), klasszika-filológia szakirányon a latin és az ógörög nyelvből középfokú (B2 szintű) idegennyelv-tudást kell elérni.

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

32. ÓVODAPEDAGÓGUS

Tanító- és Óvóképző Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: óvodapedagógus (Kindergarten Education)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség:
 - óvodapedagógus;
 - nemzetiségi óvodapedagógus [zárójelben megjelölve a nemzetiségi (horvát, német, román, szerb, szlovák, szlovén) nyelvet, illetve a cigány-roma képzési irányultságot];
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
 - Kindergarten Educator
 - Ethnic Minority (Croatian, German, Romanian, Serbian, Slovakian, Slovenian, Roma) Kindergarten Educator
- választható szakirány: nemzetiségi óvodapedagógus

3. Képzési terület: pedagógusképzés

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60–70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 9 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit
- szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 32 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 143/0112

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja óvodapedagógusok képzése, akik alkalmasak az óvodai nevelés feladatainak ellátására, a 3–7 éves korú gyermekek nevelésére, a pedagógusi hivatás gyakorlására.

A nemzetiségi szakirányt választó hallgatók képzésének célja a fentiekén túl, hogy végzett óvodapedagógusként képesek legyenek a 3–7 éves gyermek magyar nyelven történő nevelése mellett nemzetiségi nyelven történő nevelésére is, a korosztályhoz illeszkedően nemzetiségi identitás kialakítására, alakítására, nemzetiségi kultúra közvetítésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az óvodapedagógus

a) tudása

- Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.
- Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.
- Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.
- Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.
- Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.
- Tájékozott a digitális kultúrában, ismeri az óvodás korosztály digitális eszközökhöz való viszonyát és azok hatását a gyermeki személyiség fejlődésére.
- Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.
- Tisztában van a művészeteknek az óvodás gyermek személyiségfejlődésében betöltött szerepével és hatásrendszerével.
- Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.
- Tisztában van a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti és gyakorlati ismereteivel.
- Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.
- Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak hatását a pedagógiai folyamatra. Tisztában van a hátrányos helyzet komponenseivel és determinánsaival.
- Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.
- Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.
- Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi, gyermekjogi ismeretekkel, tájékozott a kora gyermekkori intervenció témakörében és a segítségnyújtás lehetőségeit illetően.
- Tájékozott a pedagógiai tanácsadás módszertanában.
- Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.

b) képességei

- Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.
- A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.
- Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.
- Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.
- Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.
- Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.
- A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.
- Képes legalább egy egyszerű dallamhangszeren való élményszerű hangszerjátékra.
- Él a digitális környezet adta fejlesztési lehetőségekkel.
- Tevékenységében képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére.
- Az óvodai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 3–7 éves gyermek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg.
- Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlatanyagát.
- A gyermekintézmény partnereivel – család, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó – előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer alakít ki, együttműködik, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.
- Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

c) attitűdje

- Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.
- Elkötelezett a 3–7 éves gyermekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

- Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.
- Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.
- Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, művészeti tevékenységekben szívesen vesz részt.
- Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.
- Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.
- Felelősséget vállal a gyermekek nemzeti identitásának alakításában és erősítésében.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal a rábízott 3–7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.
- Hatáskörében felelősséget vállal a 3–7 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért.
- Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.
- Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.
- Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.
- Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.
- Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.
- Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

7.1.2. A szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Nemzetiségi óvodapedagógus szakirányon az óvodapedagógus

a) tudása

- Korszerű ismeretekkel rendelkezik a korai kétnyelvűség szakterületén, és ismeri a 3–7 éves korosztály nemzetiségi nevelése során hatékonyan alkalmazható nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvtadási és -fejlesztési stratégiákat.
- Tisztában van saját nemzetiségi nyelvi modell szerepével, a nemzetiségi nevelési, fejlesztési célok, tartalmak, folyamatok összefüggéseivel.

- Tisztában van a 3–7 éves korú gyermekek nevelési környezetének identitást meghatározó szerepével, a nemzetiségi lét társadalmi és pedagógiai-pszichológiai vonatkozásaival.
- Ismeri a nemzetiségi óvodapedagógus tevékenységét meghatározó jogi és szakmai dokumentumokat, a nemzetiségi pedagógus szakmai, etikai és jogi szabályait, normáit.
- Tisztában van a nemzetiségi óvodai nevelés területén végzett tevékenysége társadalmi jelentőségével, felelősségével, kompetenciája lehetőségeivel és korlátaival.
- Ismeri a nemzetiség történelmét, hagyományait, irodalmát és kultúráját, civil szervezeteit.

b) képességei

- A 3–7 éves gyermekek számára nemzetiségi nyelven is óvodai tevékenységeket tervez, szervez, valósít meg.
- A 3–7 éves korosztály jellemzőinek és sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nemzetiségi nevelési, fejlesztési célokat, tartalmakat, folyamatokat.
- A nemzetiségi tartalmakhoz illeszkedő támogató tanulási környezetet teremt, fejlesztési eljárásokat választ ki, törekszik az életkori, egyéni és csoportszájtosságoknak megfelelő stratégiák, módszerek alkalmazására.
- Népszerűsíti, nemzetiségi tartalmak közvetítésére alkalmazni tudja e tartalmak 3–7 éves korban történő elsajátításának korszerű módszertani lehetőségeit.
- Magas szintű (C1) nemzetiségi nyelvi kompetenciákkal rendelkezik.
- Szakmai műveltségét elmélyíti, nemzetiségi nyelven önállóan szakirodalmat dolgoz fel, nemzetiségi nyelvi, irodalmi, kulturális és módszertani területen önmagát fejleszti.
- Saját nemzetiségi pedagógiai tevékenysége hatását felméri és kritikusan elemzi, értékeli, szükség esetén korrigál.

c) attitűdje

- Elkötelezett a nemzetiség nyelvének következetes használata, a tudatos, intenzív és hatékony nyelvátadás és nyelvfejlesztés iránt, a nemzetiség és a nemzetiség kulturális kincsének megismerése és átszármaztatása iránt, elkötelezett a nemzetiségi tartalmak átadásához legjobban igazodó környezet megválasztása iránt.
- Nyitott a nemzetiségi tartalmak közvetítésének szempontjából innovatív pedagógiai elképzelések és megoldások, az újabb tanuláselméletek, módszerek, a technológia adta legújabb tanulási lehetőségek megismerésére és alkalmazására.
- Aktivitását a nemzetiségi közösségi célok érdekében mozgósítja, elfogadja az értékek sokszínűségét, kész részt vállalni a szakmájával kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben, nyitott a tevékenységére vonatkozó építő kritikára.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan képviseli az adott nemzetiség kultúráját, tudományosan és módszertanilag megalapozott nemzetiségi pedagógusi szerepét, nézeteit és döntéseit felelősséggel vállalja.
- Felelősséget vállal nemzetiségi kultúrák közvetítő szerepéért, felelősséggel részt vállal a nemzetiségi nevelést támogató környezet megteremtéséért a 3–7 éves korú gyermekek nemzetiségi identitásának alakítása, fejlesztése érdekében.

- Szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal intézménye nemzetiségi küldetéséért és az intézmény regionális, országos szakmai hálózatokhoz való kapcsolódásáért.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül

- pedagógia, pszichológia, társadalomtudomány, informatika 32–45 kredit;
- az óvodai nevelés tevékenységformáinak módszertana (játék; verselés, mesélés; ének, zene, énekes játék, gyermektánc; rajzolás, festés, mintázás, kézimunka; mozgás; a külső világ tevékeny megismerése; munka-jellegű tevékenységek) 54–72 kredit;
- óvodapedagógus szakképzettség további speciális vagy a nemzetiségi óvodapedagógus szakirány szakmai ismeretei: 32–40 kredit:
 - az óvodapedagógus szakképzettségénél: a szakma igényeinek megfelelő – így családpedagógia, integrált, inkluzív nevelés, környezeti nevelés, multi- és interkulturális nevelés, gyermek- és gyógytestnevelés, gyógypedagógia – szakterületeken szerezhető speciális ismeret;
 - nemzetiségi óvodapedagógus szakképzettségénél: nemzetiségi nyelv, nemzetiségi ismeretek, kétnyelvűség elmélete és gyakorlata, nemzetiségi óvodai tevékenységek módszertanának és gyakorlatának ismeretei;
- gyakorlati képzési modul: 26–34 kredit.

8.2.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat részét képezik:

- a csoportos és egyéni gyakorlatok keretében komplex, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek tervezése, szervezése és vezetése, ezek elemzése, dokumentálása, reflexiók, önreflexiók készítése;
- az óvodapedagógus-jelölt komplex egyéni szakmai gyakorlata, aminek időtartama a hatodik félévben 8–10 hét, az összes szakmai gyakorlaton belüli kreditértéke minimum 9 kredit;
- nemzetiségi óvodapedagógus szakirányon a nemzetiségi képzés gyakorlata legalább 6 kredit.

A nemzetiségi óvodapedagógus szakirányon a szakmai gyakorlat részben nemzetiségi nyelven, nemzetiségi óvodában folyik.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

8.4.1. A nemzetiségi óvodapedagógus a 3–7 éves gyermek magyar nyelven történő nevelése mellett felkészült a korosztály nemzetiségi nyelven történő nevelésére is.

8.4.2. A nemzetiségi óvodapedagógus szakirány tantárgyainak oktatása és vizsgái – beleértve a záróvizsgát is – az adott nemzetiségi nyelven folynak. A német nemzetiségi óvodapedagógus képzés esetében a teljes képzés ötven százaléka német nyelven folyik.

8.4.3. A nemzetiségi szakirányon a szakképzettség megszerzéséhez az adott nemzetiség nyelvéből felsőfokú (C1 szintű) idegennyelv-tudást kell elérni.

33. PEDAGÓGIA

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: pedagógia (Pedagogy)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: pedagógia alapszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Educationalist

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 142/0111

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A szak célja olyan pedagógiai szakemberek képzése, akik a társadalom, a kultúra, a tanulás és tanítás világát ismerik, átlátják, képesek oktatási-nevelési intézményekben, szakmai és civil szervezetekben, csoportok, egyének tanulását, fejlődését, fejlesztését segítő folyamatokhoz minőségi és felelős munkával hozzájárulni. Alkalmassak iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli oktatási és nevelési feladatok ellátásának segítésére; oktatási ügyekkel foglalkozó szervezetekben, intézményekben, alapszintű pedagógiai szakképzettséget igénylő feladatok ellátására. Elkötelezettek az élethosszig tartó tanulás mellett, feladataikat megfelelő autonómiával kezelik. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A pedagógia alapszakos bölcsész

a) tudása

- Alapvető ismeretei vannak a pedagógia területén, a pszichológia nevelésben, oktatásban, emberi kapcsolatokban való alkalmazásáról.
- Ismeri a személyiségfejlődés, a tanulás- és szociálpszichológia alapvető tényeit.
- Ismeri a szociológia, az antropológia alapfogalmait, tájékozott e diszciplínák és más, a neveléstudománnyal kapcsolatba kerülő tudományterület kapcsolódási lehetőségeiről.
- Érti a jelenkori társadalom, kultúra, és intézményei közötti alapvető összefüggéseket, a sokféleség és sokoldalúság szerepét.

- Érti a kommunikáció általános elméleteit, alkalmazásának formáit vertikális és horizontális irányban; alapszinten ismeri a neveléstudomány szaknyelvét anyanyelvén és egy idegen nyelven; érti az online kommunikáció fontosságát, ismeri a kommunikáció tereit, lehetőségeit.
- Érti a tanulóval, pedagógussal, szakmai vezetővel, illetve partnerekkel való kommunikáció alapelveit, a működés törvényszerűségeit.
- Érti a jelenkori magyar társadalom, iskolarendszer és tanulást szolgáló intézményrendszer kialakulását, alapvető összefüggéseit. Ismeri a különböző iskolai és iskolán kívüli nevelési és oktatási formációk, modellek lényegét.
- Ismeri a felnövekvő nemzedékek társadalmi beilleszkedését, szocializációját biztosító intézmények funkcióváltozásának főbb történelmi tényeit és folyamatát; érti a tanulás különböző tereinek és környezeteinek szerepét az élethosszig tartó és az élet, a kultúra minden területére kiterjedő tanulásban.
- Ismeri az oktatás-képzés, a tanulás fejlesztése, illetve a tanítással, neveléssel kapcsolatos innovációk főbb nemzetközi tendenciáit.
- Tájékozott a főbb pedagógiai paradigmákról, és ismeri gyakorlati megvalósulásának formáit.
- Ismeri a tanulás stratégiáit, módszereit, a tanulás és tanítás, nevelés támogatásának eljárásait különböző életkorú és kulturális háttérű tanulók esetében.
- Ismeri a különböző tanulói csoportok heterogenitásának jellemzőit, tisztában van az eltérő társadalmi háttérű, eltérő tanulási utakon érkező gyermekek, fiatalok nevelésének, oktatásának különböző lehetőségeivel.
- Érti az együttműködés és társas kapcsolatok szerepét a társadalmi kohézió és közjó szolgálatában, azonosítja és értelmezi ebben a pedagógiai segítő szerepét.
- Ismeri a különböző nevelési, oktatási és ezeket támogató projekt- és kutatási folyamatok tervezésének és kivitelezésének lépéseit, módszereit, ismeri a főbb iskolai minősítési eljárásokat, rendszerméréseket. Érti az erőforrások szerepét. Ismeri a vonatkozó etikai normákat.
- Ismeri a köznevelés, a civil szféra szervezetei és az egyéb oktatási intézmények szabályozását, működési elveit munkavállalói szempontból. Tájékozott a szakmájához kapcsolódó kompetenciákról és az egyes munkavállalóval szembeni elvárások lehetőségeiről.

b) képességei

- Képes a pedagógiai, pszichológiai jellegű, a nevelés, oktatás, kutatás, fejlesztés során vagy a szakmai társas együttműködésben keletkező problémák felismerésére.
- A pedagógia és társdiszciplínák köréből származó információk gyűjtésében, követésében képes az adott feladatban releváns nézőpontok szerint választani, ezeket munkájában, feladataiban alkalmazni vagy erre javaslatot tenni.
- Anyanyelvén és idegen nyelven, valamint az informatika legújabb eszközeivel képes hatékonyan kommunikálni, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni.

- Megfelelően tudja használni írásban és szóban a neveléstudomány és a társtudományok szaknyelvét, alapfogalmait. Meghatározott keretek között érvelni tud, megérti mások véleménynyilvánításának relevanciáját.
- Rendelkezik együttműködési, alkotó és kommunikációs képességgel, az elvégzett tevékenységek értékelésének, önértékelésének képességével, fejlett a reflektív kompetenciája.
- Feladatainak elvégzésekor képes figyelembe venni a köznevelési, a civil intézmények, a nevelési rendszerek társadalmi kontextusát és az itt észlelt sajátosságoknak megfelelő, adekvát gyakorlatot alkalmazni, vagy a meglévőhöz alkalmazkodni.
- Képes a tapasztalatból származó bizonyítékokat és szükség esetén tudományos érveket felsorakoztatni az egyes iskolai és iskolán kívüli nevelési-oktatási hatások, modellek alkalmazási lehetőségei kapcsán.
- Képes források felkutatására és összegyűjtésére a nevelés-oktatás-képzés terén folyó kutatások, fejlesztések, innovációk nemzetközi trendeknek releváns szempontok figyelembevételével. Képes az intézmények belső dokumentumainak pedagógiai alapú elemzésére, részt vesz intézmények, csoportok, egyének fejlesztési tervének készítésében, képes közreműködni ilyen tervek megvalósításában.
- Képes a tanulókhoz és a környezethez is alkalmazkodó, adaptív pedagógiai megoldások azonosítására és alkalmazására; a tanítás és tanulás szereplőinek segítséget adni feladataik ellátásához, szakmai repertoárjából ki tudja választani az adott esetben releváns megoldást, s azt személyre szólóan megtervezni, az adott tanulócsoporthoz illeszkedően alkalmazni.
- Képes hatékonyan közreműködni a köznevelési és egyéb társadalmi intézményekben felmerülő pedagógiai jellegű asszisztensi feladatok ellátásában, tervezésében, szervezésében. El tud végezni tanulási-tanítási célokra, folyamatokra és eredményekre irányuló részelemzést. Együttműködés során képes az életkori, társadalmi különbségekre tekintettel lenni.
- Képes a különböző kutatási módszerek közötti lehetőségek feltárására, a kutatási folyamat főbb lépéseinek megtervezésére, néhány kutatási módszer, eszköz alkalmazására; alkalmas elemzésekhez szükséges egyszerű háttérmunkálatok elvégzésére. Képes projekteken asszisztensként közreműködni.
- Képes a köznevelési vagy más, tanulást szolgáló intézmények jogszerű működéséhez hozzájárulni, közreműködik a szervezet céljainak megvalósításában, s maga is alakítja azt. Feladataiban mérlegelni képes önállóságának szintjét, javaslattal tud élni.

c) attitűdje

- Elfogadja, hogy az elmélet és gyakorlat, a neveléstudomány és a társdiszciplínák kölcsönhatásban állnak.
- Nyitott a társadalmi változásokkal változó pedagógiai jelenségvilág iránt, képviseli, hogy a tanuláshoz különböző helyei, terei, formái stb. vannak, a tudás, az emberi kompetencia fejlődésére ható szereplők kulturálisan sokszínűek, s társadalmi kölcsönhatásban állnak.
- Együttműködése bizalomalapú, nyitott az inklúzió és az adaptivitás szemléleteire.
- Nyitott a nemzetközi neveléstudományi trendek követésében, törekszik ehhez saját erőforrásainak önreflexív fejlesztésére.

- Tudatos a tanulás és tanítás támogatásában, a nevelési célok megvalósításában humánus, megértő, elfogadó, hiteles segítő.
- Képviseli az együttműködés fontosságát, a közjó szolgálatát.
- Folyamatosan átértékeli saját viszonyulásait a társadalmi és kulturális különbségekhez, a kisebbségek helyzete iránti érzékenység jellemzi, és feladatait a gyermeki és emberi jogok tisztelete mellett végzi.
- Fontosnak tartja szakmai munkájában a társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó problémák figyelembevételét, és magáévá teszi a méltányosság szemléletét.
- Képviseli a tudomány és a kutatás önállóságának fontosságát. Érdeklődik a különböző kutatási, fejlesztési, innovatív megoldások, az új trendek, módszerek, eszközök iránt. Elfogadja az erőforrásokkal való hatékony gazdálkodás fontosságát.
- Munkája során problémaérzékeny, megoldásai során a gyakorlat és az elmélet által felkínáltakat mérlegeli reflektív, elfogadja, hogy a hibázás a tanulás, továbblépés erőforrása lehet.
- Híve a tudásmegosztásnak, a folyamatos tanulásnak, képviseli, hogy egy tudásintenzív szervezet működése tagjainak felelőssége.
- Képviseli az egész életen át tartó tanulás és tudásmegosztás szükségességét. Elfogadja, hogy a jobb eredmények együttműködésben születnek.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómia és felelőssége

- A nevelési tevékenységgel együttműködő társ-szakterületeken végzendő feladatait - a kellő gyakorlat megszerzéséig - szakértői támogatás mellett végzi.
- Társadalmi kontextust érintő vizsgálatokat, támogató beavatkozásokat a célok és az érintettek érdekének felelős mérlegelésével önállóan is végez.
- Pedagógus, szakmai vezető megbízása alapján a rábízottakat és azok tevékenységét támogató feladatait önállóan, beszámolási és elszámolás kötelezettség mellett végzi. Kiskorúak segítésekor felelőssége korlátozott, mentorálása, támogatása szükséges.
- Kutatási és projektfeladataiért felelősséget vállal. Célhatékony az idő és energiafelhasználásban. Saját, esetleg korlátozott önállósággal végzett feladatától függetlenül a kutatás, projekt egészéért érzi felelősségét.
- Döntéseit kompetenciáinak reális ismeretében, felelősségének tudatában hozza meg.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, pedagógia, pszichológia, a művelődés és a tudomány világa) 10-12 kredit;
- a nevelés és oktatás elméleti alapjai (szocializáció, a nevelés és az oktatás alapvető története, társadalmi dimenziói, főbb pedagógiai, pszichológiai elméletek) 15-25 kredit;

- a pedagógiai tevékenység szervezeti keretei, főbb területei és ezek működésének pedagógiai vonatkozásai (nevelési és oktatási rendszerek, hálózatok, intézmények, valamint a működésükhöz, a fejlesztéshez és innovációhoz kötődő pedagógiai tevékenységek; társadalmi, kulturális, történeti kontextus; egyéni szakmai tudás, kompetenciataralmak) 30-45 kredit;
- a pedagógiai praxis művelésének, támogatásának és kutatásának módszerei, formái, eszközei (reflektív gyakorlat; a munka és a tanulás világa, tanulóközösségek; a rendszer-, a szervezeti és a személyes szintű támogatás célja, keretei, folyamata; módszerek, eszközök; projektek, pályázatok; empirikus és teoretikus kutatómódszertan) 50 kredit;
- választás szerinti szakma-specifikus ismeretek legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.

A pedagógia szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:

- specializációs pedagógiai modulok,
- más képzési terület alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat magában foglalja a köznevelés nevelő, valamint nevelő és oktató intézményeiben, a köznevelés pedagógiai szakszolgálati intézményeiben és a pedagógiai szakmai-szolgáltató, illetve szolgáltató intézményekben végzett szakmai gyakorlatot, valamint azon intézményekben (múzeumok, könyvtárak, gyűjtemények) végzett gyakorlatot, amelyekben a fejlesztő program közvetve kapcsolódik a pedagógiai munkához. A szakmai gyakorlaton a hallgató valós szituációban alkalmazza és kipróbálja megszerzett tudását, s azt probléma-orientált megközelítéssel továbbépíti. A szakmai gyakorlat időtartama a teljes képzés alatt 6-12 hét (240-480 óra).

8.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A szak lehetővé teszi más képzési terület alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kreditértékű specializáció formájában történő felvételét.

34. PÉNZÜGY ÉS SZÁMVITEL

Gazdaságtudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: pénzügy és számvitel (Finance and Accounting)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: közgazdász pénzügy és számvitel alapképzési szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Finance and Accounting

3. Képzési terület: gazdaságtudomány

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit, amelyből a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit,
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 343/0412

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzési célja pénzügyi és számviteli szakemberek képzése, akik korszerű, nemzetközi követelményeknek megfelelő közgazdasági műveltséggel, pénzügyi és számviteli alkalmazásokhoz elméleti ténybeli és módszertani ismeretekkel rendelkeznek, képesek az adatok valósághű előállítására, hasznosítására, a tudástőke, mint szervezeti vagyontárgy gyarapítására, a pénzügyi és számviteli rendszerek átlátására, működtetésére, fejlesztésére, stratégiai döntések meghozatalára, korszerű tervezési, gazdálkodási, elszámolási, kontrolling eljárások és módszerek alkalmazására, az intézményi feltételek formálására, nemzetközi, országos és regionális vállalkozások információs rendszerének áttekintésére, működtetésére, fejlesztési céljainak megvalósítását szolgáló helyzetfelmérésre és javaslattevésre, az érdekegyeztetési folyamatok koordinálására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Pénzügy és számvitel alapképzési szakon a közgazdász

a) tudása

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elem-

zési módszereknek. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projektvezetés szabályait és etikai normáit.

- Ismeri a pénzügy és a számvitel alapfogalmait, a pénzügyi termékeket és piacokat, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat.
- Ismeri a pénzügyi és számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a pénzügyi és a számviteli gondolkodás alapjait.
- Érti a vállalati gazdálkodás céljait, alapvető törvényszerűségeit.
- Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási, számviteli-adózási alrendszerét, a vállalati finanszírozás alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit.
- Elsajátította a pénzügyi, számviteli folyamatok tervezésének, szervezésének, irányításának, ellenőrzésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.
- Ismeri a hazai és nemzetközi adózási, számviteli szabályokat, a vállalkozások működésének (alapítás, működés, átalakulás, megszüntetés) számviteli, pénzügyi megjelenítését.
- Ismeri a pénzintézeti rendszer felépítését, az egyes pénzintézeti típusok sajátosságait, a hitelezési folyamatot, az értékpapír-piac működésének fontosabb elemeit.
- Ismeri az államháztartás feladatait és felépítését, a költségvetési gazdálkodás alapvető törvényszerűségeit, a költségvetési finanszírozás alapelveit és lehetséges technikáit, valamint a magyar ellenőrzési és felügyeleti rendszert.

b) képességei

- Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.
- Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére.
- Képes a pénzügyi és a számviteli nyilvántartási rendszerek használatára.
- Számviteli beszámolókat, pénzügyi kimutatásokat készít és elemez.
- Meg tudja határozni az adó-, illeték-, vám-, jövedék- és társadalombiztosítási kötelezettségeket, valamint el tudja készíteni az ezekhez kapcsolódó bevallásokat.
- Számviteli politika, számviteli szabályzatok készítésére képes.
- Gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására képes.
- Képes idegen nyelven kommunikálni.
- Képes önálló szakirodalmi feldolgozásra.

c) attitűdje

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően.
- Folyamatosan törekszik az önképzésre, tudása, ismeretei aktualizálására.
- Érdeklődik az innovációk iránt.

d) autonómiája és felelőssége

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.
- Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezettért és a munkatársakért.
- Alkalmasság önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése; általános és szakmai fejlődése).
- Felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartásáért, tevékenysége következményeiért, javaslataiért, döntéseiért.
- Munkáját a minőségi munkavégzés jellemzi.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- közgazdaságtani, módszertani és üzleti ismeretek (matematika, statisztika, informatika, mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, pénzügytan, vállalati gazdaságtan, gazdasági jog, marketing, számvitel menedzsment, üzleti kommunikáció, szaknyelv, környezet-gazdaságtan, egyéb alapozó üzleti ismeretek) 80-90 kredit;
- társadalomtudományi ismeretek (európai uniós, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, pszichológia, filozófia) 10-20 kredit;
- pénzügyi és számviteli szakmai ismeretek (pénzügyek, jog, pénzügyi számítások és pénzügyi piacok, adózási ismeretek, vállalatértékelés, pénzügyi számvitel, vezetői számvitel alapjai, elemzés-ellenőrzés módszertana, üzleti tervezés, a pénzügyi és számviteli informatika, sajátos számviteli esetek, elszámolására vonatkozó ismeretek továbbá választható specializációk) 70-90 kredit.

8.1.2. A pénzügyi és számviteli szakterület szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerzhető speciális ismeret kredit aránya a képzés egészén belül legfeljebb 30 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat egy félév, minimum tizenkettő hét összefüggő gyakorlat a felsőoktatási intézmény tantervében meghatározottak szerint.

35. POLITIKATUDOMÁNYOK

Állam- és Jogtudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: politikatudományok (Political Science)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: politológus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Political Scientist

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 313/0312

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja politológusok képzése, akik ismerik a társadalom politikai rendszerét és viszonyait, az alapvető politikai intézményeket és azok szellemi alapjait, a hatalom szervezetét és működését. Alkalmasak a politikával kapcsolatos szakértői tevékenységre, politikai elemzésre és kutatásra, szervezői és tanácsadói munkára. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A politológus

a) tudása

- Ismeri a társadalomtudományi fogalomkészlet minden fontosabb elemét, alapos történeti ismeretekkel bír, érti a közgondolkodásnál mélyebb összefüggéseket. Magabiztos módszertani tudással rendelkezik.
- Átfogóan ismeri a politika alapvető törvényszerűségeit, a társadalompolitikai rendszerét, a politikai intézményeket, szervezeteket és mozgalmakat.
- Ismeretei birtokában értelmezni tudja a politika konfliktusos folyamatait, a pártok és érdekszervezetek tevékenységét, elemezni tudja a választásokat és a politikai döntéshozatali folyamatokat.
- Alaposan ismeri az adott ország kormányzati rendszerét, hatalmi berendezkedését, az országos és helyi politika fő ágenseit és működésüket.

- Tisztában van a döntéshozatali folyamatok komplexitásával és a közpolitikai alternatívákkal.
- Tájékozott a politikai kultúra és tradíciók szerepéről, érti és elemezni képes a politikai kommunikáció folyamatait.
- Rendszeres elméleti ismeretekkel rendelkezik a politikai tevékenység legfontosabb összetevőiről, ismeri a politika esztétörténetét, az alapvető politikai elméleteket és ideológiákat.
- Elsajátította a politikatudomány alapvető fogalmait és a politikai elemzés tudományos módszereit.
- Ismeri a nemzetközi politika fő folyamatait, a főbb nemzetközi szervezeteket és a saját ország helyét a nemzetközi kapcsolatrendszerben.
- Ismeri az Európai Unió fő intézményeit és döntéshozatali folyamatait.
- Ismeri a politikai ismeretszerzés forrásait és az információfeldolgozás főbb módszereit.

b) képességei

- Képes a politikai folyamatok tárgyszerű elemzésére és értelmezésére, a politikai információk értékelésére.
- Képes a politikai problémák azonosítására, a döntéshozatali alternatívák értékelésére, ennek alapján szakértői tevékenység folytatására.
- Rendelkezik olyan kommunikatív kompetenciával, melynek révén hozzájárulhat szervezési és igazgatási problémák megoldásához a közigazgatás és a politikai tevékenység különböző szervezeti szintjein.
- Képes tudása felhasználásával a humán erőforrások feltárására és mozgósítására is egyes problémák megoldásában.
- Képes politikai szakértői, elemzői feladatok ellátására, humánpolitikai feladatok elvégzésére.
- Képes politikai intézmények működésével kapcsolatos ismeretek birtokában szervező, döntés-előkészítő, kapcsolattartó, kapcsolatépítő munka végzésére.
- Képes szervező és menedzseri feladatok ellátására a központi, regionális, valamint nemzetközi szervezetekben.
- Képes a politikai igazgatás és szervezés területén rendszerező és áttekintő képesség birtokában alapszintű problémák megoldására.
- Képes összehasonlító elemzések, szakértői anyagok készítésére szakterületén.
- Rendelkezik együttműködő, kapcsolatteremtő képességgel, kommunikációs készséggel, idegennyelv-tudással.
- A politológus érti és használni képes szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.

c) attitűdje

- A politológus számára fontos a tárgylagosság és a tolerancia, hogy a politika konfliktusos folyamataiban kellőképp eligazodjon, és szakmai tudását felhasználva képes legyen közérdekű megoldásokat előmozdítani.
- Nyitott arra, hogy a politikáról szerzett ismereteit hitelesen közvetítse.
- Követi szakmája fejlődését, az új felismeréseket, tényeket és tudományos következtetéseket megosztja környezetével.

- Elkötelezett a jogállam és demokrácia, a társadalmi egyenlőség eszméi iránt.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó és egyben kritikus az elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.
- Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmi-ségi világlátás önfejlesztő módszereire.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Képes önmaga továbbképzésére, a megoldásokhoz szükséges új ismeretek és tudás megszerzésére.
- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- A politikai tudás felelősséget is jelent: a politológus nehéz helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg szuverén döntését.
- Törekszik arra is, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Szakmai és társadalmi fórumokon szuverén szereplőként jeleníti meg nézeteit, felelősen képviseli szervezeti egységét és szakmai csoportját.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- társadalomtudományi alapismeretek (szociológia, társadalomfilozófia, társadalomelmélet, közgazdaságtan, a kommunikációelmélet alapjai) 20-30 kredit;
- a politológia szakmai ismeretei (politikatudomány alapjai, egyetemes és magyar politikai gondolkodás története, XX. századi társadalom és politikatörténet, magyar politikai rendszer, jogi ismeretek, nemzetközi viszonyok elmélete, módszertani ismeretek) 110-160 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, négy hét egybefüggő szakmai gyakorlat.

36. PROGRAMTERVEZŐ INFORMATIKUS

Informatikai Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: programtervező informatikus (Computer Science)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: programtervező informatikus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Computer Scientist

3. Képzési terület: informatika

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 481/0613

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja programtervező informatikusok képzése, akik képesek szoftverorientált információs technológiai eszközök és rendszerek létrehozási, bevezetési, működtetési, szervizelési, fejlesztési, alkalmazási tevékenységét önállóan és csoportmunkában ellátni. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A programtervező informatikus

a) tudása

- Ismeri az informatikai szakterület tudásanyagát megalapozó általános és specifikus matematikai, számítástudományi elveket, tényeket, szabályokat, összefüggéseket és eljárásokat. Az érintett területek: analízis (kalkulus), numerikus analízis, diszkrét matematika, lineáris algebra, operációkutatás, valószínűségszámítás és statisztika, logikai alapok, számításelmélet, algoritmusok tervezése és elemzése, automaták és formális nyelvek, mesterséges intelligencia alapjai.
- Ismeri és érti az informatikai szakterület legfontosabb általános elméleteit, összefüggéseit, tényanyagát és az ezekhez szükséges felépítő fogalomrendszert, különösen az alábbi területeken: a programozás módszertani alapjai, programozási nyelvek, fordítóprogramok, alkalmazások fejlesztése, programozási környezet; számítógép architektúrák, operációs rendszerek, számítógépes hálózatok, osztott rendszerek, az adatbázisok elméleti alapjai.

- Ismeri az informatikai szakterület tervezési, fejlesztési, működtetési és irányítási folyamatainak alapvető feladatmegoldási elveit, módszereit és eljárásait, különösen - választott specializációjának megfelelően - a következő területeken: programozási technológia, adatbázisok felépítése és menedzselése, vállalati információs rendszerek felépítése és menedzselése, internet eszközök és szolgáltatások fejlesztése, térinformatikai rendszerek fejlesztése, osztott rendszerek felépítése, menedzselése, információbiztonság, logika informatikai alkalmazásai.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a rendszertervezés alapjai és a projektmenedzsment módszertanok területén.
- Rendelkezik az informatikai szakterület megfelelő szakspecifikus eszközeinek ismeretével az eszközök kiválasztásához és a feladatok elvégzéséhez, különösen - specializációjának megfelelően - az alábbi területeken: számítógépes grafika, szakértői rendszerek, multimédia alkalmazások, numerikus számítási rendszerek, térinformatika, információbiztonság, adatbázis kezelő rendszerek.
- Az angol nyelvtudása eléri a képzéshez, az angol nyelvű szakirodalom megismeréséhez, a szakszöveg megértéshez, feldolgozásához, és a szakképzettséggel ellátható szakmai feladatokhoz elvégzéséhez szükséges, valamint a folyamatos szakmai önképzéshez szükséges szintet.
- Ismeri a szakszerű és hatékony szakmai kommunikáció speciális informatikai eszközeit és módszereit.
- Ismeri és érti az informatikai szakterület legfontosabb etikai és jogi, közgazdasági vonatkozásait, társadalmi hatásait.

b) képességei

- Képes az általános és specifikus matematikai, számítástudományi elveket, tényeket, szabályokat, összefüggéseket alkalmazni informatikai szakterületen.
- Képes az informatika formális modelljeinek alkalmazására.
- Képes az informatikai szakterület tudásanyagát alkalmazni algoritmusok tervezésére, elemzésére és implementálására a legfontosabb programozási paradigmák figyelembe vételével.
- Képes az informatikai szakterület tudásanyagát alkalmazni meglévő rendszertervek értelmezése és szoftverfejlesztési módszertanok és technológiák alkalmazása során, különös tekintettel a projekt munkában történő szoftverfejlesztésre, dokumentálásra, tesztelésre, kódminőség ellenőrzésre, validálásra.
- Képes az informatikai szakterület tudásanyagát alkalmazni mesterséges intelligencia technikák, eszközök használata során.
- Képes az informatikai szakterület tudásanyagát alkalmazni osztott rendszerek használata során.
- Képes az informatikai szakterület tudásanyagát alkalmazni WEB-es alkalmazások fejlesztésére.
- Képes az informatikai szakterület tudásanyagát alkalmazni numerikus számítási rendszerek modellezése és megvalósítása során.

- Képes az informatikai szakterület tervezési, fejlesztési, üzemeltetési és irányítási rutinfeladatainak ellátására szoftver rendszerek, adatbázis kezelő rendszerek, vállalati információs rendszerek, döntéstámogató rendszerek, szakértői rendszerek esetében.
- Képes az informatikai szakterület tudásanyagát alkalmazni térinformatikai rendszerek használata során.
- Képes az informatikai szakterület tudásanyagát alkalmazni információbiztonsági és kriptográfiai problémák esetében.
- Képes az informatikai rendszerek fejlesztésével, használatával kapcsolatos jogi szabályozás alkalmazására, a jogi adatbázisok készség szintű használatára.
- Anyanyelvén képes szakmai szakterületi kommunikációra és kooperációra. Legalább angol nyelven képes alapszintű szakmai kommunikációra és együttműködésre.
- Képes csapatban történő munkavégzés során együttműködni informatikai és más szakterületek szakembereivel.
- Képes saját álláspontja kialakítására és annak vitákban való megvédésére az általános társadalmi, gazdasági és speciális informatikai kérdésekben.
- Képes a szakmai információforrások használatára, a megoldandó problémához szükséges ismeretanyag megkeresésére. Meglévő ismereteire alapozva hatékonyan sajátít el új technológiákat és paradigmákat.
- Képes informatikai tudását az elsajátított matematikai, számítástudományi elvek, tények, szabályok, eljárások alapján folyamatosan fejleszteni.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli informatikai szakterülete szakmai alapelveit.
- Nyitott a képesítésével, szakterületével kapcsolatos szakmai, technológiai fejlődés és innováció megismerésére és befogadására.
- Fontosnak tartja az informatikai szakmai eredmények közvetítését szakmai és nem szakmai körök számára.
- Fontosnak tartja a környezettudatos magatartás, a társadalmi felelősségvállalás közvetítését és megvalósítását.
- Elfogadja az informatikai szakma munka- és szervezeti kultúra szabályait, etikai elveit.
- Reflektív módon tekint saját szakmai kompetenciáira és tevékenységére.
- Törekszik a folyamatos szakmai képzésre és általános önképzésre.
- Törekszik más szakterületek szakembereivel való együttműködésre.
- Munkája során figyelembe veszi az informatikai szakterület jogi előírásait.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal szakmai tevékenységéért.
- Szakmai konfliktusok esetén konstruktív hozzáállást tanúsít.
- Törekszik a hatékony és minőségi munkavégzésre.
- Felelősséggel vállalja részfeladatok megoldását komplex szoftverfejlesztési feladatok megoldásában.
- Felelősséggel dönt saját tudásának fejlesztéséről és karrierjének építéséről.

- Munkáját az információbiztonsági szempontok tiszteletben tartásával végzi.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- matematikai és számítástudományi ismeretek: 60-75 kredit;
- informatikai ismeretek, a szakdolgozat elkészítésének kreditértékével együtt: 80-130 kredit.

8.1.2. Differenciált, választható, sajátos kompetenciákat eredményező szakmai ismeretek aránya a képzés egészén belül 36-60 kredit. Különösen javasolt specializációk és azok szakterületei:

- modellező informatikus (matematikai és alkalmazott matematikai ismeretek 24-52 kredit, informatikai alkalmazói ismeretek 8-12 kredit);
- szoftverfejlesztő informatikus (informatikai ismeretek 36-60 kredit);
- szoftveralkalmazó informatikus (informatikai alkalmazói ismeretek 36-60 kredit);
- térinformatikus (földrajzi és térképészeti alapismeretek 10-12 kredit, térinformatikai szakmai ismeretek 26-50 kredit);
- adatmodellezés és információbiztonság (matematikai és számítástudományi alapismeretek 10-12 kredit, informatikai ismeretek 26-50 kredit);
- komputer grafika és képfeldolgozás (matematikai és számítástudományi ismeretek 10-12 kredit, informatikai ismeretek 26-50 kredit);
- adatbázis rendszerek üzemeltetése, fejlesztése (informatikai ismeretek 3-60 kredit).

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat egyéni vagy csoportmunkában erre alkalmas szervezetnél vagy a felsőoktatási intézmény gyakorlóhelyén teljesítendő legalább nyolc hétig tartó (320 igazolt munkaórát tartalmazó) projekt-struktúrájú gyakorlat.

37. PSZICHOLÓGIA

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: pszichológia (Psychology)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: viselkedéselemző
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Human Behavior Analyst

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat a műhelymunkákból készített portfólió, amelyhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 311/0313

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja viselkedéselemző szakemberek képzése, akik a pszichológia tudomány elméleti alapismereteinek és alapvető módszereinek birtokában - szakmai vezetés mellett - alkalmasak a pszichológia alkalmazott ágaiban feladatok ellátására. A képzés során olyan készségeket és technikákat sajátítanak el, amelyek révén alapfokon képessé válnak az egyének, a csoportok és szervezetek megismerésére, illetve fejlesztésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A viselkedéselemző

a) tudása

- Ismeri a filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret, alapozó elméleti tárgyak (bevezetés a pszichológiába, a pszichológia főbb területei; a pszichológia biológiai alapjai) bevezető elméleteit.
- Ismeri a társadalomlélektan (szociális megismerés, attitűdszerveződés, kognitív stílus, egyéni és társadalmi nézetrendszerek, társas viselkedés, segítő és agresszív viselkedés, szociális szerep, társadalmi identitás) legfontosabb szakkifejezéseit és jelenségeit, az európai identitás alakulásának alapvető szövegeit, kontextusait.
- Ismeri a pszichológia jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.

- Átlátja a szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.
- Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a pszichológia fő jellemző kutatási kérdéseinek elemző és értelmezési területein.
- Tisztában van azzal, hogy a viselkedéselemző képességgel milyen munkavállalási lehetőségei vannak, és e munkakörökre milyen előírások és szabályok érvényesek.
- Szakterületéhez szükséges szinten ismer legalább egy idegen nyelvet, különös tekintettel a szakterminológiára.
- Tisztában van azzal, hogy a szakképzettséggel ellátható feladatkör a pszichológus-asszisztensi munkakörnek felel meg.

b) képességei

- Képes értelmezni a pszichológiai jelenségeket, és ismeri a pszichológia tudományának történelmi beágyazottságát.
- Képes az ok-okozati összefüggések meglátására, logikus gondolkodásra, összefoglaló elemzések elkészítésére.
- Képes az emberi viselkedés differenciált észlelésére és a helyzetek hatékony felismerésére.
- Képes szakember irányítása mellett egyszerűbb tesztek felvételére és kiértékelésére.
- Képes alkalmazni a modern prezentációs eszközöket és önálló prezentációt tartani a különböző szakspecifikus területeken.
- Képes értelmezni, hogy melyek azok a feladatok, amelyeket szakmai kompetenciájával lefed, és ezt a hatáskört nem lépi át.

c) attitűdje

- Képes a kooperatív együttműködésre, csoportos feladatok megoldására.
- Érzékenységet és érdeklődést mutat a pszichológiai jelenségek és problémák meglátására.
- Rendelkezik hatékony kommunikációs és problémamegoldó készséggel.
- Emberi kapcsolataiban etikus és humánus viselkedés jellemzi.
- Rendelkezik ismeretei alkalmazása során empátiával, toleranciával, rugalmassággal, kreativitással.
- Rendelkezik egyéni munkájában reális önismerettel, önértékeléssel, sikerorientáltsággal.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Rendelkezik a másokkal való szakmai és szakmaközi együttműködés képességével.
- Rendelkezik a szakmai önképzés képességével, valamint a folyamatos személyiségfejlődés és fejlesztés igényével.
- Rendelkezik a kezdeményezés, az önálló és közösségi döntéshozatal képességeivel.
- Rendelkezik egyéni és közösségi felelősségtudattal, felelősségvállalással.
- Felelősséget vállal az elvégzett munkáiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Tudatosan képviseli a közösség-szervezés módszereit, ismereteit, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.

- Felelősséget vállal a rábízott csoportok, közösségek fejlesztési tevékenységei területén.
- Tudatosan és felelősen képviseli, hogy végzettségével nem lépi át saját kompetenciájának határait, és ezen kívül eső feladatot nem vállal.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül

- általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek [filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret, valamint szakspecifikus elméleti alapozó tárgyak (bevezetés a pszichológiába, a pszichológia főbb területei, a pszichológia biológiai alapjai), szakterület gyakorlati készséget fejlesztő ismeretei (általános és pszichológiai statisztika)] 25-35 kredit;
- általános szakterületi ismeretek, alaptudományi tanulmányok (kísérleti és általános lélektan észlelési folyamatok, a figyelem kognitív és aktivációs vonatkozásai, a tanulás elméletei, az emlékezet kognitív modelljei, a képzelet, a gondolkodás törvényszerűségei, motiváció és emóció 80-85 kredit;
 - evolúciós pszichológia és fejlődéslélektan - evolúciós modellek, fejlődéslélektani modellek, kognitív és szenzomotoros fejlődés, beszédfejlődés, érzelmi és morális fejlődés, szociális megismerés és szociális kompetencia, szocializáció, kötődés, én-tudat fejlődése, identitás;
 - személyiséglélektan - személyiségelméletek, modellek, egyszerű diagnosztikai eszközök és alkalmazásuk;
 - társadalomlélektan - szociális megismerés, attitűdszerveződés, kognitív stílus, egyéni és társadalmi nézetrendszerek, társas viselkedés, segítő és agresszív viselkedés, szociális szerep, társadalmi identitás);
- határtudományok és kutatósmódszertan (pszichofiziológia, neurológia, társadalmi és bölcsészettudományi tanulmányok; differenciált tudományági kutatósmódszertan) 50 kredit;
- a pszichológia alkalmazása és története (a pszichológia alkalmazott területeinek rendszere és módszertana - vezetéspszichológia, iskolapszichológia, a tanácsadás pszichológiája, egészségpszichológia, klinikai pszichológia, pszichoterápia; pszichológiatörténet; pszichológus etika és jogi ismeretek) 5-10 kredit.

38. RÉGÉSZET

Bölcsészettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: régészet (Archeology)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: régészet alapszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Archaeology
- régészeti szakterületek: őskori régészet, antik régészet, római régészet, késő antik régészet, kora keresztény régészet, Barbaricum régészete, népvándorlás kori régészet, magyar őstörténet, bizánci régészet, egyháztörténet, középkori régészet, a középkori Közel-Kelet régészete, az ókori Elő-Ázsia régészete, az eurázsiai térség régészete, Ázsia régészete, archaeometria, roncsolásmentes régészet

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- intézményen kívüli összefüggő szakmai gyakorlathoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területeinek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 225/0222

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja régészet alapszakos bölcsészek képzése, akik a régészet általános ismeretanyagából és választott két szakterületből jó felkészültséggel rendelkeznek, képesek az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére. Jártasak a magyar és idegen nyelvű szakirodalomban. Alkalmasak szakmai irányítás alatt régészeti terepi és egyéb örökségvédelmi feladatok ellátására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A régészet alapszakos bölcsész

a) tudása

- Tájékozott a régészet általános ismeretanyagában, ismeri annak módszertanát, legfontosabb szakkifejezéseit és szakirodalmát. Tájékozott a régészet különböző természettudományos módszereiben, és ismeri azok felhasználási lehetőségeit.
- Ismeri a régészeti felderítés és feltárás módszertanát.

- Ismeri a régészeti muzeológia módszereit és feladatkörét.
- Tájékozott legalább két régészeti szakterület speciális ismeretanyagában, ismeri annak legfontosabb problémaköreit, módszertanát, szakkifejezéseit és szakirodalmát. Történeti korok esetében ismeri az alapvető írásos forrásokat.
- Ismeri a tudományos közlés formai és tartalmi követelményeit.
- Általános tájékozottsággal rendelkezik néhány más tudományterület szakmai problémáiról.

b) képességei

- Képes az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére.
- Képes a szakirodalomból szerzett információk kritikus elemzésére és feldolgozására.
- Képes az információk, érvek és elemzések különböző szempontok szerinti bemutatására, átgondolására.
- Képes mesterfokozatú régész irányításával régészeti források és lelőhelyek felkutatására, feltárására és dokumentálására.
- Képes a feltárt és dokumentált régészeti források és lelőhelyek tudományos igényű feldolgozására és közlésére.
- Képes megoldási javaslatokat adni a régészeti kutatás során felmerülő problémák értelmezésére, hatékonyan alkalmazza a tanulmányai során elsajátított problémamegoldó technikákat.
- Képes felhasználni a régészet rokon tudományterületeinek eredményeit.
- Képes idegen nyelven és az informatika eszközeivel is hatékonyan kommunikálni.

c) attitűdje

- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Céltudatos magatartással törekszik értékek feltárására és megtartására.
- Hitelesen közvetíti a társadalom számára a régészet gondolkodásmódját és tudományos eredményeit.
- Tudatosan képviseli szakmájának nyelvi és kommunikációs normáit.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik a régészet rokon tudományterületeivel való együttműködésre.
- Törekszik általános és szaknyelvi tudásának fejlesztésére.
- Minőség- és felelősségtudattal rendelkezik, törekszik együttműködő, kommunikációs és problémamegoldó készségeinek fejlesztésére.
- Törekszik szakmai hivatástudatának kialakítására és önképzésre.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget érez Magyarország és a világ kulturális örökségének megőrzéséért.
- Hatékonyan együttműködik a régészet területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi szakmai közösségekkel.
- Felelősséget vállal magyar és idegen nyelvű szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.

- Felelősséget vállal hivatása gyakorlása során a rábízott egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzéshez kapcsolódó bölcsészettudományi, társadalomtudományi ismeretek 26-42 kredit:
 - általános alapozó ismeretek (latin nyelv, filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret, történelemtudomány) 16-32 kredit,
 - más tudományterületek ismeretei 10 kredit;
- régészeti szakmai ismeretek: 100-150 kredit, amelyből
 - szakmai alapozó és módszertani tárgyak (bevezetés a régészet különböző területeibe, régészetszaktudomány, a régészet természettudományos módszerei, a régészettel rokon területek ismeretei) 30-60 kredit,
 - tereptan és terepmunka (évenként legalább két hét ásatási gyakorlat) 6-12 kredit,
 - muzeológia 4-8 kredit,
 - egyes régészeti szakterületekhez kapcsolódó ismeretek (két választott szakterület) 60-70 kredit.

A képző intézmény által ajánlott szakterület lehet: őskori régészet, antik régészet, római régészet, késő antik régészet, kora keresztény régészet, Barbaricum régészete, népvándorlás kori régészet, magyar őstörténet, bizánci régészet, egyháztörténet, középkori régészet, a középkori Közel-Kelet régészete, az ókori Elő-Ázsia régészete, az eurázsiai térség régészete, Ázsia régészete, archaeometria, roncsolásmentes régészet.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a felsőoktatási intézmény által kijelölt területen tanévenként legalább két hét ásatási gyakorlat.

39. REKREÁCIÓ ÉS ÉLETMÓD

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: rekreáció és életmód (Recreation Management and Health Promotion)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- a szakképzettség: rekreáció és életmód szakember
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Recreation and Health Promotion Manager

3. Képzési terület: sporttudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 8 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 813/1014

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja rekreáció és életmód szakemberek képzése, akik képesek a szervező, oktató és tanácsadó szerep betöltésére a sport (kiemelten a szabadidősport), a rekreáció és az egészséges életmód-tanácsadás, továbbá üzleti területen, valamint sportszervezetekben, egészségügyi, szociális, nevelési-oktatási intézményekben, illetve civil szervezetekben. Képesek minden korosztály számára egészségmegőrző és sportfoglalkozások (rekreációs edzésprogramok) vezetésére és szervezésére. Alkalmassak sportrendezvények, aktív turisztikai programok, táborok, túrák önálló tervezésére, megszervezésére és azok levezetésére. Ismerik és alkalmazzák a fizikai aktivitás és a sporttevékenységek egészség- és életmódkultúrára gyakorolt komplex hatását, vezetési és szakterületi jártasságuk segítségével hozzájárulnak a sport, a rekreációs és a mentálhigiénés kultúra kialakításához, feltételeinek megteremtéséhez, illetve gazdagításához. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A rekreáció és életmód szakember

a) tudása

- Ismeri a fizikai és szellemi rekreációs tevékenységek rendszerét.
- Ismeri a rekreációs céllal űzhető sportok mozgásanyagát.
- Átlátja a rekreáció általános folyamatait, rendszereit, valamint ezek működését.

- Ismeri a rekreációs és szabadidősport foglalkozások, mozgásprogramok levezetésének és szervezésének módszereit és technikáit.
- Ismeri az életkorhoz, a nemhez és az egészségi állapothoz igazított rendszeres fizikai aktivitás emberi szervezetre gyakorolt, tudományosan bizonyított hatásait.
- Ismeri a rekreáció lehetséges színtereit, a beltéri és a szabadban végzett rekreációs tevékenységek szervezésének és lebonyolításának feltételeit, szabályozási környezetét és fenntartható, szakszerű módszereit.
- Ismeri az egészséges emberi szervezet alapvető testi, lelki működését és a helytelen életmódból fakadó egészségkárosító tényezőket.
- Ismeri az egészség és életmód fejlesztésének lehetőségeit és módszereit.
- Ismeri az életen át tartó rekreációs és egészségfejlesztési aktivitás kialakításának és fenntartásának pedagógiai, pszichológiai és kommunikációs feltételeit.
- Ismeri a rekreációs szervezéshez és a programok levezetéséhez szükséges alapvető sporttudományi, szervezéstudományi ismereteket és módszereket.
- Rendelkezik az emberi magatartás befolyásolásához szükséges kommunikációs és szociális készségekkel, valamint pedagógiai ismeretekkel.
- Ismeri a testkultúra, egészségkultúra és a környezetkultúra alapfogalmait, fejlesztésük eszközrendszereit, módszereit és eljárásait.
- Ismeri a testnevelés, a sport és a rekreáció szervezeti és kapcsolatrendszerét, általános folyamatait, ezek felépítését és működését.
- Tisztában van a sport és a rekreáció szabályozási környezetével, a szabályozás folyamatával.
- Ismeri és érti az emberi erőforrások alkalmazásához szükséges gazdasági, szervezéstudományi, pedagógiai, pszichológiai, szociológiai törvényszerűségeket.
- Ismeri a sport, fizikai aktivitás társadalmi integrációt elősegítő funkcióját (fogytékkel élők, hátrányos helyzetűek, szenvedélybetegek).
- Ismeri a szakterületén alkalmazható tanácsadási, konfliktuskezelési módokat, kommunikációs stratégiákat és módszereket.
- Rendelkezik a szakterületükhöz tartozó jogi és gazdasági, valamint alapvető kommunikációs és tömegkommunikációs ismeretekkel.

b) képességei

- Képes minden korosztály számára egészségmegőrző és sportfoglalkozások (rekreációs edzésprogramok) vezetésére és szervezésére.
- Képes a fizikai rekreációs programokhoz szükséges motoros képességek felmérésére, motoros programok tervezésére és mozgáselemezésre.
- Képes sportrendezvények, aktív turisztikai programok, táborok, túrák önálló tervezésére, megszervezésére és azok levezetésére.
- Képes sport, szociokulturális-, turisztikai- és rendezvény animációs programok tervezésére, szervezésére és lebonyolítására.
- Képes az egészség- és életmódkultúra feltételeinek megteremtésére, valamint az egészségtudatos életmód tervezésére, az egészségfejlesztésre, a rekreációs és mentálhigiénés

kultúra kialakítására, feltételeinek megteremtésére és korrekciójára a családokban és társadalmi, egészségügyi, szociális, nevelési-oktatási intézményekben, civil szervezetekben.

- Képes rekreációs és egészségfejlesztő életmódprogramok önálló tervezésére, kidolgozására és gyakorlati megvalósítására.
- Képes egészségmegőrzést, rehabilitációt szolgáló intézményekben rekreációs aktivitási programok tervezésére, foglalkozások megszervezésére és lefolytatására.
- Képes a fittségi és wellness tevékenységek szervezésére, koordinálására, illetve gyakorlati megvalósításukban való aktív részvételre.
- Képes az elsajátított szakmai, jogi, gazdasági, valamint szervezési és vezetési ismeretek hatékony gyakorlati alkalmazására.
- Képes sport- és rekreációs-szervezői, -vezetői és életmód-tanácsadói tevékenységek ellátására.
- Képes a sportszervezeteknél, önkormányzatoknál, rekreációs intézményeknél, rendezvény-szervezéssel foglalkozó szervezeteknél szervezői és vezetői feladatok ellátására.
- Hatékonyan alkalmazza a szakterületén használatos korszerű informatikai rendszereket, eszközöket.
- Képes a szakterületi erőforrások felkutatására, bevonására és az azokkal történő gazdálkodásra.

c) attitűdje

- Rendelkezik az egészségkultúra, az életminőség, valamint a rekreáció korszerű (egészségtudatos) szemléletével, nézeteit szűkebb és tágabb társadalmi körben terjeszti.
- Értéknek tekinti az egészség- és életmódkultúrát megalapozó és fejlesztő rekreációt, illetve életminőséget.
- Azonosul a rekreáció és az életminőség korszerű szemléletével, nézeteit formális és informális közegben is terjeszti.
- Szociális, pedagógiai és szakterületi ismeretei révén eredményesen alakíthatja az általa foglalkoztatottak egészségszemléletét.
- Az etikai, jogi, gazdasági, valamint tömegkommunikációs ismeretei átadásával hozzájárul az egyének különböző helyszíni és fajtájú sporttevékenységekbe történő beilleszkedéséhez.
- Tiszteletben tartja az emberi méltóságot és jogokat a testkulturális területen végzett munkája során, különös tekintettel a saját szakterületén előforduló esetekre.
- A testkulturális területen végzett munkája során tiszteletben tartja a szociokulturális környezethez, illetve a fogyatékkal élőkhez tartozók emberi méltóságát és jogait.
- Törekszik az élethosszig tartó és az élet egészére kiterjedő tanulásra.
- Mélyen elkötelezett a minőségi sportszakmai munkavégzés mellett.
- Igényes munkavégzésével hozzájárul a testkultúra, a rekreációs és egészségkultúra színvonalának emeléséhez.
- Törekszik arra, hogy a szakmai problémákat lehetőség szerint másokkal, más szervezetekkel együttműködve oldja meg.

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Személyes példamutatásával elősegíti környezete sportolással kapcsolatos pozitív szemléletmódjának alakítását.

d) autonómiája és felelőssége

- A sport- és az egészségkultúra, valamint az életminőség fejlesztése terén szerzett magas szintű tudását az emberek életminőségének javítására szenteli.
- Elkötelezett és igényes munkavégzésével hozzájárul a testkultúra, a rekreációs és az egészségkultúra színvonalának emeléséhez.
- Önállóan, a hiteles szakmai forrásokra támaszkodva tekinti át és elemzi a testkultúra, illetve az egészségkultúra kérdéseit, és a problémákra megoldási javaslatokat fogalmaz meg.
- Koherens álláspontot alakít ki a holisztikus értelemben vett egészségről, és álláspontját modern kommunikációs eszközökkel is terjeszti.
- Szakmai felelősségének tudatában fejleszti a vele kapcsolatba kerülők személyiségét a testnevelés és sport, rekreáció társadalmi szerepének, fontosságának hangsúlyozásával.
- Tudatosan képviseli szakterületének korszerű elméleteit és módszereit.
- Minden esetben a fair play szellemében tevékenykedik, amivel mintát ad teljes környezetének.
- A sport- és az egészségkultúra, valamint az életminőség fejlesztése terén szerzett magas szintű tudását az emberek életminőségének javítására szenteli.
- Elkötelezett és igényes munkavégzésével hozzájárul a testkultúra, a rekreációs és az egészségkultúra színvonalának emeléséhez.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül a szakdolgozat elkészítésével együtt:

- sporttudomány 80-100 kredit;
- egészségtudomány 30-45 kredit;
- társadalom és gazdaságtudomány 20-40 kredit;
- közismereti alapismeretek 10-15 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzési időszakhoz igazodó bontásban szervezett, legalább 200 óra időtartamot elérő és 400 órát meg nem haladó sportegyesületekben, sportklubokban, sportlétesítményekben, közművelődési intézményekben, sport- és életmód-táborokban, rendezvényeken, túrákon, illetve gyógyfürdőkben, fitness és wellness központokban, szállodákban végzett gyakorlat. Kreditértéke 8 kredit a sporttudomány tudományágon belül a szakirány részeként.

40. SPORTSZERVEZÉS

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: sportszervezés (Sports Management)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettséget oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- a szakképzettség: sportszervező
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Sports Manager

3. Képzési terület: sporttudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 8 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 813/1014

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja sportszervező szakemberek képzése, akik képesek fejlesztő és szervező szerep betöltésére a sport területén sportszervezetekben, nevelési-oktatási intézményekben, illetve civil szervezetekben, alkalmasak a rendelkezésre álló erőforrások tervezésére, megszerzésére és vezetésére. Alkalmazzák a fizikai aktivitás és a sporttevékenységek egészség- és életmódkultúrára gyakorolt komplex hatását, vezetési és szakterületi jártasságuk segítségével hozzájárulnak a sport- és a mentálhigiénés kultúra kialakításához, feltételeinek megteremtéséhez, illetve gazdagításához. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A sportszervező

a) tudása

- Ismeri a testnevelés és a sportmozgalom célkitűzéseit, szervezeti és kapcsolatrendszerét. Birtokában van a sporttudomány és a szervezés- és vezetéstudomány alapvető szakmai szókincsének, kifejezési és fogalmazási sajátosságainak anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Ismeri az alapvető sporttudományi, sportgazdasági, vezetéselméleti, szervezéstudományi és projektmenedzsment módszereket, elméleteket és gyakorlatokat.
- Ismeri az emberi erőforrások testkultúra területén történő alkalmazásához szükséges pedagógiai, pszichológiai, szociológiai törvényszerűségeket.

- A sportszervezetek működéséhez, működtetéséhez szükséges gazdasági, vezetéselméleti, és szervezéstudományi ismeretekkel rendelkezik.
- Rendelkezik a sporttudomány és a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, fejlődési jellegzetességeinek és összefüggéseinek ismeretével a releváns társadalmi, gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra, a társadalmi, gazdasági ágazati szerkezetére és komplex rendszerére vonatkozóan.
- Tisztában van a sportszervezetek struktúrájával, működésével és kapcsolatrendszerével, az érintett társadalmi, gazdasági szereplők viselkedését meghatározó külső és belső környezeti tényezőkkel, a társadalmi, gazdasági viselkedés, döntések információs és motivációs tényezőivel.

b) képességei

- Sportszervezetben szervezői tevékenységet tervez, szervez, irányít és ellenőriz.
- Képes az elsajátított gazdasági, szervezési, vezetési és jogi ismeretek hatékony alkalmazására.
- Sportszervezetet vagy szervezeti egységét vezeti, működési folyamatait tervezi, irányítja, az erőforrásokkal gazdálkodik.
- Az élethosszig tartó tanulás révén az önfejlesztésre, az életpálya építésre vonatkozóan önálló tervet, pályaképet dolgoz ki.
- A tanult elméleteket és módszereket hatékonyan alkalmazza, következtetéseket fogalmaz meg, javaslatokat tesz és döntéseket hoz.
- Képes tudását folyamatosan és önállóan fejleszteni.

c) attitűdje

- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.
- Elkötelezett a sportszervezetek hatékony és eredményes gazdasági működtetése iránt.
- Projektekben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező, kész a hibák kijavítására, erre munkatársait is ösztönzi.
- Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, sportszervezet tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.
- Kötelességének tartja a szakterület szerint releváns, kapcsolódó más szakpolitikák, jogszabályok követését, alkalmazását, illetve betartását.
- Elfogadja és elismeri az életpálya-tervezés fontosságát. Törekszik az életén át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.
- Törekszik mások véleményét, a sportágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ideértve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.
- Korszerű sportgazdasági szemlélettel, megfelelő kapcsolatteremtő, problémafelismerő és -megoldó képességgel, valamint együttműködési és kommunikációs készséggel rendelkezik.

d) autonómiája és felelőssége

- Feladatait általános felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi.

- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.
- Projektek, csoportmunkák, szervezeti egységek tagjaként a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi.
- Felelősséget vállal elemzései, javaslatai, döntései következményeiért más szakpolitikák tekintetében is.
- Önállóan azonosítja képzési, fejlődési igényeit, önállóan és felelősséggel tervezi és szükség szerint szervezi szakmai és általános fejlődését, beosztottjait is segíti ebben.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzetséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül szakdolgozat elkészítésével együtt:

- sporttudomány 90-110 kredit;
- gazdaságtudomány 30-50 kredit;
- egészségtudomány 10-20 kredit;
- közismereti alapismeretek 10-20 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzési időszakhoz igazodó bontásban szervezett, legalább 200 óra időtartamot elérő és 400 órát meg nem haladó, gyógyfürdőkben, szállodákban, sportegyesületekben, fitnesztermekben, közművelődési intézményekben végzett gyakorlat. Kreditértéke 8 kredit a sporttudomány tudományágon belül.

41. SZABAD BÖLCSÉSZET

Bölcsészettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: szabad bölcsészet (Liberal Arts)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: alapszakos szabad bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist
- választható specializációk: elméleti nyelvészet, esztétika, etika, filozófia, filmelmélet és film-történet, kommunikáció, művészettörténet, vallástudomány

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szak képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 226/0223

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik felkészültek a kultúrát meghatározó és befolyásoló tényezők felismerésére és azok hatásmechanizmusainak elemzésére. Megszerzett ismereteik birtokában képesek az analitikus gondolkodásra, a szövegek és az újabb, nem elsősorban szöveges média elemzésére, a kultúrára gyakorolt hatásuk megfogalmazására. Jártasak az érvelés mesterségében, érvek konstruálásában és ellenőrzésében, írott szövegek és képi információk értelmezésében, kulturális, közéleti, művészeti, vallási és etikai jelenségek elemző feldolgozásában. A képzés célja továbbá, hogy szilárd elméleti, módszertani és műveltségi alapokat biztosítson az alapszak specializációira épülő mesterképzések és a kutatói pálya felé orientálódóknak. A végzettek felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A szabad bölcsész

a) tudása

- Tájékozott a nyugati eszmetörténet alapvető korszakaiban, azok általános jellemzőiben és adataiban.
- Ismer bölcséleti, művészeti alapszövegeket, alpműveket és alapproblémákat.
- Ismeri az elméleti problémafelvetés és problémamegoldás hagyományos és mai változatait, és jártasságot szerez a problémák szakszerű kezelésének gyakorlataiban.

- Ismeretekkel rendelkezik a filozófia, az esztétika, az etika, művészetek, a mozgókép, az írott vizuális és mediális kommunikáció, a nyelvészet és a vallási jelenségek mibenlétéről, történetéről, jelentőségéről és társadalmi szerepéről.

b) képességei

- Képes arra, hogy kreatív módon írjon, és kritikai tevékenységet fejtsen ki a kultúra különböző területein. Ez az alkalmasság kiterjed a nyomtatott és elektronikus sajtóban és egyéb kiadványokban megjelenő műbírálókat írására, politikai és közéleti elemzések elvégzésére, ismeretterjesztő tudósítások, beszédek és prezentációk készítésére és értékelésére, a kultúra szervezésében való közreműködésre.
- Képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek előszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására.
- Képes több műfajban az adott műfajnak vagy egyéb igényeknek megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra.
- Képes a nyilvános megszólalás, illetve megjelenítés alapvető szabályainak ismeretében hatékony kommunikációra.
- Képes a szövegfeldolgozás, a szövegelemzés és -értelmezés, valamint a kritikai elsajátítás technikáinak alkalmazására.
- Képes az informatikai ismeretek felhasználói szintű alkalmazására a szövegfeldolgozás, a szövegelemzés és -értelmezés, valamint a kritikai elsajátítás terén.
- Képes művelődési, művészeti és műemlékvédelmi intézményekben, kutatóintézetekben, az igazgatás területén, oktatási és ismeretterjesztési fórumokon, a tömegkommunikációban a kultúrakutatáshoz kapcsolódó feladatkörök ellátására, akár középvezetői szinten is.

c) attitűdje

- Nyitott a párbeszédre és az együttműködésre.
- Kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi.
- Képes figyelemmel meghallgatni mások álláspontját, és elfogulatlanul mérlegelni az előadott vélemények tartalmát.
- Képes argumentált módon kifejezni saját álláspontját.
- Nyitott más kultúrákra, a kulturális és vallási sokszínűségeire.
- Közvetíti az elsajátított kulturális értékeket.
- Fejleszti nyelvtudását.
- Folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását.
- Egy számára újszerű kérdéskörben is képes tájékozódni, információkat szerezni, látókörét bővíteni, véleményét ennek megfelelően körültekintően kialakítani és kifejezni.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Fontosnak tartja a párbeszédet és az együttműködést a különböző felfogású társadalmi csoportok között.
- Véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért.

- Véleményét argumentumokra alapozza.
- Véleményalkotásában képviseli az emberi méltóság szellemi követelményeit.
- Elutasítja mások érzelmi vagy ideológiai alapú manipulálását.
- Elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett.
- Felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is.

7.1.1.1. Az elméleti nyelvészet specializáción továbbá a szabad bölcsész

a) tudása

- Ismeri a nyelvleírás, a fonológia, a magyar fonológia, a szintaxis, a magyar szintaxis, a szemantika, a formális szemantika, a neurolingvisztika és a pszicholingvisztika alapjait, legfontosabb elméleti és módszertani kérdéseit.
- Tájékozott a matematikai és logikai alapismeretekben.
- Ismeri a terepmunka módszereit és jelentőségét.

7.1.1.2. A filozófia specializáción továbbá a szabad bölcsész

a) tudása

- A hallgató tájékozott a filozófiatörténet nagy korszakaiban és műveiben.
- Ismeri a metafizika, tudományfilozófia és tudománytörténet, elmefilozófia, politikai filozófia, társadalomfilozófia, etika, esztétika, művészetfilozófia, analitikus filozófia, vallásfilozófia alapproblémáit.

7.1.1.3. Az esztétika specializáción továbbá a szabad bölcsész

a) tudása

- A hallgató tájékozott a klasszikus, a modern és a kortárs elméletekben, a vizuális kultúrában.
- Ismeri az ágazati esztétikákat.
- Ismeri kanonikus műveket.
- Jártas a műelemzés módszertanában, ismeri annak jelentőségét és elméleteit.

b) képességei

- Képes művészeti kritikákat írni.

7.1.1.4. Az etika specializáción továbbá a szabad bölcsész

a) tudása

- A hallgató tájékozott az etikátörténet korszakaiban.
- Ismeri az ágazati etikákat.
- Átlátja az alkalmazott etikák, a filozófiai antropológia, az ökológiai etika, a politikaelmélet alapvető problémáit.

7.1.1.5. A filmelmélet és filmtörténet specializáción továbbá a szabad bölcsész

a) tudása

- A hallgató tájékozott a filmtörténetben és a filmelméletekben.
- Ismeri a filmelemzés módszereit, elméleti alapjait és jelentőségét.
- Átlátja a filmi kompozíciót, a filmi elbeszélést.

7.1.1.6. A kommunikáció specializáción továbbá a szabad bölcsész

a) tudása

- A hallgató jártas alapvető jogi, etikai, gazdasági, igazgatási és uniós ismeretekben.
- Birtokában van alapvető informatikai ismereteknek.
- Ismeri a kommunikáció sajátos színtereit, a kommunikáció dinamikáját, a kommunikációs zavarokat.
- Átlátja a mediatizált kommunikációt.
- Rendelkezik alapvető médiaismeretekkel.

b) képessége

- Képes a kommunikáció szabályozására.

7.1.1.7. A művészettörténet specializáción továbbá a szabad bölcsész
a) tudása

- Ismeri az egyetemes (európai) és a magyar művészet nagy stíluskorszakait (az antikvitástól a középkori és újkori művészeten át a modern és kortárs művészetig).
- Jártas a kutatómódszertani és értelmezéstani alapismeretekben, a kiállítás-értékelésben.
- Rendelkezik muzeológiai és műemlékvédelmi alapismeretekkel.

7.1.1.8. A vallástudomány specializáción továbbá a szabad bölcsész
a) tudása

- Ismeri a vallástörténet korszakait, az egyetemes és magyar egyház- és felekezettörténet nagy vonalait.
- Jártas a valláselmélet alapjaiban.
- Átlátja a világvallásokat, a vallási jelenségek rendszerét és alapvető teológiai problematikákat.

8. Az alapképzés jellemzői:
8.1. Szakmai jellemzők
8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános szakterületi ismeretek 110-120 kredit, amelyből
 - szabad bölcsészeti általános szakmai modul 40-50 kredit:
 - a képzéshez kapcsolódó bölcsészettudományi, társadalomtudományi ismeretek filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, nyelvtudomány, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret,
 - logika, érveléstechnika, akadémiai írás, számítógépes ismeretek,
 - átfogó eszmetörténet,
 - bölcsészettudományok módszerei (módszertan), valamint a választandó specializációnak megfelelően: nyelvleírás, a nyelvtan mint modell, a nyelvi kompetencia és performansza különbségei, a nyelv elsajátításának és a nyelv változásának elméleti alapjai; esztétika és története, műelemzés, akadémiai írás; etikatörténet, ember és társadalom (kultúrtörténet, pszichológiai, szociálpszichológiai, szociológiai, kulturális antropológiai ismeretek, társadalomtörténet); ismeretelmélet, nyelvfilozófia, metafizika, fenomenológia, hermeneutika; bevezetés a filmtörténetbe, a filmelméletek alapjai; bevezetés az

építészettörténetbe és a műemlékvédelembe, múzeumismeret, ikonográfia, a művészettörténet forrásai és irodalma, a művészet társadalmi aspektusa; vallástörténet, vallásfilozófia, vallásszociológia, vallási néprajz;

- választható szakmai modulok 60-80 kredit az alábbi ismeretkörökből:
 - elméleti nyelvészet: a nyelvelírás fontosabb módszertani alapjai és területei: fonológia, magyar fonológia, morfológia, szintaxis, magyar szintaxis, szemantika, formális szemantika, a neurolingvisztika és pszicholingvisztika alapjai, a terepmunka módszertana, matematikai és logikai alapismeretek;
 - esztétika: klasszikus elméletek, modern elméletek, kortárs elméletek, ágazati esztétikák, kanonikus mű, műelemzés;
 - etika: etikátörténet, ágazati etikák, alkalmazott etikák, filozófiai antropológia, ökológia, politológia;
 - filozófia: a filozófiatörténet nagy korszakai és művei, tudományfilozófia, tudatfilozófia, politikai filozófia, társadalomfilozófia, etika, esztétika, analitikus filozófia, metafizika, vallásfilozófia;
 - filmelmélet és filmtörténet: filmtörténet, filmelméletek, filmelemzés, a filmi kompozíció, a filmi elbeszélés, társművészetek és a film, kommunikáció és médiaelmélet, írásgyakorlatok, gyakorlati ismeretek;
 - kommunikáció: szabályozott társadalom (jogi, etikai, gazdasági, igazgatási és uniós ismeretek); kommunikációs tréning, beszéd- és írásművelés, informatikai ismeretek, a kommunikáció sajátos színterei, a kommunikáció dinamikája, a kommunikáció szabályozása, kommunikációs zavarok, medializált kommunikáció, médiaismeretek, szabadon választható ismeretkörök;
 - művészettörténet: az egyetemes és a magyar művészet nagy stíluskorszakai (antikvitás, középkori művészet, újkori művészet, legújabbkori művészet), módszertani és gyakorlati szaktárgyak, iparművészet-történet, emlékmeghatározás;
 - vallástudomány: vallástörténet és valláselmélet, világvallások, vallási jelenségek rendszere, egyetemes és magyar egyház- és felekezettörténet;
- választás szerinti specializációk ismeretei legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret a következőkből, amelynek kreditértéke a képzésen belül legfeljebb 50 kredit:

- az elméleti nyelvészet
- az esztétika
- az etika
- a filozófia
- a filmelmélet és filmtörténet
- a kommunikáció
- a művészettörténet

- a vallástudomány.

A szabad bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:

- az alapképzési szak specializációja szerinti további szakterületi ismeretek,
- az alapképzési szak másik specializációjának ismeretei, vagy
- másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakja szakterületi ismereteinek specializáció formájában történő felvételét.

42. SZEMÉLYÜGYI, MUNKAÜGYI ÉS SZOCIÁLIS IGAZGATÁSI

Állam- és Jogtudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: személyügyi, munkaügyi és szociális igazgatási (Employment Relations and Social Insurance Administration)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: személyügyi, munkaügyi és szociális igazgatási szakember
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Employment Relations and Social Insurance Expert
- választható specializációk: munkaügyi kapcsolatok, társadalombiztosítás

3. Képzési terület: jogi

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 5 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 345/0413

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja munkajoggal, munkaügyi kapcsolatokkal (tág értelemben vett munkaerő-piaci ismeretekkel) és szociális joggal, társadalombiztosítással (tág értelemben szociális ellátásokkal) összefüggő feladatokat elvégző személyügyi, munkaügyi és szociális igazgatási szakemberek képzése, akik képesek munkaügyi és munkaerő-piaci kapcsolatok alakításában, munkajogi és társadalombiztosítási, szociális ügyek intézésében közreműködni. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A személyügyi, munkaügyi és szociális igazgatási szakember

a) tudása

- Ismeri az egyéni és kollektív munkajogi és szociális igazgatási ügyek viteléhez szükséges történeti, elméleti és gyakorlati alapokat.
- Érti a munkaerőpiac és a szociális igazgatás alanyait érintő fontosabb folyamatokat, összefüggéseket.
- Rendelkezik a hatékony munkaerő-gazdálkodáshoz szükséges tudással.

- Rendelkezik a munkaügyi és a szociális igazgatás területén tanácsadói közreműködéshez szükséges ismeretekkel.
- Ismeri a munkajogra, szociális jogra, valamint a munkaügyre és szociális igazgatásra vonatkozó hazai és a főbb európai uniós jogi szabályokat, valamint a szakjogi terminológiát.
- Érti a munkaszervezet működését, szervezeti kultúráját, az emberi erőforrás gazdálkodás és a szervezeti munka alapvető összefüggéseit.
- Ismeri a munkaügyi és a szociális igazgatás általános, valamint szakmai etikai normáit.
- Ismeri a munkaerőpiac működésével, valamint a szociális igazgatással kapcsolatos főbb ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereket.

b) képességei

- Képes a munkaügyi kapcsolatok és szociális igazgatás területén szükséges tudás alkalmazására, amennyiben az egyszerű, begyakorolt rutinok, műveletek használatát igényli.
- Képes a munkája során megismert vagy feltárt tények elemzésére, az eredményekből levonható alapvető összefüggések feltárására és problémák megoldására.
- Képes a munkaügyet és a szociális ellátásokat érintő fontosabb társadalmi problémák megértésére, új jelenségek felismerésére, kognitív gondolkodásra.
- Képes a munkaügyi és szociális igazgatási kérdésekre vonatkozó fontosabb jogszabályok alapvető értelmezésére és alkalmazására a jogállami értékek keretei között.
- Felhasználói szinten alkalmazza a munkájához kapcsolódó számítástechnikai eszközöket és szoftvereket.
- Képes a munkaügyi és a szociális igazgatás szakterületére vonatkozó elektronikus és könyvtári források összegyűjtésére és útmutatás melletti feldolgozására.
- Képes (útmutatással) a munkavédelem, munkaerő-piaci politikák, a munkavállalók és a munkáltatók érdekképviselői szervei közötti rendezett munkaügyi kapcsolatok kialakítására és a végrehajtás ellenőrzésére.

c) attitűdje

- Törekszik a munkaüggyel és szociális igazgatással kapcsolatos feladatok gyors megértésére, motivált azok sikeres végrehajtásában.
- Kész a munkaerő-piaci viszonyokat is érintő társadalmi egyenlőség, az élet minden területén érvényes demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség melletti elköteleződésre.
- Kész a munkaügyi kapcsolatok és szociális igazgatás társadalmi helyének és szerepének a megismerésére és hiteles képviselésére.
- Nyitott a munkaügyi kapcsolatok és szociális igazgatás gondolkodásmódjának és gyakorlati működésének hiteles közvetítésére, átadására.
- Nyitott a szakmai továbbképzésben való részvételre, kész folytonos önálló tanulásra és új ismeretek megszerzésére.
- Tiszteletben tartja a munkaügyi kapcsolatok és társadalombiztosítás rendszerében a mérvadó erkölcsi és közösségi értékeket, valamint az alapvető emberi jogokat és kötelességeket.

- Nyitott a munkaerőpiac működéséhez és a szociális igazgatáshoz kapcsolódó, széles körű szakmai műveltség megszerzésére.

d) autonómiája és felelőssége

- A begyakorolt feladatokat önállóan végzi, míg az újszerű vagy összetettebb feladatokat rendszerint vezetői irányítás mellett látja el.
- Felelősségtudattal rendelkezik és reflektál saját tevékenységének eredményeire.
- Vezetői irányítással alkalmas konstruktív és határozott érdekérvényesítő szerep betöltésére a munkaszervezeten belüli és kívüli együttműködési formákban.
- Munkáját a szakterületre vonatkozó jogi, etikai, szakmai normák és tradíciók betartása mellett végzi.
- Irányítás mellett értékeli saját munkáját.
- A tevékenységét meghatározó szakmai nézeteket felelősséggel képviseli.
- Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.
- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- A munkaügyi és a szociális igazgatás területén jelentkező szakmai feladatokat egyéni és csoportmunkában egyaránt végez.
- Önálló kapcsolatteremtő és kommunikációs képességgel rendelkezik.

7.1.2. A munkaügyi kapcsolatok specializáción továbbá a személyügyi, munkaügyi és szociális igazgatási szakember

a) tudása

- Rendelkezik a rendezett munkaügyi kapcsolatok kialakításához szükséges tudással (beleértve az előkészítés, tervezés és a megvalósítás folyamatát).
- Rendelkezik az egyéni és kollektív érdekegyeztetési folyamatok koordinálásához szükséges tudással.
- Rendelkezik a kollektív szerződés megkötéséhez szükséges ismeretekkel.
- Felismeri az egyéni és kollektív munkaügyi konfliktusok és viták közötti különbséget és a megoldásukhoz szükséges eszközöket, módszereket és eljárásokat.

b) képességei

- Képes a közreműködésre a mikro- és makroszintű munkáltatói érdekegyeztetési fórumok kialakításánál, eljárási szabályainak kidolgozásánál.
- Irányítással képes kollektív tárgyalás lebonyolításának megszervezésére.
- Képes a munkahelyi participációs rendszerek működésének a megszervezésére.
- Irányítással fejleszti és szervezi a munkavállalói és munkáltatói érdekképviseltek tevékenységét.
- Képes szakmai idegen nyelven kommunikálni.

7.1.3. A társadalombiztosítás specializáción továbbá a személyügyi, munkaügyi és szociális igazgatási szakember

a) tudása

- Ismeri a társadalombiztosítási, illetve magánbiztosítási ellátások, valamint egyéb szociális ellátások igényléséhez, megállapításához, folyósításához és finanszírozásához szükséges elméleti és gyakorlati alapokat, ezen belül különösen a nyugdíjbiztosítási ellátások, az egészségbiztosítási ellátások, a munkanélküli ellátások, a családtámogatási ellátások, a magánbiztosítási ellátások, valamint az egyéb szociális ellátások igénylésére, megállapítására és folyósítására vonatkozó szabályokat.
- Ismeri az egészségügyi szolgáltatók működtetésével és finanszírozásával kapcsolatos feladatokat.

b) képességei

- Képes a központi és helyi társadalombiztosítási-, illetve adóigazgatási szerveknél, önkormányzatoknál valamint magánbiztosítóknál, illetve a versenyszférában ügyintézési, igazgatási feladatok ellátására.
- Képes költségvetési szervek, magánbiztosítási pénztárak és a versenyszféra munkáltatóinak gazdálkodási-pénzügyi feladatainak végrehajtására.
- Képes társadalombiztosítási, magánbiztosítási és munkahelyi szociális ellátórendszerek működésének az ellenőrzésére.

8. Az alapképzés jellemzői:**8.1. Szakmai jellemzők**

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzéshez kapcsolódó társadalomtudományi alapismeretek (szociológia, politológia, társadalomtörténet, jogtudomány, gazdaságtudomány és HR-alapismeretek, IT-alapismeretek szakspecifikus ismeretanyaga) 20-30 kredit;
- szakspecifikus anyagi és eljárási jogi, általános anyagi és eljárásjogi igazgatási ismeretek; szakspecifikus jogtudományi kiegészítő és segéd tudományok ismeretek, pénzügyi, gazdasági és munkaerő-piaci ismeretek, vita- és konfliktusrendezési technikák 80-120 kredit.

8.1.2. A képzésben sajátos kompetenciákat eredményező, a szakterület műveléséhez alkalmas elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzéséhez kapcsolódó specializációk választhatók.

A választható specializációk:

- munkaügyi kapcsolatok,
- társadalombiztosítás.

A specializáció kreditértéke a képzés egészén belül 27-55 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, legalább három hét időtartamú szakmai gyakorlat a munkajog, a munkaügyi kapcsolatok, a társadalombiztosítás, a szociális ellátás intézményeiben, szervezeteiben.

43. SZLAVISZTIKA

Bölcsészettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: szlavisztika (Slavonic Studies)

2. Az alapképzési szakon szerorzhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség:
 - szlavisztika, orosz alapszakos bölcsész
 - szlavisztika, bolgár alapszakos bölcsész
 - szlavisztika, bolgár nemzetiségi alapszakos bölcsész
 - szlavisztika, cseh alapszakos bölcsész
 - szlavisztika, lengyel alapszakos bölcsész
 - szlavisztika, horvát alapszakos bölcsész
 - szlavisztika, horvát nemzetiségi alapszakos bölcsész
 - szlavisztika, szerb alapszakos bölcsész
 - szlavisztika, szerb nemzetiségi alapszakos bölcsész
 - szlavisztika, szlovák alapszakos bölcsész
 - szlavisztika, szlovák nemzetiségi alapszakos bölcsész
 - szlavisztika, szlovén alapszakos bölcsész
 - szlavisztika, szlovén nemzetiségi alapszakos bölcsész
 - szlavisztika, ukrán alapszakos bölcsész
 - szlavisztika, ukrán nemzetiségi alapszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
 - Slavonic Studies, Philologist in Russian Studies
 - Slavonic Studies, Philologist in Bulgarian Studies
 - Slavonic Studies, Philologist in Bulgarian as Ethnic Minority Studies
 - Slavonic Studies, Philologist in Czech Studies
 - Slavonic Studies, Philologist in Polish Studies
 - Slavonic Studies, Philologist in Croatian Studies
 - Slavonic Studies, Philologist in Croatian as Ethnic Minority Studies
 - Slavonic Studies, Philologist in Serbian Studies
 - Slavonic Studies, Philologist in Serbian as Ethnic Minority Studies
 - Slavonic Studies, Philologist in Slovakian Studies
 - Slavonic Studies, Philologist in Slovakian as Ethnic Minority Studies
 - Slavonic Studies, Philologist in Slovenian Studies;
 - Slavonic Studies, Philologist in Slovenian as Ethnic Minority Studies
 - Slavonic Studies, Philologist in Ukrainian Studies
 - Slavonic Studies, Philologist in Ukrainian as Ethnic Minority Studies

- választható szakirányok: orosz, bolgár, bolgár nemzetiségi, cseh, lengyel, horvát, horvát nemzetiségi, szerb, szerb nemzetiségi, szlovák, szlovák nemzetiségi, szlovén, szlovén nemzetiségi, ukrán, ukrán nemzetiségi

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- szakorientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 100 kredit
- a szakdolgozat készítéséhez rendelhető kreditérték: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222/0231

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik ismereteik birtokában a Közös Európai Referenciakeret középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szintjén képesek valamely szláv (bolgár, cseh, horvát, lengyel, orosz, szerb, szlovák, szlovén, ukrán) nyelvű hétköznapi, kulturális, politikai, gazdasági, társadalmi, nyelv- és irodalomtudományi szövegeket értelmezni, az adott nyelvi kompetencia keretei között közvetíteni, valamint alkotni írásban és szóban. Rendelkeznek továbbá a szláv nyelvek és kultúrák - beleértve a magyarországi szláv nyelvű nemzetiségek nyelveit és kultúráit - területén, valamint általános társadalomtudományi, humán műveltségi témakörökben olyan alapvető elméleti és gyakorlati ismeretekkel, amelyek birtokában képesek szakmájuk inter- és multidiszciplináris gyakorlati művelésére, emberi, kulturális problémák kreatív kezelésére és e területen konkrét feladatok önálló megoldására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A szlavisztika, orosz/ bolgár/ bolgár nemzetiségi/ cseh/ lengyel/ horvát/ horvát nemzetiségi/ szerb/ szerb nemzetiségi/ szlovák/ szlovák nemzetiségi/ szlovén/ szlovén nemzetiségi/ ukrán/ ukrán nemzetiségi alapszakos bölcsész

a) tudása

- A szakot elvégző hallgató általános ismeretekkel rendelkezik a szlávok kulturális és nyelvi sokszínűségéről, jól ismeri a szakirányának megfelelő szláv nyelvű közösség kulturális és nyelvi identitásának fejlődéstörténetét.
- Ismeri az alapvető összefüggéseket a szláv, a magyar és az európai identitás legfontosabb kulturális objektumai és szövegei között, szakirányának egynémely tudományos részproblémáját pedig Európán kívüli kulturális jelenségekkel is összefüggésbe tudja hozni.
- Ismeri a szakirányának megfelelő szláv nyelvű kultúra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.

- Vannak ismeretei a szakirányának megfelelő szláv szövegek és kulturális jelenségek befogadásának fontosabb eljárásairól és az értelmezés szakmailag elfogadott fontosabb módzatairól.
- Tisztában van a szakirányának megfelelő szláv nyelv és kultúra néhány jellemző kutatási kérdésével, elemzési és értelmezési módszerével.
- Ismeri az adott szláv nyelv egyes területeinek (irodalom-, nyelv- és kultúratudomány) szak kifejezéseit.
- Összefüggéseiben látja a szlavisztika alapszak adott szakirányának munkavállalással és vállalkozással kapcsolatos dimenzióit és lehetőségeit.

b) képességei

- Kompetenciái keretei között és tudásszintjének megfelelően képes helyesen értelmezni az adott szláv nyelvű kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát, képes továbbá az adott szláv nyelvet elhelyezni a világ nyelvei közt, valamint azonosítani az adott szláv nyelv főbb regionális változatait.
- Képes átlátni szakiránya legfontosabb nemzeti és nemzetiségi identitásképző diskurzusa-inak felépítését és működését, az európai kontextusban is felismerhető némely kulturális jelenséget pedig értelmezni.
- Képes az adott szláv nyelvű kultúra legalább egy fontos megnyilatkozásának helyes értelmezésére az Európán kívüli kultúra és eszmerendszer szempontjából.
- Nyelvi szintjének megfelelően egy adott műfaj szabályrendszerének tiszteletben tartásával képes közérthetően írni és beszélni az adott szláv nyelven, különösen pedig az adott szláv nyelv kulturális témaköreivel kapcsolatban az érvényes nyelvi normarendszer tiszteletben tartásával helyes szövegeket alkotni.
- Műfajilag eltérő szövegeket és kulturális jelenségeket képes nyelvi szintjének megfelelően értelmezni az adott szláv nyelven.
- Az adott szláv nyelvhez és kultúrához kapcsolódóan alapvetően képes kiválasztani és részben alkalmazni is a szakmai problémának megfelelő nyelvészeti, irodalomtudományi vagy kultúratudományi módszert.
- Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően képes összetett feladatokat is elvégezni.

c) attitűdje

- Átlátja, érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag determináltak és dinamikus pályát futnak be.
- Képviseli a magyar, a nemzetiségi és az európai identitás kulturális, vallási, és társadalmi sokszínűségét, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére.
- Igyekszik tudatosan alkalmazni az adott szláv nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- Tudatában van az adott szláv nyelv nyelvészeti, irodalom- és kultúratudományi gondolkodásmódja fontosságának.
- Szintjének megfelelően mérlegeli a problémák többoldalú módszertani megközelítésének lehetőségeit.

- Törekszik az adott szláv nyelven általános és szaknyelvi tudásának fejlesztésére.
- Törekszik szakmai hivatástudata kialakítására és önképzésre.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Kialakít olyan koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és közössége épülését.
- Együttműködik az adott szláv nyelv területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi partnerekkel.
- Felelősséget vállal az anyanyelvén és az adott szláv nyelven íródott szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Az adott szláv nyelv és kultúra területén szerzett ismereteit az önművelésében és önismeretében is alkalmazza.
- Törekszik azoknak a módszereknek az érvényesítésére, amelyek az adott szláv nyelv és kultúra szempontjából relevánsak, de elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait is.
- Tudása és képességei keretei között látja a helyét egyének és csoportok szakmai fejlődésének felelősségvállalásában.
- Nyitott az adott szláv nyelv kulturális hátterére.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, nyelvtudomány, irodalomtudomány, társadalmi ismeretek, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret) 10-12 kredit;
- szlavisztikai szakmai ismeretek 158-160 kredit, amelyből
 - a szláv nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul [bevezetés a szláv nyelvi tanulmányokba: szláv kultúrák (bolgár, cseh, horvát, lengyel, orosz, szerb, szlovák, szlovén, ukrán), illetve szláv nyelvű országok történelméhez, földrajzához kapcsolódó alapismeretek; klasszikus és modern szláv irodalmak (a szláv népek irodalomtörténete, a legjelentősebb korszakok és alkotók); a magyar-szláv történelmi, nyelvi, irodalmi, kulturális kapcsolatok múltja és jelene]] 50-56 kredit;
 - a választott szakirány szerinti speciális nyelvészeti, irodalmi, kultúrtörténeti ismeretek [a választott nyelvhez kapcsolódó földrajzi, történelmi és kultúratörténeti alapismeretek; a stilisztika alapjai; az adott szakirány irodalomtörténetének ismerete; nyelvfejlesztés; nyelvészet (fonetika, fonológia, morfológia, szintaxis, jelentéstan, nyelvtörténeti alapok)] 50-56 kredit;
 - választás szerinti specializációk ismeretei legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.

A szlavisztika szakos bölcész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:

- az alapképzési szak szakirány szerinti további szakterületi ismeretei
- az alapképzési szak másik szakiránya vagy
- másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Az alapképzési szak szakmai alapozó tárgyainak oktatása magyar nyelven, a szakirány tárgyainak oktatása pedig magyarul vagy az adott szláv nyelven folyik. Alapképzésben a szakképzettség megszerzéséhez középfokú B2 szintű idegennyelv-tudást kell szerezni.

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

44. SZOCIÁLIS MUNKA

Társadalomtudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: szociális munka (Social Work)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: szociális munkás
- a szakképzettség angol megnevezése: Social Worker

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 + 30 kredit

- szak orientációja: gyakorlat-orientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 762/0923

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

Az alapképzési szak célja olyan szociális munkás szakemberek gyakorlat-orientált képzése, akik a szociális munkára vonatkozó globális alapelvek, tudományos és szakmai eredmények, etikai követelmények és alapvető módszerek birtokában képesek a szociális munka, mint hivatás művelésére, elsődlegesen a gyermekjólét és a szociális szolgáltatások szélesen értelmezett területein. Elkötelezettek a társadalmi egyenlőtlenségek és a kirekesztés csökkentése, a jólét növelése és a demokratikus értékek iránt, felkészültek az ezek érdekében történő szakszerű és felelős gyakorlati szociális munka végzésére. A képzés megfelel a szociális képzésekre vonatkozó hazai és nemzetközi szakmai elvárásoknak, illeszkedik az európai térség hasonló szakképzettségeivel szemben támasztott követelményekhez. Az alapszakon végzettek felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A szociális munkás

a) tudása

- Ismeri és érti a szakmai területhez kapcsolódó pszichológiai, jogi, pedagógiai, egészségügyi, szociológiai tudományok szociális munkához tartozó fogalomkészletét.
- Ismeri és érti a humán fejlődésre, a társadalmi rendszerre, tagozódásra, intézményekre és szervezetekre, a gazdasági fejlődésre vonatkozó főbb elméleteket.

- Ismeri és érti a társadalom működését, a társadalmi folyamatokat, a társadalmi és szociális problémák keletkezését, jelenlétét és a veszélyeztető tényezőket, valamint, hogy mindezek hogyan hatnak az egyes emberekre, családokra, csoportokra, szervezetekre és közösségekre.
- Ismeri és érti a társadalompolitika területeit, a szociálpolitika meghatározó irányait, elosztási mechanizmusait, valamint az egyéni, családi, közösségi élethelyzetekben, és a társadalmi és szociális problémák kezelésében alkalmazható szociálpolitikai alapelveket és technikákat.
- Ismeri és érti a társadalmi egyenlőtlenségeket, megismeri az egyenlőtlenségek és a kirekesztés csökkentése érdekében felhasználható szociálpolitikai eszközöket.
- Ismeri és értelmezi a kisebbségi és többségi társadalom kapcsolatának dinamikáját és ehhez kapcsolódóan a kisebbségi egyéni és közösségi jogokat.
- Ismeri és értelmezi az emberi szükségleteket, a társas viselkedés pszichológiai tényezőit, az emberek és a környezetük közötti interakciókat.
- Ismeri és érti a szociális munka szerepét, lényegét, funkcióit, komplexitását, multi, interdiszciplináris jellegét.
- Ismeri és értelmezi a szociális munkához kapcsolódó jogi területek szabályozását, különös tekintettel az emberi és gyermeki jogokra, a szociális és gyermekvédelmi jogi szabályozásra.
- Érti és átlátja a társadalomtudományi kutatások alapjait, a szakterület kutatási területeit és módszereit.
- Érti és átlátja a szociális munka jogi, társadalmi és ökológiai kontextusát, a szociális munkára vonatkozó közvitákat és jellemző, elterjedt véleményeket, a szociális munka alapvető elméleteit, modelljeit és folyamatait.
- Ismeri a szociális munka beavatkozásra, együttműködések kialakítására, szociális problémák megelőzésére és kezelésére felhasználható módszereit, eljárásait.
- Ismeri a szociális szolgáltatási rendszert, a közszféra, valamint a magánszféra - ezen belül civil-, egyházi, piaci szféra - rendszereit, átlátja a szociális szervezetek működését és abban a szociális szakemberek szerepeinek, tevékenységének formáit.
- Ismeri más segítő szakmák kompetenciaköreit, felkészült a gyakorlat során felmerülő problémák szakmai illetékességének felismerésére, és más szakmák szakembereivel való szakszerű együttműködésre.

b) képességei

- Képes eligazodni a szociális terület mélyebb összefüggései, valamint a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek, modellek között, és képes új szolgáltatások kialakításában közreműködni a megelőzés és a problémakezelés érdekében.
- Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát.
- Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől.
- Képes a bizalomépítésre, a nyílt, hiteles, hatékony kommunikációra.

- Képes szükségletfelmérésre, az egyén és környezete közötti folyamatoknak, kölcsönhatásoknak, problémáknak holisztikus elemzésére.
- Felismeri a szolgáltatásokat igénybe vevők autonómiáját tiszteletben tartó proaktív szemléletű, életminőséget szolgáló, javító, konstruktív problémakezelés, valamint a források és a kockázatok elemzésének szükségességét.
- Felkészült a szakmai csapatmunkára, a partneri együttműködésekre az érintettekkel, szakmai szervezetekkel, a társszakmák és a közigazgatás szakembereivel, önkéntesekkel.
- Képes áttekinteni a szociális munka szakterületeinek dokumentációit, a kapcsolódó szakmai feladatokat.

c) attitűdje

- Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett.
- Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett.
- Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre.
- Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez.
- Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és alkalmazására.
- Nyitott a szakmai továbbképzés formáira, önállóan és felelősen törekszik az önismeret, az önreflexió, a kommunikáció és a szakmai módszerek fejlesztésére.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociális munka értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli.
- Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért.
- Felelősséget vállal a rábízott információkért, valamint a dokumentációban rögzített adatokért, titoktartási kötelezettségét megtartja.
- Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a szociális munka közvetlen gyakorlatában, a különböző szinteken megvalósuló csapatmunkában. Kommunikációjáért hatáskörén belül mindenkor felelősséget vállal.
- Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, képzésekben és továbbképzésekben, szupervízióban fejleszti önismeretét, önértékelését és szakmai tudását.
- Tevékenységét a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzés, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók jellemzik.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: Társadalomtudományok (szociológia, állam- és jogtudomány, közgazdaságtudomány, multidiszciplináris társadalom-tudományok) 150-180 kredit, amelyből

- a szociális munka elmélete és gyakorlata 70-90 kredit;
- szociológia tudományok 25-35 kredit;
- állam és jogtudományok 10-20 kredit;
- közgazdaságtudományok 3-10 kredit;
- társadalom-és szociálpolitika 20-30 kredit;
- bölcsészettudományok (pszichológia, neveléstudomány) 20-30 kredit;
- orvostudományok (egészségtudomány) 5-15 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szociális munka elmélete és gyakorlata területén szerezhető speciális ismeret, amelynek kreditaránya a képzés egészén belül legfeljebb 15 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a felsőoktatási intézmény által szervezett vagy jóváhagyott képzési program alapján folyó gyakorlat. A szakmai gyakorlat része a kiscsoportos tantermi személyiség- és készségfejlesztés (legalább 90 tanórán), a kutatási gyakorlatok és a kapcsolódó szemináriumok, a rövid időtartamú és egybefüggő terepgyakorlatok, az összefüggő legalább egy féléves gyakorlat és a terepgyakorlatokhoz, illetve az összefüggő szakmai gyakorlathoz kapcsolódó kiscsoportos feldolgozó szemináriumok. Az egybefüggő szakmai gyakorlat saját, közvetlen klienskörrel rendelkező, szociális tevékenységet folytató állami, önkormányzati, non-profit vagy egyházi szolgáltatásnál, intézményben szervezett, tereptanár (a gyakorlólé hely felsőfokú szociális szakképzettséggel rendelkező munkatársa) irányításával valósul meg. A legalább egy féléven (tizenkettő-tizenöt héten) keresztül - heti 4 napon, heti 24 órában - folyó egybefüggő gyakorlat keretében a közvetlen klienskapcsolati munkára minimum 300 órát kell fordítani.

45. SZOCIOLÓGIA

Társadalomtudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: szociológia (Sociology)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: szociológia alapszakos szakelőadó
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Sociologist

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312/0314

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szociológia alapszakos szakelőadók képzése, akik a megszerzett szociológiai alapismereteik birtokában segíthetik a tudásalapú információs társadalom megvalósulását, az életminőség javulását, az esélyegyenlőség feltételeinek javítását, a társadalmi demokrácia kiteljesítését, valamint a szociális integráció erősítését. Megszerzett elméleti alapismereteik birtokában képesek felismerni a fontosabb társadalmi problémákat, azok alapvető strukturális összefüggéseit, továbbá birtokában vannak azoknak a gyakorlati és módszertani alapismereteknek, amelyek mindezek feltárására, elemzésére és megértésére szolgálnak. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A szociológia alapszakos szakelőadó

a) tudása

- Ismeri a társadalomtudomány, a társadalom alrendszerével, szerkezetével, rétegződésével, a társadalmi normákkal és értékekkel, a társadalmi cselekvéssel és interakciókkal, a társadalmi folyamatokkal kapcsolatos fogalomkészlet fontosabb elemeit.
- Ismeri és érti azokat az összefüggéseket, amelyek a társadalom szaktudományos értelmezéseéhez az általános alapokat képezik.
- Jártas a szociológia fontosabb történeti, elméleti és gyakorlati ismereteiben, a közgondolkodásnál mélyebben érti a társadalmi összefüggéseket.

- Ismeri és érti a szociológia által vizsgált társadalmi jelenségek fontosabb működési mechanizmusait és normatív rendszereit, a társadalmi alrendszerek kapcsolódási viszonyait.
- Birtokában van a társadalom strukturális, gazdasági és politikai folyamataival kapcsolatos legfontosabb ismereteknek, ismeri és érti a társadalmi problémákat előidéző társadalom-szerkezeti és kulturális okok működését.
- A gyakorlati elemzés szintjén átlátja a szociológiai kutatás folyamatát.
- Ismeri a társadalomkutatás módszertanának alapelveit, a legfontosabb kutatási módszereket és az alapvető adatelemzési eljárásokat.
- Ismeri a kutatáshoz szükséges legfontosabb társadalomtudományi adatbázisokat, és elektronikus forrásokat.
- Ismeri a társadalmi integráció erősítését, a hátrányos helyzetűek integrációját és a társadalmi demokrácia megvalósulását célzó legfontosabb programokat.
- Ismeri a társadalomtudományi kutatásra vonatkozó etikai követelményeket.
- Megfelelő szintű nyelvismerettel rendelkezik ahhoz, hogy legalább egy idegen nyelven kommunikáljon, szakmai anyagokat olvasson és megértse.

b) képességei

- A mindennapi szakmai szóhasználatában precízen használja a szociológia alapfogalmait és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemeit.
- Összegyűjti és feldolgozza a szociológiailag releváns információkat, alapszinten használja a korszerű informatikai eljárásokat.
- Kezeli és használja a társadalomtudományi adatbázisokat, a hagyományos és az elektronikus szakirodalmi forrásokat.
- Közreműködik a kutatási problémához illő kutatási módszerek kiválasztásában és alkalmazásában.
- Közreműködik az egyenlőtlenségek következményeinek csökkentését, a társadalmi integráció erősítését, a hátrányos helyzetűek integrációját és a társadalmi demokrácia megvalósulását szolgáló komplex programok kidolgozásában és megvalósításában.

c) attitűdje

- Nyitott a társadalmi változásokra, fogékony az előítéletek ellen küzdő szemléleti alapok adaptálására.
- Következetesen elfogadja a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségét, és hitelesen képviseli szűkebb és tágabb környezetében ennek szemléleti alapjait.
- Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra, szemléletét áthatja a hátrányos helyzetű csoportok iránti szolidaritás, az interkulturális tudatosság és tolerancia.
- Elkötelezett a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése, továbbá a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett.
- Nyitott és egyben kritikus a szociológia elméleti, gyakorlati és módszertani újításaival kapcsolatban.
- Nyitott a kritikus önértékelésre és a szakmai továbbképzés különböző formáira.

- Munkáját kapcsolatteremtés és -fenntartás, konfliktusmegoldási készség, lokális és globális problémák iránti érzékenység és megoldási készség, empátia, kooperáció, segítő attitűd és fejlett kommunikációs készség jellemzi.
- Elméleti és gyakorlati tudásának folyamatos fejlesztésére törekszik.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- A szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel szervezi munkáját.
- Önálló és konstruktív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.
- Aktívan és felelősen vesz részt szociológiai kutatásokban vagy társadalmi problémák megoldására létrehozott csoportok munkájában, együttműködésre törekszik más tudományok, szakmák, intézmények képviselőivel és a felhasználókkal.
- Felelősen áll ki a jogi, etikai és szakmai normák következetes érvényesítése és védelme érdekében.
- Szakmai munkáját állampolgári tudatosság és aktivitás, szolidaritás, közéleti részvétel, az esélyegyenlőség támogatása, a társadalompolitikai kérdések iránti felelősség jellemzi.
- Felelősen betartja a kutatásetikai és publikációs normákat.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- szociológiatörténet és -elmélet alapjai, társadalomtörténet 18-54 kredit;
- szakszociológiák 18-54 kredit;
- kapcsolódó társadalomtudományi diszciplínák alapjai 18-54 kredit;
- kutatómódszertan alapjai (kvalitatív és kvantitatív módszerek, statisztika és számítógépes adatelemzés, terepkutatás) 36-90-kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlható specializációhoz tartozó tantárgyakhoz rendelhető kreditérték legfeljebb 30 kredit.

46. TANÍTÓ

Tanító- és Óvóképző Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: tanító (Primary School Teaching)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- a szakképzettség:
 - tanító
 - nemzetiségi tanító [zárójelben megjelölve a nemzetiségi (horvát, német, román, szerb, szlovák, szlovén) nyelvet, illetve a cigány-roma képzési irányultságot]
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
 - Primary School Teacher
 - Ethnic Minority (Croatian, German, Romanian, Serbian, Slovakian, Slovenian, Roma) Primary School Teacher
- választható szakirány: nemzetiségi tanító

3. Képzési terület: pedagógusképzés

4. A képzési idő félévekben: 8 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 240 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60–70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 12 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 144/0113

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja tanítók képzése, akik – a változó társadalmi szükségleteknek, az általános iskolai nevelés-oktatás céljainak megfelelően – képesek a tanulók személyiségének komplex fejlesztésére, a tanító teljes szerepkörének betöltésére. Felkészültek az általános iskola első négy évfolyamán valamennyi műveltségi terület és az első hat évfolyamán egy választott műveltségi terület nevelési-oktatási feladatainak ellátására, nemzetiségi szakirányon pedig az általános iskola első négy évfolyamán valamennyi műveltségi terület és az első hat évfolyamán a nemzetiségi anyanyelvi nevelés feladatainak ellátására. Felkészültek tanulmányok mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A tanító

a) tudása

- Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.
- Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket, az első hat iskolaévnél a személyiség formálódásában és az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.
- Rendelkezik 6–12 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.
- Ismeri a tanulás támogatásának, a kulcskompetenciák megalapozásának, kibontakoztatásának tudományos és szakmódszertani alapjait, az első hat iskolaévben alkalmazható korszerű módszereket, eszközöket.
- Tisztában van a nemzetközi összehasonlító mérések eredményeivel összefüggő, rá vonatkozó fejlesztési feladatokkal a szövegértés, a matematikai és a természettudományos nevelés területén.
- Ismeri a tervezés különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.
- Tisztában van az értékelés funkcióival és módszereivel.
- Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.
- Tisztában van a tanulási, nevelési környezet szerepével és célszerű alakításának különböző módjaival.
- Ismeri a tanulási, nevelési környezet szerepét, tisztában van az inkluzív nevelés lehetőségeivel és módszereivel az első hat iskolaévben.
- Tájékozott az integrált, inkluzív nevelés kérdéskörében.
- Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén).
- Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit az 1–4. évfolyam valamennyi műveltségterületén.
- Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységek és pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.
- Ismeri a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazásának helyes módját.
- Idegen nyelvi műveltségi területen magas szintű (C1) idegen nyelvi kompetenciákkal rendelkezik.

b) képességei

- A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

- A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.
- Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, kreativitására, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli.
- Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.
- Támogató tanulási környezetet biztosít.
- Képes az integrált, inkluzív nevelés szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.
- Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására.
- Képes a digitális környezetben történő tudásépítés támogatására, a digitális írástudás megalapozására és fejlesztésére.
- Tevékenységében képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére.
- Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6–12 éves gyermekek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlatanyagát.
- A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és digitális források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.
- A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.
- Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni. Képes pedagógiai tevékenységét tágabb kontextusban is elhelyezni.
- Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhoz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.
- Tevékenységére szakszerűen reflektál.

c) attitűdje

- Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.
- Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.
- Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.
- Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.
- Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.
- Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, szakmai megújulásra.

- Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására.
- Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.
- Felelősséget vállal a tanulók nemzeti identitásának alakításában és erősítésében.

d) autonómiája és felelőssége

- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.
- Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.
- Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.
- Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.
- Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.
- Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.
- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.
- Felelősséget vállal intézménye küldetéséért.

7.1.2. A szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Nemzetiségi tanító szakirányon továbbá a tanító

a) tudása

- Ismeri a nemzetiség nyelvét, kultúráját, történelmét, irodalmát.
- Ismeri a 6–12 éves korosztály nemzetiségi nevelése során hatékonyan alkalmazható nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvfejlesztési stratégiákat.
- Korszerű ismeretekkel rendelkezik a korai kétnyelvűség területén.
- Tisztában van az inklúciónak a társadalomban és a nevelésben betöltött szerepével, a nemzetiségi lét társadalmi és pedagógiai-pszichológiai vonatkozásaival.
- Ismeri a nemzetiségi identitás kialakulásának, elmélyítésének elméletét és gyakorlatát, a nemzetiségi nevelés területén végzett tevékenység társadalmi jelentőségét.
- Ismeri a nemzetiségi tanító tevékenységét meghatározó jogi, szakmai dokumentumokat.

b) képességei

- Differenciáltan, korszerű módszereket alkalmazva, a gyerekek előzetes tapasztalataira és kompetenciáira építve képes a nemzetiségi kultúra átszármaztatására.
- Magas szintű (C1) nemzetiségi nyelvi kompetenciákkal rendelkezik.
- Képes nemzetiségi nyelven tanításra, színvonalas, példaadó nemzetiségi nyelvű kommunikációra.

c) attitűdje

- Elkötelezett a nemzetiség kultúrájának megismerése, őrzése, átszármaztatása iránt, fontosnak tartja tevékenysége identitást alakító szerepét.

- Elkötelezett a nemzetiség nyelvének következetes használata, a tudatos, intenzív és hatékony nemzetiségi nyelvű kommunikáció iránt.
- Aktívan szerepet vállal a nemzetiségi közösségi célok elérésében, a szakmájával kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységekben.
- Elkötelezett a különböző kultúrák megbecsülése iránt, törekszik az együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra, segítő kommunikációra.
- Nyitott a nemzetiségi nyelvű szakirodalom tanulmányozására, nemzetiségi nyelvi, irodalmi, kulturális és módszertani felkészültségét folyamatosan elmélyíti.

d) autonómiaja és felelőssége

- Tudatosan és felelősen képviseli, tudományosan és módszertanilag megalapozottan közvetíti a nemzetiségi kultúrát.
- Felelősséget vállal a tanulók nemzetiségi identitásának alakításában és erősítésében.
- Felelősséget vállal intézménye nemzetiségi küldetéséért.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: társadalomtudományok, pedagógia, pszichológia, digitális kultúra alapjai 44–55 kredit;

- szaktudományosan megalapozott tantárgy-pedagógiák a magyar nyelv és irodalom, a matematika, az etika, a közösségi nevelés, a természettudomány és földrajz (környezetismeret), a művészetek (ének-zene, vizuális kultúra, dráma és színház), a technológia (digitális kultúra, technika és tervezés), valamint a testnevelés és egészségfejlesztés (testnevelés) műveltségi területeken az általános iskola 1–4. évfolyamának nevelési-oktatási feladataira való felkészülés keretében 81–96 kredit;
- műveltségterületi modul

a) tanító szakképzettségénél: a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területei és tartalmai, műveltségi területenként az általános iskola 1–6. évfolyamának nevelési-oktatási feladataihoz megadott témakörök ismeretei 21–25 kredit. Kötelezően választható műveltségi területek:

- magyar nyelv és irodalom
- idegen nyelv
- matematika
- történelem és állampolgári ismeretek (hon- és népismeret) és etika
- természettudomány
- művészetek (ének-zene vagy vizuális kultúra vagy dráma és színház)
- technológia (digitális kultúra vagy technika és tervezés) vagy
- testnevelés és egészségfejlesztés;

b) nemzetiségi tanító szakképzettségénél: nemzetiségi nyelv és tantárgy-pedagógiája; nemzetiségi ismeretek és tantárgy-pedagógia; nemzetiségi irodalom, gyermekirodalom 36–42 kredit;

- a tanítói kompetenciák hatékony kibontakoztatását segítő, választható elméleti és gyakorlati tanulmányok
- így szakmai idegen nyelv, műveltségterületi stúdiumok, alternatív pedagógiák, szabadidő-pedagógia, gyermekvédelem – 10–12 kredit;
- gyakorlati képzési modul 40–50 kredit.

8.2.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat részét képezik:

- a képzés egészét átszövő csoportos és egyéni iskolai gyakorlatok és ezek elemzése, dokumentálása,
- a tanítójelölt komplex gyakorlata, aminek időtartama a nyolcadik félévben 8–10 hét, az összes szakmai gyakorlaton belüli kreditértéke 12–14 kredit, nemzetiségi tanító szakirányon ebből a nemzetiségi képzés gyakorlata legalább 6 kredit.

A nemzetiségi szakirányon a szakmai gyakorlat részben nemzetiségi nyelven, nemzetiségi iskolában folyik.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

8.4.1. A nemzetiségi tanító felkészült az általános iskola első négy évfolyamán valamennyi műveltségi terület és az első hat évfolyamán a nemzetiségi anyanyelvi nevelés nevelési-oktatási feladatainak ellátására is.

8.4.2. A nemzetiségi tanító szakirány tantárgyainak oktatása és vizsgái – beleértve a záróvizsgát is – az adott nemzetiségi nyelven folynak. A német nemzetiség esetében a teljes képzés ötven százaléka német nyelven folyik.

8.4.3. A nemzetiségi szakirányon a szakképzettség megszerzéséhez az adott nemzetiség nyelvéből felsőfokú (C1 szintű) idegennyelv-tudást kell elérni.

9. Óvodapedagógus alapfokozat vagy főiskolai szintű végzettség birtokában:

9.1. a képzés célja olyan tanítók képzése, akik – a változó társadalmi szükségleteknek, az általános iskolai nevelés-oktatás céljainak megfelelően – képesek a tanulók személyiségének komplex fejlesztésére, a tanító teljes szerepkörének betöltésére; felkészültek az általános iskola első négy évfolyamán valamennyi műveltségi terület nevelési-oktatási feladatainak ellátására; felkészültek tanulmányok mesterképzésben történő folytatására,

9.2. a tanulmányi idő 4 félév, az összegyűjtendő kreditek száma 120:

- a szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: pedagógia, pszichológia, digitális kultúra 13–15 kredit;
- szaktudományosan megalapozott tantárgy-pedagógiák 81–83 kredit;
- gyakorlati képzési modul 19–21 kredit, amelyből az összefüggő gyakorlat 6 kredit;
- portfólió 4 kredit.

47. TÖRTÉNELEM

Bölcsészettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: történelem (History)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: történelem alapszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in History

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 225/0222

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan történelem alapszakos bölcsészek képzése, akik egyetemes és magyar történelemből, a rokon és segédtudományokból, valamint a történelem alapszakhoz tartozó specializációk területén szerzett ismeretekkel rendelkeznek és képesek történelmi, illetve általános társadalmi és politikai kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére. A hallgatók képessé válnak a történelmi folyamatok értékelésére, tanulságok levonására és a közelmúlt történelmi folyamatainak, jelenségeinek és személyiségeinek önálló elemzésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A történelem alapszakos bölcsész

a) tudása

- Tájékozott a magyar és egyetemes kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a magyar és európai identitás szakterületileg legfontosabb kulturális objektumait, szövegeit, kontextusait, valamint legalább egy Európán kívüli kultúra legfontosabb vonásait.
- Ismeri a magyar és európai kultúrák jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.
- Átlátja a magyar szakmai szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.

- Tisztában van a történettudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.
- Ismeri a szélesen értelmezett történettudomány alapvető szakkifejezéseit.
- Ismeri a latin nyelv alapjait.
- Egy modern idegen nyelven képes eligazodni a szakirodalmakban, különös tekintettel a szakterminológiára.
- Összefüggéseiben értelmezi a történettudományhoz általában kapcsolódó, munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos szabályokat, előírásokat.

b) képességei

- Értelmezi a magyar és európai kulturális és történeti jelenségeket és azok történeti beágyazottságát.
- Képes átlátni a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését, és kulturális és történeti jelenségeket európai kontextusban értelmezni.
- Képes a történelmi, illetve társadalmi és politikai kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére.
- Képes legalább egy Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából a történettudomány jelenségeit értelmezni.
- Képes összefüggő szövegek, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek (mozgó-, állóképek, térképek, diagramok) megértésére, értelmezésére.
- Képes az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően több stílusregiszterben, közérthetően, választékos stílusban írni és beszélni.
- Képes hatékonyan kommunikálni írásban és szóban, valamint megérti a történettudományhoz kapcsolódó szakmai szövegeket.
- Képes megoldási javaslatokat adni a történeti-társadalmi elemzés során felmerülő problémák értelmezésére, az alapszakon belül elsajátított problémamegoldó technikák hatékony alkalmazására.

c) attitűdje

- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Képviseli a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
- Igénye van az Európán kívüli társadalmak történelmének és kultúrájának megismerésére.
- Tudatosan képviseli a történettudomány és társterületei szaknyelvi és kommunikációs normáit.
- A történettudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik történeti tudásának folyamatos fejlesztésére.
- Igényességet fejleszt ki az információk kritikus elemzésére és feldolgozására.

- Törekszik az információkat, érveket és elemzéseket különböző szempontok szerint átgondolni és bemutatni.
- Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Kialakít olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- Hatékonyan együttműködik a történettudomány szakterületéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi közösségekkel.
- Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- A történelem területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a történettudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Nyitott a magyar és más kultúrák hátterére.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai ismeretek jellemzői

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzéshez kapcsolódó bölcsészettudományi, társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, kommunikáció, informatika, szövegalkotási készségfejlesztő ismeretek, könyvtárismeret) 8-12 kredit;
- történelmi szakmai ismeretek: 110-120 kredit:
 - történelmi szakmai alapozó modul (történettudomány, néprajz, régészet, levéltári ismeretek, művészettörténet, vallástörténet, művelődéstörténet, politikatudomány, vallástudomány, történeti földrajz historiográfia, latin nyelv) 20-30 kredit;
 - magyar és egyetemes történelem szakterületi ismeretei, történeti segédtudományok (diplomatika, szfragisztika, heraldika, kronológia), őskori és ókori történelem, középkori magyar történelem, középkori egyetemes történelem, kora újkori magyar történelem, kora újkori egyetemes történelem, újkori magyar történelem, újkori egyetemes történelem, jelenkori magyar történelem, jelenkori egyetemes történelem, művelődéstörténet, gazdaságtörténet 80-90 kredit;
- választás szerinti specializációk ismeretei 30-50 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret két típusú lehet:

- a szakhoz tartozó differenciált, választható, sajátos kompetenciákat eredményező specializáció, melynek szakterületi, diszciplináris sajátosságait az intézmények saját hatáskörben határozzák meg, vagy

- másik szaknak, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek másik alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a szak tantervében meghatározott, a képző intézmény által ajánlott specializációhoz (levéltári, muzeológiai ismeretek) kapcsolódó tantervi egység.

8.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Alapkézésben a szakképzettség megszerzéséhez a képzés tantervében meghatározott latin idegennyelv-tudást kell megszerezni.

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

48. TURIZMUS-VENDÉGLÁTÁS

Társadalomtudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: turizmus-vendéglátás (Tourism and Catering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: közgazdász turizmus-vendéglátás alapképzési szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése (Economist in Tourism and Catering)

3. Képzési terület: gazdaságtudomány

4. A képzési idő félévekben: 8 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+60 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- intézményen kívüli gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 60 kredit, amelyből a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit.

6. A szakképzettség területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 812/1015

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja a turizmus és vendéglátás feladatait ellátói idegen nyelveket beszélő gazdasági szakemberek képzése, akik közgazdaságtudományi, társadalomelméleti, alkalmazott módszertani ismereteik és szakirányú tudásuk birtokában képesek elvégezni a turizmus és a vendéglátás területén felmerülő feladatokat, irányítani és szervezni tudják a kapcsolódó munkafolyamatokat, feltárják és elemzik a keresletet befolyásoló tényezőket, vonzó és élményszerű kínálatot alakítanak ki, megszervezik és elvégzik a kapcsolódó szolgáltató tevékenységeket. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Turizmus-vendéglátás alapképzési szakon a közgazdász

a) tudása

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.
- Ismeri a projektben, csapatban, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.

- Ismeri a turisztikai ágazat működésének elveit és annak kapcsolódó ágazatait, ismeri a turizmus hazai és nemzetközi piacát, a piac szereplőit, jellemzőit, sajátosságait és kapcsolódásait.
- Ismeri a különböző típusú turisztikai vállalkozások (szálláshelyek, vendéglátóhelyek, szabadidős létesítmények) típusait, valamint azok működtetésére és piaci tevékenységeinek irányítására vonatkozó elveket és menedzsment módszereket.
- Ismeri a turizmus alágazatainak és tevékenységeinek (például szállás- és vendéglátóhelyek, utazásszervezés és közvetítés, térség-menedzsment szervezetei, egyéb szolgáltatók stb.) működését, értékelését, döntési kritériumait, szakmai részterületeit és ágazati kapcsolódási pontjait.
- Ismeri a turizmushoz és a vendéglátáshoz kapcsolódó más szak- és tudományterületek alapvető tényeit és összefüggéseit (földrajz, művelődéstörténet, környezetvédelem, jog, egészségtudomány, gasztronómia, élelméztudomány).
- Képes legalább két idegen nyelven kommunikálni.
- Képes önálló szakirodalmi feldolgozásra.

b) képességei

- Képes gazdasági tevékenységet, projektet tervezni, szervezni, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet irányítani és ellenőrizni.
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is.
- Képes következtetései, valamint az őket megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt.
- Képes a turisztikai vállalkozások piaci tevékenységének szervezésére és irányítására.
- Képes a szakterülethez tartozó informatikai ismeretek alkalmazására.
- Képes kidolgozott szakmai javaslatok, vezetői beszámolók, marketingajánlatok (például programfüzetek, étlapok) készítésére.
- Képes a szolgáltatásokkal és az intenzív ügyfélkapcsolattal összefüggő problémák felismerésére és hatékony kezelésére.
- Alkotó, kreatív önállósággal épít ki és kezdeményez új gyakorlati megoldásokat.
- Képes a turisztikai és vendéglátó vállalkozások tevékenységének részleges vagy teljes körű tervezésére, szervezésére, irányítására és ellenőrzésére.
- Képes a turizmus és a vendéglátás különféle területein jelentkező gazdasági problémák kezelésére és megoldására.
- Képes szakszerű és hatékony kommunikációra írásban és szóban is.

c) attitűdje

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.

- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.
- Nyitott a gazdaságtudományok átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére.
- Környezetérzékeny, gyakorlatorientált szemléletmódú.
- A vendéglégedettséget előtérbe helyező minőségi szemléletmódot követ és közvetít a munkatársak felé is.
- Nyitott a turizmust és vendéglátást, illetve az adott gazdálkodó szervezetet érintő változások megismerésére, ezek hatásainak megértésére, az új szakmai ismeretek és módszertanok alkalmazására.
- Törekszik a szakmai eredmények, javaslatok megosztására a turizmus és vendéglátás fejlesztése iránt érdeklődők körében.
- Az életpálya-tervezés fontosságát elismeri, az életben át tartó tanulásra törekszik.

d) autonómiája és felelőssége

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.
- Az elemzéseiért, következtetéseieiért és döntéseiért felelősséget vállal.
- Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezett és a munkatársakért.
- Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.
- Kész a turizmus társadalmi, gazdasági, technológiai és jogi környezetében bekövetkező változások önálló megfigyelésére, a vonatkozó szakpolitikák követésére, a következtetések felelősségteljes levonására.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. A szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- közgazdaságtani, módszertani és üzleti ismeretek (matematika, statisztika, informatika, mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, pénzügytan, vállalati gazdaságtan, gazdasági jog, marketing, számvitel, menedzsment, üzleti kommunikáció, szaknyelv, környezet-gazdaságtan, alapozó üzleti ismeretkörök) 80-90 kredit;
- társadalomtudományi alapismeretek (európai uniós, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, pszichológia, filozófia) 10-20 kredit;

- turizmus és vendéglátás szakmai ismeretei (turizmus rendszere, vendéglátás, szállásadás, utazásszervezés, turisztikai erőforrások, a turizmus közigazgatási, szakigazgatási, önkormányzati vonatkozásai, turizmus marketing, turisztikai termékek, turisztikai vállalkozások, vendéglátás szervezés, vezetés, nemzetközi gazdasági kapcsolatok, továbbá választható specializációk) 70-90 kredit.

8.1.2. A turizmus és vendéglátás szakmai igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret kredit aránya a képzés egészén belül legfeljebb 30 kredit.

8.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Az alapképzésben a szakképzettség megszerzéséhez két idegen nyelvből legalább középfokú (B2 szintű) a képzési területnek megfelelő szaknyelvi idegennyelv-tudást kell elérni.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat - a felsőoktatási intézmény tantervében meghatározottak szerint - két félév turizmus, illetve vendéglátás tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetnél vagy a felsőoktatási intézmény tantertermében vagy tanszállodájában végezhető gyakorlat, amelyből egy félév lehet a magyar és külföldi felsőoktatási intézmény közötti megállapodás keretében szervezett gyakorlatorientált külföldi részképzés.

49. ÚJLATIN NYELVEK ÉS KULTÚRÁK

Bölcsészettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: újlatin nyelvek és kultúrák (Romance Philology and Cultures)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettségek:
 - újlatin nyelvek és kultúrák, francia alapszakos bölcsész
 - újlatin nyelvek és kultúrák, olasz alapszakos bölcsész
 - újlatin nyelvek és kultúrák, portugál alapszakos bölcsész
 - újlatin nyelvek és kultúrák, román alapszakos bölcsész
 - újlatin nyelvek és kultúrák, román nemzetiségi alapszakos bölcsész
 - újlatin nyelvek és kultúrák, spanyol alapszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
 - Philologist in Romanistics, Specialized in French Studies
 - Philologist in Romanistics, Specialized in Italian Studies
 - Philologist in Romanistics, Specialized in Portuguese Studies
 - Philologist in Romanistics, Specialized in Romanian Studies
 - Philologist in Romanistics, Specialized in Romanian as Ethnic Minority Studies
 - Philologist in Romanistics, Specialized in Spanish Studies
- választható szakirányok: francia, olasz, portugál, román, román nemzetiségi, spanyol

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 110 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222/0231

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan bölcsész szakemberek képzése, akik ismereteikre építve a Közös Európai Referenciakeret felsőfokú (C1), komplex típusú vagy azt meghaladó szintjén képesek újlatin (francia, olasz, portugál, román vagy spanyol) nyelvű, a munkavégzésükhöz kapcsolódó általános kulturális, politikai, gazdasági, társadalmi szövegeket felelősen értelmezni, közvetíteni, alkotni

írásban és szóban. Rendelkeznek továbbá az újlatin nyelvek és kultúrák területén, valamint általános társadalomtudományi, humán műveltségi témakörökben olyan elméleti és gyakorlati ismeretekkel, amelyek birtokában képesek a lehetséges munkavállalási területek (az adott újlatin nyelv és kultúra ismeretéhez kötődő feladatok ellátása hazai és nemzetközi szervezeteknél, vállalatoknál, önkormányzatoknál, a kulturális menedzsment, az oktatás, az újságírás, a PR területén) elvárásainak megfelelően szakmai, emberi, kulturális problémák kreatív kezelésére, feladatok megoldására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az újlatin nyelvek és kultúrák szakos bölcsész

a) tudása

- A szakot elvégző hallgató tájékozott az adott újlatin nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a magyar és európai identitás szakterületileg legfontosabb kulturális szövegeit, kontextusait, valamint, ha van, legalább egy, a saját szakirányához kapcsolódó Európán kívüli kultúra legfontosabb vonásait.
- Ismeri az adott újlatin nyelvű kultúra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.
- Átlátja az adott újlatin nyelvhez tartozó szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.
- Tisztában van az adott újlatin nyelv és kultúra jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.
- Ismeri az adott újlatin nyelv egyes területeinek (irodalom-, nyelv- és kultúratudomány) szakkifejezéseit.
- Összefüggéseiben értelmezi az újlatin nyelvek és kultúrák alapképzési szak munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos szabályait, előírásait.

b) képességei

- Értelmezi az adott újlatin nyelvű kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát, képes az adott újlatin nyelvet elhelyezni a világ nyelvei közt, valamint azonosítani az adott újlatin nyelv főbb regionális változatait.
- Átlátja a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését, és ezeket a kulturális jelenségeket az európaiság kontextusában értelmezi.
- Képes legalább egy, a szakirányához kapcsolódó, Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából az adott újlatin nyelvű kultúra jelenségeit értelmezni.
- Az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban ír és beszél az adott újlatin nyelven, világos, részletes szövegeket alkot különféle témában, különösen az adott újlatin nyelv kulturális témaköreivel kapcsolatosan.
- Műfajilag sokszínű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmez az adott újlatin nyelven.
- Az adott újlatin nyelvhez és kultúrához kapcsolódóan kiválasztja és alkalmazza a szakmai problémának megfelelő nyelvészeti, irodalomtudományi vagy kultúratudományi módszert.

- Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően összetett feladatokat is elvégez vagy irányít.

c) attitűdje

- Érdeklődik más újlatin nyelvek iránt, törekszik ezek elsajátítására, kiindulva saját szakiránya megszerzett ismereteiből és kompetenciáiból.
- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Képviseli a magyar és az európai identitás vallási, társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
- Igénye van a szakirányához kapcsolódó Európán kívüli kultúrák megismerésére.
- Tudatosan képviseli az adott újlatin nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- Hitelesen közvetíti az adott újlatin nyelv nyelvészeti, irodalom- és kultúratudományi, történelmi gondolkodásmódját.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik általános és szaknyelvi tudásának fejlesztésére.
- Törekszik szakmai hivatástudatának kialakítására és önképzésre.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Hatékonyan együttműködik az adott újlatin nyelv területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.
- Felelősséget vállal magyar nyelvű és adott újlatin nyelvű szövegeiért, tudatában van azok lehetséges felhasználási területeinek.
- Az adott újlatin nyelv és kultúra területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében is.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel az adott újlatin nyelv és kultúra területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Felelősséget vállal hivatása gyakorlása során a rábízott egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
- Nyitott az adott újlatin nyelv kulturális hátterére.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, nyelvtudomány, irodalomtudomány, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret): 8-12 kredit;
- újlatin nyelvek és kultúrák szakmai ismeretei: 150-170 kredit, amelyből:
 - szakmai alapozó modul (bevezetés az adott újlatin nyelv tanulmányaiba: nyelvfejlés, leíró nyelvtan, országismeret, az irodalmi szöveg, a latin nyelv alapjai): 30-40 kredit;

- a választott szakirány szerinti újlatin nyelv speciális ismeretei (alapismeretek az adott újlatin nyelvhez kapcsolódóan: földrajzi, történelmi, kultúrtörténeti, művészettörténeti, zenetörténeti, színház- és filmtörténeti, folklorisztikai ismeretek; a stilsztika és verstan alapjai; az adott szakirány irodalomtörténetének vázlatos ismerete; nyelvfejlés; nyelvészet: fonetika, morfológia, szintaxis, lexikológia, lexikográfia; nyelvtörténeti alapok): 70-80 kredit;
- választás szerinti szakmaspecifikus ismeretek: legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.

Az újlatin nyelvek és kultúrák szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:

- az alapképzési szak szakirány szerinti további szakterületi ismeretei,
- másik alapképzési szak szakterületi ismeretei.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat lehet a képző intézmény által ajánlott specializációhoz kapcsolódó, a szak tantervében meghatározott tantervi egység.

8.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés az adott újlatin nyelven folyik.

Alapképzésben a szakképzettség megszerzéséhez felsőfokú (C1 szintű) idegennyelv-tudást kell elérni.

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

50. ZENEKULTÚRA

Bölcsészettudományi Kar

1. Az alapképzési szak megnevezése: zenekultúra (Music Culture)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: zenekultúra szakember
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Music Culture Expert

3. Képzési terület: művészetközvetítés

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)
- a szakdolgozat (diplomamunka) készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212/0215

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan zenei szakemberek képzése, akik elméleti és gyakorlati ismereteik, a kulturális, művészeti intézményrendszerről szerzett tudásuk birtokában jó ízléssel és alkotó döntési készséggel képesek zenei művészetközvetítői - szervező, irányító, szerkesztő és lebonyolító jellegű - feladataik ellátására az európai térség kulturális, művészeti intézményeiben. A képzés során a hallgatók kellő jártasságra tesznek szert a magyar zenei élet és az európai országok zenei életének megismerésében. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A zenekultúra szakember

a) tudása

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a zenekultúra szakterületének alapját jelentő folyamatokról és koncepciókról: a művészetközvetítés területén végzett zenei szervező, irányító, szerkesztő és lebonyolító jellegű tevékenységekről.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik szakterülete főbb elméleti alapelveiről: a zenetörténeti stíluskorszakokról és irányzatokról, a fontosabb zenei műfajokról és alkotásokról, valamint az egyes stíluskorszakok zeneelméleti (elsősorban harmóniai és formai) jellegzetességeiről.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik - a zenei készségfejlesztésről, valamint a zenei interpretációs gyakorlatról szerzett tudása révén - a zenekultúra területén végzett gyakorlati jellegű tevékenységekről.

- Alapvető ismeretekkel rendelkezik - zenei (ezen belül zenetörténeti és művészettörténeti) tanulmányai eredményeként - a zene és más művészeti ágak közötti kapcsolódási pontokról.
- Ismeretekkel rendelkezik a kórusélet szervezőmunkáját segítő tevékenységekről, a kórusvezénylés technikájáról és zenei tartalmáról, valamint a kóruséneklés alapjául szolgáló énektechnikáról és repertoárról.
- Ismeretekkel rendelkezik a hangszeres zenei alkotó- és előadó-művészetet segítő tevékenységekről.
- Ismeretekkel rendelkezik a zenekultúra szakterületén végzett tevékenységeknek a kulturális intézményrendszer részeként való működéséről.
- Rendelkezik a zenei élethez kapcsolódó szervezési és a kulturális ismeretterjesztési tudással.
- Tájékozott a zenekultúra területén végzendő kutatás, forrásgyűjtés alapjául szolgáló módszerekről, megvalósítási irányokról, lehetőségekről.
- Tisztában van a zenekultúra területén végzett valamennyi tevékenységre vonatkozó etikai szabályokkal, a szerzői joggal.
- Ismeri a zenei információs rendszer intézményeit, valamint az európai térség zenei életét.

b) képességei

- Képes a zenekultúra ismereteinek közvetítése során tudatos és kreatív munkára a különféle zenei és kulturális intézményekben.
- Képes a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazni zenei (ezen belül zeneelméleti, zenetörténeti, készségfejlesztési, interpretációs és zenei szervezői) tudását különböző intézményes keretek között is.
- A zenei alkotásokról szerzett átfogó zenetörténeti ismeretei alapján képes a zenei és kulturális területen végzett feladatai magas szintű ellátására.
- Képes a megszerzett elméleti tudásanyag annak alapján történő kezelésére, hogy az - a szerkesztői és szervező jellegű tevékenység során - elképzelései megvalósításában magas szinten legyen hasznosítható.
- A zenei készségfejlesztésről, valamint a zenei interpretációs gyakorlatról szerzett tudása révén képes a zenekultúra területén végzett gyakorlati (irányító, lebonyolító) jellegű tevékenységek magas szintű kivitelezésére.
- Hatékonyan képes használni a tevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs forrásokat a zenekultúra közvetítése érdekében.
- Képes alkalmazni a zenekultúra területén végzett szervező, irányító, szerkesztő és lebonyolító jellegű tevékenységre vonatkozó etikai normákat.
- Képes a zenekultúra ismereteinek közvetítése során az egészségtudatos szemlélet kialakítására, megerősítésére.

c) attitűdje

- Kellő szakmai tudása révén értően viszonyul a különböző zenetörténeti korszakokban keletkezett alkotásokhoz.
- Nyitott az új zenei ismeretekre, módszerekre, kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségekre.

- Nyitottan és kommunikatíván vesz részt a zenei és más, művészetközvetítő jellegű projektek kialakításában.
- Kritikai hozzáállást érvényesít a zenekultúra területéhez tartozó szakmai kérdésekben.
- Kritikai megértéssel viszonyul a kortárs kompozíciókhoz, segíti bemutatási, megjelentetési lehetőségeiket.
- Tudatosan gondolkodik a zenekultúra területére vonatkozó valamennyi tevékenység társadalmi és közösségi vonatkozásairól.
- Törekszik arra, hogy zenei és kulturális ismereteire támaszkodva más művészeti ágak szereplőivel, valamint más kulturális és gazdasági területek szakembereivel hatékonyan együttműködjön.
- Törekszik arra, hogy részt vegyen önálló vagy közös zenei produkciókban, azok szervezésében, lebonyolításában.
- Törekszik zenei, kulturális és művészetközvetítői ismeretei folyamatos megújítására.
- Törekszik a zenekultúra területén végzett tevékenységekre vonatkozó etikai normák betartására.
- Fontos számára a zenekultúrához kapcsolódó tevékenységekben az egészségtudatos szemlélet kialakítása, megerősítése.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai orientációja kialakult: olyan zeneelméleti ismeretekkel, gyakorlati zenei készségekkel rendelkezik, melyek révén közreműködhet közösségi és egyéni zenei események, produkciók létrejöttében, illetve annak elősegítésében.
- A zenekultúra területén végzett (szervező, irányító, szerkesztői és lebonyolító) tevékenységekre vonatkozóan önálló koncepciót alkot, mely által a zene közösségformáló értékeit hitelesen közvetíti.
- Felismeri művészetközvetítői tevékenységének, valamint a zenélés közösségformáló erejének társadalmi hatásait.
- Elfogadja és hitelesen közvetíti a zenekultúra területén végzett tevékenységek társadalmi szerepét, értékeit.
- Multikulturális megközelítésmód kialakításával kreatívan vesz részt a zenei és egyéb, kulturális jellegű projektekben.
- A zenekultúra területén végzett tevékenységek szakmai (elméleti és gyakorlati) értékrendszerében való jártassága révén zenei, kulturális és művészetközvetítői ismereteit magas szakmai szinten adja tovább.
- Szakmai felelősséget érez azért, hogy a zeneoktatásban a zenekultúra etikai normái érvényesüljenek.
- Hozzájárul elsősorban a zenei munkaképesség-gondozás ismerete révén a zenekultúrához kapcsolódó tevékenységekben az egészségtudatos szemlélet kialakításához, megerősítéséhez.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a művészetközvetítés általános elmélete 20-30 kredit;
- a zenekultúra szakelmélete 9-15 kredit;
- művészetközvetítő és kommunikációs ismeretek 9-15 kredit;
- zenei és társművészeti alapismeretek 20-40 kredit;
- zenei előadói (specializációs) és zeneelméleti jellegű alapismeretek 50-108 kredit.

8.1.2. A specializáció a felsőoktatási intézmény által a zenei területéről ajánlott, sajátos kompetenciákat eredményező speciális ismeret, amelynek kreditértéke a képzés egészén belül legalább 50 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai, alkotói gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, külső helyen, belső próbaterebben, szaktanteremben, stúdióban szervezett, konzultációval kísért művészeti gyakorlat, amelynek kreditértéke legalább 3 kredit.

